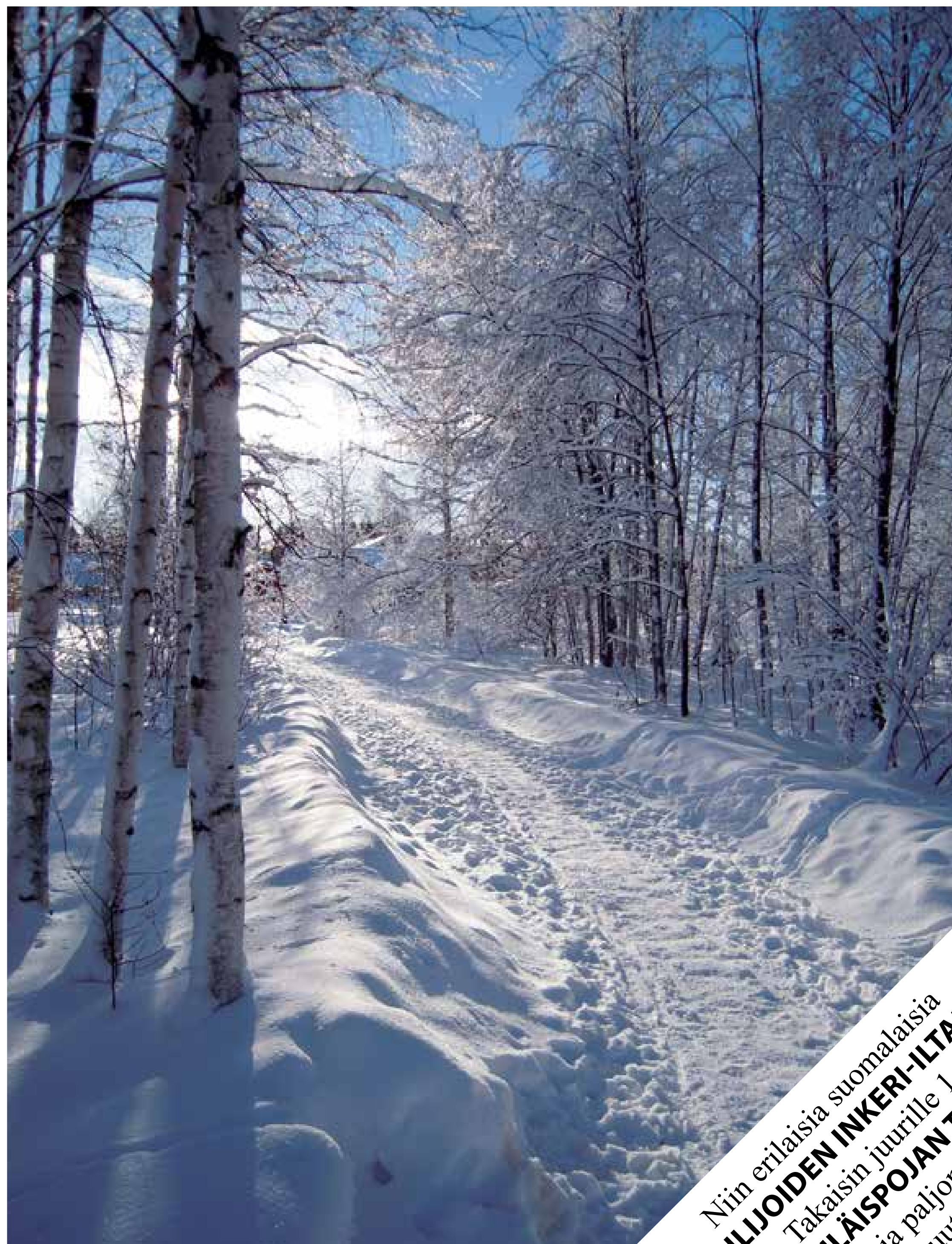
Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

1 / 2014

Niin erilaisia suomalaisia

KIRJAILIJOIDEN INKERI-ILTAPÄIVÄ

Takaisin juurille 1

INKERILÄISPOJAN TARINA

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Talvi on odotuttanut itseään, mutta niinhän sitä sanotaan, että hyvää kannattaa odottaa.

Numero 2/2014
ilmestyy viikolla 12.
Aineisto toimitukselle 21.2. mennessä.

Numero 3/2014
ilmestyy viikolla 21.
Aineisto toimitukselle 27.4. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 1 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2014
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Suomen Inkeri-liitto ry 80 vuotta - lähtölaukaus juhlavuodelle

Alina-Sinikka Salonen

Juhlavuoden tervehdys kaikille lukijoille! Syntymäpäiväsankarimme on harvinaislaatuinen: sen 80 vuotta koostuvat palasista. Eikä se ole ollut kaikkia vuosia hereilläkään. Vuonna 1934 Neuvostoliitosta Suomeen paenneet inkeriläiset olivat perustaneet ja rekisteröineet Viipurissa *Inkeriläisten Yhdistys ry:n.* Talvisodan jälkeen, 1940, yhdistyksessä todettiin, että vain 11 sen 16 paikallisosastosta oli jäljellä, muut olivat jääneet Neuvostoliiton alueelle. Yhdistys katsoi silloin toimintansa loppuneeksi. Tuskin kukaan aavisti, kuinka tärkeäksi tämä ratkaisu myöhemmin muodostui.

Koska yhdistystä ei ollut lakkautettu, se voitiin ”herättää nukkumasta”. Tätä piti odottaa kauan. Vasta vuonna 1959 kutsuttiin Helsingissä Viipurilaisessa osakunnassa koolle Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokous, joka päätti toiminnan jatkamisesta. Samalla alkoi ilmestyä *Inkeriläisten viesti.* Ensimmäisen lehden mottona oli kuvaavasti ”Niin kuin lastu lainehilla”.

1990-luvulla Suomessa tuli tarvetta yhdenmukaistaa järjestötoimintaa muiden naapurimaiden malliin. Vuonna 1994 Inkeriläisten Yhdistys ry sitten muutettiin *Suomen Inkeri-liitto ry:ksi,* jonka jäsenyhdistyksiksi rekisteröityivät *Helsingin, Hyvinkään, Lahden ja Turun paikalliset seurat.*

Kaksi vuotta sitten vietimme 1922 perustetun Inkerin Liiton 90-vuotisjuhlaa. Liitto oli niiden 3327 yhteisön ja järjestön joukossa, jotka Suomen Valtioneuvosto oli välirauhasopimuksen mukaisesti vuonna 1944 ”Neuvostoliiton vastaisina” lakkauttanut. Lakkautettu järjestö ei voi myöhemminkään jatkaa toimintaansa Suomessa.

Hauska käänne asiaan tuli 44 vuotta myöhemmin. Venäjällä alkoivat 1980-luvun lopulla puhaltaa uudet tuulet, ja inkeriläisten oli mahdollista järjestäytyä. Siellä mietittiin keskusjärjestölle nimeä. Silloin huomattiin, että on jo olemassa hyvä nimi, Inkerin Liitto. Sen käyttöön otto oli Venäjällä mahdollista. Näin pääsimme menneenä syksynä juhlimaan Inkerin Liiton 25-vuotispäiviä Venäjällä!

Se, miksi näitä inkerinsuomalaisten asiaa ajavia järjestöjä Suomessa perustettiin 1920 – 1930, on hyvin surullista muisteltavaa. Inkerissä oli maaorjuuden poistumisen jälkeen eletty muutamia vuosikymmeniä idyllistä ja suomalaismyönteistä aikaa, kunnes Venäjän vallankumous 1918 muutti koko poliittisen kentän. Toisaalla lehdessämme on inkeriläisten historiaa kunniakonsuli *Toivo Kabasen* kirjoittamassa artikkelissa TAKAISIN JUURILLE 1. Suosittelen sen lukemista tekstini taustaksi.

Mutta, noustaanpa synkeydestä tähän päivään, vapauden ja yhteistyön iloon, Ylitse vuoren lasisen. Tämän nimisestä kokoelmasta löysin *Aale Tynnin* runon Kaarisilta. Taidetta on kunkin lupa tulkita omalla tavallaan. Ajattelen, että inkeriläisten hyväksi toimivat järjestöt rakentavat kaarisiltoja. Suomen Inkeri-liitto on siis eräs kaarisilta. Missä tahansa hmiset, jotka auttavat ja tukevat toisiaan, ovat luoneet ”kaarisillan ylitse syvyyden, kaarisillan, joka kunniaani (Jumalan) loistaa ja valoa säteilee”.

Runo on kokonaisuudessaan luettavissa takakannessa.

KIRJAILIJOIDEN INKERI-ILTAPÄIVÄ 9.11.2013

NUIJIA, DUBBELMANEJA JA JÄÄSKELÄISIÄ

Alina-Sinikka Salonen, kuvat Anne Tuohimäki

Inkeri-iltapäivässä 9.11.2013 oli aiheena kolmen Inkerinmaalla syntyneen henkilön elämäntarinoista tehdyt kirjat. Esittelijöinä olivat Juhani Jääskeläinen (nuorempi), jonka kirja kertoo hänen isästään, pastori Juhani Jääskeläisestä, Reijo Rautajoki, joka on tehnyt äitinsä, Elsa Dubbelmanin, nuoruudesta jännittävän tarinan ja Martti Soikkeli, jonka kirjassa inkeriläinen Nuija muuttuu suomalaiseksi Levoseksi.

Kirjailijat tekivät lyhyet esittelyt myös sinulle, lukija, joka et päässyt tilaisuuteen.

Juhani Jääskeläisen kirjasta on ollut esittelyteksti Inkeriläisten viestissä 2 – 3/2013. Kirjoittaja on Anni Reuter, joka on os. Jääskeläinen. Hän on pastori Juhani Jääskeläisen pojantytär.

Juhani Jääskeläinen ja Jäähyväiset Inkerille

Reijo Rautajoki ja Vaietut

Martti Soikkeli ja Vaitelias mies

HATSINAN ELSA

Teksti ja kuvat Reijo Rautajoki

”Sperlingillä oli sihteerinä inkeriläinen opettaja Elsa Dubbelman, jonka inkeriläiset tunsivat laajalti nimellä Hatsinan Elsa. Tämän asiantuntemukseen Sperling suuresti luotti ja Elsan vaikutus moneen inkeriläisten hyväksi tehtyyn ratkaisuun oli merkittävä”, kirjoittaa Erkki Tuuli kirjassaan Inkeriläisten vaellus. *”Elsa Dubbelman oli korvaamaton apu niin Hatsinan toimistollemme kuin inkeriläisille siirtolaisille itselleen”.* Elsan merkityksen toteavat samaan tapaan Juhani Jääskeläinen kirjassaan Jäähyväiset Inkerinmaalle sekä Jussi ja Liisa Tenkku päiväkirjassaan Inkeriläisiä siirtämässä.

Elsa Dubbelman oli maatalon tyttö Suuressa Sääskelän kylässä lähellä Hatsinaa. Hän halusi käydä koulua ja opiskella, mutta isä halusi hänen avioituvan johonkin lähikylän taloon. Kun kolhoosi tuli Sääskelään eikä enää elättänyt perhettä, isä joutui toteamaan, että tytön on parempi opiskella kuin jäädä kolhoosin piiaksi.

Elsa kävi rovasti Laurikkalan rippikoulun, vajaakeskikoulun ja valmistui myöhemmin opettajaksi Hatsinan opettajateknikumista. Hän opetti Hatsinan suomalaisessa kansakoulussa. Leningradin Pokrovski-instituutista Elsa sai fysiikan ja matematiikan opettajan pätevyyden. Vuotta myöhemmin Elsa pääsi Leningradin yliopistoon lukemaan matematiikkaa, mutta nämä jatko-opinnot sota keskeytti.

Saksalaisten hommiin

Saksa vyöryi vauhdilla Inkeriin. Elsa oli oppinut venäjää ja saksaa. Saksalaiset tarvitsivat tulkkia. Elsa palkattiin majuri Sperlingin tulkiksi Hatsinan komendatuuriin. Siellä hän tapasi seuraavana talvena niitä miehiä ja naisia, jotka tulivat Suomesta selvittämään inkeriläisten tilannetta ja suunnittelemaan heidän siirtoaan Suomeen. Sperling määräsi Elsan toimimaan mm. Vilho Helasen ja Pentti Kaiteran oppaana.

Elsan käsien kautta kulki suuri määrä inkeriläisten papereita Hatsinan alueella, kun heidän siirtoaan Suomeen valmisteltiin. Monet lähtijät tulivat pyytämään Elsalta, että perhe saataisiin kokonaisena Suomeen. Saksalaiset eivät halunneet päästää työkykyisiä miehiä lähtemään, koska näitä tarvittiin saksalaisten apuna. Elsa teki, minkä voi ja onnistui usein perustelemaan Sperlingille lähtijät.

Saksalaisten käyttäytyminen eri rintama-alueilla vaihteli kovasti. Yleensä inkeriläisiin suhtauduttiin suopeasti. Paikoitellen sotilaat varastivat ja ryöstivät sekä inkeriläisiltä että venäläisiltä. Elsalle valitettiin usein sotilaiden tekemisistä. Sperlingin aika ja kiinnostus eivät moiseen riittäneet. Joskus räikeimmissä tapauksissa Elsa sai majurin puuttumaan asioihin.

Saksalaiset palkitsivat henkilöitä, jotka olivat tehneet hyvää yhteistyötä heidän kanssaan. Elsa sai tällaisen palkkion. Käytännössä se oli kutsu parin viikon matkalle Berliiniin ja Wieniin tutustumaan nähtävyyksiin ja mahtavaan Saksan valtakuntaan. Elsa oli palkintoryhmän ainoa suomalainen. Saksassa tutustuttiin tehtaisiin, ja siitä uutisoitiin lehdissä. Vieraista pidettiin hyvää huolta. Saksalaisetupseerit toimivat oppaina. Kun Stalingradin tappio vuoden 1943 alussa tuli tietoon, vierailu keskeytettiin, ja vieraat ohjattiin pikaisesti junaan paluumatkaa varten.

Elsa Rautajoki juhlapuhujana kesäjuhlilla.

Sperling ja apurit, Elsa oikealla

”Missä on Elsa Dubbelman?”

Elsa tuli Suomeen helmikuussa 1944. Veri veti opettajaksi. Hän pääsi inkeriläisille räätälöidylle esiseminaarikurssille Pitkälahden kansanopistoon. Kurssi siirtyi Vehmersalmelle, sitten Kuopion Lottahoviin ja viimein Kajaanin opettajaseminaariin. Sieltä hän valmistui kesällä 1945.

Seminaarin kestäessä Valvontakomission upseerit tulivat Kajaaniin tapaamaan inkeriläisiä ja houkuttamaan heitä palaamaan. Elsa ei tahtonut palata Neuvostoliittoon. Hän oli kokenut neuvostohallinnon tavat, ei pitänyt niistä eikä luottanut niihin. Hän oli päättänyt jäädä Suomeen.

Inkeriläiskurssin johtaja Eero Hietakari oli saanut viranomaisilta määräyksen auttaa venäläisiä kaikin tavoin. Hän kutsui pyydetysti opiskelijat kokoon. Elsa ei ollut heidän joukossaan. Venäläisupseerin ensimmäinen kysymys oli ”Missä on Elsa Dubbelman?” Upseeri kertoi, että Dubbelman oli sotarikollinen, sillä hän oli ollut saksalaisten palveluksessa merkittävissä tehtävissä. Hietakari oli vihjaissut opiskelijoille komission tulosta. Elsa ja muitakin kurssilaisia poistui kaupungista pariksi viikoksi ja palasi, kun vaara oli ohi.

Kun Elsa valmistui, hän sai opettajapestin Pyhännän koulussa Ristijärvellä. Toisen vuoden hän opetti Vuottolahden koulussa Vuolijoella.

Seminaarissa Elsa tapasi tulevan miehensä, tamperelaisen Eero Heleniuksen. Eero kosi Elsaa kesällä 1945. Elsa sai junailtua itsensä seurakunnan jäseneksi. Kuulutukset järjestyivät, ja naimisiin pari meni samana syksynä Tampereella.

Pelkoa lopun ikää

Elsa pelkäsi, että punaisen Valpon etsivät löytävät hänet ja lähettävät takaisin Neuvostoliittoon. Avioliiton myötä Elsa sai Suomen kansalaisuuden. Se merkitsi periaatteessa, ettei palautusta Neuvostoliittoon tarvinnut pelätä. Elsa pelkäsi.

Elsan pelko palautuksesta väheni vuosien saatossa, mutta se ei koskaan väistynyt kokonaan. Nykyisin tiedämme, että jopa Suomen kansalaisia luovutettiin Neuvostoliittoon sodan jälkeen. Elsan pelko ei ollut aiheeton.

Tampereella Elsa toimi opettajana Takahuhdin koulussa ja jäi siitä virasta eläkkeelle. Eerosta tuli innokas inkeriläisten ystävä. Hän haastatteli tänne jääneitä inkeriläisiä ja teki runsaasti muistiinpanoja. Kymmenen vuotta myöhemmin hän ryhtyi kirjoittamaan lehtiin. Suuret lehdet eivät ottaneet juttuja vastaan. Itsesensuurista oli tullut maan tapa. Itänaapuria ei saanut loukata, ja inkeriläisten asia oli herkkä asia. Pieniin lehtiin juttuja sai helpommin läpi.

Kirjani Vaietut kertoo äitini Elsan tarinan romaanin muodossa. Vaikka kirja ilmestyi jo kolme vuotta sitten, sen kiinnostava tarina on ajaton.

VAITELIAS MIES

Kertomus puna-armeijan entisen vakoojan, sotavangin ja heimosotilaan elämästä Suomessa ja Neuvostoliitossa.

Martti Soikkeli

Jatkosodan päätyttyä äärivasemmiston miehittämä Valpo etsi erityisen innokkaasti sotavankeja, jotka olivat palvelleet Suomen armeijassa. Karjalan kannaksella Heimopataljoona 3:ssa oli taistellut yli tuhat suomensukuista vankia. Suurin osa heistä saatiin kiinni ja kuljetettiin Neuvostoliittoon rangaistaviksi, jopa teloittajien eteen. Monet heimoveteraanit onnistuivat pakenemaan Ruotsiin, mutta muutamat jäivät Suomeen, ja heistä vain harvat onnistuivat elämään täällä paljastumatta. Yksi heistä oli Heimopataljoona 3:n kersantti Matti Nuija.

Vaitelias mies kertoo uskomattoman tositarinan tästä entisestä puna-armeijan vääpelistä, vakoojasta ja heimosotavangista, joka asui Suomessa vuosikymmeniä uuden henkilöllisyyden turvin. Hän vältti ilmiantajat, perusti perheen sekä saavutti arvostetun ammattiaseman ja onnistui säilyttämään salaisuutensa kuolemaansa asti. Tähän jännittävään tarinaan kutoutuvat Matin Neuvostoliittoon jääneen perheen ja sukulaisten vaiheet; he elivät omaa tragediaansa sodan pyörteissä tai karkotettuina Siperian julmille työleireille. Kirjan toiseksi päähenkilöksi tässä vaiherikkaassa tarinassa nousee Matin Inkeriin jääneen vaimon sisar Lilia Pelgonen, Siperian kävijä. Kirja valottaa myös vähän tunnetun ja vaietun Heimopataljoona 3:n vaiheita.

Vaiteliaan miehen tositarina tutustuttaa lukijansa Suomen lähihistoriaan aivan uudesta näkökulmasta.

Kirjani Vaitelias mies henkilöiden uusia taustoja

Ystäväni Lilja Pelgonen (o.s. Pitkänen) Kärkölän Järvelästä soittaa, kuten hänellä on tapana tehdä silloin tällöin. Muistelemme ensimmäistä yhteydenottoani häneen, kun tutkin toksovalaisten Nuijan ja Pitkäsen sukujen kohtaloita Vaitelias mies -kirjaani (2008) varten vuosia sitten.

Lilja Pelkosen turpeesta rakentama asumus, jurtta.

Ensimmäistä kertaa tavatessamme kuluneet vuosikymmenet olivat jo painaneet Liljan mielen perukoille Siperian karkotuksen kärsimykset ja kauhut. Kun niistä silloin kyselin, 15–16 -vuotiaan tytön elämä kalastajana tundralla Lena-joen suistossa toi muistot pintaan. Liljan Irja-tytär oli silloin nähnyt äitinsä itkevän ja ihmetellyt, kuka vieras mies itkettää hänen äitiään.

Turpeesta tehty jurtta oli jäähtynyt, kun Lilja palasi kalasta kolmen kilometrin päästä. Hänen oli lähdettävä etsimään rannoilta ajopuita kamiinaan. Ne olivat lumen peitossa ja märkiä. Tuli oli saatava turpeesta tehtyyn jurttaan ja paistettua kalaa tehdyksi. Lilja ei ole katkera, kun hän muistelee vastuutaan ja työtään Pohjolassa sairaan sisarensa Helmi Nuijan ja tämän Alfred-pojan hoitajana. Uskoin Jumalaan, ja sen avulla jaksoin kestää yhdeksän vuotta karkotuksessa, hän toteaa.

Kirjani päähenkilöitä olivat Lilja ja Matti Nuija, vaitelias mies. Nuijan perhe hajosi vainon ja sodan kuohuissa. Suomeen päätyivät Matti ja hänen sisarensa Liisa Risto (o.s. Nuija). Molempien lapsia elää täällä ja Ruotsissa. Matin äiti Mari (o.s. Kirjavainen) ja vanhin sisar Anna Kostamo (o.s. Nuija) kuolivat sodan aikana pakolaisleirillä Hampurin lähellä. Annan lapsen kohtalosta ei ole tietoa.

Samalla pakolaisleirillä oli Matin nuorin sisar Maria Pietrucha (o.s. Nuija, s. 1922). Hän meni jo sodan aikana 1944 naimisiin puolalaisen sotavangin Edward Pietruchan kanssa, joka työskenteli samalla maatilalla. Poika Joseph syntyi 1948, ja perhe muutti 1951 Yhdysvaltoihin, jossa syntyi 1956 toinen poika William. Maria ei tullut koskaan tietämään sisarustensa kohtaloa, jota hän ei ollut uskaltanut kyselläkään.

Matti Nuijalla oli kaksi Neuvostoliittoon jäänyttä veljeä, Simo (s. 1914) ja Taneli (s. 1918). Tietoja heistä ei juuri ollut, kun tein kirjaa. Simolla oli poika, mutta Simo lienee kuollut sodan aikana. Tanelista kuulin, että hänet oli karkotettu Siperiaan, kun suomalaiset ja saksalaiset poistettiin puna-armeijasta 1942.

Muuta heistä ei täällä tiedetty, kunnes pari vuotta sitten saatiin kuulla uutta. Liljan tytär Irja näki venäläisessä tietoverkossa pienen tekstin, jolla Siperian Tomskissa asuva Marina Kochkina etsi Nuija-nimisiä sukulaisiaan. Monen yrityksen jälkeen Marina vastasi yhteydenottoihin. Hän oli Taneli Nuijan tytär. Taneli oli kuljetettu Siperiaan, ja hän oli työskennellyt hiilikaivoksessa, jossa oli loukkaantunut tapaturmassa. Taneli lauloi suomalaisia lauluja ja luki lehtiä, joita Marina hänelle tilasi. Taneli kuoli 1994.

Marina on perheen ainoa lapsi. Hän opiskeli lakia ja toimii Tomskissa yleisenä syyttäjänä. Marinan mies on automekaanikko, ja heillä on kaksi lasta, 25-vuotias tytär on lääkäri ja 16-vuotias poika käy vielä koulua. Elokuussa 2013 Marina on ajatellut tulla käymään Pietarissa 50-vuotispäivänsä merkeissä. Sieltä olisi lyhyt matka Taneli-isän synnyinseudulle Toksovan Koivukylään, jos vain opastusta löytyisi.

Ollessaan seitsemänvuotias 1971 Marina oli käynyt vanhempiensa kanssa Leningradissa. He olivat yöpyneet Simo-sedän lesken luona. Tämän nimi ei ole muistissa kuten ei sekään, mitä Simon poika Matvej, Marinan serkku, teki työkseen.

Inkerin kansan hajaannuksesta käytetään joskus vierasperäistä sanaa diaspora. ”Diaspora tarkoittaa suoraan kreikasta käännettynä hajaannusta, hajallaan asumista. Se merkitsee pakkomuuttoa, jossa jokin uskonnollinen tai kansallinen ryhmä joutuu muuttamaan uuteen maahan tai uudelle asuma-alueelle. Diasporassa kansa tai ryhmä säilyttää oman identiteettinsä, vaikka eläläkin eristyksessä alkuperäisestä kulttuuristaan.” (lähde Wikipedia). Edellä olen kertonut kahden inkeriläisperheen diasporasta.

TEKSTI, MARTTI SOIKKELI, KUVA MARTTI SOIKKELIN KUVAKOKOELMASTA

TAKAISIN JUURILLE 1

Kunniakonsuli Toivo Kabanen

Teksti on alkuosa luennosta, jonka Kabanen piti Suomen Maahanmuuttoviraston Tallinnassa 31.10 – 1.11.2013 pidetyssä seminaarissa TAKAISIN JUURILLE. Luennon loppuosa julkaistaan myöhemmin keväällä.

Inkerinsuomalaisten historiaa

Historiallinen Inkerinmaa sijaitsee Narvajoen takana molemmilla puolilla Nevajokea.

1600-luvun alussa puhjennut Venäjän ja Ruotsin sotilaallinen konflikti loppui Stolbovan rauhaan 1617. Inkerinmaasta (ruotsiksi Ingermanland) yhdessä Vironmaan kanssa tuli Ruotsin provinssi. Alueen perusväestö oli siihen asti ollut pääasiassa ortodokseja, vatjalaisia ja isureja. Nyt Itä-Suomen ja Karjalan kannaksen kihlakunnista (Savo, Äyräpää) muutti Inkerin alueelle luterilaisia suomalaisia, joista muodostuikin inkerinsuomalaisten perusta.

1700-luvulla käydyn Pohjan sodan jälkeen alueet jäivät Venäjän tsaarin vallan alle. Vuonna 1721 solmittiin Uudenkaupungin rauha Ruotsin ja Venäjän välillä. Venäjä lupasi Inkerin luterilaiselle kirkolle ja sen kouluille saman aseman, kuin niillä oli ollut Ruotsin vallan aikana.

Luterilainen kirkko yhdisti venäläisten keskellä asuvia suomenkielisiä asukkaita, ennen kaikkea inkerinsuomalaisia. Uskonnollisten kysymysten lisäksi se toimi ahkerasti myös sivistyksen parissa. Alakouluja oli perustettu jo 1700-luvulla, mutta säännöllinen koulusivistyksen antaminen alkoi 1800-luvun toisella puoliskolla, kun Kolppanassa avattiin vuonna 1863 opettajaseminaari. Kirkoista muodostui suomenkielisiä kulttuurikeskuksia.

Vuonna 1917 ennen Lokakuun vallankumousta Inkerinmaalla asui 140 370 suomalaista. Toiminnassa oli 314 suomenkielistä koulua ja 32 seurakuntaa. Vuonna 1918 puhjennut Venäjän sisällissota tuhosi myös Inkerinmaata. Alkanut ideologinen kamppailu jakoi inkerinsuomalaiset useaan leiriin. Tuttu vanha maailma mureni, jotkut asettuivat puolustamaan sitä, toiset ajoivat uuden maailma asiaa, kolmannet jäivät passiivisiksi ja tyytyivät syntyneeseen tilanteeseen, neljännet pakenivat neuvostovaltaa Suomeen.

Vuonna 1920 solmitussa Tarton rauhansopimuksessa Suomen ja Neuvostovenäjän välillä luvattiin Inkerinmaan suomalaisille laaja kulttuuriautonomia, joka todellisuudessa jäi vain paperille. Sisällissodan jälkeen alkoivat täälläkin sortotoimet. Vuonna1929 ryhdyttiin Venäjällä muodostamaan kolhooseja. Tuona ajankohtana asui Inkerinmaalla 121 500 suomalaista. Kollektivisointi hajotti lopullisesti Inkerinmaan kyläyhteisöt, toi perinteisen maalaiskulttuurin rinnalle ns. neuvostokulttuurin ja pakotti monet maaseudun ihmiset vaihtamaan ammattiaan.

Vuosina 1929 – 1931 karkotettiin tuhannet inkerinsuomalaiset talonpojat Itä-Karjalaan, Siperiaan, Kazakstaniin ja Keski-Aasiaan. Vuosina 1935 – 1936 ”puhdistettiin” Pohjois- ja Länsi-Inkerinmaan Neuvostoliiton raja-alueet inkerinsuomalaisista. Noin 27000 inkerinsuomalaista karkotettiin, mutta osa murhattiin. Heitä pidettiin täällä epäluotettavana elementtinä.

300 vuoden aikana luotu suomalainen kulttuuriympäristö - luterilaiset seurakunnat ja kirkot ja suomenkieliset koulut - hävitettiin lopullisesti vuonna 1937 sulkemalla suomenkieliset koulut ja vuonna 1938 kieltämällä suomalaisten seurakuntien toiminta ja uskonnollinen elämä.

Toisen maailmansodan aikana jäi Inkerinmaa sotatantereeksi. 1941/42 kyyditettiin Leningradista ja Pohjois-Inkerinmaalta Puna-armeijan hallussa olevalta alueelta tuhansia inkerinsuomalaisia Siperiaan. Keski- ja Län-

si-Inkerinmaan valloitti Saksan armeija. Suomen kanssa sovitun mukaisesti lähettivät Saksan viranomaiset suomalaiset perheet valloitetulta alueelta Suomeen. Yhteensä Suomeen siirrettiin lähes 65 000 ihmistä, missä heidät sijoitettiin hajalleen yli koko Suomen.

Toisen maailmansodan jälkeen vaati Neuvostoliitto rauhansopimuksen mukaisesti Suomelta Inkerinmaalta siirrettyjen inkerinsuomalaisten palauttamista luvaten heille paluun kotiseudulleen. Noin 5 000 inkerinsuomalaista pakeni neuvostovaltaa tuntemansa pelon ajamina Ruotsiin ja muutama tuhat jäi Suomeenkin. Neuvostoliittoon palautettiin noin 56 000 inkerinsuomalaista. Palaajia ei päästetty vanhalle kotiseudulleen, vaan heidät siroteltiin hajalleen pitkin Neuvostoliittoa. Heidän piti elää nälässä ja kurjuudessa Venäjän lakeuksilla.

Yhdistystoiminta käynnistyy Virossa

Sisä-Venäjälle kyyditettyjä inkerinsuomalaisia alkoi hiljakseen vaeltaa Viroon, historialliseen naapurimaahansa. Toisen maailmansodan jälkeen muodostui Viro monen inkerinsuomalaisen asuinmaaksi. 1948 – 1950 kohtasi heitä täältäkin karkottaminen. Asuinpaikaksi määrättiin Karjala.

Stalinin kuoleman jälkeen monet Virosta kertaalleen karkotetut palasivat Viroon takaisin, koska heidän Inkeriin jääneissä kodeissaan asuivat uudet asukkaat tai koti tai koko kylä oli hävitetty sodassa. Viroon tulleiden inkerinsuomalaisten kielen ja kulttuurin valinta riippui siitä, mistä he onnistuivat saamaan työtä ja asunnon. Suomalaiset liittyivät joko venäläiseen (etupäässä Pohjois- ja Koillis-Viro) tai virolaiseen kulttuuriympäristöön (kaikki muut Viron alueet).

Liikkeelle panevan impulssin saivat Viron inkerinsuomalaiset virolaisten kansallisesta heräämisestä ns. laulavasta vallankumouksesta, jonka tuloksena Viro palautti itsenäisyytensä. Suurella innolla ryhtyivät inkerinsuomalaisetkin muodostamaan kansallista järjestäytymistään. Tuolloin asui Virossa 16 800 inkerinsuomalaista, Inkerinmaalla ja Leningradissa 17 300 ja Neuvosto-Karjalassa 18 400. Yhteensä siis noin 67 300. (Laulava vallankumous tarkoittaa Wikipedian mukaan vuosien 1987 – 1990 tapahtumia, jotka johtivat Viron, Latvian ja Liettuan jälleenitsenäistymiseen. Toimittajan lisäys.)

Koko Neuvostoliiton ensimmäinen inkerinsuomalaisten kansallinen yhdistys rekisteröitiin Tartossa 22. lokakuuta 1988. Tällä hetkellä Virossa toimii 10 paikallista inkerinsuomalaista yhdistystä, niistä 9 kuuluu Viron Inkerinsuomalaisten Liittoon (perustettu 25. helmikuuta 1989). Liiton päämaja sijaitsee Tartossa, osoitteessa Veski 35. Inkerinsuomalaisilla yhdistyksillä on aktiivinen kulttuurielämä. Juhlitaan kulttuurillisia merkkipäiviä, joulua, äitienpäivää jne. Yhdistyksissä toimii laulukuoroja, tanssiryhmiä ja käsityöpiirejä. Usealla yhdistyksellä on oma suomenkielinen kirjasto. Järjestetään suomenkielen kursseja jne.

Vuodesta1993 ilmestyy Viron Inkerinsuomalaisten Liiton oma suomenkielinen lehti Inkeri. Lehti on tärkeä kulttuurin ja kielen säilyttäjä.

Viron Inkerinsuomalaisten Liiton vuoden tärkein kulttuuritapahtuma ovat omat laulu- ja tanssijuhlat. Ensimmäiset järjestettiin vuoden 1991 kesällä Elvassa. Inkerinsuomalaisten laulujuhlaperinne ulottuu 1800-luvulle. Vuonna 1899 oli järjestetty ensimmäiset inkerinsuomalaiset laulujuhlat Inkerinmaan Skuoritsassa merkittävän inkeriläisen musiikkimiehen Mooses Putron johdolla. Putro on myös Inkerinmaan kansallishymnin säveltäjä.

Yksi inkerinsuomalaisten identiteetin peruskivi on luterilaisuus. Tallinnassa ja Tartossa toimivat suomenkieliset seurakunnat. Nämä seurakunnat kuuluvat Viron evankelis- luterilaisen kirkon yhteyteen. Inkerinmaalla on toiminut vuodesta 1993 alkaen itsenäinen Inkerin evankelis-luterilainen kirkko. Siihen kuuluu yli 60 seurakuntaa koko Venäjän alueelta. Kirkolla on oma piispa. Lukuisia vanhoja kirkkoja on restauroitu.

Tänään inkerinsuomalaisia asuu perinteisellä Inkerinmaalla ja Pietarissa, Karjalassa, muualla Venäjällä, Ruotsissa, Suomessa ja Virossa. Yhteensä on inkerinsuomalaisia ja heidän jälkeläisiään jäljellä noin 40 000. Virossa asuu vuoden 2011 väestölaskennan mukaisesti 7 800 suomalaista. Heistä on valtaosa inkerinsuomalaisia.

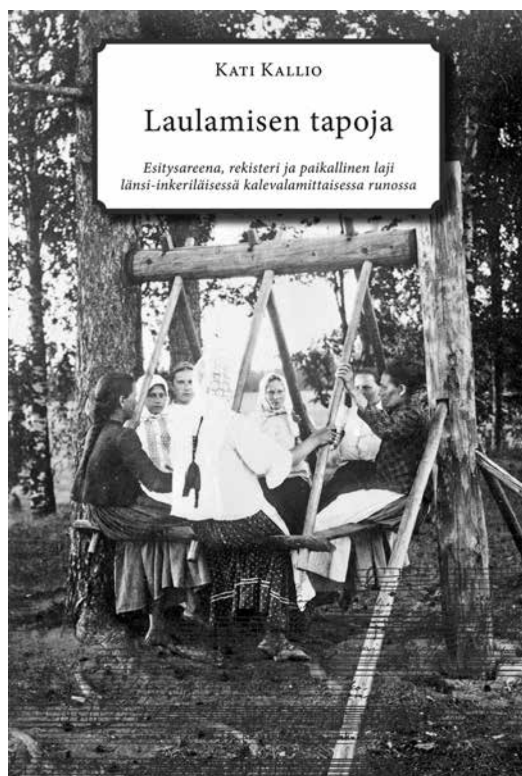
LÄNSI-INKERILÄINEN RUNOLAULU

Kati Kallio

Länsi-Inkeristä on tallennettu yksi laajimmista ja monipuolisimmista kansanrunojen esittämistavoista kertovista aineistoista. Inkerin runokulttuureja ei ole kuitenkaan aiemmin lähestytty laulamisen tapoihin, esitystilanteisiin ja musiikillisiin piirteisiin paikallistasoilla paneutuen. Väitöskirjatyöni taustalla on ihmetys vieraan laulukulttuurin edessä. Mitä nämä runot oikein olivat? Miten niitä käytettiin, mitä niillä tehtiin? Erilaisia laulun rakenteita, sävelmiä ja esitystapoja oli Inkerissä erityisen runsaasti: oliko väliä sillä, mitä niistä milloinkin käytettiin?

Väitöskirjassani ”Laulamisen tapoja. Esitysareena, rekisteri ja paikallinen laji” (2013) keskeistä on tekstuaalisten, musiikillisten ja esityksellisten piirteiden samanaikainen tarkastelu. Tällöin kuva kalevalamittaisen runon lauletuista muodoista tarkentuu uudella tavalla. Esityksellisten ja musiikillisten tekijöiden huomiointi muuttaa myös käsityksiä kalevalamittaisen runon paikallisista lajijärjestelmistä.

Erilaiset esittämistapoihin liittyvät seikat näyttäytyvät tutkimuksessani ennen kaikkea laulajien käytössä olleina joustavina keinoina määrittää esityksensä ja esittämänsä runon luonnetta. Sävelmät, äänensävyt ja esitystavat saattoivat viitata vaikkapa tiettyihin laulutilanteisiin, tunnelmiin tai tunteisiin, tiettyihin laulajaryhmiin tai paikallisiin laulunlajeihin. Nämä vaikuttivat siihen, miten esityksiä yhteisön sisällä tulkittiin. Esimerkiksi venäläisperäisen ”Saadulmoi saadu selennoi saadu” -refrengin sisältävä sävelmä liitetään laajassa arkistoaineistossa säännönmukaisesti naisten tai tyttöjen kulkemiseen läpi kylän praasnikkajuhlilla tai häiden yhteydessä. Sävelmällä esitettiin tallentajille ennen kaikkea kylän läpi kulkemiseen liittyviä runoja ja moninaista matkan tekoon liittyvää lyriikkaa. Sävelmää käytettiin joko refrengin kanssa tai sitä ilman, mutta tämä refrenki ei liittynyt muihin sävelmätyyppeihin. Aloitusruno, sävelmätyyppi ja refrenki assosioituivat siis vahvasti tietyntyyppisiin juhlatilanteisiin, paikkoihin ja laulajaryhmiin. Tulkintani ja käyttämäni teoreettisen viitekehyksen mukaan tämänkaltaiset aineistossa vahvana näkyvät assosiaatiot seurasivat runojen, sävelmien ja esityksellisten piirteiden mukana myös vähemmän tyypillisiin, vapaampiin käyttökonteksteihin. Runon laulaminen kyseisellä sävelmällä viittasi erilaisiin kylän läpi kulkemisen tilanteisiin.

Väitöskirjaani voisi luonnehtia lauluun painottuvaksi arkistoetnografiaksi. Käytössä on kymmenien tallentajien sadoilta esittäjiltä muistiinmerkitsemiä tuhansia runoja ja satoja sävelmiä, satunnaisia kuvauksia runojen esittämisestä, parisataa äänitettä ja muutama sata valokuvaa. Ne sijoittuvat pitkälle jatkumolle 1800-luvun puolivälistä toiseen maailmansotaan asti. Aineistoa on täytynyt pohtia monelta kannalta. Mitä kukin tallentaja etsi, miten hän työtään teki, mitä paikalliset tahtoivat hänelle esittää ja sanoa? Mitä tallennustilanne tekee laululle? Minkälaisia ja mistä tallennettuja aineistoja on syytä tarkastella rinnan? Mitä olivat eri paikkakuntien ja et-

nisten ryhmien väliset suhteet, miten erilaiset paikalliset puhe- tai lauluyhteisöt rajautuivat? Paljonko kommunikaation tavat muuttuvat ajassa ja paikassa? Aineiston painotusten vuoksi työn keskiössä ovat Soikkolan ja Narvusin inkeroisten laulukulttuurit, mutta samalla sivutaan myös alueen inkerinsuomalaisten ja vatjalaisten lauluja.

Työn avainteksti on Armas Launiksen vuoden 1906 äänitysretkensä jälkeen kirjoittama yhdeksänsivuinen kuvaus paikallisista laulun lajeista. Laulaminen alkoi usein tietyllä sävelmällä ja tietyllä aloitusrunolla tai -teemalla. Paikallisten itsensä hahmottama laulun laji määrittyi ensisijaisesti tilanteen tai tekemisen mukaan. Liekkuvirsi. Tantsunuotti. Metsän sävel. Kuten Senni Timonen on todennut, tietyt runot kuuluivat kiinteästi yhden lajin, vaikkapa liekkuvirren tai kokkovirren piiriin, toiset taas liikkuivat vapaammin lajista toiseen. Paikalliset nimesivät lajeittain sekä runoja että sävelmiä, mutta sävelmiä etsinyt Launis ei usein tunnistanut paikallisten tietyillä nimillä kutsumia nuotteja musiikillisesti samoiksi sävelmiksi. Työni perusteella näin oli siksi, että tiettyä paikallista lajia saattoi tapauksesta riippuen yhdistää melodian samankaltaisuuden ohella tai sen sijaan myös rytmirakenne, ainoastaan säkeen kertauksen tapa tai jopa vain etäisesti samankaltainen refrenki, ja joskus laji saattoi sulkea sisäänsä useita erilaisia sävelmiä ja laulamisen tapoja. Lisäksi lajeihin liitetyt sävelmät vaihtelivat paikallisyhteisöittäin.

Aloitin tutkimuksen tarkastelemalla inkeriläisiä laulamisen tapoja ja tilanteita. Työn myötä käsitteet täsmentyivät ja liittyivät laajempiin keskusteluihin. Laulamisen tavasta tuli rekisteri eli tiettyihin esitystilanteisiin, esittäjäryhmiin ja näkökulmiin tyypillisesti assosioituva laulamisen tapa. Laulamisen tilanteesta tuli esitysareena, tietty tyypillinen esitystilanne osallistujineen ja keskeissisältöineen, tai esitystavan mukana kulkeva muisto keskeisestä esityskontekstista. Laji eli genre täsmentyi paikalliseksi, laulajien itse hahmottamaksi ja nimeämäksi lajiksi. Näiden kolmen keskeiskäsitteen kattamat ilmiöt hahmotan tietyn yhteisön jakamiksi tulkintamalleiksi. Yhteisö kuin yhteisö jakaa käsityksiä siitä, mitä ja miten missäkin tilanteessa tai minkäkin lajin puitteissa on tavanomaista tai sopivaa puhua tai laulaa. Nämä käsitykset näkyvät sekä puheessa laulusta että itse lauluissa. Vaikka esitystilanteet yhteisön ulkopuolisten tallentajien kanssa poikkesivat Inkerissä usein monin tavoin yhteisön sisäisistä esitystilanteista, rakentuivat ne silti samoille perustekijöille. Samat ilmaisun keinot ja laulun jäsentymisen tavat ovat esittäjien käytössä niin vakiintuneissa ja tyypillisissä kuin epätyypillisissäkin tilanteissa: niitä vain käytetään eri tavoin. Laulukulttuurin perusteet täytyy yhden esityksen tarkastelua varten tuntea, oli itse esitys mitä hyvänsä. Perusteet taas eivät ulkopuoliselle tutkijalle aukea kuin riittävän laajan aineiston monitahoisesta tarkastelusta.

On mahdotonta ymmärtää laulukulttuurin kannalta merkityksellisiä esitysten piirteitä ymmärtämättä kulttuurisesti keskeisiä esitysareenoita ja rekistereitä.

Laulajien tulkinnat omista runoistaan ja esityksistään välittyvät arkistoaineistosta lähinnä runo- ja sävelmävalintojen sekä erilaisten esityksellisten piirteiden kautta. Samalla lähes kaikki, mitä tiedämme inkeriläisestä laulukulttuurista, juontuu näistä samoista aineistoista. On mahdotonta ymmärtää laulukulttuurin kannalta merkityksellisiä esitysten piirteitä ymmärtämättä kulttuurisesti keskeisiä esitysareenoita ja rekistereitä. Tallenteiden tulkitseminen edellyttää niiden takana olevien kulttuuristen mallien ja käytänteiden ymmärtämistä, mutta samalla tallenteet ovat ainoa lähde näiden mallien tavoittamiseen.

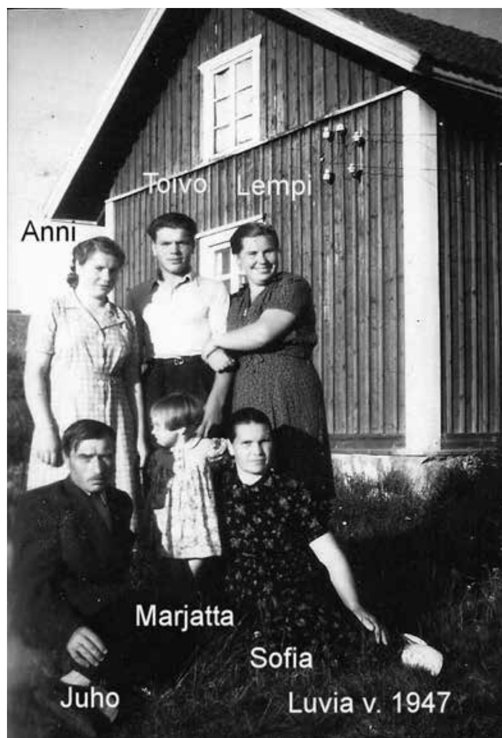
Kirja on ilmestynyt vapaasti luettavana sähköisenä julkaisuna osoitteessa http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9566-5. Vähän lyhyempi, mutta enemmän valokuvia sisältävä versio ilmestyy toivottavasti painettuna myöhemmin.

INKERILÄISPOJAN TARINA

Pekka Kakko

Toivo Kakko syntyi 1. Maaliskuuta 1930, Venjoella, Inkerin maalla Kakkolan kylässä. Venjoki oli silloin keskistä Inkeriä, matkaa Venjoen kirkolta silloisen Leningradin, nykyisen Pietarin keskustaan oli n. 30 kilometriä. Itse olen isän kanssa käynyt vuonna 1973 isän syntymäkylässä, aivan sillä paikalla, jossa aiemmin oli kotitalo. Silloin paikalla oli vain omenapuu muistuttamassa, kaikki oli palanut sodan aikana. Perheeseen kuuluivat isä **Juho** (s.1900, k. Luvia -64) ja äiti **Sofia** (os. Suomalainen s. 1901, k. Luvia - 80) ja kaksi siskoa **Anni** s-.23 ja **Lempi** s.-25, **Toivo** s.-30, jälkeen syntyi vielä **Elma** s.-38, ja viimeisimpänä **Elma-Marjatta** (Mari) s.-45 joka syntyi Suomeen tulon jälkeen Luvialla. Sisaruksista isää nuorempi Elma kuoli dramaattisesti jo Venjoella, kun lapsiporukka oli löytänyt räjähtämättömän kranaatin ja sitä kopeloidessaan se sitten räjähti. Sittemmin ovat kaikki muutkin sisarukset kuolleet ennen isää. Anni k. Ruotsi -56, Lempi k. Karjaa – 79 ja Marjatta k. Karjaa-96.

Inkerin ajan tapahtumista muistan isän kertoneen, että junalla matkustettiin Pietariin. Käytiin torilla myymässä juureksia ja vihanneksia. Määrättiin tietä rakentamaan, sotilaiden ja muiden mukana j, sepeliä murskaamaan ruokapalkalla. Kielipäätäkin isällä oli, hän oli oppinut espanjalaisilta sotilailta espanjan kieltä. Samoin venäjänkielisiä runoja ja lauluja hän herkistyi nuorempana joskus lausumaan. Sotilaille tehtiin palveluksia jotta saatiin ruokaa ja makeisia palkaksi.

v.-43 Inkeriläiset evakuoitiin sotatoimialueelta ensin Viroon ja sieltä meriteitse Suomeen, Hankoon. 13-vuotiaana isä tuli muun perheen mukana evakkona Suomeen, aluksi Eurajoelle ja sieltä sitten Luvialle jonne isän isä Juho tuli Pullin maatilalle palvelukseen muonamieheksi. Myöhemmin toimi puutarhurin hommissa. Niin perheen ja isän elämä Luvialla alkoi hiljalleen muotoutua. Isä aloitti työtehtävissä 13-14v. Pullin tilalla kettutarhassa, eläinten hoitajana ja kävi myöhemmin Rippikoulun. Eläimille tarvittavan veden kävi isä hakemassa naapuritalon Sydenin kaivolta, ja silloin tutustui isään myös ensi kertaa Sydenin nuori Liisa tyttönen. Äitini on kertonut että isällä oli usein vedenhakumatkalla mukana kaksi pientä ketunpoikasta jotka seurasivat tiiviisti hänen kannoillaan. Isä olikin koko elämänsä suuri eläinten ystävä ja hänellä oli taito käsitellä ja tehdä tuttavuutta nopeasti tuntemattomienkin eläinten kanssa.

Rippikoulun käynnin jälkeen isä meni Luvian sahalle lautapojaksi ja hankki itselleen ajan hengenmukaisesti polkupyörän, jolla liikkuminen oli hieman nopeampaa. Myöhemmin kun aikuistuttiin ja samoissa porukoissa sen ajan tapaan nuorina kuljettiin niin lempi leimahti ja isä ja äiti astelivat avioon vuonna 1956. Isä on äidille todennut myöhemmin, että aikanaan lapsena Venjoella heillä oli kissa joka tapasi loikoilla mielellään isän vieressä, enteellisesti tämän kissan nimi oli Liisa.

Nuori mies houkuteltiin oluttehtaalle auton apumieheksi ja hän kävi autokoulun niillä tienesteillä. Ostipa moottoripyöränkin, sellaisen suoratankoisen (pässinsarvi) BMV, jolla huristeli Luvian raitilla ja maakunnissa. Sitten aukesikin jo autokuskin paikka, ja olutta ajeltiin nelisen vuotta. Työhaastattelun kautta tarjoutui nuorelle miehelle työpaikka Porin Osuusteurastamolta myyntimieheksi, työkaluna oli auto ja kaupasta kauppaan tehtiin päivittäin myyntimatkaa. Itse muistan hyvin kun olin koulupoikana Isän mukana Pihlavan lenkillä, sai herkutella matkalla makkaralla ja kauppiaatkin antoivat karkkia pikku apumiehelle. Samoille reissuille pääsi myöhemmin myös Timo veljeni. Ajoittain isä ajoi linja-autoa. Niin sanotun työläisvuoron eli Sookarin linja-auton aamulla klo 5 Luvialta Poriin. Päivä oli pitkä kun välillä kierreltiin myyntimatka maakunnassa ja kotona isä oli vasta kahdeksalta illalla.

Tämän takia perhe muutti Poriin 1965, ja asunto löytyi Vähäraumalta, jossa Isä asui äidin kanssa loppuelämänsä yli 47 vuotta. Myös Osuusteurastamolla isä viihtyi hyvin, työtehtävätkin aikaa myöten toki vaihtuivat, ja Teurastamolta isä jäi varhaiseläkkeelle 55v. lihamestarin tehtävistä.

Isän sukulaisista osa palasi/palautettiin sodan jälkeen takaisin silloiseen Neuvostoliittoon uskotellen että pääsevät takaisin asuinsijoilleen. Toisin kävi, he sijoittuvat Viron ja Petroskoin alueelle. Joitakin henkilöitä niillä main vielä elää. Isän perhe sai jäädä Luvialle, koska Pullin rouva takasi heille työpaikan ja asunnon. Suomen kansalaisuuden isä sai 1956. Silloin hän oli aviossa Liisan kanssa ja siskoni Merja oli syntynyt. 1970 – 1980 luvulla kun turistiviisumia alettiin myöntää, niin isä ja äiti vierailivat seuramatkojen mukana näiden sukulaisten luona. Isän serkku Arvi sekä osa hänen perheestään muuttivat paluumuuttajina Suomeen 1990. Meistä lapsista Luvialla asumisen aikaan ovat syntyneet Merja -56, minä Pekka -60 ja Porissa sitten syntyi Timo muuttovuonna 1965.

Kun talouteen v.1962 – 1963 ostettiin auto (harmaa Rover) niin kesälomallakin isä vielä jaksoi ajaa. Tutuksi tuli lähiympäristö ja pitempiäkin matkoja tehtiin. Joinakin kesinä vierailimme isän siskon Lempin perheen luona Hyvinkäällä sekä Rajamäellä ja myöhemmin heidän mökillä Vuohijärvellä. Samoin ajelimme pohjoiseen ja poikkesimme Liljan (äidin lapsuuden ystävä Luvialta) ja Sakarin luona Muuramessa, myöhemmin Rovaniemellä ja heidän mökillään Kivijärvellä.

Ison osan vapaa-aikaansa ja vähät varansa isä käytti Liisan kotitalon Sydenin kunnostukseen, näin oli jo työssäoloaikana sekä sitten eläkepäivinä. Talo onkin pysynyt hyvässä kunnossa ja toimi aina koko kesän äidin ja isän asuntona. Isä oli innokas puutarhassa puuhaaja. Kevät alkoi aina kuusiaidan leikkaamisella. Sitten oli vuorossa omena – ja luumupuut. Marjapuskien alustat piti kääntää sekä sipulipenkki ja perunaa piti istuttaa. Kesäisin sitten kokoonnuimme Luvialle perheen voimin, saunoen, syöden ja nauttien koko porukalla yhdessä.

Lastenlapset olivat myös isälle rakkaita. Heitä on yhteensä 7. Monen isän tavoin työpäivät ja askareet olivat elämän ruuhkavuosina pitkiä, eikä aikaa omien lasten kanssa leikkimiseen tahtonut aina riittää. Niinpä lapsenlapset Johanna s.- 89, Heidi s.-90, Henri s.-90, Teemu s.-90, Noora s.-92, Katri s.-93 ja Juho-Aleksi s.-98 sitten puuhasivat paljon Topi Pappan kanssa yhdessä ja kukin myös erikseen, varmasti kaikilla lapsenlapsilla on siitä lämpimät muistot.

Isää muistellessa tulee heti mieleen huolenpito sekä turvallisuus. Meidän lasten oli hyvä olla ja kasvaa turvallisessa ja huolehtivassa perheessä. Isä ei tupannut itseään meidän itsenäistymiseen ja päätöksentekoon, vaan antoi meidän opetella elämän aakkosia, mutta oli aina valmis auttamaan ja huolehtimaan jos jokin asia alkoi askarruttaa, kantoi vastuuta meidän kaikkien tekemisistä. Se oli isän tapa rakastaa. Isä oli myös seurallinen ja hauska jutun kertoja, kiinnostunut ihmisistä ja hänen oli helppo tutustua uusiin ihmisiin. Isä oli Inkeriläisten viestin innokas tilaaja ja lukija sekä kesäjuhlien kävijä, kun juhlat osuivat Etelä-Suomeen.

Isän sisaruksista ainoastaan Lempillä on jälkeläisiä, poika Jouko s.- 54. Hänellä on 4 lasta Helena, Jorma, Sini ja Olli sekä lapsenlapsia.

Viimeiset kuukaudet sairaus vaivasi kovasti ja toi ankarat kivut ja

säryt, niistä isä nyt sitten vapautui nukkuessaan pois 27.10.2013 aamuyöllä. Isä oli oman perheensä viimeinen, kaipaus jäi ja lämminsydämisen rehellisen ja tunnollisen työmiehen muisto elää nyt lapsissaan ja lapsenlapsissaan.

Kiitos isä auttavasta ja rakastavasta kädestä, siitä oli turvallista meidän kaikkien pitää kiinni vuorollamme.

Kirjoitti Pekka ja lisäykset Merja

KOKOUSKUTSU

Suomen Inkeri-liitto ry:n kevätkokous

pidetään maaliskuun 29. päivänä 2014 klo 14.00

Karjalatalolla

Inkeri-kodissa

Käpylänkuja 1

00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat suorittaneet v. 2014 jäsenmaksunsa eräpäivään mennessä.

Hallitus

TERVEHDYS JA KORTTI PRESIDENTTI KOIVISTOLLE

Arvoisa presidentti Mauno Koivisto

Olette saavuttanut 90 vuoden arvostetun iän. Me inkerinsuomalaiset haluamme toivottaa Teille lämpimästi onnea.

Samalla esitämme sydämelliset kiitokset siitä lahjasta, jonka Te olette suuressa viisaudessanne meille inkerinsuomalaisille antanut, kun olette helpottanut meidän palaamistamme tänne ''isiemme maahan''.
Toivomme Teille paljon rikkaita päiviä ja vuosia sekä

Hyvää joulua ja onnea vuodelle 2014!

Inkerinsuomalaiset ja meidän ystävämme ja tukijamme seuraavissa järjestöissä sekä niiden ulkopuolella:

Suomen Inkeri-liitto ry
- Helsingin seudun Inkeri-seura
- Hyvinkään Inkeri-kerho
- Lahden seudun Inkeri-seura
- Turun Inkeri-seura

Inkerin kulttuuriseura ry
Inkerikeskus ry
Espoon tuomiokirkkoseurakunnan Kanerva-piiri
Helsingin seurakuntayhtymän Mikaelin seurakunnan Kaarikerho ja Vuosaaren seurakunnan Raamattupiiri Iltarusko
Vantaan seurakuntayhtymän eri piirit
Lukuisat muut tahot ja yksityiset henkilöt eri puolilla Suomea

Puolesta: Alina-Sinikka Salonen, Suomen Inkeri-liitto ry, puheenjohtaja

LIITON JA HELSINGIN SEUDUN JOULUJUHLA

Kuvat Anneli Mylläri

Ja siellä kaikilla oli niin mukavaa...

NIIN ERILAISIA SUOMALAISIA

Aili Mehiläinen

Olen lapsesta asti tiennyt olevani ”suomalainen”: minulla oli erilainen nimi, erilainen sukunimi ja kotona puhuttiin ”suomea”, kuunneltiin Suomen radiota, ja joulukuusi pystytettiin olohuoneeseen jo 24. joulukuuta. Kerran yksi mummoni ystävä sanoi minulle jo pois lähtiessään: ”Muista tyttö, sie oot inkeriläinen!” Sillä tokaisulla ei siihen aikaan ollut mitään sen kummempaa merkitystä. ”Suomalaisena” eli vähemmistön edustajana olisin voinut saada joitakin etuja, kun minut esim. päätettiin valita komsomol-nuorisojärjestön kaupungin neuvostoon (mistä kunniasta kieltäydyin, vaikka - NL:ssa eläneet tietävät - mitä kaikkea olisin voinut saada, jos urani olisi edennyt tätä rataa). ”Suomalaisena” pääsin vuosia myöhemmin muuttamaan Suomeen.

Suomeen muutettuamme emme ole joutuneet kärsimään yksinäisyydestä: sekä sukulaisemme että ystävämme ovat inkeriläistaustaisia, joten tuttu elämäntapamme jatkui. Pikku hiljaa kaikki saivat töitä, lapset marssivat toiset kouluihin ja toiset päiväkoteihin eli elämä jatkui.

Kun sitten aloitin suomen opettajana Helsingin työväenopistossa, törmäsin keski-ikäisiin ja vähän vanhempiinkin paluumuuttajiin ja heidän puolisoihinsa, jotka opiskelivat sinnikkäästi suomea. Huomasin, että vuodesta toiseen samat ihmiset ilmestyivät luokkahuoneeni ovelle, vaikka ilmoittautumisaika olisi jo ohi ja luokassa ei enää ollut yhtä ainoataan vapaata tuolia ja pyysivät päästä suomen tunneille. Heille suomen kurssi ei ollut pelkästään tapa päästä sisään uuteen elämään, vaan myös väylä, jonka kautta seurustellaan, tutustutaan uusiin ihmisiin, vaihdetaan ajatuksia ja kuullaan uutisia. Monet suomalaisittain työmarkkinoilla olevat eivät iki-

Joulukortteja tekemässä. Aili Mehiläinen mustaruudullisessa mekossa.

nä saa töitä: ei sopivaa ammattia tai ammattipätevyyttä, ei kielitaitoa eikä tarvettakaan lähteä ponnistelemaan, kun ikää on kertynyt jo päälle 55 ja omassa kotimaassaan on jo päästy eläkkeelle.

En voi väittää, että he poloiset elävät täysin syrjäytyneinä. Vaikka sellaisiakin tapauksia on, kun paluumuuttoon oikeutettu on jo korkeassa iässä, mutta hänen lapsensa ja lapsenlapsensa jäävät asumaan Venäjän puolelle. Suuremmalla joukolla Suomeen on muuttanut myös muita sukulaisia: siskoja ja veljiä perheineen sekä omia lapsia perheineen. Tekemistä näyttää riittävän: mummot ja vaarit raahaavat lapsenlapsiaan harrastuksiin tai pitävät alaikäisille seuraa, kun niiden vanhemmat ovat kielikursseilla tai töissä. Rajan taakse jääneet sukulaiset ja ystävät myös pitävät huolen, ettei Suomeen muuttanut jäisi potemaan kovaa ikävää, joten vieraita rapakon takaa käy säännöllisesti.

Minä olin kuitenkin kiinnostunut aktivoimaan ikäihmisiä, jotka eivät itse päässeet suomen kurssia pidemmälle. Tarkoituksena oli esittää ne mahdollisuudet, jotka asuminen Suomessa tarjoaa. Tarttuuko uusiin mahdollisuuksiin tai ei - se on sitten jokaisen oma päätös.

Näin ollen syntyi Seukko-seura, jonka tarkoituksena on tarjota kehittymismahdollisuuksia ja seurustelua ikääntyville paluumuuttajille. Vuoden 2013 syksyllä alkoi toimia englannin kielen kurssi ja vuoden lopussa käynnistettiin liikuntaryhmä. Monet ovat kiinnostuneet käsitöistä, joten säännöllisin välein järjestämme käsityöpajoja.

Miksi englannin kielen kurssi, vaikka eivät kaikki puhu vielä suomeakaan sujuvasti? Vastaus on yksinkertainen: aivoille on tarjottava pureskeltavaa. Kun suomeakin on opiskeltu, niin vaihteeksi sopisi nyt englanti. Monet ovat jo käyneet muuallakin Euroopassa ja huomanneet matkoillaan, että olisi hyvä osata vaikkapa muutama sana englantia pärjätäkseen. Englannin kielen tunnit pidetään Karjala-talon Inkerikodissa torstaisin kello 17.00. Opettajana toimii Alina Maltseva, joka ilolla suostui pitämään tunteja seniori-ikäisille. Hän on taitava ja hänestä pidetään kovasti.

”Muista tyttö, sie oot inkeriläinen!”

Seniori-ikäisten olisi pidettävä huolta myös omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään. Muistaakseni entisessä NL:ssa hyvä terveys oli lääkäreiden käsissä, jotka määräsivät vaivaan kuin vaivaan lääkkeitä, voiteita ja yrttejä, mutta kukaan ei käskenyt viisikymppistä lähtemään hiihtopolulle. Tarkoituksenamme on saada ihmiset liikkumaan aktiivisesti. Onneksemme löysimme Anna Kajavan, joka on pari vuotta sitten muuttanut Suomeen. Hän tähtää tulevaisuudessa hoitotyöhön ja aktiivisena liikkujana on kiinnostunut liikuntaohjaajan hommista. Hän vetää liikuntaryhmää, joka vuonna 2014 aloittaa Kontulan palvelukeskuksessa (Kontukuja 5). Ryhmä kokoontuu maanantaisin kello 17.00. Tarjolla on erityyppistä liikuntaa: sauvakävelyä, joogaa ym.

Seukko-seura kokoontuu myös joka kuun viimeisenä lauantaina Karjalatalossa (Käpylänkuja 1, 2.krs. Inkerikoti, kello 10.00). Silloin keskustellaan ajankohtaisista asioista kahvi- ja teekupin ääressä tai askarrellaan. Kaikki eivät pysty varmaan koskaan puhumaan riittävän hyvin suomea, joten yhteiskielenä on venäjä. Olemme kuitenkin kiinnostuneita löytämään ns. tandempartnereita, jotka olisivat kiinnostuneita puhumaan seniori-ikäisten kanssa suomea. Monelle kynnys lähteä suomalaisten kanssa harrastamaan on liian korkea: ei uskalleta, koska ei luoteta omaan kielitaitoon. Oman parin kanssa keskustelu ehkä lähtisi helpommin käyntiin.

Tiedot Seukkojen kokoontumisista ovat Tapahtumakalenterissa lehden takaosassa.

LYHYESTÄ VIRSI KAUNIS

Kokeillaan, toimiiko tällainen pieni tiedotusnurkkaus. Tässä kuka hyvänsä voi antaa vinkkejä tai ideoita, lähettää terveisiä tai tiedottaa. Viestinkin toimittajat julkaisevat tässä lyhyet tekstinsä. Kirjoitus voi olla myös ilman nimeä, jos nimen ilmoittaminen tuntuu vaikealta.

Liiton kunniapuheenjohtaja Keijo Korkka!
Suomen Inkeri-liitto tervehtii sinua. Olet toiminut vuodesta 1975 alkaen vuoden 2013 loppuun Liiton hallitustehtävissä, näistä puheenjohtajana vv. 1991 – 2001 ja varapuheenjohtajana vv. 2002 – 2013. Kun nyt olet luopunut luottamustehtävistä, muistamme arvostaen asiantuntijuuttasi ja toivomme, että se on tarvittaessa edelleen käytössämme. **Lämpimät kiitokset!**

Päivitetty kirjaluettelo on netissä www.inkeriliitto.fi Luettelo julkaistaan myöhemmin myös viestissä.

Perhekuvan omistaja löytyi
Edellisen viestin sivulla 21 oleva kuva oli joutunut Hatsinan-Kolppanan matkalla puheenjohtajan papereitten joukkoon.

Kuva on otettu Jyväskylässä 1957. Sen omistaja Jalmari

Björn on oikealla ylinnä. Hän, samoin kuin kuvassa olevat veljensäkin, on syntynyt Kolppanan kylässä ja käynyt seminaarin koulua.

Isä Antti Björn, s. 1908, oli Sernitsan kylän koulun opettaja. Venäläiset hakivat hänet sotaväkeen syksyllä 1941, eikä hänestä ole sen jälkeen kuultu mitään.

Äiti Sofia (Sonja, os. Inki), s. 1911 kuoli 64-vuotiaana Jyväskylässä.

Ylhäällä vasemmalla veli Vilho, keskellä Oskari. Keskellä vasemmalta reunimmainen Robert on kuollut. Äidin ja Jalmarin välissä on Valtteri.

Suomen Inkeri-liiton 80-vuotisjuhlat
18. – 19.7.2014. Seuraavaan numeroon tulee tarkempia tietoja.

Puheenjohtaja kiittää rouvaa, joka antoi Mikaelin kirkossa vinkin Presidentti Mauno Koiviston muistamisesta. Koivistolle lähetetyn kirjeen kopio on tässä viestissä.

Liitto suosittelee kaikille sukututkimuksesta kiinnostuneille seuraavaa tapahtumaa: Inkerin **sukututkimuspäivät 22. – 23.2.2014** klo 11–17 Inkerin kulttuuriseurassa osoitteessa Wallininkatu 7. Asiantuntijoina ja opastajina toimivat Pekka Wikberg ja Risto Toivonen.
Tiedon lähetti kulttuuriseuran puheenjohtaja **Helena Miettinen**

Uusi kirja löytynyt päivityksen jälkeen: Pirhonen Olli. Kansan vihollinen. Inkerinsuomalaisen Niina Väärän tarina. Copyright @ Docendo Oy. Saarijärven Offset Oy 2012.

UUTISKOLUMNISTIN KANNANOTTO

Inkeri ja inkeriläisyys missä mikin on?

Wladimir Kokko

Tuskin jollakulla on tarkka määritelmä, mitä inkeriläisyys tarkoittaa. Minusta siihen kuuluu tietoisuus yhteisestä kotimaastamme kaunisten muistojen Inkeristä. Se sisältää suomen taidon ja lempeän suhtautumisen isovanhempiemme hauskaan venäjän sanoja täynnä olleeseen murteeseen. Siihen liittyvät vanhat Inkerinmaan kansanlaulut ja tuttuja virsiä rauhallisine luterilaisine jumalanpalveluksineen. Kuri ja siisteys kotona, jotka olemme oppineet vanhemmilta ja isovanhemmilta, heidän kertomia perheen sorto- ja vaellustarinoita. Ehkä se tarkoittaa myös tottumusta rehelliseen työhön ja kiinnostusta siitä, miten siellä Suomessa menee. Kaikkea tätä sanon inkeriläisyydeksi ja juuri se muodostaa identiteettimme ytimen. Inkeriläisyys ei säily kirjahyllyillä eikä museoissa, se on meissä. Jos se elää, niin se elää sieluissamme. Inkeriläisyys on siinä, missä inkerinsuomalaiset asuvat.

Tilaston mukaan historiallisella Inkerinmaalla on jäljellä vain 8 tuhatta suomalaista. Saman verran heitä on Karjalassa, Virossa asuu 7 tuhatta maamiestä, taas Suomessa arvioiden mukaan on yli 25 tuhatta inkerinsuomalaista. Epäilemättä juuri Suomessa suomen kielitaito on elävintä ja lasten kasvatus perustuu pääosin luterilaiseen kulttuuriperintöön. Jos inkeriläisyys on vielä hengessä, niin sen pääpaikkana on oltava nykyrealiteettien mukaan Suomi. Inkeriläistoiminnan painopiste siirtyy Suomeen. Ovatko paikalliset inkeriläisjärjestöt ja ennen kaikkea Suomen Inkeri-liitto siihen valmiina? Tunteeko Suomessa asuva inkerinsuomalaisten sivistynyt luokka vastuunsa inkeriläisyyden tulevaisuudesta? En osaa vastata näihin kysymyksiin siksi asun Pietarissa… Tiedän vain,

Tunteeko Suomessa asuva inkerinsuomalaisten sivistynyt luokka vastuunsa inkeriläisyyden tulevaisuudesta?

että moni Suomeen muuttanut inkerinsuomalainen on huolessa vain nopeasta kotoutumisesta sekä työnhausta ja yrittää muuttua suomensuomalaisten kaltaiseksi mahdollisimman nopeasti ajattelematta inkeriläisyyttä yhtään. Taas toiset inkeriläismuuttajat vasta Suomessa ovat havainneet, että heissä ei ole pisarakaan suomalaisuutta, tällaiset käyvät ortodoksikirkossa ja liittyvät Suomen venäläisseuroihin, jossa laulelevat koskettavia ikäviä lauluja Venäjä äidistään. Täällä Pietarissa meidän on ehkä helpompi tehdä suomalaistyötä, juuremme ovat syvässä tässä maassa varsinkin jos suvun kotikylä on säilynyt. Vanhempien ja isovanhempien haudoilla on helppo käydä milloin tahansa. Ja kotikylän kirkon kellot kutsuvat joulunviettoon Paikallisnuoret ovat kiinnostuneita juuristaan, he täyttävät meidän kieliryhmiä sekä avullamme tutustuvat suomalaisuuteen ja luterilaisuuteen sen paikallisessa inkeriläisessä versiossa. Ei edes tarvitse enää viranomaisille selittää keitä me olemme, päinvastoin meidän muusikot kutsutaan joka juhliin ja IL:n tulkit ja opettajat arvostetaan. Mediakin on pienestä kansallisvähemmistöstämme kiinnostuneena. Juuri pienestä, hyvin pienestä vähemmistöstä on kyse. Suomalaistyötä riittäisi jokaiselle ja suomalaisuudesta Inkerinmaalla on isoa tarvetta. Ei vain niitä inkeriläisyyttä omaavia enää Inkerissä riitä.

TAPAHTUMAKALENTERI

Liiton ja jäsenseurojen tapahtumakalenteri

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Suomen Inkeri-liitto ry

Inkeri-iltapäivät

Tilaisuudet alkavat kahvihetkellä (kahvi on maksullinen) klo 13.30. Ohjelma alkaa klo 14.00

- La 8.2. Santeri Ankerian vaiheet Narvasta Kroatiaan; mukana myös omat kokemukset papin työstä Kroatiassa. Rovasti Matti Korpiaho kertoo.
- La 8.3. Inkerin kulttuuriseura järjestäjänä: Inkerinsuomalaisten suomen kielen käyttö Pietarissa ja sen lähialueella. Pääkohtia muutoksesta ja nykyisestä todellisuudesta. Tri Kaarina Mononen kertoo väitöskirjastaan.
- La 12.4. Kirjailija Tapio Koivukari Raumalta kertoo kirjastaan Meren yli, kiven sisään. Kirjassa kerrotaan raumalaisista merenkävijöistä, jotka salakuljettivat inkeriläisiä meren yli Ruotsiin. Toinen raumalainen, toimittaja Anni-Meri Räikkönen kertoo Räikköstensuvun historiasta.

Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1.
Karjalatalolle pääsee

- busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506
- arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A
- junalla Käpylän asemalle, josta on noin km kävelymatkaa.

Matkat

Su 18.5. Taipalsaareen, konsertti ja Putron huvila. Tarkemmat tiedot seur. numerossa.

Pe 20.6. – ma 23.6. juhannusmatka Venäjälle Sestroretskiin (Systerpek, Siestarjoki – monta nimeä), jossa juhlat 21.6., jumalanpalvelus 22.6. Terijoen kirkossa. Majoitus hotellissa puolihoidolla. Retkeillään Pohjois-Inkerissä matkustajien toiveiden mukaan (kertokaa ilmoittautumisen yhteydessä). Viipurissa käydään uusitussa Aallon kirjastossa tai Eremitaasissa. Matka toteutuu, jos matkustajia on vähintään 12. Hinta-arvio on noin 450 €+ viisumi. Lopullinen hinta riippuu mm. matkustajien määrästä. **Ilmoittautumiset 15. helmikuuta mennessä:** Anneli Mylläri, Kyläkaivontie 2 B 18, 01350 Vantaa tai anneli.myllari@welho.com. Tiedustelut: Anneli Mylläri, 0407435560 tai Alina-Sinikka Salonen, 040 7437042. **Matka järjestetään vain, jos tarvittava määrä matkustajia on ilmoittautunut määräaikana.** Ilmoittautuminen ei siinä vaiheessa ole vielä sitova. Ilmoittautuneille annetaan lopulliset hintatiedot ennen lopullista päätöstä.

Pe 4. – su 6.7. Tallinnan suurille laulu- ja tanssijuhlille. Lähtö Länsisatamasta pe 4.7. klo 10.30, paluu su 6.7. klo 21.30. **Hinta 220 €** sis. laivamatkat Tallinkin laivalla, kuljetukset satama – hotelli - konserttipaikat, 3 konserttilippua, majoituksen 2 hh aamiaisella hotelli Braavossa vanhassa kaupungissa. 1 hengen huoneen lisämaksu on 60 €. Numeroitujen konserttipaikkojen lisämaksu on 75 €. Matkalle mahtuu 30 henkilöä. Ilmoittautuminen: alinasinikka@gmail.com tai Alina-Sinikka

Salonen, Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki. Ilmoita nimi, osoite, puh.nro, s.aika ja mahdollinen Tallinkin kortin nro. Ilmoita myös, jos haluat maksaa lipuista lisämaksua 75 €. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Varaus on sitova, kun varausmaksuna on maksettu 70 € Suomen Inkeri-liiton tilille FI15 8000 1710 3772 44. Ilmoittautumisaikaa on niin kauan kuin paikkoja on. Tiedustelut A-S Salonen, 0407437042.

SUOSITELLAAN
Suosion saaneet **Inkerin sukututkimuspäivät** pidetään 22.-23.2.2014 klo 11-16
Inkerin kulttuuriseurassa osoitteessa Walllininkatu 7. Asiantuntijoina ja
opastajina toimivat Pekka Wikberg ja Risto Toivonen.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. Sunnuntaina kello 14.
Kevään kokoontumiset ovat seuraavat:

- 2.2. Inkerin kansanopetuksen historiaa
- 2.3 kevätkokous
- 6.4 kerho
- 4.5 kerho

Tiedustelut Irja Pelkonen,
inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.
Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.
Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.
Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565
26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805
Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden viimeisenä lauantaina Karjalatalon Inkeri-kodissa klo 10.00 (poikkeuksena valtakunnalliset juhlapäivät), Käpylänkuja 1. Ensimmäinen kokoontuminen 25.1.2014.
- Englannin tunnit joka torstai klo 17.00 Inkeri-kodissa, alkaen 16.1.2014.
- Jooga-tunnit joka toinen lauantai klo 10.00 Inkeri-kodissa alkaen 18.1.2014.

Lisää tietoa netistä www.123kotisivu.fi/seniorit ja seuran puheenjohtajalta Aili Mehiläiseltä, aili.mehilainen@gmail.com, p. 0503386023.

KAARISILTA

Aale Tynni

Ja Jumala sanoi: ”Toisille annan toiset askareet,
vaan sinulta, lapseni, tahdon, että kaarisillan teet.
Sillä kaikilla ihmisillä on niin ikävä päällä maan,
ja kaarisillalle tulevat he ahdistuksessaan.
Tee silta ylitse syvyyden, tee, kaarisilta tee,
joka kunniaani loistaa ja valoa säteilee.”

Minä sanoin: ”He tulevat raskain saappain, multa-anturoin –
miten sillan kyllin kantavan ja kirkkaan tehdä voin,
sitä ettei tahraa eikä särje jalat kulkijain?”
Ja Jumala sanoi: ”Verellä ja kyynelillä vain.
Sinun sydämesi on lujempi kuin vuorimalmit maan –
pane kappale silta-arkkuun, niin saat sillan kantamaan.
Pane kappale niiden sydämistä, joita rakastat,
he antavat kyllä sen anteeksi, jos sillan rakennat.
Tee silta Jumalan kunniaksi, kaarisilta tee,
joka syvyyden ylitse lakkaamatta valoa säteilee.
Älä salpaa surua luotasi, kun kaarisiltaa teet:
ei mikään kimalla kauniimmin kuin puhtaat kyyneleet.”

Aale Tynni on syntynyt Venjoella 1913 ja kuollut Helsingissä 1997.

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

2 / 2014

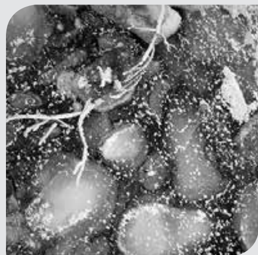
Leningradin piirityksestä 70 vuotta

ALEKSANTERI AHOLA-VALO

Aatteita ja elämän vaiheita

TAKAISIN JUURILLE 2

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Kuluva talvi on ollut valtaosassa Suomea luistelijoille suotuisa, mutta hiihtäjille ikävän vähäluminen.

Numero 3/2014 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukselle 27.4. mennessä.

Numero 4/2014 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 7.8. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 2 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2014
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

Puheenjohtajan mietteitä

Alina-Sinikka Salonen

Aikaa jää kovin vähän kulttuuriharrastuksiin. Siksi koen onnenpotkuksi, jos kirja, jonka luen tai elokuva, jonka katson, antaa mahdollisimman paljon. Että se ei ole vain ajanvietettä.

Olen viime aikoina ollut onnekas. Kohdalleni on sattunut luettavaa ja katsottavaa, joka on avannut lähihistoriaa ja antanut uskoa siihen, että pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna olemme kasvaneet ihmisinä. Puhun aikavälistä, jonka olen itse elänyt, jatkettuna vanhempieni sukupolvella.

Finlandia-palkinnon saanut Riikka Pelon kirja Jokapäiväinen elämämme avaa ikkunoita Stalinin ajan sorrettuihin ja sortajiin, petettyihin ja pettäjiin. Välimaastoa ei ollut. Kirjassa kerrotut raakuudet ovat sydäntä raastavia, luettuina kuitenkin siedettävämpiä, kuin näytettyinä elokuvassa. Syvä ymmärrys varmaan vaatii tämän shokkikäsittelyn. Kirjan nimi tulee siitä, kuinka yksi päähenkilöistä muutamien rauhallisten päivien aikana ymmärsi, että juuri tämä jokapäiväinen elämä, arjen askareet, on parasta aikaa. Hänelle sitä ei kauaa suotu. Kirjasta on sanottu, että se on kiihkeä ja järkyttävän kaunis kuvaus ihmisyydestä, epätoivosta, rakkaudesta, petoksesta – ja kirjoittamisesta. Minulle se lisäsi ymmärrystä siitä, miksi inkeriläisiä on sorrettu niin paljon: meitä on ollut vaikea taivutella sortajan rooliin, kun vaihtoehtoja on ollut vain kaksi.

Inkeriläiset, jotka ovat olleet riittävän onnekkaita, ovat sortokauden alkaessa löytäneet kolmannen vaihtoehdon: pyrkimisen Suomeen. Tällaisen suvun tarina kerrotaan kirjassa Aale Tynni - Hymyily, kyynel, laulu. Teoksen nimi tulee Aale Tynnin runosta. Aale on keskiössä tässä sukukronikassa, jonka ovat koonneet Aalen tytär Riitta Seppälä ja Riitan poika Mikko-Olavi Seppälä. Olen sattumoisin asunut samoilla seuduilla, kuin Kaapre Tynnin perhe ennen minua. Koulutyttönä olin kesätöissä Pukinmäen postissa, joka sijaitsi Tynnien Kannakselta siirtämässä Kotikontu-talossa.

Kirjassa kuvataan Aale Tynnin sekä henkilökohtaista että kirjailijan elämää taisteluineen ja voittoineen, iloineen ja suruineen niin perusteellisesti, että ”kiveäkään ei ole jäänyt kääntämättä”. On hämmästyttävää, kuinka hyvin tietoja on säilynyt, ja kuinka suuren työn äiti ja poika ovat tehneet niiden saattamiseksi kirjaksi. Aale Tynni on sen ansainnut!

Vielä mainitsen kaksi elokuvaa: 12 years slave (12 vuotta orjana) ja Nelson Mandela. Nämä, niin kuin edellä mainitut kirjat, kertovat ihmisryhmien välisestä

valtataistelusta. Kirjoissa sorrettuja ovat vähemmistöt, filmeissä enemmistöt. Elokuvissa nähdään, että voimalla ja väkivallalla ei päästä niihin tuloksiin, kuin sovittelulla ja neuvottelulla päästään. Minulle, joka en ymmärrä, kuinka sotaa voidaan käyttää virallisesti hyväksyttynä keinona ratkaista asioita, tämä oli ilosanomaa!

LENINGRADIN PIIRITYKSESTÄ 70 VUOTTA

Janina Emilia Iljainen, Seuloskoi

Minulle aiemmin tuntematon Janina Iljainen Seuloskoista lähetti viestin, jossa kysyi halukkuuttani julkaista kuvakertomus Leningradin päättymisen 70-vuotisjuhlista. Olin ilman muuta kiinnostunut asiasta. Uskon myös lukijoiden olevan. Teksti kuvineen on tässä. A-S S

Itä-Inkeristä ei ole paljoa kirjoitettu. Eikä ihmekään, onhan vaikea uskoa, että Itä-Inkerissä (Markkovan seurakunnassa) on yleensä asunut ihmisiä. Se on ollut pittoreskeja soita ja läpipääsemättömiä metsiä. Vain paikannimet (Haittola, Liipukka, Tortola) muistuttavat entisistä inkeriläisistä kylistä. Haittolan kylä on saanut nykyaikaisen sotilasmuistomerkin. Itä-Inkeri otti sodassa pääiskun vastaan, perusottelut tapahtuivat täällä silloin kun Leningradia puolustettiin.

Nyt entisen Markkovan seurakunnan alueella sijaitsee Kirovskin piiri. Kun Leningradin piirityksestä tuli kuluneeksi 70 vuotta, täällä oli monta muistotapahtumaa, inkeriläisetkin osallistuivat niihin. Nevski Pjatatshokin kunniapatsaalla pidettiin jokavuotinen tilaisuus, jossa muistettiin Leningradin alueen piirityksen läpimurtoa. 27.1.2014 täällä kävi V.F.Presidentti V.V.Putin. Hän kunnioitti kaikkien kaatuneiden muistoa, mm. oman isänsä, joka taisteli Nevski Pjatatshokilla. (Valokuva on minun ottamani.)

Samana päivänä toisella suurella muistopatsaskokonaisuudella Sinjavinski-kankareella tapahtui tilaisuus, johon osallistuvat ihmiset edustivat eri kansallisuutta, uskontoa ja poliittisia vakaumuksia. Tämä kohtaaminen tuskin tapahtuisi toisena päivänä ja toisessa paikassa.

Sinjavinossa on yli 10 vuotta toiminut aktiivisesti sota-arkeologinen joukko Ingria (Pietarin yliopisto). 26.1.2014 se järjesti suksiretken Sinjavinolla (Volhovin rintaman linja). Helmikuun 4.-7.pvä järjestettiin näyttely ”Leningradin uroteko”, johon Ingrian edustajat osallistuivat. Se pidettiin Valtioduumassa (eduskunnassa) Moskovassa. Näyttelyssä oli esille kaivettuja sotilaiden kunniamerkkejä, metalleja, medaljonkeja ja henkilökohtaisia esineitä.

Presidentti Putin laskee kukkia Nevski Pjatatshokilla. Sieltä hän oli matkalla veteraanien tapaamiseen Kirovskiin. (Kuva Janina Iljaisen).

Pavlov Mihail Andrejevitsh ,Nevski Pjatatshokin veteraani, joka voi vastata kysymyksiin sodasta; Janina Iljainen, tekstin kirjoittaja ja kuvien lähettäjä; Tatjana Rjabinina, inkerinsuomalaisten ja Vologodin vepsäläisten jälkeläinen.

Sota-arkeologinen joukkko Ingria XXI suksiretkellä Sinjavinon taistelupaikoilla.

Näyttelyesineitä tarkastelemassa Iljin Jevgeni Vasiljevitsh, sota-arkeologisen joukon komentaja; Oljesja Tshuprina, Ingrian sota-arkeologisen joukon varakomentaja; Sergei Mironov, Oikeudenmukaisen Venäjän puolueen johtaja.

Kansojen, uskontojen ja maailmankatsomusten ystävyys kohtaavat Sinjavinski-kankareella.

UUTISKOLUMNISTIN KANNANOTTO

LENINGRADIN SAARTO JA INKERINSUOMALAISET

Wladimir Kokko

27. tammikuuta 2014 on täyttänyt 70 vuotta siitä, kun Leningrad vapautettiin natsien saarrosta. Leningradin saarto on toisen maailmansodan historian traagisimpia vaiheita. Yksi miljoona siviiliä kuoli piiritetyssä kaupungissa nälkään ja pommituksiin. Nälänhätää, mikä hallitsi kaupungissa talven aikana 1941–1942, meidän on nykyään mahdotonta edes kuvitella. Elintarvikkeita Leningradiin tuotiin ja ihmisiä kaupungista evakuoitiin ns elämäntietä pitkin Laatokan yli, talvisin jäitse ja kesäisin vesitse. Saarto kesti vajaa 900 päivää, mutta kaupunki ei antautunut.

Inkerinsuomalaisten kohtalosta Smolnassa oli päätetty jo 24. elokuuta, tämä epäluotettava vähemmistö oli tarkoitus karkottaa Siperiaan ja Kazahstaniin. Ei vain ehditty, saksalaisjoukot valloittivat Lyssin (Schlisselburgin) Laatokan rannalla 8. syyskuuta 1941 ja kaikki tiet Leningradista sisämaahan olivat poikki. Rintamalinja kulki Neva-joken etelärantaa pitkin lähellä Kolpinoa, sieltä Lihan kautta Strelnaan. Sellaiset esikaupungit kuin Pauluskoi ja Saari (silloin Detskoje Selo) sekä Kraassila olivat saksalaisten valloittamia. Suomenlahden etelärannikolla oli vielä pienempi Rampoon saarto. Suomen sotajoukot olivat Kannaksella lähellä vanhaa rajaa ja sulkivat piirityksen pohjoissektorin. Saartoon jäi noin 28 tuhatta inkerinsuomalaista.

”Perunat ja hapankaalitynnyri kellarissa sekä oma lehmä olivat kyllä jonkinlaisena pelastuksena verrattuna kaupungissa hallinneeseen nälänhätään..”

Leningradissa, missä pahimmilla piti selviytyä 125 gramman korvikeleivän päiväannoksella, asui suhteellisen vähän inkerinsuomalaisia, he olivat töissä aseteollisuustehtailla. Suurin osa maa-miehistämme asui maaseudulla, missä kodin lähellä oli oma perunapelto ja ”liävässä” oma lehmä. Työntekijöistä oli kova pula, miehet jo kesä-heinäkuun aikana saivat kutsunnan armeijaan ja puolustivat kaupunkia natsien hyökkäyksestä. Työikäisten naisten oli pakko tehdä kolhoosin työtä, osallistua puolustuskohteiden rakentamiseen ja Rääpyvällä esim. turpeen nostoon. Perunasato nostettiin ja joitakin rehua lehmille hankittiin vanhusten ja lasten voimin. Perunat ja hapankaalitynnyri kellarissa sekä oma lehmä olivat kyllä jonkinlaisena pelastuksena verrattuna kaupungissa hallinneeseen nälänhätään.

Syys-talven aikana Inkerin maaseudulla kulkivat monenlaiset varkaat, jotka olivat tietoisia maalaisväestön ”rikkaudesta”. Ulkona olleista maakellareista perunat varastettiin öisin ja joskus keskellä päivääkin talous ryöstettiin ja lehmä vietiin pois, siksi lapset ja vanhukset eivät pystyneet järjestämään mitään vastarintaa. ”Linnasta” kävi myös nälkäisiä, jotka vaihtoivat omaa kultaa ja hopeaa ruokaan. Jotkut inkeriläiset eivät voineet vastustaa tätä kiusausta, saivat kultaa käteen ja jäivät talveksi

ilman syötävää. Siis pakkasena talvena 1941–1942 nälkää näki paljon Inkerin maaseudullakin asuneita. Nälkään kuoli satoja inkerinsuomalaisia.

Kevät aina tuo mukaan toivoa, muttei inkerinsuomalaisille maaliskuussa 1942. Karkotussuunnitelma ei unohtunut ja Smolnasta tuli käsky suomalaisväestön poistamisesta saarron renkaasta. Toimittiin pikaisesti, yhdessä maaliskuun viimeisessä viikossa kaikki suomalaiset oli karkotettava Siperiaan. Keltossa se tapahtui niin, että piti kävellä Seuluskoihin Myllypuron rautatieasemalle, moni työnsi peräänsä kelkan, jossa oli jotain syötävää ja muuta tavaraa. Mukaan sai ottaa vain 15 kiloa tavaroita. Vain vakavasti sairaille järjestettiin Seuluskoihin jokin kyyti. Karkotettiin KAIKKI SUOMALAISET iästä ja terveydentilasta riippumatta.

Myllyporon rautatieasemalla tulleet inkeriläiset nimilistojen mukaan laitettiin härkävaunuihin ja kuljetettiin Osinovetsiin, tämä matka ei ollut pitkä. Osinovets oli pikaisesti edellisenä syksynä rakennettu liikennesolmio Laatokan länsirannalla. Ihmejuttu, mutta maaliskuun lopulla 1942 Laatokka oli vielä jäässä, vaikka jää oli jo heikko ja monin paikoin sen päällä oli vettä. Inkerinsuomalaiset lastattiin Osinovetsissa kuorma-autoihin ja vietiin noin 30 kilometrin päässä järven toisella rannalla sijainneeseen Kabonaan. Jotkut autot kaikkine ihmisineen jäivät jään alle, toiset tuhoutuivat pommituksiin, naiset vain rukoilivat ja pitivät lapsensa sylissä kiinni. Näitä ”Elämän tien” uhreja on mahdotonta laskea.

Kabonassa karkotettavat taas nimilistojen mukaan siirrettiin härkävaunuihin ja vähintään kuukauden kestänyt Siperian matkansa alkoi. Matkan aikana leipää ja keitettyä vettä annettiin hyvin harvoin. Joka vaunussa ihmiset sairastivat ja heikommat (lapset ja vanhukset) kuolivat. Näin menehtyi vielä pari tuhatta inkerinsuomalaista, joilla ei ole edes hautaa, ruumiit vain jätettiin radan varrelle...

Näin Leningradin saarto päättyi inkerinsuomalaisille ja heidän selviytymistarina Siperiassa alkoi. Paluu kotikonnuille käytännössä tuli heille mahdolliseksi vasta Stalinin kuoleman jälkeen.

Nykyään kaikki inkerinsuomalaiset, jotka asuivat Leningradin saarrossa syyskuusta 1941 maaliskuuhun 1942, saavat kaksi lisäeläkettä. Toinen on saarrosta selviytyneiden lisä ja toinen kansallisuudestaan vainottujen lisä. Kovalla hinnalla maksettuja etuoikeuksia ne ovat.

Haluatko saada seuraavan Viestin?

Tarkista silloin, oletko maksanut lehden tilausmaksun, 35 €. Jos se on unohtunut, maksa se maaliskuun loppuun mennessä Suomen Inkeri-liiton tilille FI51 8000 1200 3063 64. Muuten tulkitsemme, että olet lopettanut tilauksen.

Haluatko pysyä Liiton jäsenenä?

Tarkista silloin, oletko maksanut jäsenmaksun, 20 €. Jos se on unohtunut, toimi samalla tavalla. Kirjoita laskuja maksaessasi VIESTI-kohtaan nimesi ja osoitteesi.

Oletko epävarma maksujesi suhteen?

Jos haluat kysyä jäsenmaksuista tai lehden tilauksesta, ota yhteyttä sihteeriin p. 045 261 2342.

Löydämmekö uusia jäseniä ja tilaajia?

Suomen Inkeri-liitto kiittää, jos vielä lisäksi löydät uusia tilaajia ja jäseniä. Niitä tarvitsemme. Ne turvaavat toimintamme jatkumisen monipuolisena.

Lämpimin terveisin

Liiton hallituksen työjaosto

TAKAISIN JUURILLE 2

Toivo Kabanen, PhD, kunniakonsuli ja Suomalaisen kulttuurin kehittämissäätiön johtaja

Kabasen teksti on loppuosa luennosta, jonka hän piti Suomen Maahanmuuttoviraston (migrin) Tallinnassa 31.10 – 1.11.2013 järjestämässä seminaarissa TAKAISIN JUURILLE. Luennon alkuosa julkaistiin Viestin numerossa 1/2014.

KIHINÄÄ JA KUHINAA: MINÄKIN TAHDON SUOMEEN! MITEN ASIAT SUJUIVAT VIROSSA?

Virossa alkoi inkerinsuomalaisten aktiivinen toiminta vuoden 1988 syksyllä. Se ilmentyi tuohon aikaan ennen kaikkea omaan kieleen ja kulttuuriin liittyvillä aloilla. Jo vuoden 1989 alussa, erityisesti Viron Inkerinsuomalaisten Liiton perustamisen jälkeen, alkoi aktiivinen yhteyksien hakeminen Suomeen. Yksi ensimmäisiä kontakteja ja myös yhteistyökumppani oli Suomi-seura, jonka kautta saimme ensi tietomme Suomen valtionlaitosten, yhdistysten yms. toiminnasta.

Koska perestroikan myötä helpottui myös Neuvostoliitosta pääsy, syntyi monilla maanmiehillämme toive vierailla esivanhempiensa maassa Suomessa. Monilla oli siellä myös sukulaisia ja tuttavia. Koska Neuvostoliitto oli edelleen olemassa, tuli ulkomaille pääsemiseksi hankkia ulkomaanpassi. Tiettävästi tuolloin oli olemassa laitos nimeltä OVIR, joka antoi passeja. Sinne syntyivät nopeasti pitkät jonot.

Helpottaakseen maanmiestensä tilannetta ja auttamaan erilaisten ongelmien ratkaisemisessa perusti Viron Inkerin Liitto VIL oman toimiston Tallinnaan. Saimme solmituksi sopimuksen OVIRin kanssa siitä, että toimistomme työntekijät alkoivat auttaa tarvittavien asiapaperien valmistelussa ihmisille passin saamiseksi. Samalla yhteytemme Suomeen päin avartuivat ja tieto alkoi liikkua myös sikäläisissä liikepiireissä. Pian toimistoomme tulivat käymään erilaiset suomalaisten yritysten edustajat, jotka olivat hankkimassa itselleen uutta työvoimaa. Se oli ennen yhdeksänkymmenluvun suurta lamaa. Se toi mukanaan suuren työkuorman toimistollemme. Meidän piti palkata kolme työntekijää. Noina vuosina toimistomme oli kuin passi- ja työvoimatoimisto.

”Ensimmäisinä vuosina ei ollut minkäänlaisia ohjeita, kuinka prosessin pitäisi tapahtua.”

Pian syntyi ongelma OVIRin kanssa, koska heiltä loppuivat passikaavakkeet, ja niiden tilaamiseen kului paljon aikaa. Keksimme kuitenkin ratkaisun. Myös Neuvosto-Virossa toimi ulkoministeriö, joka antoi virkapasseja. Koska suhteet ulkomaiden kanssa laajenivat hyvin nopeasti, annettiin suurimmille organisaatioille oikeus anoa ulkoministeriön virkapasseja. Niinpä myös VIL sai vastaavan oikeuden. Se helpotti matkustamista.

Presidentti Mauno Koiviston 10.4.1990 lausunnon jälkeen, jonka mukaan inkerinsuomalaisia voi nimittää ulkosuomalaisiksi ja että näillä on oikeus palata Suomeen, muuttui tilanne. Uusi status nosti niin inkerinsuomalaisten omanarvontuntoa kuin myös toivetta muuttaa Suomeen.

Ensimmäisinä vuosina ei ollut minkäänlaisia ohjeita, kuinka prosessin pitäisi tapahtua. Jotkut lähtivät Suomeen viisumilla ja löysivät sieltä työtä ja hankkivat tarvittavat oleskelu- ja työluvat paikan päältä. Monilla oli työnantajan kutsukirje, ja heille annettiin oleskelu- ja työluvat Viron puolella.

Seuraavana suurena ongelmana olivat Suomen konsulaatin pitkät jonot. Kiinnostusta Suomeen pääsemiseen ei ollut vain inkerin-

suomalaisilla, vaan myös monilla vironmaalaisilla. Tämän ongelman lieventämiseksi käytiin neuvotteluja konsulaatin kanssa inkerinsuomalaisten palvelemisen parantamiseksi. Ratkaisuna oli se, että torstaisin, jolloin konsulaatissa ei ollut vastaanottoa, alettiin palvella inkerinsuomalaisia. Tätä varten sovittiin, että joka järjestöstä nimetään yhteyshenkilö, joka alkaa käydä konsulaatissa valmistelemassa viisumeita ja työlupia. Se tapahtui niin, että yhdistyksen edustaja toi sovittuna päivänä anomukset ja passit konsulaattiin ja sai haltuunsa edellisellä kerralla tuomansa passit. Se vähensi oleellisesti ihmisten vaivannäköä.

Vuosina 1989–2002 välitti toimistomme joukoittain työpaikkoja Suomeen. Erityisen intensiivinen oli ajanjakso ennen lamaa, eli 1990–1991. Mutta työpaikoista tiedottaminen kiinnostuneille jatkui vuoteen 2005. Valitettavasti meillä ei ole tarkkoja tietoja kuinka paljon kauttamme saatiin passeja, viisumeita, oleskelulupia ja työpaikkoja Suomeen.

Sellainen spontaani muutto Suomeen ei voinut kestää kauan. Olen ymmärtänyt, että pian presidentti Koiviston inkerinsuomalaisten statusta koskevan lausunnon jälkeen eri virkakunnat alkoivat organisoida muuttoliikettä. Vuonna 1993 palkattiin paikan päältä paluumuuttoneuvoja konsulaattiin. Laadittiin tarvittavien asiakirjojen luettelo. Alettiin järjestää kielikursseja jne. Tästä kaikesta kuulette enemmän seuraavilta esiintyjiltä.

ORGANISAATIO JA SEN MUUTOKSET PIETARISTA KATSOTTUINA

Wladimir Kokko

1. Alku.

Inkerinsuomalaisten nykyinen paluumuutto Suomeen on alkanut vuonna 1990, sen jälkeen, kun huhtikuussa presidentti Mauno Koivisto televisiohaastattelussa lausui että ”suomalaisia Neuvostoliiton alueelta voidaan pitää paluumuuttajina Suomessa”. Tämä lause tuli silloin yllätyksenä jopa Inkerin Liiton johdolle, aikaisemminhan olimme toivoneet Suomeen muuttoluvan vain humanitaarisista syistä (esim. eläkejärjestelmä NL:ssa oli romahtamassa ja jotkut vanhukset näkivät nälkää) tai hätätilanteessa (kansalaissodan uhka tuntui olevan realistinen).

Alkuvaiheessa säädöksiä, jotka määrittelisivät inkerinsuomalaisten muuttoa Suomeen, ei ollut, ja paluumuutto oli varsin kaoottinen. Suomeen tultiin turistiviisumilla ja jätettiin oleskelulupahakemus lähipoliisiin.

Pietarissa Suomen konsulaatti puuttui asiaan. Paluumuuton järjestelyn sai tehtäväksi konsuli Marja-Liisa Halinen. Hän ei voinut kuvitella paluumuuton organisaatiota ilman Inkerin Liiton osallistumista. Hänen pyynnöstään IL:n toimistossa avattiin jonotuskirja ja vain tähän erikoistunut sihteeri piti Suomeen aikovien nimiluetteloa. Periaatteessa Suomeen päästiin vain konsulin haastattelun jälkeen, mutta ”villimuuttokin” jatkui. Vuonna 1992 Suomeen ex-Neuvostoliiton alueelta pääsi ennätysmäärä paluumuuttajia, 4700. Alkuvaiheessa riitti, jos yksi isovanhemmista oli merkitty asiapapereihin suomalaiseksi.

Ihan alussa inkerinsuomalaisten paluumuuttoa hallinnoi Suomessa sosiaali- ja terveysministeriö, ilmeisesti muuttoa pidettiin humanitaarisen toimenpiteen kaltaisena. Sitten tehtävät siirtyivät Työministeriölle, joka aktiivisesti kehitti yhteistyötä Inkerin Liiton kanssa. IL:n johdon ja Suomen viranomaisten välillä käytiin jatkuvaa keskustelua, sovittiin mm., että vuodessa Suomeen voi muuttaa korkeintaan 2000 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa puolisoineen ja alaikäisine lapsineen. Tätä lukua ei koskaan vuoden 1992 jälkeen saavutettu, esim. vuosina 1998–2002 se vaihteli 1000 - 1300, jonakin vuonna laski jopa muutamaan sataan.

Työministeriön kanssa päästiin yhteisymmärrykseen siitä, että inkerinsuomalaisia tukeva toiminta heidän asuinalueillaan on yhtä tärkeä kuin paluumuutto-oikeus (IL:n kannalta jälkimmäinen on paljon tärkeämpi, siksi, että se vastaa liittomme päätavoitetta – suomalaisuuden säilymistä Inkerissä). Vuosina 1992–1998 yhteistyössämme toteutettiin 24 miljoonan markan arvoinen In-

keri-projekti, jonka pääsisältönä oli vanhusten palvelutalojen rakentaminen. Tässä hankkeessa mukana olivat Suomen sosiaali- ja terveysministeriö, paikalliset sosiaaliturvaviranomaiset, Inkerin kirkko ja Inkerin Liitto. Projektin varoilla rakennettiin Inkeriin 4 vanhusten palvelutaloa: Kelttoon, Taaitsaan, Tyröön ja Pietariin. Nämä laitokset hidastivat jonkin verran vanhusten muuttoa Inkeristä Suomeen.

2. Säädökset kiristyvät.

Vuodesta 1996 alkoi inkeriläispaluumuuttoa säätävän lainsäädännön kiristämisen vaihe. Uusien säädöksien mukaan suomalaiseksi laskettiin vain henkilö, joka on itse, tai toinen hänen vanhemmistaan, tai kaksi hänen isovanhemmistaan merkitty asiapapereihin suomalaiseksi. Sen lisäksi paluumuuttovalmennuskurssien käynti muuttui pakolliseksi. Ollessaan kylmänä "toinen vanhemmista" kriteerin suhteen Inkerin Liitto tuki Suomen viranomaisten asettamaa kielitaidon periaatetta. Pidimme vahvasti kiinni ajatuksesta "inkerinsuomalaisen on osattava suomea". Lainsäädäntöä muutettaessa Inkerin Liitolta pyydettiin lausunto muutosehdotuksista.

Hakijalle ilmainen paluumuuttovalmennus järjestettiin suomalaisen vastuukouluttajan johdolla. Tämä valittiin suomalaisten suomea toisena kielenä opettaneiden oppilaitosten keskuudesta kilpailupohjalla. Jälkimmäinen osti palveluita IL:n Pietarin (PIL:n) osastolta, käytännössä PIL järjesti opetustilat ja tarjosi suomen opettajaehdokkaita, valittujen kanssa sitten tehtiin työsopimus. Tässä vaiheessa valmennuskurssi ei päättynyt vielä loppukokeeseen, mutta osallistuminen kurssiin oli pakollinen.

Suomenkielentaitoa viranomaiset pitivät jonotusta nopeuttavana tekijänä, Suomen työministeriö oli jopa valmis tukemaan rahallisesti inkeriläisliittojen kielikursseja, mikä tuntui todella ajankohtaiselta, koska esim. Pietarissa kieliryhmien lukumäärä nousi kahteenkymmeneen. Inkerinsuomalaiset saivat käydä kursseillamme ilmaiseksi.

Seuraavana vuonna mediassa syntyi ensimmäinen "inkeriläiskohu". Sen nosti Suomi-Inkeri seura ry. Tämän "ystävyysseuran" puheenjohtaja Inkeri Räisänen kertoi Suomessa Inkerin Liiton manipuloineen jonotusnimilistoilla. Vaikka ei yhtäkään manipulointitapausta ollut paljastettu, jonotuskirjan pitäminen siirtyi vuonna 1997 pääkonsulaattiin. Silloin Suomen Pietarin edustustossa paluumuuttojonossa oli noin 7000 ilmoittautunutta.

"Lehdistön meteli oli pikku juttu verrattuna vuosina 2002–2003 nostettuun kahakkaan."

Yllä mainittu lehdistön meteli oli pikku juttu verrattuna vuosina 2002–2003 nostettuun kahakkaan. Silloin suomalaiset lehtimiehet kirjoittivat innolla inkeriläisistä rikollisista. Korostettiin, että inkeriläispaluumuuttajat ovat pääosin työttömiä ja nuoriso kriminalisoituu. Vaikka 1990-luvulla olikin alle sata inkeriläisnuorta karkotettu takaisin Venäjälle tai Viroon huume- tai varkausrikoksista, mitään "inkeriläismafiaa" ei löytynyt. Kohu oli pääosin spekulointia, koska rikospoliisi ei voi lakia noudattaen edes kysyä epäiltyjen etnistä taustaa… Keitä ne paluumuuttajan statuksella Suomessa oleskelleet oikein olivat? Saattoivat olla inkerinsuomalaisten, Suomen kansalaisten tai amerikansuomalaisten jälkeläisiä.

Päättäjät kuitenkin taas reagoivat ulkomaalaislain kiristämisellä. Vuonna 2003 voimaan astuivat lainmuutokset, joiden mukaan inkeriläispaluumuuttajilta vaadittiin kielitaitoa (A2 tasolla), käytännössä se tarkoitti, että kielitesti tuli pakolliseksi. Paluumuuttajalla oli oltava myös asunto Suomessa.

Samaan aikaan jonotuslistat Suomen eri edustoista Venäjällä yhdistettiin ja siirrettiin Pietarin pääkonsulaattiin. Suomeen aikovat saivat uudet jonotusnumerot ilmoittautumispäivänsä mukaan, silloin heitä oli yhteensä yli 20 000.

Työministeriö oli jatkanut tukitoimintaansa inkerinsuomalaisten asuinalueilla. Vuosina 1999–2002 toteutettiin isohko yhteistyöhanke, jonka päätavoitteena oli inkerinsuomalaisten työllistymismahdollisuuksien parantaminen heidän kotiseuduillaan sekä heidän suomalaisen identiteettinsä säilyttäminen.

3. Inkeriläispaluumuuttajan mutkikas tie Suomeen.

Tuossa vaiheessa inkerinsuomalaisen potentiaalisen paluumuuttajan piti:

- *ilmoittaa muuttohalustaan Suomen edustustoon,*
- *todistaa suomalainen syntyperänsä (itse, tai toinen vanhemmista tai kaksi isovanhemmista merkitty suomalaiseksi) kahdella alkuperäisellä asiapaperilla, vuoden 1990 jälkeen annettuja asiapapereiden, esim. syntymätodistusten, toistoja ei hyväksytty,*
- *käydä viranomaisen haastattelussa,*
- *osallistua 9 kk kestäneeseen paluumuuttovalmennukseen,*
- *suorittaa DIPAKI (digitaalinen inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kielitutkinto) kielitaitotasolla A2,*
- *todistaa (esim. vuokrasopimuksen esittämällä), että hänellä on asunto Suomessa,*
- *muuttaa Suomeen vuoden sisällä kielitutkinnon suorittamisen jälkeen.*

Niin kovia vaatimuksia ei esitetty millekään muulle Suomeen pyrkivälle maahanmuuttajakohderyhmälle. Muuttoprosessi inkerinsuomalaisille tehtiin niin monimutkaiseksi, ettei suomalainen viranomaiskoneistokaan sitä kestänyt. Ei riittänyt ihmisresursseja haastattelujen pitämiseen. Koko prosessi jumiutui vuoden 2006 aikana.

Järjestelmä teki tulevasta paluumuuttajasta ”lastun laineella”. Hänet vain kutsuttiin pakkohaastatteluun, osoitettiin pakkokurssille, jota seurasi pakkokielitutkinto, oli pakko saada asunto Suomesta ja muuttaa melko pian Suomeen. Oikeastaan tämä mekanismi passivoi inkeriläispaluumuuttajia.

Vasemmalla: Paluumuuttajien valmennuskurssi, Tartossa 1997. Kuvassa: Kuvassa: Maris Urb, Tampereen ulkomaalaistoimisto. Esko Keskinen Lahden poliisipiiri.

4. Muuttoprosessi demokratisoituu ja sille asetetaan takaraja.

Piti päästä irti tästä umpikujasta. Vuonna 2008 inkerinsuomalaisten paluumuutto siirtyi täysin sisäasiainministeriön maahanmuuttoviraston hallintaan. Maahanmuuttovirasto (migri) poisti prosessista haastattelun ja alkoi valmistella uusia ulkomaalaislain muutoksia. Se luopui myös Inkerin Liiton kielikurssien tuesta.

Uusien muutoksien pääideana oli paluumuuttojonon sulkeminen ja muutolle takarajan asettaminen sekä prosessin demokratisointi, joka tarkoittaisi esim. vapaaehtoista osallistumista niin paluumuuttovalmennukseen kuin kielitestiinkin.

Taas pyydettiin Inkerin Liiton lausunto lainmuutosehdotuksiin. IL ei vastustanut periaatteessa inkerinsuomalaisten paluumuuton lopettamista, mutta toivoi, että ikuinen paluumuutto-oikeus jäisi Suomessa vuosina 1943-45 olleille ja vain suomalaisuudestaan Siperiaan tai muualle karkotetuille (näillä on ns. maineenpalauttamisen todistus käsissä). Suomella ei ole tietenkään mitään vastuuta Stalinin ajan vainoista, mutta sen verran armollinen se voisi olla. Mehän ymmärrämme, että Siperiassa selviytyneiden kestävyys ansaitsee erikoiskunniaa.

”Onko maailmassa muuta niin vakavasti Suomeen orientoituvaa ja kielen osaavaa porukkaa, kuin inkerinsuomalaiset?”

Valitettavasti lobbaus jopa ulkosuomalaisparlamentin kautta onnistui vain puoleksi. Ikuinen ja ehdoton paluumuutto-oikeus on säilynyt vain Suomessa sodan aikana olleille. Asuntovaatimus on tässäkin tapauksessa olemassa.

Nykyään voimassa olevan lainsäädännön mukaan inkeriläis-

Kuvassa on paluumuuttovalmennuksen kielitunti, joka pidetään nykyään Pietarin suomalaisessa koulussa. Opettajana on Wladimir Kokko, jonka kokoelmasta kuva on.

paluumuuttojono on suljettu 1.7.2011, uusia ei enää oteta. Jono, jossa on parituhatta päähakijaa, on tarkoitus purkaa viidessä vuodessa. 1. heinäkuuta 2016 koko järjestelmä lakkaa olemasta, loppuun käsitellään vain silloin vireillä olevat hakemukset.

Jonotusnumerolla ei ole merkitystä, tärkeintä on, että ihminen on tähän merkitty. Ilmoittautuminen ilmaiseen paluumuuttovalmennukseen samoin kuin DIPAKI:iin on nykyään vapaaehtoista. Todistus suoritetusta kielitestistä on voimassa 30.6.2016 asti. Muut kriteerit täyttänyt voi päättää, milloin haluaa muuttaa Suomeen. Tämä systeemi aktivoi Suomeen aikovia, paluumuuttovalmennuksen kieliryhmissä on huomattavasti paremmin motivoituja kurssilaisia. Myös DIPAKI:n suoritusprosentti nousi yli 80.

Nykyään paluumuuttajana Suomeen muuttaa vuodessa noin 300 inkerinsuomalaista, se on 1,5 % kaikista maahanmuuttajista. Mutta poikkeuksellisen paljon huomiota Suomen lainsäätäjät ovat heihin kiinnittäneet.

Pietarissa huomaa myös, että monet entisessä jonossa olevat eivät tahdokaan Suomeen. Valmennusryhmiä on suunniteltua vähemmän, eivätkä kaikki kielitestin suorittaneet heti muuta Suomeen. He ajattelevat: kannattaako?

Paluumuuttajien kielikurssi Tartossa, v.1996.

5. Yhteenveto. Vuonna 1990 alkanut inkeriläispaluumuuton historia on kahden vuoden kuluttua loppu.

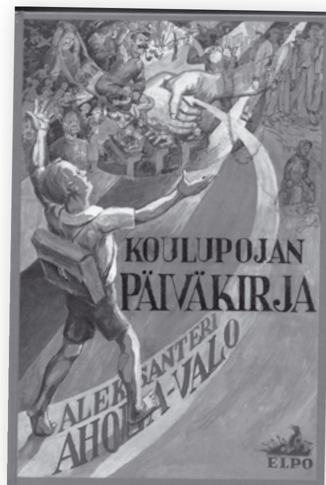
Onhan se tärkeää, että Suomi 55 vuoden tauon jälkeen huomasi taas inkerinsuomalaisten olemassaolon ja hyväksyi meidät ulkosuomalaisten joukkoon. Se antoi monille inkerinsuomalaisille uskomattomia opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksia EU:n alueella, sekä turvasi monien osattomien ja heikkojen inkeriläisten toimentulon. Sääli, että paluumuutto on vienyt Inkeristä noin kuusituhatta inkerinsuomalaista, mikä vaikeuttaa IL:n päätehtävän toteuttamista moninkertaisesti.

Olen kuitenkin varma, että 1.7.2016 jälkeenkin inkerinsuomalaiset täällä jäävät ulkosuomalaiseksi ja pyrkiessään Suomeen opiskeluun tai töihin kyllä pääsevät sinne. Onko maailmassa muuta niin vakavasti Suomeen orientoituvaa ja kielen osaavaa porukkaa, kuin inkerinsuomalaiset?

ALEKSANTERI AHOLA-VALO

Johdanto: Alina-Sinikka Salonen, kuvat Anneli Mylläri

”Meidän on luotava terveyttä ja terveyden kautta kauneutta. Meidän on luotava elämää, joka on itsessään taidetta.”
Aleksanteri Ahola-Valo

Kevätkauden ensimmäisen Inkeri-iltapäivän teemana oli Aleksanteri Ahola-Valo (1900 – 1997). Hän on ollut ”suuri” ihminen, jonka Viiritsasta alkaneista elämänvaiheista ja aikaansa edellä olevasta ajatusmaailmasta kertoi ”Alin” veljentytär Ritva Ahola. Esitys oli vaikuttava, kenellekään ei jäänyt epäselväksi, että kyseessä on ollut monilahjakas ja tuottelias ihminen, juuri sellainen, jota aikalaisten ei yleensä ole helppo ymmärtää ja hyväksyä. Häneltä jäänyt taiteellinen ja kirjallinen tuotanto käsittää yli 10.000 teosta. Näistä molemmista hän on saanut merkittäviä palkintoja ja tunnustuksia:

- *1923 Kunniakirja ja 1. luokan mitali Moskovan yleisneuvostoliittolaisesta maatalousnäyttelyä varten suunnitelluista arkkitehtuurisista rakennuksista ja vertausdiagrammeista. Kuvataiteilijamatrikkeli*
- *1928 I palkinto grafiikassa ja II palkinto kuvanveistossa Valko-Venäjän Neuvostotasavallan 3. näyttelyssä. Kuvataiteilijamatrikkeli*
- *1985 Suomen Taidegraafikot ry:n kunniajäsen*
- *1987 Hämeenlinnan kaupungin kulttuuritunnustuspalkinto*
- *1990 Pro Artica Tawastia 1990. Kuvataiteilijamatrikkeli*
- *1994 Opetushallituksen Cygnaeus-palkinto (Opettaja-lehden lukijaäänestys nro 6/2006: ”Suomen kaikkien aikojen koulumestari”)*
- *1995 Kulttuuritunnustuspalkinto Hämeen liitto*
- *1997 Oulun yliopiston kasvatustieteen kunniatohtori.*

Niin kuin luettelosta näkyy, huomionosoitukset painottuvat nuoruuteen ja vanhuuteen. Siinä välissä oli aika, jolloin palkintoja ei tullut, tuli pikemminkin ylenkatsetta. Suomeen 1933 muuttanutta Ahola-Valoa kohdeltiin täällä niin huonosti, että hän muutti pian Ruotsiin.

Ennen kyseistä Inkeri-iltapäivää sain Ruotsista sähköpostia, joka kertoo, kuinka arvostettu Ahola-Valo oli Ruotsissa. Kirjoittajan luvalla julkaisen sen tässä.

– ”Hei! Hyvää menestystä uudelle vuodelle toivotan Teille täältä sateisesta +viisiasteista länsiruotsin Göteborgista. Kiitos myös niille henkilöille, jotka saavat aikaan ja toimittavat sekä vanhoja kun uusia Inkeriin kuuluvia tietoja eteenpäin. Kiitos.

Näin viimeisessä numeron tapahtumakalenterissa Aleksanteri Ahola-Valosta pidettämä luento. Kun kävi Katrineholmin Teknillisessä koulussa 1960 - 62, tapasin Aleksanteri Ahola-Valon. Hänellä oli paljon kertomista. Sain kutsun hänen taidenäyttelyyn joka oli Katrinholmin lyseon aulassa. Osallistuin myös musikkitilaisuuteen jonka hän järjesti. Sain samalla viristystä klassilliseen musikkiin. Nauhoitin tilaisuuden, mutta olen epävarma onko se minulla jäljellä. Yritän saada lainaksi nauhurin ja jos on jäljellä niin palaan asiaan.

Nyt haluasin päästä yhteyteen Ritva Aholaan ja Risto Suvantoon. Oletan että he ovat Aleksanterin jälkeläisiä. Minulle on jäänyt elävä ja lämmin kuva Aleksanterista. Onko mahdollista saada tämä yhteys?

Ehkä tämä kielenkäyttö vaikuttaa vanhalta ja virhelliselt, mutta mitä voi vaatia inkerissä, suomessa ja ruotsissa kansakoulun käynneltä.

Lämpöiset terveiset säästä huolimatta lähettää
Viktor Suomalainen”

Teoksista ja Alin muiston vaalimisesta kertoi Risto Suvanto. Yleisö innostui tilaisuuden lopuksi keskustelemaan aiheesta enemmän kuin aikaisemmissa Inkeri-iltapäivissä on tapahtunut. Sekin kertoo siitä, että Ahola-Valo koskettaa myös tämän päivän ihmistä.

Lisätietoja on mahdollista saada Elpo ry:stä ja osoitteesta www.elpokustannus.fi. Myös Inkerin kulttuuriseuran julkaisemassa kirjassa Inkeriläiset, kuka kukin on? –kirjassa esitellään Aleksanteri Ahola-Valon vaiheita.

Luennon jälkeen virisi poikkeuksellisen vilkas keskustelu.

Risto Suvanto vastaa Elpokustannuksesta, joka välittää Ahola-Valon kirjallisia tuotteita.

Ritva Aholan asiantuntemus oli poikkeuksellinen, olihan Aleksanteri Ahola-Valo hänen setänsä.

ALEKSANTERI AHOLA-VALO (1900–1997) Inkeriläinen maailmankansalainen

Risto Suvanto

”Inkerinmaan nuoret miehet! Ylös jalon ihmismielen viiri!” Näin kannusti Ahola-Valon isä Pekka Ahola (1875–1919) inkeriläisiä nuorukaisia. Nuohooja ja lehtimies Pekka Ahola tuli keväällä 1907 kahden poikansa kanssa Inkeriin, jossa hän vietti sitten koko loppuelämänsä. Perhe asettui asumaan Viiritsan huvilayhdyskuntaan, jossa on paljon Pietarin ylhäisön kesäasuntoja.

Saavuttuaan Inkeriin Pekka Ahola ohjasi vanhemman poikansa Aleksanterin (kutsumanimi Ali) varakkaan lääkärin, hyvin monipuolisesti sivistyneen Lydmila Kusminan yksityisopetukseen. Lydmilan koti oli ainakin vielä muutama vuosi sitten vielä hyvin pystyssä. Sen sijainnin voi paikallistaa Ritva Aholan kirjan Aika laulaa laulujaan -kirjan kuvasta.

Lydmila Kusmina antoi oppilaalleen pienen mustakantisen vihkon ja kehotti pientä Aleksanteria pitämään päiväkirjaa, jonka kirjoittamisen Ali aloitti 30.8.1907 venäjän kielellä:

Mamma puki minut viirukkaaseen sinivalkoiseen pukuun, jonka hän itse oli minulle ommellut. Kengät hän piilotti ja sanoi:

- Siellähän ei ole vielä kylmä. Täytyy säästää talveksi.

Olikin aurinkoista. Ja minä yksin ilman mammaa ja pappaa läksin pyrkimään kouluun.

Tästä alkoi pienen lapsen kuvaamana Inkerissä hyvin hämmästyttävä sivistysprosessi, joka kesti vuoteen 1916, jolloin Ali muutti

Pietariin. Ali opiskeli koko ajan kolmessa paikassa: Lydmila Kusminan yksityisopetuksessa, virallisessa koulussa ja lasten itsensä perustamassa koulussa. Vuonna 1908 alkunsa saanut Alin aloitteesta perustettu lasten oma koulu kehittyi hyvin organisoiduksi ja isoksi oppilaitokseksi, jossa lapset itse kehittivät opetusmenetelmiä ja tavoittelivat tietojen lisäksi eettistä kasvua. Missään muualla kuin Inkerissä ei tietääkseni ole vastaavaa tapahtunut. Inkerissä tämän mahdollisti yhteiskunnallinen tilanne: koulupakkoa ei ollut, vaan lapset olivat ”villejä ja vapaita” ja heillä oli vahva aikuisten sivistystahto.

”Tuskin olen väärässä kun väitän, että Ahola-Valon lapsuuden päiväkirjat ja hänen lapsuuden näytelmänsä edustavat inkeriläisen kulttuurin huippua.”

Kansansivistyksellä oli Inkerissä vahvat perinteet. Inkerissä oli toiminut vuodesta 1863 kansakoulun opettajia valmistava Kolppanan seminaari, jonka opettajat olivat Pekka Aholan ystäviä. Heidän mukanaan Pekka Ahola oli vienyt pienen Ali-pojan jo ennen Inkeriin muuttoa mm. tapaamaan Leo Tolstoita. 1900-luvun alku oli sivistyneistön piirissä hyvin toivorikasta aikaa. Monilla oli vahva usko kehitykseen ja myös moraaliseen edistykseen.

Inkerin lasten oman koulun yhteydessä toimi lasten oma Neljän männyn teatteri, jossa lapset esittivät itse kirjoittamiaan näytelmiä, mm. Alin näytelmän Aikuiset ja lapset kasvatuksen pyörteissä. Näytelmä oli moraliteetti, jonka ensiesityksen paikallinen järjestysvalta keskeytti tasan 100 vuotta sitten. Näytelmä sai ensi-iltansa Suomessa vasta Ahola-Valon kuoleman jälkeen. Lapsinäyttelijöille Ahola-Valo ehti kuitenkin kertoa näytelmän syntyvaiheista ja siitä, kuinka hän sai lapsuudessaan nauttia runsaasti kulttuurista.

Viiritsassa toimi myös huvila-asukkaiden kesäteatteri, jossa olivat ohjaajina Pietarin tunnetut näyttelijät. Ali on muistellut:

Sen vain sanon, että me kaikki lapset olimme saaneet kulttuurijumalattaren runsaasta kädestä innostusta.

Omaa näytelmäänsä Ali piti suuressa arvossa. Hän totesi:

Tässä maailmassa, jossa elää miljardeja ihmisiä, ei ole vastaavaa näytelmää. Tämä näytelmä on koko maailmassa ensimmäinen, jossa lapsi johdattaa aikuiset oikealle tielle.

Ahola-Valo eli koko myöhempää elämää rakentaneet vuodet 7-vuotiaasta 16-vuotiaaseen Inkerissä ja omaksui hyvin korkeat ihanteet ja uskon ihmisyyden kehittymiseen. Hän näki kehityksen lähiympäristössään konkreettisesti, vaikka tsaarin hallinto elämää kahlehtikin. Tuskin olen väärässä kun väitän, että Ahola-Valon lapsuuden päiväkirjat ja hänen lapsuuden näytelmänsä edustavat inkeriläisen kulttuurin huippua.

Valitettavasti en milloinkaan Ahola-Valon eläessä käynyt hänen kanssaan Inkerissä, vaan vasta hänen kuolemansa jälkeen. Mutta kun on lukenut Koulupojan päiväkirjat ja kävelen Viiritsassa entisen Lydmila Kusminan kodin läheisyydessä, voi hyvin eläytyä sadan vuoden takaiseen kulttuurin kukoistuskauteen.

Ahola-Valon lapsuuden päiväkirjoja on julkaistu neljä osaa (Elpo-kustannus). Koulupojan päiväkirjan ensimmäisen osan kannessa pieni Ali-poika rakentaa ystävyyttä hänen kohtaamansa ristiriitaisen maailman ylle. Tätä Inkerissä omaksumaansa sanomaa hän levitti koko ikänsä. Kansikuva on Ahola-Valon 88-vuotiaana tekemä.

LYHYESTÄ VIRSI KAUNIS

Kokeillaan, toimiiko tällainen pieni tiedotusnurkkaus. Tässä kuka hyvänsä voi antaa vinkkejä tai ideoita, lähettää terveisiä tai tiedottaa. Viestinkin toimittajat julkaisevat tässä lyhyet tekstinsä. Kirjoitus voi olla myös ilman nimeä, jos nimen ilmoittaminen tuntuu vaikealta.

Lahjoitus: Turun Kaarinan seurakunnalle kaunis kiitos Liiton tukemisesta rahalahjoituksella!

Inkeriläisten viesti no 1/2013 Onko tapanasi hävittää lehdet? Jos on, niin onko sinulla tai tuttavallasi kuitenkin tämä lehti tallessa, etkä aio säilyttää? Jos on, niin lähettäisitkö sen Alina-Sinikka Saloselle (osoite on Viestin 2. sivulla), tai antaisit, kun tapaamme!

Kuka tuntee henkilöt Kenner Guido tai Irina Lehti? He ovat maksaneet Inkeriläisten viestin vuodelle 2014. Osoitteita ei ole ilmoitettu. Ilmoitatteko tiedot Liiton sihteerille Anne Tuohimäelle, puh. 045 261 2342. Kiitos!

Espoon Suvelan aluekappalaisen
Oiva Hujasen kutsu:

Tikkurilan seurakunnan ja Espoon Kanerva-piirin eli inkerinsuomalaisten tapaaminen Suvelan kappelissa syksyllä su 19.10.2014 klo 13.00. Suvelan kappelissa, Kirstinpiha 3, Espoo.

Jos osallistujat haluavat syödä ruokaisan keiton tilaisuuden alussa, sen hinta on 6 euroa /henkilö lähetystyön hyväksi.

Tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita!

UUTISIA INKERISTÄ

SAMPO-KESKUS OPETTAA SUOMEA PIKKARAISILLE

Teksti ja kuva Tatjana Bykova-Soittu

Marraskuussa 2013 Sampo-keskus on aloittanut suomen opetusta 5-6-vuotiaille lapsille. Mielelläni opetan kieltä pikkaraisille itse vaikka joudunkin hyvin huolellisesti valmistautumaan joka tunnille. Me kokoonnumme kerran viikossa lauantaisin Pietarin suomalaisen koulun tiloihin. Käytän Suomessa koeajettua kielipesä-metodiikkaa, joka tarkoittaa, ettei muuta kuin suomea tunnilla käytetä. Yritämme tehdä uutta askeletta keskuksemme Osaan itse kielikurssien kehittäessä.
Vanhempien palautteissa lukee, että kaikki on hauskaa, tehokasta, vilkasta ja kiinnostavaa. Ja lapset vain pitävät tunneista. Kuvassa on iloiset pikku oppilaamme ensimmäisine oppimine kirjaimineen.

INKEROISET JA VATJALAISET VETOAVAT SUOMALAIS-UGRILAISILLE KANSOILLE

Tatjana Bykova-Soittu

20. tammikuuta inkeroisten Šoikula seura ja Vatjan kulttuuriseura laittoivat avoimen kirjeen suomalais-ugrilaisten kansojen konsultaatiokomitean puheenjohtaja Valeri Markoville sekä muille liikkeen vaikuttajille kiinnittäen huomiota inkeroisten ja vatjalaisten nykytilanteeseen.

Kirjeen pääaiheena ovat Ust-Lugan suursataman rakentamisen suunnitelmat ja sen kasvun aiheuttamat uudelle teollisuusalueelle nousevat uudet tehtaat. Näistä tehtaista vaarallisimpana pidetään Baltian karbamiiditehdasta. 10. tammikuuta Luutsan kylän asukkaat yksimielisesti äänestivät tämän tehdtaan rakentamista vastaan.

Niin inkeroiset kuin vatjalaisetkin ovat Venäjän vähälukuisten kantakansojen lain suojelussa. Laki, joka sisällöltään on pikemmin alkuperäiskansoja suojeleva laki, ei mahdollista vähemmistökansojen elintärkeän ympäristön tuhoamista. Suursataman rakentaminen on jo johtanut Venäjän Itämeren suurimman Baltika kalastusyrityksen konkurssiin ja vaikeuttanut Laukaanjoensuun ja Soikkolan niemimaan yksityiskalastajien tilannetta. Nyt on halu jo toimivan nestekaasun tehtaan lisäksi rakentaa rantavyöhykkeelle karbamiiditehdas. Tämä toiminta tarkoittaa vähälukuisten kansojen suojelulain suoraa rikkomista.

10. tammikuuta pidetyn kokouksen osallistujat sanoivat tilannetta kriittiseksi ja toivovat suomalais-

ugrilaisten kansojen liikkeen puuttuvan asiaan. He odottavat myös jotakin tukitoimintaa Leningradin alueen viranomaisilta. Tähän asti vähälukuisten kantakansojen statuksen omaavat inkeroiset ja vatjalaiset eivät ole hyötyneet millään tästä laista. Juuri tammikuussa blogeissa on noussut uusi kritiikkiaalto alueen hallituksen suhteen. Sehän on maksanut 4 177 000 ruplaa (n. 90 000 euroa) viiden kahden ja puolen minuutin kestävän alueen suomensukuisista kansoista tarinanomaisesti kertovan piirretyn valmistelusta eräille Fox Group ja Tsentr obshchestvennyh svjazei osakeyhtiöille. Onko se kaikki, mihin paikalliset viranomaiset kansallisuuspolitiikassaan pystyvät?

Kirjeen ovat allekirjoittaneet pj Anatoli Zaitsev ja Dmitri Harakka Šoikula seurasta sekä johtaja Jekaterina Kuznetsova ja Marina Iljina Vatjan kulttuuriseurasta.

AATTEITA JA ELÄMÄNVAIHEITA

Jatkoa lehdessä 2/2013 alkaneeseen Katri Räikkösen haastatteluun. Toinen osa.

Haastattelija Leena Vepsäläisen (V) ja vuonna 1911 syntyneen Katri Räikkösen (R) keskustelu vie mukanaan vanhaan Inkeriin – surusta ja ilosta täyteläisiin muistoihin. Haastattelu tehty vuonna 1989.

V: Minkäs ikäseks äitis eli?

R: Äeti on, se ole kuuskymmentä—ei ku tuota nelejäkymenkuus myö lähettiin sieltä. Äet kuol nelejäkymmentäkuus. Mutta en minä muista sitä syntymävuotta. On mulla se papin kirjo…

V: Äetis kuol ennen kun tuo läksitte sitten tänne Suomeen, niinkö?

R: Niin. Sitten äet kuol sillon vielä oltiin kotpaikalla, siellä Toksovassa. Ja sitten meijät syksymmällä lähettiin viemään sinne, sitä sanovat, että se on Valekeameri, mutta eihän sitä oo kartassakaan, se on varmaan se Vienanmeri. Sinne meijät vietiin ja siel on niin kurjat olot, että kymmeneen vuoteen ei ole perunaakaan nähneet.

V: Ja sinut vietiin ja…

R: Kaikki. Koko kylä.

V: Ja koko kylä siirrettiin.

R: Mitä sitten ottivat, ettei ne kaikkee kerralla. Sitten siitä mitä jäi, niin ne mäni toeseen paikkaan. Myö mäntiin sinne ja sitten myö, sillon ol vielä Räikkönenkin mukana, ja no eihän meijän kansa siellä ruvenna olemaan. Myö oltiin niinku omavaltaisesti sieltä poes. Ku ei olt ruokaa, eikä olt vuatteita eikä mittään. Ja sitten meillä ol se 24 tuntii aikaa, aina meijän piti muuttaa ku mustalaeset hyntteet selässä.

V: Missäs sinä sitten Mattiin tutustuit?

R: Mattiin minä tutustuin sillo ko oltiin Toksovassa, kun myö oltiin ihan nuopurukset siinä niin, siinä minä sitten tutustuin Mattiin, mutta kun myö ei kauvan oltu yhdessä. 34 kun meijät vihittiin, niin 38 sitten jo Matin veivät.

V: Ajatella. No missäs sinä Matin kanssa asuit?

R: No sitten kun meijät lähettiin sieltä kotipaikalta viemään poes ja vietiin sinne Vienanmeren rannalle, niin siellä myö sitten oltiin niinko asuttiin, mutta eihän siellä ollit. Miehet lähti heti Leningraadista ehtimään työpaikkoja ja myö naiset jiätiin sinne. Ja meiltä naisilta ottivat passa kaikki sitten pois.

V: Jokos se ol Lilja syntynyt sillon?

R: Ol.

V: Entäs Reino?

R: Reino ei ollut vielä. Tuota ja, minä pistin semmosen peltiseen pieneen laatikkoon passin ja pistin muan sissään. Ja kun tulivat kysymään, minä sanoin, että miehen mukana on. Matti ku aukas oven niin kysy, että annoitko passis. Minä sanoin enpä antanna. Ja sitten myö sieltä lähettiin omavaltaisesti tulemaan pois ja sitten myö oltiin semmosia kulkijoita, että sitten mihin aina suotiin katto piän piälle ja siellä oltiin.

V: Ja Liljaki ol siellä ihan lapsena?

R: Niin.

V: ja pit kantoo sitä?

R: Niin. No Lilja ol sillon pieni, eikä Reinoo vielä ollenkaan.

V: Työ olitte niinku karkumatkalla oikeestaan. Mitenkä paljon niitä lähti sitten karkuun sieltä?

R: No sieltä lähti melekeen kaikki ne meijän kyläläiset mitä sinne veivät, niin ei sinne kae paljon paikanpiälle jiännä.

V: Ni mitenkäs tyo sitte atteelitte tulla Toksovaan takasin vai minnekkä meinasitte mennä?

R: Eihän sinne Toksovaan pisäty mihinkään, mutta meinattiin, että mihinkä suap semmosen paekan, missä olla ja asua.

V: Mutta semmosta ei sitten löytynyt?

R: Kolhoosiinhan sitä pit männä ja kolhoosissa oltiin ja savhoosissa ja vaekka missä. Ja sitten myö mentiin Novgorkin kaupunkiin tai kaupunkista kaksi kilometrii savhosiin. Ja oltiin siinä savhoosissa, minä olin jalostushommassa. Omenapuita jalostettiin ja Matti ol tallimiehenä. Ja sitten 38 Matin veivät.

V: Sieltäkö ne veivät.

R: Sieltä Novgorodin kaupungista.

V: No kerroppas oliko se ilta vai päiväkö se oli?

R: Ilta.

V: No huastappas se.

R: No ei mittään, kun tulivat vuan.

V: Mitäs ne ol, oliko ne niitä politrukkeja, vai mitä olivat?

R: Ol. Ei muuta kun tulivat ovaesta ja sanovat miehelle, että paa piälles eikä olt sen enempää mittään puhetta. Ei ne kyselleet mittään eikä mittää muuta ku sieppasivat miehen ja lähtivät. Sieltä veivät silloin monta.

V: Oliko ne liika suomenmielisiä?

R: Ne miehetkö?

V: Ei kun tuota tui Matti niihen mielestä vai minkä tähen ne vei?

R: No sitä ku ei tiiä. Kun se ol siihen aikaan semmosta, että kun ne vangihti niitä semmosia inkeriläisiä nuoria miehiä. Kato kun se sota sunty 39, niin se venäläinen vihas sitte näitä mitä oltiin semmosia kulkijoita, että eihän se uskaltanna niitä panna rintamalle. Niin se pisti ne vankileirille.

V: Jaa, jaa.

R: Niin. Ja sinne ne henkensä heittivät.

V: Ei oo kuulunnu sen koommin?

R: Ei.

V: Ja sitten jo Reinokin ol…

R: Reino ol pikkunen sillon kun isäsä vangihtivat.

V: No kukas se niitä lapsia hoiti kun sinä olit sitten siellä jalostushommissa?

R: Sillon ol tuo miehen äet minun matkassain vähän aikaa. Että se hoiti sitten lapsia sillä aikaa, kun minä olin työssä.

V: No entäs sitten?

R: No sitten kun siltä lähettiin pois, niin sitten se vanha emäntä män niinku omille sukulaisille ja sinne paikoille ja minä muutuin sitten tänne Viron puolelle.

V: Ai Viron puolelle sinä tulit?

R: Niin. Se ol enemmän Viron puolta kolhoosiin ja siinä minä olin ja sitten kun saksalaiset valtas sen, sitten ne toi meiät Suomeen.

V: No mikäs ero on sovhoosilla ja kolhoosilla?

R: Sovhoosi on semmonen, että siinä maksetaan rahapalkaa, mutta kolhoosissa annetaan sitten mitä jiäp aina kesält kun työtä tehhään, niin sitä mitä jiäp. Niin siitä annetaan sitten.

V: Ylimiärästä sattoo.

R: Niin.

V: Perunoita ja muuta marjoo?

R: Niin. Mutta eihän siitä paljon mittään jiänt, kun valtio otti piältä pois.

V: Saitkos siellä kolhoosissa sitten ruuan työmualt?

R: Ei. se piti hankkii metsästä. Minäkin kun olin karjapiikana, niin minä uamusella piästin tuota lehmät mettään ja ite mänin marjaan ja lapset jäi oman onnensa nojjaan.

V: Siellä Viron puolella?

R: Ei. Sillon myö oltiin Venäjän puolella, mutta kuitenkin tiällä niinku Virroon päen paremmin. Iltasilla, kun tulin kottiin marjasta, niin en tiännä lapsia, että missee päen ne on ja lehmät tul siihen ja sitten piti lehmät hoetaa ja sitten vasta hommata lapset.

V: Olikos siinä muita karjanhoitajia kuin sinä?

R: Ol. Minun setän porukat myö asuttiin niinku samassa. Niin se sedän tuttö ol, sen kanssa oltiin samassa navetassa. Sill on kymmenen lehnmää ja mul kymmenen.

V: Ja mitenkäs se sovhoosissa? Olikos siellä ruoka talon puolesta?

R: Ei siellä, ei sielläkään ollu ruokaa sen paremmin muuta kuin se rahapalkka. Mutt sitä kun piti meikäläisen kokkeilla vaikka mitä männä missä aina sae päevän mänemään.

V: Mitenkäs, kun olit siellä kolhoosissa, niin mitenkäs se lasten syöminen? Laitoitkos sinä aamulla niille vae…

R: No minä laetoin uamusella niille ruuan ja kun minä olin kolhoosissa karjapiikana, niin minä sitten…

V: Sait maitoo kuitennii siitä?

R: Litran päivässä sain maetoo. Sen antovat. Lapsille.

V: V: No olkos siinä sitten muata, että sai perunata ite kasvattaa?

R: Eoi meil olt mittään.

V: Ei mittään?

R: Ei myö oltiin semmosia kulkijoita, ett meil ei olt mittään muuka ku suatiin siinä asua ja olla ja tehä työtä.

V: Minkäslainen se asunto ol?

R: No ne ol ne asunnot semmosia, että niissä ko ol olli niitä rikkaita ihmisiä ne ol sieltä viety pois, niin nel ol niihen rikkaihen kotia. Niissä semmosissa kolhoosin rakennuksissa myö oltiin ja asuttiin. Meit ol kolome perhettä siinä: setän perhe, sitten yks venäläisperhe. Myö asuttiin kahestaan siinä tuvassa ja venäläisperhe asu niinku keittiössä.

V: No mitenkäs teiän sitten se vuatetuspuol ol, kun tuota hankkeet ol niin huonot?

R: No se ol sillälaella, että mistä mitä sae ja sitä pit ja ei se olt niin niinku nykyisin on.

V: Olikos siihen taloon jätetty mittään, astioita tai mittään…

R: Ei siinä olt mittään.

V: Seinät vuan?

R: Niin. Seinät vual on.

V: Entäs äetis? Olikos se sitten vielä sinun mukana?

R: Ei olt. Äeti jäe ihan sillon heti alakuunsa kun 36 meitä otettiin sieltä poes ja se kerkis kuolta.

V: Ei se kuol sillon 36…

R: Niin, se kuol 36 kevväällä. Ja myö sitten syksyllä jouvuttiin lähtemään.

V: No olkos siellä vielä sillon mittään seurakunnalsta toimintata, että hauvattiinko äetis sinne?

R: No äeti hauvattiin Toksovan pitäjään, mut ei siin olt pappia. Sillon ei olt meillä ennee pappia.

V: Eikä mitään kirkonmenoja?

R: Ei kirkonmenoja eikä mittään, minä lauloin siinä jotta ”Yhtehen kun tulla saamme tuolla puolen joutuin” –virren. Se ol äetin eväs eikä mittään muuta.

V: Muistatkos sinä niihen pappien nimiä, jotka ol sillon kun vielä ol vappaata?

R: Minä en muista sitä pappia yhtään, mikä meijätkin sitten vihki. Herranen aika, enhän minä, muistanhan minä ku Varoinenhan meijät vihki. Niin. Siellä Toksovan seurakunnassa ja Varonen sitten on kastanna tuon Liljanki.

V: Jaa, no entäs Reinon?

R: Reino on kastettu Leningradissa Pyhän Marian kirkossa. Sillon ei ennää oltu paikkakunnalla, ku Reino synty.

V: Niin Toksovassa olitte ja mikäs vuos se ol suunnilleen ku jouvuitte lähtemään?

R: 1936.

TAPAHTUMAKALENTERI

Liiton ja jäsenseurojen tapahtumakalenteri

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Suomen Inkeri-liitto ry

Inkeri-iltapäivät

- Tilaisuus alkaa kahvihetkellä (kahvi on maksullinen) klo 13.30. Ohjelma alkaa klo 14.00
- La 12.4. Kirjailija Tapio Koivukari Raumalta kertoo raumalaisista merenkävijöistä, jotka salakuljettivat inkeriläisiä pakolaisia meren yli Ruotsiin. Toimittaja Anni-Meri Räikkönen kertoo Räikköstthe suvun historiasta. Molemmilla on aiheestaan kirjoja myytävänä.

Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1. Sinne pääsee

- busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506
- vain arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A
- junalla Käpylän asemalle, josta on noin km kävelymatkaa.

Matkat

Su 18.5. Taipalsaari: Konsertti ja Moosen Putron kesäpaikka. Lähtö Helsingistä Mikonkadulta Aleksis Kiven patsaan ja Casinon välistä turistibussien pysäkiltä klo 07.30. Seuraava pysähdys klo 08.00 Tikkurilan asemalla Museon lähellä olevalla bussipysäkillä. Taipalsaaren Putronniemessä noin klo 12 lounas: jauhelihakeitto (vaihtoehtona kasviskeitto), salaatti, leipä (tai mahdollisesti piirakka), kahvi ja kahvileipä.

Putronniemen esittelykierroksen jälkeen Taipalsaaren kirkossa konsertti klo 15. Ohjelma: Mooses Putron ja Albert Pettisen sävellyksiä. Esiintyjät: Käenpiiat - kanteleyhtye Espoosta, sopraano Aira Kietäväinen Taipalsaarelta ja Karjala-kuoro Lappeenrannasta. Järjestää Mooses Putron muistosäätiö. Konsertin jälkeen lähtö paluumatkalle. Arvioitu tuloaika Helsinkiin Tikkurilan kautta viimeistään klo 20. Huomio: varatkaa evästä bussimatkojen ajaksi!

Matkan hinta 50 € sisältää yllä mainitut palvelut ja tapahtumat matkoineen. Maksu suoritetaan **huhtikuun loppuun mennessä** Suomen Inkeri-liiton matkatilille FI15 8000 1710 3772 44. Viesti-kohtaan: Taipalsaari/Oma nimi, puh. nro. Sairaustapauksessa matkan hinta palautetaan. Tiedustelut Alina-Sinikka Salonen alinasinikka@gmail.com tai 040 7437 042 tai Päivi Helen, 050 5722 666, paivi.helen@evl.fi. **Järjestelyissä mukana Vantaan srk. Matka on kuitenkin avoin kaikille! Paikat täytetään maksamisjärjestyksessä. Tervetuloa!**

Venäjän matkalle 20.6. – 23.6. ei ollut riittävästi osanottajia.

Pe 4. – su 6.7. Tallinnan suuret laulu- ja tanssijuhlat. Lähtö Länsisatamasta pe 4.7. klo 10.30, paluu su 6.7. klo 21.30. **Hinta 220 €** sis. laivamatkat Tallinkin laivalla, kuljetukset satama – hotelli - konserttipaikat, 3 numeroitua konserttilippua, majoituksen 2 hh aamiaisella hotelli Braavossa vanhassa kaupungissa. 1 hh lisämaksu on 60 €. Meille on varattu 30 paikkaa. Ilmoittautuminen: alinasinikka@gmail.com tai Alina-Sinikka Salonen, Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki. Ilmoita nimi, osoite, puh.nro, s.aika ja mahdollinen Tallinkin kortin nro. Varaus on sitova, ja paikka varmistettu, kun **varausmaksuna on maksettu 70 €** Suomen Inkeri-liiton tilille FI15 8000 1710 3772 44. **Konserttilippujen lunastuksen takia ilmoittautumisaika päättyy 11.4.**

SUOMEN INKERI-LIITON 80-VUOTISJUHLAT

Pe 18.7. klo 17.00 – 21.00 Inkeriläiset iloisissa iltamissa Inkerin malliin

Te kaikki olette tervetulleita sekä vieraiksi että ohjelman suorittajiksi. Yksittäisen ohjelman sisältö ja arvioitu kesto pyydetään ilmoittamaan Liiton puheenjohtajalle Alina-Sinikka Saloselle **15.6. mennessä,** alinasinikka@gmail.com tai Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki. Samalla pyydetään ilmoittamaan, mitä teknisiä välineitä mahdollisesti tarvitaan.

Juhlat pidetään Helsingin Uudessa Yhteiskoulussa, osoite Lucina Hagmaninkuja 4, 00710 Helsinki. Paikalla on hyvät pysäköintitilat. Rautatieasemalta pääsee junalla Pukinmäkeen. Sieltä on kävelyä 800 m. Junien kirjaimet ovat N, T tai I. Vuorovälit ovat noin 10 min. Rautatientorilta, laituri 7, pääsee myös busseilla 71 ja 71 V perille asti.

Juhlassa on pientä maksua vastaan tarjolla kevyttä purtavaa.

Lauantaina 19.7. Inkeriläiset kansainvälisen maailman kansalaisina
Päivän koko ohjelma tapahtuu Malmin kirkossa, osoitteessa Kunnantie 1, Kunnantien ja Kirkonkyläntien kulmassa. Parkkipaikka on Kunnantiellä, heti kirkon jälkeen. Myös Kunnantien varrelle voi pysäköidä asuintalojen tarpeet huomioon ottaen. Sairaalan parkkipaikka on Kirkonkyläntieltä Kirkon jälkeen, kirkon puolella, seuraava tie vasemmalle.

Malmille pääsee Rautatieasemalta ja Pasilasta K, T, N ja I –junilla. Vuorovälit ovat alle 10 min. Kävelymatkaa tulee Kirkonkyläntietä (päätie) pitkin 700 m. Bussi 70 lähtee Rautatietorilta, laiturista 8. Lisäksi on eri reittejä kulkevia muita vuoroja.

Klo 10.00 Juhlamessu Malmin kirkossa, saarnaa emeritus piispa Juha Pihkala

Klo 12.00 Lounas (maksullinen) ja vapaata oleilua, myyntipisteisiin ja näyttelyihin tutustumista. Aiheeseen sopivia artikkeleita voi siis tulla myymään ja esittelemään.

Klo 14.00 Pääjuhla kirkkosalissa, juhlapuhujana päätoimittaja Hannu Nyman

Ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Tervetuloa!

Vierasryhmien ennakkoilmoittaumiset ovat erittäin toivottavia ruokailujärjestelyjen vuoksi. Katso ohjelmansuorittajien ilmoittautuminen!

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. Sunnuntaina kello 14.
Kevään kokoontumiset ovat seuraavat:

- 6.4. Klo 14 seurakunnan aulakahviossa. Mistä lähdimme kerran. Keräämme tietoja kotikylistä kuvausmatkaa varten. Svea Kytölä.
- 4.5. klo. 14 seurakunnan aulakahviossa. Opiskelusta Inkerin kirkon koulutuskeskuksessa Keltossa kertovat siellä opiskelleet nuoret.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37. Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.
Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

- Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.
- Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
- Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565
- 26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805
Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden viimeisenä lauantaina Karjalatalon Inkeri-kodissa klo 10.00 (poikkeuksena valtakunnalliset juhlapäivät), Käpylänkuja 1.
- Englannin tunnit joka torstai klo 17.00 Inkeri-kodissa.
- Jooga-tunnit joka toinen lauantai klo 10.00 Inkeri-kodissa, 18.1.2014 alkaen.
- Senioriliikunta ma 17.30 – 18.30 Kontulan palvelukeskuksessa, Kontukuja 5. Kontulan metroasemalta joko kävellen tai bussilla 94 A.

Lisää tietoa netistä www.123kotisivu.fi/seniorit ja seuran puheenjohtajalta Aili Mehiläiseltä, aili.mehilainen@gmail.com, p. 0503386023.

IA
Itella Posti Oy
Itella Green

Saatavana Inkeriläisten sivistyssäätiöstä puh. 045 2612 342
Soita ja sovi toimitus- ja lähetystavasta.

KIRJALLISUUS

Kirjailija	Teoksen nimi	Hinta €
Kuivanen Lilja	Inkerin vuotuisjuhlat.	5,-
Ojala Ella	Ensimmäinen kevät	16,-
Ojala Ella	Suomi näkyy.	5,-
Ojala Ella	Pelastunut albumi.	22,-
Pelkonen Hannu	Voihan Venäjä.	25,-
Pettinen Albert	Oppia, pelata, laulella	5,-
Pettinen Albert	Lauluja sekakuorolle (nuotit).	5,-
Savolainen Aatu	Suomalainen sissisodassa.	5,-
Savolainen Mikko	Inkerinmaa kuvateos.	33,50
Sihvo Jouko (toim.)	Inkerinsuomalaisten kohtalo.	5,-
Störgren Aleksander	Mutkainen tie vapauteen.	10,-
Suominen Hellin	Mooses Putron elämäkerta.	1,-
Survo Arvo	Itku Inkerille	10,-
Tuukkanen Saimi	Elämäni helminauha (muistelmat).	5,-

MUUT TUOTTEET

Uusi tiekartta Randefeldt v. 1992	10,-
Tie- ja kyläkartta Keski-Inkeri Randefeldt	10,-
Inkerin isännänviiri ulkosalkoon	60,-
Inkerin pöytälippu + salko marmorijalustalla	22,-
Inkerin pöytälippu	17,-
Adressi surunvalitteluun	7,-

Hintoihin lisätään toimitus- ja postituskulut.

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

3 / 2014

Olga Malytcheva - Kaunista ja herkkää

RÄIKKÖSET INKERINMAALLA

Isovanhempani Inkerinmaalta

TAKAISIN JUURILLE 3

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Tässä Viestissä ollaan kannesta alkaen kesäisissä tunnelmissa. Kuva on Rosmakorin ruusutarhasta Virosta. (www.rosmakor.eu)

Numero 4/2014 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 7.8. mennessä.

Numero 5/2014 ilmestyy viikolla 44. Aineisto toimitukselle 7.10. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 3 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2014
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa. Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

Puheenjohtajan toukokuisissa tunnelmissa

”Ihminen, pysähdy, ajattele, katso! Ihana maailma ympärilläsi.”

Alina-Sinikka Salonen

Kun tämä Viesti ilmestyy, on toukokuu parhaimmillaan. Maaliskuun lopussa aurinkoinen ja lämmin sää houkutteli minut lenkkipolulle. Istahdin hetkeksi kallion kielekkeelle, ja kuinka ollakaan, mieleeni tuli joitakin toukokuisia päiviä, jotka ovat olleet sykähdyttävän täyteläisiä kokemuksia kesän syntymisen riemusta. Haluan jakaa näitä muistoja kanssanne.

Tekstin motto ”Ihminen, pysähdy, ajattele, katso! Ihana maailma ympärilläsi” on peräisin 90-luvun alusta lenkkipolultani, joka silloin oli Näsijärven rannalla Tampereen Teiskossa. Polku kierteli vaihtelevassa maastossa sieltä täältä Näsijärven veden kilotusta väläytellen. Ihmiset juoksivat tai kävelivät rinnettä ylös, toista alas. Eräällä harjanteella oli puuhun solmittu paperinpala, jossa oli tämä teksti. Se avasi silmäni katsomaan ihmeellistä maailmaa ja nauttimaan ilman auvoisuudesta. Voin vieläkin mielessäni sijoittaa itseni tuohon rinteeseen viestiä lukemassa. Koin, että se oli yhteisöllinen kokemus: joku halusi jakaa onnen tunteensa minun ja muiden ohikulkijoiden kanssa ja muistutti siitä, että nyt ei ole kiire minnekään. Tämä hetki on pysähtymisen arvoinen.

Muutamaa vuotta aikaisempaan toukokuuhun liittyy aamupäivä, jolloin olin jollakin kurssilla kouluhallituksen kurssikeskuksessa. Tämä sijaitsi Heinolan entisen seminaarin tiloissa. Koska sattui olemaan koulujen kevätjuhlapäivä, ensimmäisen luennon pitäjä järjesti meille ”aamuhartauden”. Taustalla soi Albinionin Adagio. Luennoitsija lausui hyvin eläytyen Raili Malmbergin kirjoittaman runon Ylistyslaulu elämälle. (Runo löytyy tämän Viesti sivuilta.) Päivä oli hieman pilvinen, mutta runo- ja musiikkihetki jäi mieleeni yhtenä kauneimmista kevätjuhlakokemuksistani.

Viime kevät oli erikoinen: talvi ei näyttänyt loppuvan ensinkään. Kun kevät vihdoin koitti, se tuli ryminällä ja toi kohta kesän tullessaan. Toukokuun 12. päivänä olin vakiopoluillani. Olin hurmioitunut maaperän kukkaloistosta ja puiden oksilla riemuitsevien lintujen ”metakasta”. Kaikki paikat tulvivat valoa: taivaalla helotti aurinko, maassa levittäytyivät valkovuokot tiheänä mattona terälehdet apposen auki. Kanssakulkijat näyttivät olevan samanlaisissa tunnelmissa kuin minäkin. Vastaan tuli eräs rouva, joka puhkesi puhumaan tämän kaiken ihmeellisyydestä. Tunnelma oli jotenkin ”tuonpuoleinen”. Kokemus jäi mieleeni siksikin, että se osoitti, kuinka ohi kiitäviä tilanteet ovat. Viikon kuluttua valkovuokot lerpottivat ja antoivat tilaa maasta puskevalle

ei-niin-kauniille kasvillisuudelle. Lumous oli ohi.

Toukokuu tuo mieleen myös lapsuuden ja kevään kukat. Kotini lähellä oli kaksi kukkapaikkaa, joita aloin seurata kohta lumien sulettua. Ensimmäiset kevään airuet olivat sinivuokot. Koen vieläkin sinivuokkoja nähdessäni samanlaisen ilon läikähdyksen kuin silloin lapsena sinivuokkojen auettua. Seuraavaksi vahdin lähellä olevaa lähdettä ja sen luona kasvavia ihanan sinisiä orvokkeja. Voi, äidille kukkia! Tuntuu niin tutulta, kun 5-vuotias pojantytär luonnossa kulkiessamme aina muistaa kerätä kukkia äidille!

Ihanan sinisiä orvokkeja sinulle, rakas lukija!

SUOMEN INKERI-LIITON KESÄJUHLAT 80-VUOTISJUHLIEN MERKEISSÄ

KUTSU JUHLIIN
SINULLE JA YSTÄVILLESI, SEURALLESI JA LIITOLLESI

Perjantaina 18.7.	**klo 17 – 21**	Iloiset iltamat Inkerin malliin
Lauantaina 19.7.	**klo 10**	Juhlamessu
	klo 11.30	Tervehdykset
	klo 12	Lounas (maksullinen)
	klo 14	Kansainvälisessä maailmassa perinteitä kunnioittaen - Pääjuhla

Juhlapaikat ja yhteydet:
18.7. Helsingin Uusi Yhteiskoulu, Lucina Hagmaninkuja 4, 00710 Helsinki. Iso parkkialue. Bussit 71 ja 71V Pihlajamäkeen Helsingin Rautatientorilta, laiturilta 7. Pois jäädään Rapakiventien pysäkillä (no 3229), kävelyä 200 m. Tai: junat N, T tai I, määräasema Pukinmäki, vuoroväli noin 10 min. Kävelyä 800 m. (Ei siis Pihlajamäen ala-asteen koulu!)

19.7. Malmin kirkko, Kunnantie 1 (Kunnantien ja Kirkonkyläntien kulma). Pienehkö parkkialue Kunnantiellä. Bussit 70 (ei 70V eikä 70T!) ja 73N Rautatientorilta, laiturilta 8. Pois jäädään Malmin sairaalan pysäkillä (no 3265). Tai: junat K, T, N, I, vuoroväli alle 10 min., määräasema Malmi, kävelyä 700 m.

Messussa saarnaa emeritus piispa Juha Pihkala, liturgina toimii emeritus khra Martti Hirvonen.

Pääjuhlassa esiintyvät mm. Juulia Hyyrönen, Raija Mäkelä-Eskolan Omenapuutarhan teatteri, Hannu Nyman ja Riitta Seppälä.

Perjantain **ohjelmista** ja **osanottajien määristä** odotetaan ilmoituksia 15.6. mennessä sähköpostilla osoitteisiin suomeninkeriliitto@gmail.com tai aili.mehilainen@hotmail.com. Myös pääjuhlaan osallistuvien **vieraiden määristä** toivotaan arvioita etukäteen. Kiitos!

JUHLATOIMIKUNTA KUNNIOITTAEN TOIVOTTAA TEIDÄT TERVETULLEIKSI!

TAKAISIN JUURILLE 3

Toivo Tubin (Suomen Inkeri-liiton hallituksen jäsen, Helsingin Seudun Inkeri-seuran puheenjohtaja, Inkerin kulttuuriseuran hallituksen jäsen, radio- ja lehtitoimittaja sekä tulkki ja kääntäjä)

Kahdessa edellisessä numerossa kuvattiin, kuinka inkerinsuomalaisten paluumuutto lähti sujumaan Venäjällä ja Virossa. Nyt muistellaan, mitä tehtiin Suomessa. Myös maahanmuuttaja Marina Kinner kertoo tarinansa. Todetaan paluumuuton loppuvan.

INKERILÄISTEN JÄRJESTÖTOIMINTAA SUOMESSA

Suunnan etsintää

1980-luvun lopussa Suomessa heräsi kiinnostus Neuvostoliitossa asuvia suomalaisia ja inkeriläisiä kohtaan. Helsinkiin perustettiin Suomi-Inkeri-Seura, johon tuli mukaan mm. monia opiskelijoita. Seuran tarkoituksena oli tukea perestroikan mukana Neuvostoliitossa sarastavaa inkeriläisten kansallista itsetuntoa, antaa apua Inkerinmaalle ja puolustaa inkeriläisten oikeuksia. Tänä päivänä kyseinen seura on jäänyt historiaan.

Yhdistysrekisterin mukaan Suomessa on toiminut yli kaksikymmentä erilaista rekisteröityä inkeriläisjärjestöä. Suomen Inkeri-liitto 2000-luvun alussa kutsui näitä, samoin kuin Suomen ulkopuolella toimivien järjestöjen edustajia Inkerin Raitin, eräänlaisen inkeriläisten foorumin, kokoukseen, joita pidettiin muutaman kerran Inkeriläisten kesäjuhlien yhteydessä. Se toimi neuvottelevana yhteistyökokouksena vapaehtoisuuden pohjalta eivätkä sen päätökset olleet sitovia.

KULTTUURITOIMINTAA JA KIELIKOULUTUSTA

Inkerin kulttuuriseura ry

Vuonna 1993 perustettiin Inkerin kulttuuriseura, josta on kahdenkymmenen vuoden sisällä tullut merkittävä Inkerin kulttuuria esille tuova järjestö. Seura on järjestänyt taiteilijoiden näyttelyjä ja taideleirejä eri maissa asuville inkerinsuomalaisille taiteilijoille. Se on harjoittanut julkaisutoimintaa, muun muassa julkaissut inkeriläisten kohtaloista, kansanperinteestä yms. kertovia kirjoja. Sen suurimpia saavutuksia on vuonna 2013 julkaistu teos Inkeriläiset. Kuka kukin on? Se on tähän asti ainoa ja laaja tietosanakirja inkeriläisistä merkkihenkilöistä.

Kulttuuriseura on myös järjestänyt isoja konsertteja ja tukenut kansanperinneryhmän toimintaa. Seuran puheenjohtajana sen perustamisesta alkaen toiminut toimittaja ja kirjailija Helena Miettinen väitteli tohtoriksi Helsingin yliopistossa inkeriläisiä ja paluumuuttoa koskevalla väitöskirjallaan.

Vuonna 2010 Inkerin kulttuuriseura sai testamenttilahjoituksena inkeriläisen kulttuurivaikuttajan ja säveltäjän Mooses Putron kesänviettopaikkana 1890-luvulta olleen entisen kalamajan Taipalsaaren Putronniemessä. Vuonna 2011 Putronniemi siirtyi Mooses Putron muistosäätiön omistukseen. Sinne on perustettu Mooses Putron kotimuseo.

Inkerin kulttuuriseura on osallistunut lähes kymmeneen isoon kansainväliseen projektiin, sekä pienten Inkerinmaalla olevien sukukansojemme inkeroisten ja vatjalaisten häviävän kulttuurin tukemiseen.

Inkerikeskus ry

1990-luvun alussa Suomeen alkoi tulla paluumuuttajina inkerinsuomalaisia ja myöhemmin Amerikan-, Kanadan- ja Suomen suomalaisten jälkeläisiä. Monet näistä liittyivät jo oleviin järjestöihin, osa heistä perusti uusia, jotka toimivat vaihtelevalla menestyksellä. Syntyikin ajatus perustaa yhtei-

sen katon alle yhteistoimintajärjestö. Näin syntyi vuonna 1995 Inkerikeskus ry. Siitä kaavailtiin jäsenjärjestöjen eräänlaista kattojärjestöä, jonka alla kaikki voisivat toimia yhteistyössä. Myös henkilöjäsenyys hyväksyttiin. Vuonna 2002 jäsenrekisterissä jo oli lähes 500 henkilöjäsentä. Inkerikeskus ry:stä ei kuitenkaan kehittynyt kattojärjestöä. Keskus kuului aluksi itsekin jäsenenä Suomen Inkeri-liittoon. Nykyään sekä Inkerin kulttuuriseura ry että Inkerikeskus ry toimivat omina itsenäisinä yhdistyksinä.

Inkerikeskuksen tärkeimpänä tehtävänä oli aluksi kielikoulutus. Vuosien mittaan se oli saanut rahoitusta isojen projektien toteuttamiseksi, jotka olivat tarkoitettu tukemaan Suomeen tulleita paluumuuttajia; keskus otti hoitaakseen monia sosiaalitoimistojen ja työvoimatoimistojen tehtäviä vapaaehtoisjärjestönä. Inkerikeskuksesta tuli maahanmuuttajien toimintakeskus, jonne tullaan harjoittelemaan, harrastamaan, opiskelemaan, valmistumaan ammattiin, hakemaan neuvoa ja apua sekä yhdessä viettämään juhlia. Seniori-ikäisille paluumuuttajille järjestetään kerhotoimintaa ja kesäleirejä lomakeskuksissa. Toiminta tapahtuu pääosin venäjäksi.

Inkerikeskuksen suurimpia hankkeita 2000-luvulla ovat olleet kaksi raha-automaattiyhdistyksen (RAY) rahoittamaa projektia: kolmevuotinen perheiden ja nuorten tukiprojekti sekä kriisi- ja neuvontapalveluprojekti, joka on toiminut Inkerikeskuksessa vuodesta 1996 lähtien. Kohderyhmänä ovat inkerinsuomalaiset paluumuuttajat, avioliiton kautta Suomeen tulleet puolisot, työhön tai opiskelemaan tulleet venäjän- ja eestinkieliset maahanmuuttajat. Neuvontapalvelun tavoitteena on ollut antaa tukea maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat apua ja neuvontaa arkipäivän asioissa sekä sosiaalisissa tai psykologisissa vaikeuksissa.

Kriisi- ja neuvontapalveluun on kuulunut myös ajantasaisen infoaineiston tarjoaminen ja yhteistyöverkoston ylläpitäminen. Projektin vetäjänä toimi monia vuosia Pietarista paluumuuttajana tullut Hilja Leusko, lastenlääkäri, homeopaatti ja lymfaterapeutti. Hän toimi myös tulkkina ja järjesti luentoja terveydenhoidosta ja työelämän käytännöistä.

Projektin puitteissa järjestettiin kahden viikon pituiset infopäivät, joiden tarkoituksena oli antaa tietoa suomalaisen yhteiskunnan peruskysymyksistä. Asiantuntijoina ja neuvonantajina toimivat sosiaalitoimiston, työvoimatoimiston, KELA:n, opetusviraston, Helsingin yliopiston ja seurakunnan virkailijat. Yhteistyökumppaneina olivat myös Helsingin kaupungin sosiaaliviraston maahanmuuttajayksiköt.

Nykyään viime vuosien paluumuuttajavirran vähentyessä ja taloudellisen tilanteen kiristyessä Inkerikeskus on saanut vähemmän tukea toiminnalleen ja on vuoden 2014 alusta muuttanut pienempiin tiloihin Malmille.

Perinteistä toimintaa Karjalatalolla

Eri puolille Suomea 1990-luvulla perustetuista pääkaupunkiseudun inkeriläisjärjestöistä pisimpään on toiminut Helsingin seudun Inkeri-seura, joka kuuluu jäsenjärjestönä Suomen Inkeri-liittoon. Seuran yhteydessä on toiminut Inkeri-kuoro, joka on kuihtunut laulajien ja vetäjän ikääntyessä, Kyykkä-seura, jolle on käynyt samoin ja Seukko-seura, joka nykyään toimii itsenäisenä järjestönä Suomen Inkeri-liiton jäsenenä. Helsingin seudun Inkeri-seura jatkaa perinteistä toimintaa, kokontuen kerran kuukaudessa. Se järjestää joulujuhlia ja kerhotoimintaa ja avustaa Suomen Inkeriliittoa erilaisissa tilaisuuksissa.

Muuta toimintaa

Osa paluumuuttajista osallistuu luterilaisten seurakuntien yhteydessä toimivien kerhojen työhön. Eräät taas ovat lähteneet Suomi-Venäjä-seurojen toimintaan, osa on täydentänyt Suomen venäjänkielisten yhdistysten ja ortodoksisten seurakuntien toimijarivejä tai tulleet muiden uskontokuntien, kuten helluntailaisten, jäseniksi. Jotkut paluumuuttajista ovat mukana poliittisessa toiminnassa ja ovat olleet ehdokkaina kunnallis- ja eduskuntavaaleissa. Paluumuuttajien joukossa on yhtä laaja kirjo ihmisiä eri näkemyksineen, kiinnostuksineen ja harrastuksineen, kuin kantaväestönkin joukossa. Tärkeätä on, etteivät uudessa kotimaassaan ihmiset jäisi

”Tärkeätä on, etteivät uudessa kotimaassaan ihmiset jäisi yksin eristyksiin yhteiskunnasta.”

yksin eristyksiin yhteiskunnasta, vaan tulisivat aktiivisesti mukaan sen toimintaan.

PALUUMUUTTAJAN KOKEMUKSIA

Marina Kinner

Kirjoitettu Tallinnan seminaarissa pidetyn esityksen pohjalta

Jokaisella meistä on juurensa.

Jokainen on kotoisin jostain. Niin olen minäkin. Molemmat vanhempani ovat inkerinsuomalaisia. Isäni, Ilmari Kinner, on Toksovan seurankunnasta, ja äitini Laine-Ekaterina Kinner os. Kirjanen, Venjoen seurakuntalaisia. Kumpikin sieltä Inkerinmaalta, josta meille jäi vain edellisten sukupolvien muistot, joiden perusteella itse kukin yrittää rakentaa omaa Inkerinmaata mielessään.

Vanhempieni perheiden kohtalot eroavat hieman toisistaan. Isäni perhe siirrettiin viimeisten suomalaisten joukoissa saarretusta Leningradista vuonna 1942 junalla Jäämeren rannalle Dudinkaan. Matkalla mukana ollut vaarini menehtyi ja ruumis jäi jonnekin matkan varrelle. Perille saapui mummoni lapsineen... Pienenä tykkäsin kuunnella isäni kertomuksia hänen lapsuudestaan: ”Isä, kerro millainen sinä olit pienenä” pyysin useampaan otteeseen. Isä kertoi silmät loistaen miten kävi pienenä poikana kerjäämässä läheisellä juna-asemalla. ”Setä, täti, antakaa pala leipää syötäväksi!”

Sukuni tarinat kertovat, että kun heidät jätettiin Dudinkaan, ikuiselle jäätikölle, ihmiset kyselivät tulevan talven varalta, missä he eläisivät. Heidät paikalle saattaneet sotilaat ihmettelivät. ”Aiotteko te selviytyä?” Kyllä. He aikoivat. Ja he selviytyivät. Kaivoivat ikuiseen jäätikköön maakuoppia ja tekivät asutukset itselleen. Isäni oli silloin 5-vuotias.

Toivo Tupin. Oma kokoelma.

> *”Tulipa maailmaa nähtyä, kun aina häädettiin paikasta toiseen.”*

Äitini perhe oli taas joutunut saksalaisten valloittamalle alueelle, heidän taloonsa sijoitettiin saksalaisten päämaja, jolloin mummoni joutui lapsineen muuttamaan oman äitinsä luo. Tragediaa riitti. Muiden inkerinsuomalaisten joukossa äitini perhe päätyi Suomeen Klogan leirin kautta vuonna 1943. Suomesta tuli lähtö takaisin Neuvostoliittoon seuraavana vuonna.

Äitini muistelee kuin eilistä päivää miten Viipurissa vaunujen ovet naulattiin kiinni ja matka jatkui Inkerinmaan ohi Keski-Venäjälle. Vuonna 1946 mummoni lapsineen, ja vieläpä Suomesta mukaan lähtenyt lehmä Muurikki, matkustivat kaikesta huolimatta oma-aloitteisesti kotiin. Siellä ehtivät asua vuoden kun annettiin määräys että aikaa poistua alueelta on 24 tuntia. Äitini on optimisti ja näkee tässäkin positiivista. ”Tulipa maailmaa nähtyä, kun aina häädettiin paikasta toiseen.

”Vanhempani kohtasivat Karjalassa, mistä he lähtivät opiskelun ja työn takia Leningradiin 1950-luvun lopussa. Minä synnyin vuonna 1966 Leningradissa. Sain tietää 5-vuotiaana, että olen suomalainen. Tämä tieto oli minulle traumaattinen kokemus. Koin ensimmäistä kertaa, etten kuulu joukkoon, olen ulkopuolinen, olen erilainen. Siitä kuitenkin ajan myötä kehittyi vahvuuteeni. Vanhempani eivät koskaan salanneet suomalaisuuttaan, he saattoivat puhua keskenään julkisillakin paikoilla suomea. Koko ympäristö kuitenkin oli venäjänkielinen. Päiväkoti, koulu, koko systeemi, joka kasvatti minua, oli venäjänkielinen. Siitä huolimatta minulla oli suomalainen maailmani: kotona ja mummolassa Karjalassa. Siellä Tsalnassa, jossa vietettiin joka ikinen kesä, oli pakko puhua mummon kanssa suomea, kun ei mummo osannut kuin muutaman sanan venäjäksi.

Kirkko tuli elämääni kun olin 11-vuotias. Kerran kotiimme tuli kolme iäkästä inkerinsuomalaista naista pyytämään äitiäni kirjanpitäjäksi ensimmäiseen suomalaiseen luterilaiseen kirkkoon. Se avattiin vuonna 1977 Leningradissa Pushkinissa. Vanhempani pohtivat asiaa, ja isäni rohkaisi äitiäni: ”pitää auttaa omaa kansaa.” Elettiin ateistisessa valtios-

sa, jossa uskonnollisesta toiminnasta saattoi olla seurauksensa. Kaikesta huolimatta äitini otti tehtävän vastaan. Ensimmäinen kosketukseni kirkkoon oli järisyttävä kokemus. Astuin sisään kirkkoon, joka oli täynnä väkeä. Kaikki istumapaikat oli varattu, ihmisiä seisoikin ja kaikki olivat niin ystävällisiä ja puhuivat sitä samaa kieltä, jota meillä kotona puhuttiin! En tiennytkään että meitä oli näin paljon! Kirkko on minulle paljon enemmän kun pelkkä hengellinen elämä, Usko on pitänyt kansani koossa, se on säilyttänyt sen kielen ja kulttuurinkin. Voin sanoa, että olen varttunut Inkerin kirkossa. Kosketusta muuhun suomalaisuuteen ei tuolloin ollut, vain harvoja suomalaisia vieraita sattui eksymään kirkkoon 70-luvulla. Perestroikan myötä 80-luvulla kirkko tuli tunnetuksi laajemmin. Se tuntui samalta kun kevättä on ensimmäistä kertaa ilmassa! Vai johtuiko se vain nuoruudestani?

Halusin tietää suomalaisuudestani enemmän, joten päätin lähteä lukemaan suomea yliopistoon pääaineena. Pääsin Petroskoin valtion yliopistoon. Opiskelu kesti viisi vuotta ja valmistuin vuonna 1990 suomen sekä venäjän kielen ja kirjallisuuden opettajaksi. Valmistumisen jälkeen sain määräyksen suomen kielen opettajan virkaan Pietarin keskikouluun. Tulevaisuus näytti valoisalta: oman kansan nousu, kirkon jälleen rakentaminen, suomalaisuuden palautuminen Inkerinmaalle. Ei muutosta Suomeen ollut puhettakaan, vaikka 90-luvun alussa alkoi tulla tietoa, että jotkut tuttavistani olivat muuttaneet Suomeen. Ja pikkuhiljaa muuttajien määrä yhä kasvoi. Meidän perheellä ei ollut aikomusta muuttaa, vaan rakentaa tulevaisuutta omassa Inkerinmaassa. Vaan ei siitä lopulta tullut mitään!

Isäni kuoli vuonna 1991 ja lapseni syntyivät 1991 ja 1993. Yksin lapsieni kanssa jäin vuonna 1993. Kaikki ympäriltä alkoi murentua, kriisi romahdutti lopulta pohjan myös taloudelta. Sinnittelin. Pelotti. Aika ajoin nälkäkin vaivasi. Päätin lopulta muuttaa Suomeen. Ilmoittauduin paluumuuttojonoon 1995. Haastatteluun pääsin 1997.

Nuo kolme odotusvuotta, jolloin ei ollut varmuutta, pääsenkö muuttamaan Suomeen vain enkö, rakensin tulevaisuutta siinä maassa missä olin sen verran mihin voimavarani riittivät. Pitihän minun elättää kahta pientä lasta, eikä äitini terveys ollut mallillaan. Apua häneltä sain kuitenkin valtavan paljon lapsieni hoidossa. En olisi selvinnyt ilman hänen tukeaan tuossa elämän vaiheessa. 3.1.1998 on minulle historiallinen päivämäärä. Silloin muutin Suomeen paluumuuttajana. Uusi elämän vaihe oli alkanut! Ja sen myötä uudet haasteet! Olin 31-vuotias ja lapseni kuusi- ja neljävuotiaat.

”Sinnittelin. Pelotti. Aika ajoin nälkäkin vaivasi.”

Kävin hakemassa avaimet uuteen asuntooni siskolta, joka oli vuokrannut meille kolmion. Kaikki säästöni menivät takuuvuokraan ja muuttoon. Mukana ei ollut kun muutama musta säkki vaatteita, pölynimuri, kuivausteline ja matto, jonka ajattelin käyttää makuupatjana alkuun. Mutta minua odottikin mukava yllätys! Edelliset vuokralaiset jättivät asuntoon makuusohvan, johon mahduin nukkumaan lapsien kanssa. Asunnossamme oli mukavan lämmintä ja siistiä. Vaikka huonekaluja ja verhoja ei ollutkaan, koin olevani turvassa. Tiesin, että vaikka terveyteni pettäisi, en joutuisi lapsieni kanssa kohtamaan nälkäkuolemaa.

Ensimmäisen viikon aikana oli todella paljon tehtävää! Piti rekisteröityä maistraatissa, aloittaa asioiminen KELAssa, sosiaalitoimistossa ja työvoimatoimistossa. Sitten piti saada puhelin ja pankkitili ja lapsille hoitopaikka. Tästä se lähti. Piti alkaa kotoutua ja siinä samalla neuvoa ja tukea lapsia uudessa maassa asumisessa. Äitini muutti Suomeen neljän kuukauden päästä meidän muutosta, mikä helpotti suunnattomasti elämää.

Sosiaalitoimisto, jossa olin asiakkaana, oli myös minun ensimmäinen työpaikkani Suomessa. Kolme kuukautta muuttoni jälkeen olin Vantaan kaupungin palveluksessa tulkkina yhdessä projektissa. Sen jälkeen siirryin työvoimapoliittiseen koulutukseen, johon sisältyi harjoittelujakso. Tässä välissä opetushallitus rinnasti korkeakoulututkintoni vastaavaan suomalaiseen. Elämä alkoi hymyillä. Asiat alkoivat loksahdella paikoilleen.

Kiitollisuudella muistelen työvoimatoimiston asiantuntijaa, joka veti PAMU-projektia, paluu-

muuttajien työllistymishanketta. Omat harjoittelupaikan etsintäni eivät olleet tuottaneet tulosta, minkä vuoksi menin kysymään häneltä neuvoja. ”Istu! Minä tiedän mihin sinä lähdet työharjoitteluun! Sinä lähdet työministeriöön!” Seuraavan päivänä soitin työministeriöön ja sillä matkalla olen edelleen!

Ensin olin harjoittelija, sitten sain työllistymistukitarjouksen, josta seurasi viransijaisuuksia melkein kuusi vuotta. Halusin päästä tähän yhteiskuntaan. Ymmärtää miten tämä toimii. Olla mukana tässä elämässä. Olen todella onnellinen kun sain olla siinä tiimissä, jonka vastuulla oli maahanmuuttajien kotoutuminen. Olin elävänä esimerkkinä. Sain tukea, ja yritin omasta puolestani olla hyödyllinen yhteiskunnalle.

Vuonna 2005 sain vakituisen viran työministeriössä. Nykyisin työskentelen sisäministeriössä. Uutta opittavaa riittää jatkuvasti. Ja haasteitakin. Kaipuu Inkerinmaalle elää. Maalle, jota ei enää sellaisenaan ole ja onko koskaan ollutkaan? Nyt olen jo elänyt kolmanneksen elämästäni Suomessa.

PALUUMUUTTO PÄÄTTYY

Inkerinsuomalaisia paluumuuttajia odotettavissa vielä muutama tuhat

Inkerinsuomalaisten paluumuutto päättyy 1.7.2016. Maahanmuuttovirasto arvioi, että määräaikaan mennessä paluumuutto-oikeutaan käyttää vielä noin 3 000 inkerinsuomalaista. Vuonna 2012 paluumuuttajia tuli Suomeen noin 800.

Inkerinsuomalaisten eli kansallisuudeltaan suomalaisten paluumuutto on oleskelulupakriteeri, joka luotiin 1990-luvun alussa entisen Neuvostoliiton alueella asuville inkerinsuomalaisille. Tarkkaa jäljellä olevien paluumuuttajien määrää on vaikea ennakoida, sillä monen inkerinsuomalaisen elämäntilanne on saattanut muuttua niin, etteivät he halua käyttää paluumuutto-oikeuttaan.

Paluumuutto-oikeutta voivat käyttää sellaiset henkilöt, jotka ovat ilmoittautuneet paluumuuttojonoon 1.7.2011 mennessä. Silloin paluumuuttojono suljettiin ja aloitettiin viiden vuoden siirtymäaika. Paluumuuttojonoon ilmoittautuneilla on siis aikaa heinäkuuhun 2016 hakea oleskelulupaa.

Paluumuuttajalla täytyy olla suomalainen syntyperä

Paluumuuttajan oleskelulupaa voi hakea, jos hakija on itse, toinen hänen vanhemmistaan tai ainakin kaksi hänen neljästä isovanhemmastaan on tai on ollut kansallisuudeltaan suomalainen. Kansallisuudella ei tarkoiteta kansalaisuutta, vaan etnistä taustaa, eli kuulumista tiettyyn kansanryhmään. Nykyiset paluumuuttajat ovat yleensä kansallisuudeltaan suomalaisten lapsia ja lapsenlapsia.

Kielitaito on paluumuuton edellytys

Jotta inkerinsuomalainen paluumuuttaja voi saada oleskeluluvan Suomeen, hänen on osattava riittävän hyvin suomen tai ruotsin kieltä. Kielitaidon voi todistaa suorittamalla joko Maahanmuuttoviraston järjestämän kielikokeen tai yleisen kielitutkinnon (YKI) suomen tai ruotsin kielessä.

Selvä enemmistö inkerinsuomalaisista paluumuuttajista saa oleskelulupahakemukseensa myönteisen päätöksen. Kielitaidon puute oli aiemmin suurin syy kielteisiin päätöksiin. Heinäkuun 2011 alusta alkaen eli paluumuuttojonon sulkeuduttua kielitaito on kuitenkin täytynyt osoittaa ennen kuin oleskelulupahakemuksen on voinut jättää vireille. Kielitaidon parantamiseksi paluumuuttajilla on mahdollisuus käydä lukuvuoden pituinen, ilmainen paluumuuttovalmennus ennen kielikokeen suorittamista. Ilman paluumuuttovalmennusta harvan kielitaito täyttäisi oleskeluluvan vaatimukset.

Marina Kinner. Oma kokoelma.

Lähteenä lehdistötiedote 3.6.2013

Sarja päättyy seuraavassa numerossa, jossa kerrotaan, kuinka Suomesta käsin tuettiin Inkeriin jääviä vanhuksia.

Kevätkokouksen 29.3.2014 päätöksiä

Anne Tuohimäki

- Liiton puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi.
- Puheenjohtajaksi valittiin Reijo Rautajoki ja sihteeriksi kutsuttiin Anne Tuohimäki.
- Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aliisa Majava ja Tytti Piironen, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.
- v. 2013 toimintakertomuksen keskeiset kohdat esiteltiin ja toimintakertomus hyväksyttiin.
- v. 2013 tilikertomus esitettiin.
- Ponnistelut tuloksen saamiseksi positiiviseksi olivat epäonnistuneet. Kesken toimintakauden vaihdettiin lehden painotekniikka ja samalla myös painopaikka aiempaa edullisempaan, mutta tarpeeksi säästöjä ei tällä vielä saavutettu. Opetusministeriön myöntämästä kulttuurilehdille suunnatusta 1 000 € avustuksesta huolimatta toimintakauden tulos oli alijäämäinen 1 278,32 €, taseen loppusumman ollessa 16 096,08 €.
- Tilikertomus hyväksyttiin.
- Tilintarkastajien lausunto esitettiin ja tilinpäätös v. 2013 vahvistettiin ja tili- ja vastuuvapaus myönnettiin asianomaisille v. 2013.
- Vuoden 2013 syyskokouksessa 26.10. hyväksyttyihin sääntömuutoksiin oli tullut Patentti- ja rekisterihallituksen kannanotto, jossa kehotetaan tekemään vielä muutoksia neljään (4) pykälään. Koska PRH:n kehotus saapui liitolle kevätkokouskutsujen jo lähdettyä, ei luonnollisestikaan voitu sääntömuutosasiaa enää sisällyttää kutsuun.
- Kevätkokous päätti kuitenkin hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että vaadittavat sääntöjen muutospykälät voidaan ottaa käsittelyyn tässä kokouksessa.
- Sihteeri esitteli PRH:n vaatimat muutospykälät ja ehdotukset muutoksiksi.
- Pykälissä on kysymys tarkennuksista (2 kpl), yhdistyslain vaatimista muutoksista (2 kpl) ja tilintarkastuslain vaatimista muutoksista (2 kpl).
- Kaikki PRH:n esittämät ehdotukset hyväksyttiin.
- Kevätkokous päätti kutsua liiton entisen puheenjohtajan (vv. 2002–2009) Toivo Ihon kunniapuheenjohtajaksi.
- Kokous päätti kutsua seuraavat liiton monivuotiset henkilöjäsenet kunniajäseniksi: Viktor Hyyrönen, Lilja Kuivanen, Annikki Kelo, Anneli Korkkinen, Yrjö Korkkinen, Lilja Kurppa, Maria Lahti, Annakaisa Mörttinen, Irja Pelkonen, Juho Puumalainen, Kerttu Susi ja Kaija Vironmäki.

Kiitokset kahvituksista!

Inkeri-iltapäivien aluksi juomme aina kahvit. Ne eivät ilmesty pöytään itsestään. On aika esitellä ehtoisia emäntiämme. Kattauksenne ja kahvin tuoksu luovat kotoisen tunnelman. Siinä on mukava rupatella ja sitten hiljentyä kuulemaan pääesiintyjien kiinnostavia esityksiä.

Lämpimät kiitokset kaikille teille!

Toivo Tupin tuuraa Ellaa. Minun veljeni osaa mitä vaan, sanoi Ella.

Marja Karhunen (vas) ja Marjatta Holmberg odottavat juojia.

Ella Kukova (oik) tarjoilee Anneli Kemppaiselle

Räikköset Inkerinmaalla

Anni-Meri Räikkönen

Räikkösten suku on lähtöisin Kirvun Mertjärveltä. Alkukodista on 7 sukuhaaraa, joista Inkerin sukuhaaran kantaisä on Petter Räikkönen. Hän jätti Kirvun puolisonsa kanssa ja suuntasi ensin vuodeksi Kuolemajärvelle, josta jatkoi Inkerinmaan Lempaalaan vuonna 1857. Kenties yhtenä syynä olivat puoliso Katariinan inkeriläiset sukujuuret.

Räikkösiä asui Inkerinmaalla n. 1920-luvulle, vain runsaan kahden sukupolven ajan. Tämä aika oli lyhyt, mutta kuitenkin riittävän pitkä iskostamaan Inkerinmaan Räikkösten suvun yhden sukuhaaran kotimaaksi.

Suomi itsenäistyi. Inkerinmaalle jäi suomalainen vähemmistö. Alkoi taisteluja venäläisten ja suomalaisten välillä. Inkeriläisten vapaustaistelujen levottomuuksissa kuoli tai katosi useita Räikkösiä.

Räikkösten aikana Suomessa oli autonomian aika 1809 – 1917, sen jälkeen sortokausia ja suurlakko 1905. Tuona aikana Suomessa kansallistunne nousi voimakkaasti.

Paavo Räikkönen (Paul Johan Wilhelm Petrovits), Inkerin mies (kts edellinen sukupuu) oppi jo kotona saksan ja venäjän kielen, meni Kolppanan seminaariin 16-vuotiaana ja suoritti lukkarin, urkurin ja opettajan tutkinnot 1876. Toimi seminaarin apuopettajana 3 vuotta.

Inkerinmaan Räikköset

- Petter 1829 – 1884, 1.puoliso Katariina Rahkonen 1829 Rautu – 1884 Lempaala, 2. puoliso Karoliina Elisabet e. Lipponen o.s. Posse 1875 – 1908 Toksova.

Lapset

- Paavo 1857 – 1935
- Ida Katariina 1860 – 1944
- Robert 1863 – 1917
- Pekka B. 1864 – 1918
- Oskari 1866 – 1882
- Aina Blondina 1869 – 1939
- Maria Vilhelmina 1872 – 1940. Tämän sukuhaaran elämään osuvat kaikki suomalaisvähemmistön kokemat venäläistämistoimet.

Hän oli inkeriläisväestön itsetunnon kohottaja, useiden lehtien toimittaja ja avustaja ja Kansankalenterin toimittaja. Hänet karkotettiin Viipuriin. Toimi sen jälkeen kanttorina Lempaalassa ja karkotuksen jälkeen Toksovassa, josta pakeni Suomeen ja asettui Porvooseen.

Paavo Räikkösen elämänvaiheisiin kiteytyivät monet Inkerin Räikkösten kokemat vaiheet ja arvomaailma. Kansallistunne, perinteet ja kulttuuriarvot olivat Paavolle tärkeitä. Hän oli asenteiltaan jyrkkä ja periaatteissaan tiukka Hänellä oli voimakas inkeriläinen heimotunne, ja suomalaiskansallinen identiteetti. Hän vastusti kaikkea venäläistämistä. Suomessa hän teki kansanvalistustyötä, toimi raittiusseurassa ja oli mm. perustamassa Alkua ja Osuuskauppa Aittaa.

Paavon sisar Ida Katariina avioitui Suomessa opettaja Heikki Matikaisen kanssa

Veli Robert katosi vallankumouksen pyörteissä 16.11.1917 ja oli näin vallankumouksen ensimmäinen Räikkös-uhri Inkerissä. Ehti sitä ennen toimia lukkarina, urkurina ja opettajana.

Sisar Aina Blondina avioitui sakkolalaisen Aapro Laulajaisen kanssa. He asuivat Metsäpirtissä.

Paavon veli Pekka Bernhard oli kanttori. Hän toimi Pietarin Pyhän Marian kirkossa, mutta kuoli yllättäen kesken loppiaisjumalanpalveluksen v. 1918.

Pekan puoliso Katri o.s. Raikkerus oli syntynyt 15.3.1871 Inkerin Hietamäessa ja kuoli 7.10.1947 Helsingissä.

Pekan ja Katrin lapset ovat kukin tehneet näyttävän uran:

- Sally 1891 – 1973, lähetystövirkailija Moskovassa, Ankarassa ja Berliinissä
- Eino 1892 – 1918, opiskeli lakitiedettä, aktiivinen inkeriläisyhdistyksen toiminnassa, kaatui Valkjärven Tarpilassa 26.2.1918
- Sulo 1896 – 1955, oopperalaulaja, Kansallisoopperan talouspäällikkö, toimitusjohtaja ja pääjohtaja
- Erkki 1900 – 1961, aktiivinen itsenäisyystaistelija, AKS:n perustajajäsen, aktiivisesti mukana politiikassa, mm. Lapuan liikkeen ja IKL:n toiminnassa, presidentti Svinhufvudin avustaja. Muutti sodan jälkeen Ruotsiin, jonne perusti oman kustannusliikkeen
- Arvo 1906 – 1978, musiikin lehtori, säveltäjäprofessori
- Pekka 1915 – 1941, filosofian kandidaatti, kaatui sodassa Vammeljoella 1.9.1941.

Inkeriläisille kaksi opinahjoa oli ylitse muiden: Kolppanan seminaari ja Viipurin lukkari- ja urkurikoulu. Kolppanan seminaari oli selkeästi kulttuurinen ja henkinen keskus. Vaikka sieltä valmistui opettajia ja kanttoreita, oli seminaarin käynyt mies monen alan taitaja. Paitsi opettajana ja kanttorina hän saattoi toimia toimittajana, pankkimiehenä, osuuskaupan hoitajana ja yleensäkin kulttuurialoilla ja kansansivistyksen aloilla. Näin monet Räikköset olivat Inkerissä aikansa vaikuttajia.

Entä Suomessa? Suomeen muutettiin ennen vallankumousta mm. opiskelemaan. Viimeisetkin Inkerin sukuhaaran Räikköset pakenivat Suomen puolelle vallankumouksen jälkeen. He asuivat hajallaan, osa Karjalassa, osa pääkaupunkiseudulla. Suursuomi-aate innosti monia ja antoi orastavaa toivetta päästä vielä takaisin kotiin.

Sota päättyi ja mm. Rauman seudulle majoitettiin runsaasti inkeriläisiä sotapakolaisia. Ennen pitkää heidät määrättiin palautettavaksi itärajan taakse. Asuimme Raumalla ja lapsuudestani muistan tuon painostavan ilmapiirin, kotona kuiskailtiin milloin Siperiasta milloin Ruotsista. Lopulta inkeriläisyydestä vaiettiin tyystin.

Ennen kaikkea Räikköset ovat musiikkisukua:

- Lempaalassa ja muuallakin Inkerinmaalla useita kanttoreita.
- Pietarin Pyhän Marian kirkon lukkari Pekka Bernhard Räikkönen
- Oopperalaulaja ja Suomen kansallisoopperan pääjohtaja Sulo Räikkönen
- Professori, säveltäjä Arvo Räikkönen.
- Musiikki eri muodoissaan kulkee edelleen suvussa.

Epilogi

Tätä esitystä kootessani luin Johannes Angeren Kullankylä –kirjat, joiden tapahtumat sijoittuvat Inkerinmaalle vuosina 1906 – 1945.

Venäjän vallankumouksen ja sisällissodan aikana Inkerinmaata hallitsivat aseet ja nälkä, perättömien ilmiantojen perusteella inkeriläisiä mm. ammuttiin, hirtettiin, vangittiin, kidutettiin ja karkotettiin. Isäni Arvo oli vallankumouksen aikana kymmenvuotias. Äitinsä ja pikkuveljensä kanssa hän pakeni Suomeen v. 1920. Lapsuuden ajan muistoistaan hän ei ääneen puhunut. Vaikenemisen aikaa kesti lähes 1970-luvulle. Vuosikymmeniä myöhemmin julkaistujen kirjojen perusteella voimme vain aavistella, mitä nämä Inkerinmaalla silloin asuneet ihmiset oikeasti ovat kokeneet.

Anne-Meri Räikkönen ja Ilkka Randén

Olga Malytcheva – Kaunista ja herkkää

Alina-Sinikka Salonen

Helsingin Lasipalatsin näyttelytilassa oli maaliskuussa jotain kaunista ja herkkää – ja mikä parasta, tämä oli inkeriläisen naisen aikaansaamaa. Siellä oli Olga Malytchevan maalauksia esittelevä näyttely. (Kiitokset Pirkko K:lle, kun annoit vinkin!)

Kuka on Olga Malytcheva? Taiteilijan minulle lähettämässä esitteessä kerrotaan, että hän on Suomeen vuonna 1996 muuttanut Inkerin suomalainen. Pietarissa syntynyt, äitinsä puolelta inkeriläinen Olga Malytcheva muutti Keski-Suomeen täällä asuvien sukulaistensa myötä. Yksitoistavuotiaasta maalaamista opiskellut Olga aloitti varsinaiset taideopinnot Pietarin Taidekoulussa (1977–1981) ja opiskeli sen jälkeen vielä neljä vuotta Pietarissa, N.K. Rerihon Taideammattikorkeakoulun sisustusosastolla.

Monipuolisen ja pitkän opiskelunsa ansiosta Olga hallitsee kuvataiteen monet tyylit ja tekniikat. Omimmillaan hän on muotokuvien maalaajana. Muotokuvia on syntynyt yli 50.

Vuodesta 1990 lähtien Malytcheva on osallistunut moniin yhteisnäyttelyihin sekä pitänyt muutamia omia näyttelyitä.

Hänen teoksiaan on yksityiskokoelmissa mm. Italiassa, Saksassa, Japanissa, Ruotsissa, Suomessa ja Venäjällä.

Taidelukiossa opiskeleva lapsenlapseni Juulia oli kanssani näyttelyssä. Hän piti kovasti näkemästään ja tiivistää mielipiteensä seuraavasti: ”Taiteilija selvästi tuntee taidehistorian eri aikakaudet, tämä näkyy töistä. Muotokuvat ovat vähäeleisinäkin taidokkaasti ja elävästi maalattuja.”

Rakkaat lukijat: astukaa sisään tähän Inkeriläisten viestin tarjoamaan minikokoiseen näyttelyyn. Valitan, että kaikkien kuvien laatu ei vastaa sitä, mitä maalaukset ovat luonnossa.

Olga Malytcheva

040 766 7176
olgamalyt@gmail.com

Keltainen mekko

Japanilainen

Isovanhempani Inkerinmaalta

Kaarina Pietilä

Minulle on ollut rikkaus omistaa isovanhemmat, jotka olivat syntyneet ja asuneet Inkerinmaalla Venäjällä. Pappani Matti Laitinen syntyi vuonna 1878. Mummoni Aune Tatti oli häntä muutaman vuoden nuorempi. Heidän asuinseutunsa oli Pohjois-Inkeri Lempaalan Mustilan kylä, joka sijaitsee vanhan Suomen rajan tuntumassa. Molempien suvut olivat muuttaneet Suomesta 1600-luvulla Inkerinmaalle.

Mummoni Aune Tatti asui Perämäen kylässä kotitalossaan, jonka omisti hänen leskeksi jäänyt Juhana veljensä pienten lastensa kanssa. Aune hoiti tämän perheen taloutta ja työtä riitti myös Pietarissa torimyynnissä. Se olikin työtä josta Aune piti. Muutaman kerran viikossa hän valjasti komeat kaupunkikiesit johon pakkasi, voita, maitoa, rahkaa, kermaa ja juurikasveja. Torielämä oli vilkasta ja siellä puhuttiin montaa eri kieltä. Aunekin taisi useamman kielen. Hänellä oli ollut pitkään sama toripaikka Pietarissa. Kotiinpaluu kaupungista oli aina vaarallista, koska piti pelätä maantierosvoja. Paluumatkat tehtiinkin päivänvalossa, yhdessä toisten torimyyjien kanssa. Usein Aune viipyi yön kaupungissakin sukulaisissaan. Rohkeana ja kielitaitoisena hänet oli kerran kutsuttu lähetystöön, joka vieraili tsaari Nikolai II luona. Tsaari halusi kiittää ahkeria inkeriläisiä jotka pitivät huolta pietarilaisten ruokaketjusta. Samassa yhteydessä tsaari oli sanonut, että ”On kuin miekka olisi isketty kattoon kiinni ja se saattaa pudota terä edellä niskaani milloin vain.” Venäjän vallankumous oli ovella.

Matin kauppiasveli oli osallistunut Inkerin vapaustaisteluun ja Mattikin oli joutunut piileksimään Suomessa viitisen vuotta vangitsemisen pelossa. Hän oli tämän ajan Kivennavalla. Sieltä hän kävi aina varkain kotonaan. Vaimo joutui olemaan yksin lapsien kanssa. Paossa ollessaan Matin vaimo kuoli neljännen lapsen synnytyksessä. Nyt hänelle jäi vauva ja kolme vähän vanhempaa lasta sekä talonhoito huolekseen. Hankalaa oli leskimiehen hoitaa neljää lasta ja taloutta, vaikka kylän ämmit auttoivatkin.

Pian alkoikin puhemies kulkea leski-Matin kanssa Mustilan kylästä Perämäen kylään, jossa asui Aune Tatti niminen neiti. Puhemies kulki monta matkaa Aunen luona, puhuen makeasti ja kehuen Mattia. Aune oli jo

iäkäs nainen ja kyllä häntä mietitytti avioliittoaikeet, leskimies ja neljä lasta.

Kohta Aunen leskeksi jäänyt velikin avioitui naapurin Sohvin kanssa ja pian Aune alkoi tuntea itsensä tarpeettomaksi veljensä kodissa. Ja niinpä pian vietettiin myös Aunen ja Matin häitä, jota juhlittiin monta päivää. Juotiin ja syötiin, tanssittiin ja laulettiin inkeriläiseen tapaan usean päivän ajan.

"Hankalaa oli leskimiehen hoitaa neljää lasta ja taloutta"

Arki alkoi ja touhua riitti aamusta iltaan. Laitisen talo oli elänyt pitkään ilman äitiä ja se näkyi kaikkialla. Lapset olivat resuisia ja likaisia. Vauvakin oli ihottuman peitossa. Aune oli hyvin ahkera sekä lapsirakas ja pian lapset saivat tuntea uuden äidin rakkautta ja huolenpitoa. Ahkerasti Aune siivosi, leipoi, laittoi ruokaa, kutoi mattoja, kehräsi. Hän osti lapsille Pietarista uusia vaatteita ja kunnosti kotia. Tekemistä oli paljon myös navetassa ja ulkotöissä miehensä kanssa. Vuodet kuluivat ja työtä riitti. Pian Aune huomasi olevansa raskaana, vanhalla iällä. Lapsi syntyi vuonna 1925 saunassa ja oli pienikokoinen, mutta hänestä kasvoi vahva tyttö sisarustensa seuraksi. Kaikki lapset olivat Aunelle yhtä rakkaita.

Aune kaipasi kuitenkin torimyyntiä ja sen vilkkautta. Hän alkoikin tehdä Pietarin matkoja uudelleen ja kauppa kävi hyvin. Hän toi aina valtavasti tuomisia kaupunkimatkoiltaan kotiin ja lapsilleen. Matti ei tykännyt yhtään vaimon tuhlaamisesta, mutta Aune ei välittänyt. Hän huomasikin naineensa oikean saita-Matin. Usein Aunen tultua torimyynniltään hän näki jo kaukaa kuinka Matti odotti veräjällä suu hymyssä. Matti laittoi rahat visusti lompakkoonsa. Kyllä Aunekin puolensa piti raha-asioissa.

Kotitalo tuotti hyvin ja torimyynti toi lisätuloja. Lapsetkin kasvoivat ja osallistuivat ahkerasti talon töihin. Perhe kävi sunnuntaisin kirkossa ja Aune oli hyvän lauluäänen omaavana siellä virsien esilaulajana. Inkeriläisillä oli vahva usko Jumalaan. Elämä oli rauhallista ja kylä eli tiiviisti yhdessä.

Kohta kuitenkin alkoivat inkeriläisillä suuret muutokset.

Julmat ajat olivat edessä. Suomenkielisiä kouluja ja kirkkoja suljettiin. Sanomalehdet lakkautettiin. Opettajat ja papisto vangittiin ja karkotettiin. Venäjänkieli otettiin käyttöön kouluissa. Oppikirjat vaihdettiin. Alkoi myös maatilojen pakkokollektivisointi. Stalinin määräyksestä talot otettiin valtion haltuun ja karja oli luovutettava kolhooseille, joita perustettiin kylälle. Talollinen sai omistaa vain yhden lehmän ja 10 aaria maata.

Matti alkoi sairastella menetettyään valtiolle suvun talon ja maat ilman korvausta. Talonpojille pantiin niin kovat verot, että he eivät selvinneet niistä. Laitisenkin perhe joutui kolhoosiin töihin.

Lisää kauheuksia oli tulossa. Stalin määräyksestä koko rajanseutu oli tyhjennettävä asukkaista, jotka olivat väärää uskontoa, epäilyttäviä ja vieraskielisiä. Aluetta valmisteltiin sotaan. Inkeriläisiä alettiin pakkosiirtää eri puolille Neuvostoliittoa.

"Suomenkielisiä kouluja ja kirkkoja suljettiin."

Koti oli jätettävä nopeasti ja Laitisen perheelle osoitettiin pakkosiirto Tserepovetsiin, Etelä-Venäjälle. Perhe pakkasi tavarat mitkä jaksoivat ottaa matkaan, sekä lehmän ja pakenivat yön pimeydessä. He matkustivat sinne tavarajunassa. Siellä he asettuivat asumaan isoon, viljakauppiaan omistamaan taloon muiden pakolaisten kanssa. Aune jatkoi torimyyntiä, hän ei antanut periksi. Hän osti paikallisilta asukkailta maitoa, kermaa, voita ja juurikasveja jotka olivat siellä halpoja. Hän matkusti muutaman kerran viikossa sieltä asti Pietarin torille myymään näitä tuotteita. Tämä matka oli 1200 kilometriä yhteen suuntaan ja tällä tavoin Aune elätti perheensä heidän paossa oloajan. Asuinolot olivat kuitenkin siellä vaikeat ja he päättivät lähteä sieltä varkain pois. He lähtivät sieltä yön aikaan. Pitkä paluunmatka tehtiin lasten kanssa junalla. Joukko kylän miehiä kulki jalkaisin lehmineen tämän viikkoja kestäneen vaarallisen matkan kohti Länsi-Inkeriä. He asettuivat Viroon Spankkovan seurakuntaan Valerjanovkan kylään.

Kotiseudulle Lempaalaan ei päässyt takaisin. Matti pappa

lapsineen nyt saksalaisten työorjiksi. Tätä jatkui pitkään. Kyläläiset alkoivat kärsiä nälästä ja ruuasta oli jatkuva puute. Perhe söi kesällä nokkosia ja voikukan juuria. He keräsivät pelloilta tähkiä ja söivät jäätyneitä perunoita. Pietarista vaelsi nälkäisiä ihmisiä lisää ja osa kuoli jo matkalle. Kerran Aune meni rohkeasti kysymään saksalaisilta perheelleen kuuluvaa jauhoannostaan. Raivon vallassa saksalainen komendantti pyysi pidättämään hänet ja hänelle langetettiin hirttotuomio. Tuomion syyksi mainittiin viljan kätkeminen. Kommunistit tekivät usein syyttömiä kanteluita. Aune oli saksalaisilla pidätettynä ja kuulusteltavana kaksi päivää ja hänet todettiin syyttömäksi. Voi sitä riemun päivää kun Aune-äiti pääsi kotiin. Koko kylä eli jatkuvan pelon vallassa saksalaisten kurissa.

”Perhe söi kesällä nokkosia ja voikukan juuria.”

osti siellä vanhalta pariskunnalta heidän puretun talon hirret ja rakennutti niistä perheelle talon. Täällä perhe meni kolhoosiin töihin. Ei ollut muita vaihtoehtoja. Stalinin valtakoneisto piti kansaa kovassa pelossa. Sodan vaikutus alkoi näkyä jo heidän kylässään Elisaveettinassa. Kolhoosin karjaa vietiin turvaan ja rakennettiin maasuojia ja tankkiesteitä sekä varastoitiin ruokatarvikkeita.

Sodan jyskeen äänet alkoivat tulla lähemmäksi. Kyläläiset piiloutuivat I maailmansodan aikaisiin suuriin maakuoppiin. Ajateltiin venäjän armeijan olevan tulossa kylää kohti.

Eräänä päivänä nuorten naisten palatessa lypsyltä ja eläinten ruokintamatkalta he säikähtivät pahan kerran. Tiellä oli sotilaita. Yllättäen saapuivatkin saksalaiset joukot ja tankit kylään ja komento alkoi. Kylä oli jäänyt kahden sotivan maan väliin. Saksalaiset pitivät kovaa kuria. He varasivat kylän parhaat talot komentopaikakseen ja veivät kaiken viljan ja teurastivat karjan itselleen. Aune ja Matti joutuivat

Eräänä syksyisenä aamuna 25.10.1943 kylään tuotiin yllättäen evakuointimääräys. Kylän vanhin oli käynyt kertomassa heille asiasta edellisenä iltana. Inkeriläiset siirrettäisiin Suomeen. Evakuointi tapahtui nopeasti. Elisaveettinon asemalla piti olla aamulla kello 10.00 valmiina lähtemään. Perheen nuoret saivat vapautuksen saksalaisten työleireiltä, joissa he olivat tehneet työtä kuin vangit, aseistettujen vartijoiden ja koirien ympäröiminä. Hirsipuu oli leirin vieressä. Aunen ja Matin nuorin tytär oli nyt 18-vuotias ja hän oli ollut melkein kolme vuotta näillä työleireillä raskaissa töissä.

poika perheineen halusi palata vapaaehtoisesti takaisin ja hän jäi asumaan Neuvostoliittoon. Hän ei nähnyt enää koskaan vanhempiaan.

”Hirsipuu oli leirin vieressä.”

Isovanhempani nukkuvat ikiuntaan pienen kylän hautausmaalla. Me lapsenlapset saimme heiltä paljon rakkautta ja huolenpitoa ja kuulimme mielenkiintoisia tarinoita. Mummu ja pappa opettivat meille paljon virsiä ja loruja. Ja saimme mummulta paljon lahjoja hänen jokaiselta kaupunkimatkaltaan. Kovasta kohtalostaan huolimatta heillä oli jatkuva ikävä kotiseudulleen, Inkerinmaalle.

Paljon ei saanut pakata tavaroita matkaan. Nuorin tytär halusi vain rakkaan päiväkirjansa mukaan jossa olivat kauniit muistot alkaneesta rakkaudesta. Nyt mentiin kohti Viron rannikkoa, Kloogan leirille. Siellä oli sama kurjuus ja nälkä, heikompia ja lapsia kuoli paljon. Asunnot olivat kylmiä parakkeja. Aune-mummo piti siellä virsiseuroja ja jakoi ruoka-annoksistaan heikommille. Aune vei myös salaa vähäisistä leipäannoksistaan vieressä olevaan leiriin, johon oli vangittuna juutalaisia. Perhe joutui olemaan Kloogassa muutaman viikon. Oma perhe oli kuitenkin koossa ja kaikki olivat elossa, siitä Aune ja Matti kiittivät rukouksissaan.

Paldiskin satamasta lähdettiin miinoitetun Suomenlahden yli. Laiva kulki kohti Suomea ja Turkua. Kun Suomen kallioiset rannat näkyivät, Matti pappa oli sanonut.” Suomi on kaunis maa, mutta kovin karu. Täällä on leipä otettava lujasta.” Loimaan karanteenileiriin he tulivat 9.11.1943 ja siellä oli hyvä olla. Oltiin Suomessa, joka oli aina ollut emomaa inkeriläisille ja ihmiset olivat heille ystävällisiä.

Aunen ja Matin perhe oli määrätty siirrettäväksi pohjoiseen, Ouluun. Sieltä he vielä siirtyivät lähipitäjän maataloon töihin. Perheen ei tarvinnut koskaan palata Neuvostoliittoon. He saivat jäädä Suomeen. Vain vanhin

Teitä muistaen
Kaarina Pietilä, tyttären tytär

LYHYESTI (Sallinette palstan nimen lyhentämisen.)

Kokeillaan, toimiiko tällainen pieni tiedotusnurkkaus. Tässä kuka hyvänsä voi antaa vinkkejä tai ideoita, lähettää terveisiä tai tiedottaa. Viestinkin toimittajat julkaisevat tässä lyhyet tekstinsä. Kirjoitus voi olla myös ilman nimeä, jos nimen ilmoittaminen tuntuu vaikealta.

KYSYMYS ENSIMMÄISISTÄ KESÄJUHLISTA JÄRVENPÄÄSSÄ JA LOHJALLA

Jos olet ollut itse mukana Järvenpään kesäjuhlissa 1956 tai seuraavissa Lohjan juhlissa, oletko niin ystävällinen, että otat yhteyttä puheenjohtajaan. Kannen sisäsivulla on yhteystiedot.

Kirjallisuutta:

Martikainen Tyyne. Inkerinsuomalaisten oikeus muistoon. ”Että ketään ei unohdettaisi”. Siirtolaisuusinstituutin erikoisjulkaisu E4. Turku. 2014.

Kirjoittaja on haastatellut teosta varten kymmeniä inkerinsuomalaisia ja ottanut mukaan myös inkerinsuomalaisten itse kirjoittamia kertomuksia ja valokuvia.
Tilausosoite: http://kauppa.siirtolaisuusinstituuutti.fi/ tai: satu.lopponen@utu.fi
puh. 02 28 404 40.

Kempi Toivo. Miehet tulevat merten takaa. Muistelmia inkeriläisistä kuumassa ja kylmässä sodassa. Toivo Kempi. Hämeenkyrön kirjapaino. 2011.

Pettinen Albert. Juureni ovat Suomessa. Viron inkerinsuomalaisten liitto. Paer OÛ. Tartto. 2009.

Jämsen Arja, Knaapi Jouko, Leskinen Sirkku, Salo Mikko A., Syrjäläinen Soile. Palvelutaloja inkeriläisille vanhuksille. Inkerin vanhustenhuollon kehittämishankkeen arviointiraportti N:o 3. Yhteiskuntapoliittisia raportteja, Joensuun yo. Yhteiskuntapolitiikan laitos.1998.

Volkov Solomon. Pietari, eurooppalainen kulttuurikaupunki. Otava 1996.

Angere Johannes. Me Kullan miehet – toisen maailmansodan aikaa Inkerinmaalla. Otava 1970

Angere Johannes. Kullankylä – vallankumouksen ajan tapahtumia Inkerinmaalla. Otava 1069.

Turun inkeriläiset!

Tiedoksi teille, että Turun keskustassa sijaitsee kohtaamispaikka **Muistojen koti.** Viime syksynä se muutti uusiin ja hienoihin tiloihin osoitteeseen Linnankatu 41. Tarkoitus on, että eri maista Suomeen muuttaneet ikäihmiset voivat siellä tavata toisiaan ja tutustua eri maista tulleisiin uusiin turkulaisiin. Muistojen kodissa on monenlaista ohjelmaa. Voi myös halutessaan syödä (maksullisen) lounaan, joka on tarjolla 11.30 – 12.30. Kesäksi avataan kesäpiha.
Koti on auki arkisin 10 – 16.

Kutsu kirjan julkistamistilaisuuteen

Eero Pitkänen, 94 v. kutsuu lukijoita esikoiskirjansa julkistamistilaisuuteen Inkeri-kodissa 12.8. klo 15. Kirjan nimi on Paimenpoika Inkeristä. Muistelmat alkavat 1920-luvun Toksovasta, Purnun kylästä. Kerronnan mukana kulkee tunteellisen inkeriläispojan oma tarina ja toisaalta ainutlaatuinen elämänura pakolaisesta Suomen armeijan upseeriksi ja sosiaalineuvokseksi.

Kuvassa Eero Pitkänen sisarensa Lilja Pelgosen kanssa kotitalonsa pihassa Inkerin kulttuuriseuran Toksovan juhannusmatkalla 2006. (Kuva A-S Salonen)

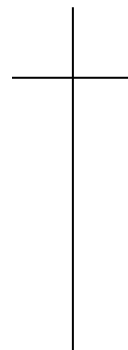

Emilia Anttonen Ruotsista etsii omaisiaan!

Anna Rantalaisen, 1924 - 1995 ja Liisa Rantalaisen, 1918 - 1986 mahdollisia jälkeläisiä. Vastataukset puheenjohtajalle (osoitetiedot sivulla 2).

Irja Pelkonen

s. 14.7.1939
k. 22.4.2014

Maa on niin kaunis, kirkas Luojan taivas,
ihana on sielujen toiviotie.
Maailman kautta kuljemme laulain,
taivasta kohti matka vie.

Kiittäen ja kunnioittaen muistamme positiivista,
toimeliasta ja idearikasta puheenjohtajaamme

Hyvinkään Inkeri-kerho ry

Osanottoon ja kunnioitukseen yhtyvät
Suomen Inkeri-liitto ry ja Inkeriläisten viesti

Uutisia Inkeristä

Wladimir Kokko

Arkkipiispa Mäkinen Inkerissä

Arkkipiispan virassa Kari Mäkinen vieraili seurueineen Inkerinmaalla ensimäistä kertaa 10.-13. huhtikuuta. Vastaanottopuolena oli Inkerin kirkko ja henkilökohtaisesti sen piispa Aarre Kuukauppi.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon päämies sai tutustua Kelton, Hatsinan, Skuoritsan ja Kupanitsan seurakuntiin sekä saarnasi palmusunnuntaina Pietarin Pyhän Marian kirkossa. Skuoritsassa lounas syötiin Tervolan Maria-kodissa ja johtaja Lilja Stepanovalta vieraat saivat tietää paljon Inkerin kirkon diakoniatoiminnasta.

Arkkipiispa Mäkisen mukaan avoin vuoropuhelu ja yhteydenpito Suomen kirkon ja Inkerin kirkon välillä on molempien osapuolten etu. Piispa Kuukauppi kertoi, että vierailun aikana keskusteltiin mm. siitä, miten Inkerin kirkon papit voisivat pitää Suomessa meidän kirkkojärjestyksemme mukaisia jumalanpalveluksia. Ongelma on siinä, että usein Suomeen muuttaneet inkerinsuomalaiset eivät poistu Inkerin seurakuntien listoilta eivätkä liity suomalaisiin luterilaisseurakuntiin hyväksymättä naispappeutta tai muuta. Hyvässä yhteistyössä ratkaisu arkkipiispa Mäkisen mukaan löytyy, ”kun se tapahtuu asianomaisen seurakunnan, hiipakunnan ja piispan kanssa sopien”, hän lausui.

Inkerin matkan aikana arkkipiispa tapasi myös Venäjän ortodoksikirkon edustajia ja vieraili Pietarin hengellisessä akatemiassa.

TAPAHTUMAKALENTERI

Liiton ja jäsenseurojen tapahtumakalenteri

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Suomen Inkeri-liitto ry

Matka Tallinnan Suurille Laulu- ja tanssijuhlille 4.-6.7.2014.

Kesäjuhlat 18.-19.7.2014

- Liiton 80-vuotisjuhlat –

Katso koko sivun kutsu toisaalla lehdessämme.

Inkeri-iltapäivät syyskuusta 2014 alkaen

- 13.30 tilaisuus alkaa kahvihetkellä (kahvi on maksullinen)
- 14.00 siirrytään päivän aiheisiin.
- ***La 6.9. Tyyne Martikainen*** kertoo huhtikuussa ilmestyneestä kirjastaan ***Inkerinsuomalaisten oikeus muistoon*** ”Että ketään ei unohdettaisi”. Monet muistavat Martikaisen edellisen kirjan ***STALININ VAINOT – Toivo ja Sanna Jääskeläinen – Inkerinsuomalaiset selviytyjät.*** Uuteen kirjaan Tyyne Martikainen on haastatellut kymmeniä inkerinsuomalaisia Siperiasta, Karjalasta, Virosta, Suomesta ja Ruotsista. Vainojen uhrit ja heidän jälkeläisensä kertovat, mitä todella tapahtui. – Tyyne Martikaisella on myös omakohtaiset kokemuksensa ja muistonsa elämästä sodan jaloissa kotikylässään Kuoskussa.
 Kirjaa voi ostaa tekijältä.
- ***La 5.10. Taisto Raudalainen,*** Viron Inkeri-lehden toimittaja, kertoo aiheesta ***Perinne elää henkilökohtaisissa kertomuksissa: Inkerinsuomalaisen elämäkertakerronnan perinnesidonnaisuus.***

Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1. Sinne pääsee

- busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506
- vain arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A
- junalla Käpylän asemalle, josta on noin kilometri kävelymatkaa.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Syksyn kokoontuminen seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. sunnuntaina kello 14.
Syksyn kokoontumispäivät ovat 7.9. ja 5.10. ja 2.11. ja 7.12.
Tiedustelut:
Outi Mäkelä p. 040 708 1999 ja
Leila Salo p. 040 567 7065
inkerikerho@gmail.com

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.
Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.
Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.
Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565

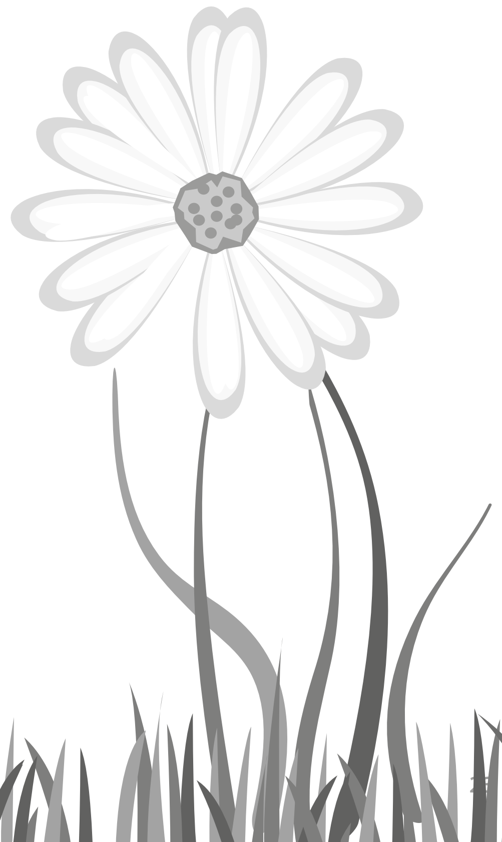
- *26.12. joulujuhla*

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia
Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805
Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden viimeisenä lauantaina Karjalatalon Inkeri-kodissa klo 10.00 (poikkeuksena valtakunnalliset juhlapäivät), Käpylänkuja 1.
- Englannin tunnit joka torstai klo 17.00 Inkeri-kodissa.
- Senioriliikunta ma 17.00 – 18.30 Kontulan palvelukeskuksessa, Kontukuja 5. Kontulan metroasemalta joko kävellen tai bussilla 94 A.

Lisää tietoa seuran puheenjohtajalta
Aili Mehiläiseltä, ailimehi@hotmail.com,
p. 0503386023.

IA
Itella Posti Oy

Itella Green

YLISTYSLAULU ELÄMÄLLE

Tänään, kun auringon kuumat ja häikäilemättömät
hyväilyt jälleen kerran
ovat herättäneet eloon
koko luomakunnan,
ja maailma on räjähtänyt täyteen
luomisen rajua riemua,
juuri tänään
tahtoisin laulaa ylistyslaulun
sinulle, elämä.

Tahtoisin laulaa
lasinkirkkaan laulun,
jonka sävel soi kuulaana ja kauniina
niin kuin mustarastaan huilu
himmeässä kesäyössä.

Tahtoisin laulaa
yksinkertaisen laulun,
jonka jokainen sana on tosi ja aito,
niin kuin koivun tuoksu
ensimmäisen kevätsateen jälkeen.

Tahtoisin laulaa näin:
Rakastan sinua, elämä,
rakastan silloin kun annat,
kun ruhtinaslahjojesi runsaus
ryöppyää ylitseni,
kun ilo, hellyys, ystävyys, ihmisen läheisyyden lämpö
lankeavat osakseni,
ja sydämeni on kevyt ja onnellinen.

Mutta tahdon oppia rakastamaan sinua
silloinkin, kun sinä otat,
kun vaadit takaisin jonkun lahjoistasi,
kun kiellät jotain keskeistä,
jotain, jota ilman on autiota elää,
tai pakotat minut hyväksymään
kipeää tekevien jäähyväisten välttämättömyyden.

Sillä saaminen ja luopuminen,
tuleminen ja lähteminen,
alku ja loppu,
kaikki ne kuuluvat sinun kuvaasi, elämä,
ja siksi tahdon tänään kiittää sinua kaikesta,
itkusta ja naurusta,
ilosta ja tuskasta,
rakkaudesta ja rakkaudettomuudesta,
kukkimisesta ja kuihtumisen kivusta,

Sillä katoamisen ja kuoleman varjon alla
täyttää sydämeni riemuitseva kiitollisuus:
olen saanut olla ihminen.

– Raili Malmberg –

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

4 / 2014

Kesäjuhlat Helsingissä - monta syytä juhlaan!

KADONNEEN HEIMOVELJEN METSÄSTÄJÄ

Kansainvälisessä maailmassa

TAKAISIN JUURILLE 4

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Serkukset Inkeri Ojala ja Irja Kukko pukeutuivat Tuuterinpukuun kesäjuhlille.

Numero 5/2014 ilmestyy viikolla 44. Aineisto toimitukselle 7.10. mennessä.

Numero 6/2014 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 25.11. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 4 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2014
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

Puheenjohtajan pohdintaa

Ovatko inkeriläiset suomalaisia vai suomen heimoa?

Alina-Sinikka Salonen

Kirjoitin tämän vastineeksi Helsingin Sanomissa olleeseen mielipiteeseen, jossa ehdotetaan itärajan takana olevien sukulaiskansojen huomioimista Suomen 100-vuotisjuhlissa. Kirjoitukseni julkaistiin, 3.8.2014, mutta toimitus pyysi lyhentämään sitä kolmanneksella. Tässä on koko teksti lyhentämättömänä.

Kannatan lämpimästi (HS/Mielipide 31.7.2014) Seppäsen ehdotusta, että itärajamme takana olevat suomalaiskansat otettaisiin huomioon Suomen itsenäisyyden 100 vuotta juhlittaessa. On eri puolille maailmaa hajaantunut kansanosa, joka tulisi myös ottaa huomioon: inkerinsuomalaiset. Jäämme helposti unohduksiin siitä huolimatta, että meitä on tuhansittain myös Suomessa.

Toivomme, että taustastamme kerrotaan oleellinen, joka todistaa, että olemme ihan oikeasti suomalaisia, vaikka suurin osa meistä on sattunut syntymään itärajan toisella puolella. Esiisämme ovat muuttaneet 400 vuoden aikana Suomesta Pietarin ympäristössä olevalle alueelle, jota aikojen saatossa on alettu kutsua Inkerinmaaksi. Juhlimme mielellämme Suomea isiemme maana, vaikka isänmaa se ei virallisesti kaikille meille olekaan.

Siitä, että Inkerissä säilyi suomalainen kulttuuri, saamme kiittää Suomen suomalaisia. Venäjän vallankumouksen aikoihin Inkerinmaalla oli 24 suomalaista luterilaista seurakuntaa, joissa oli jäseniä yli 140.000. Papit tulivat Suomesta. Suomenkielisten koulujen määrä oli parhaimmillaan yli 300. Kuinka Inkerin suomalaisten elämä tämän ”kultakauden” jälkeen muuttui, ja millaisia sortotoimenpiteitä he ovat saaneet kokea, tästä haluamme kantasuomalaisille kertoa.

Kun pienenä tyttönä 1943 tulin sodan jaloista Suomeen muiden noin 60.000 maanmieheni kanssa, meidät määriteltiin täällä inkeriläisiksi, vaikka Neuvostoliiton passeissa kansallisuudeksi oli merkitty suomalainen. Omassa Inkerin siirtoväen väestökortissani kohdassa kansallisuus ja kansalaisuus on merkintä: inkeriläinen, Neuvostoliiton. Olimme Inkerissä suomalaisia, mutta Suomessa inkeriläisiä. Tulkitsen, että Suomi silloin piti inkeriläisiä yhtenä heimokansana.

Suomessa olikin 1920-luvulla perustettu Inkerin asiaa ajavia järjestöjä, joiden tavoitteena oli ”heimoasian” tukeminen.

Käsite inkerinsuomalaiset otettiin havaintoni mukaan aktiiviseen käyttöön silloin, kun entisen Neuvostoliiton alueilta alkoi 1990-luvun alussa tulla Suomeen paluumuuttajia. Lainsäädäntö kehittyi vähitellen, mutta paluumuutto oli alkanut presidentti Koiviston “luvalla” jo ennen sitä. Aluksi paluumuuttoon riitti perusteeksi, että yksi luvanhakijan isovanhemmista oli todistetusti suomalainen. Monet paluumuuttajat olivat tulleet edellisen kerran Suomeen samoihin aikoihin minun kanssani. He olivat 1944 - 45 Neuvostoliiton houkutuksesta – Suomen myötäillessä – menneet takaisin. Kotiin he eivät olleet lupauksista huolimatta päässeet, vaan olivat joutuneet tiettömien taipaleiden päähän kylmää kokemaan ja nälkää näkemään. Suomeen jäi tuolloin puoliksi salaa noin 6000 inkeriläistä. Heitä pakeni myös muihin maihin aina Kanadaa myöten.

Kohtaloistamme on kirjoitettu lukuisia kirjoja. Monenlaista muuta materiaalia on tekeillä. Tieto ei aina kuitenkaan tavoita kantasuomalaisia. Ehkä siksi, että suhde inkerinsuomalaisiin on etäinen. Etäisyys säilyy, ellei inkerinsuomalaisten historiaa käsitellä jo kouluissa osana Suomen historiaa. Tarvitsemme kantasuomalaisten tukea! Ilmaisemme kiitollisuutemme kaikesta avusta, mitä jo olemme kantasuomalaisilta saaneet.

Kesäjuhlat Helsingissä – monta syytä juhlaan

Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Heinäkuun 18.–19. oli taas aika kesäjuhlien. Tänä vuonna perinteistä inkeriläisten yhteen kokoontumista vietettiin Helsingissä. Syitä juhliin oli 80 Suomen Inkeri liitto ry:n täyttäessä tänä vuonna pyöreitä vuosia.

Kahdelle päivälle jakautunut juhla alkoi perjantaina Helsingin Uudella Yhteiskoululla niin sanotusti vapaamuotoisella tilaisuudella. Päivän punaisena lankana oli, että se laulaa ketä laulattaa ja se puhuu kenellä on jotain sydämellään. Etukäteen järjestäjiä jännitti tuleeko paikalle ketään. Ilmoittautuneita kun oli perin vähän.

Pelko osoittautui kuitenkin turhaksi, sillä ovi kävi tiuhaan. Näin siitäkin huolimatta, että joku kertoi etsineensä paikkaa jopa kahden tunnin ajan. Edes ruokalan sanalla sanoen saunamaisen kuuma tunnelma ei pelottanut osallistujia pois.

Alina-Sinikka Salosen ja Toivo Tupinin juontamassa tapahtumassa kuultiin muun muassa Kalliolan viihdeorkesterin soittoa, Salosen ja Elsa Kirjasen yksinlaulua, Mesimarjojen luritelua ja Anneli Kantosen runonlausuntaa sekä monenmoista tarinankerrontaa ja muisteloa. Viihtyisät iltamat lopetti yhteislauluna esitetty Mua siipeis suojaan kätke –virsi.

Lempi Kainalainen lausui juhlatervehdyksenä seuraavan runon:

KERTOMUS INKERISTÄ

Kansa Inkerin, paljon oot nähnyt
paljon kärsinyt maailman teil.
Olet siirretty Savosta muinoin
Nevan rannoille, asut sä siel.
Pieni vainottu heimo sä olit.
Aina ahkera, viljelit maata.
Karjan kasvatit, laulut sepitit.
Kirkot, kaupungit rakensit
Mutta suomen kielen ja Lutherin uskon
säilytit.
Kansal elämässä ol
Erittäin Stalinin ajal
Paljon nälkää, kärsinystä, Siperia ja
karkotusta.
Mutta suuri turva Herran
Ahkeruus ja toivo, vahva usko voimakas
Herra yksin auttaja.
Onnellinen olit heimo
viime vuosina.
Sait sä luvan palata Suomeen
paluumuuttajana.
Lämpimät muistot mielessä
säilyivät,
lapsille kerromme siitä.
Katkeruus haihtui raskaista
ajoista
Kiitämme Herraa siitä.
Kiitämme Luojaa Inkeristä,
lapsista ja ystävistä,
Suomen maasta, rauhasta,
terveydestä ja onnesta.

Muita juhlassa lausuttuja runoja julkaistaan Inkeriläisten Viestin tulevissa numeroissa.

Ne jotka eivät saapuneet paikalle menettivät paljon. Tunnelma oli mukaansatempaava 70-päisen joukon laulaessa orkesterin säestämänä esimerkiksi Moskovan valoja.
- Juuri tällaista rentoa kohtaamista tällä tapahtumalla haettiinkin, Inkeri liiton sihteeri *Anne Tuohimäki* iloitsi.
- Tämä oli tosi mukava tilaisuus ja orkesteri oli erinomainen, Piha Pihlaja –kuoron jäsen *Irja Kurts* kiitteli.
Samaa sanoi moni muukin. Joku näytti vähän tanssahtelevankin musiikin tahdissa. Nuorimpia osallistujia tosin kiinnosti tanssimisen sijaan lähinnä juhlasalin puolapuilla kiipeily.

Pääjuhla veti paikalle sadoittain inkeriläisiä

Varsinainen ja astetta virallisempi kesäjuhlapäivä alkoi jumalanpalveluksella Malmin kirkossa. Emeritus piispa ***Juha Pihkala*** totesi saarnassaan, että inkeriläisten kärsimykset eivät ole itse valittuja eivätkä sellaisia olisi ottaneet niskoilleen edes ensimmäiset apostolit.
- Hienoa nähdä, että perinteitä kunnioitetaan ja vaalitaan, rovasti ***Pirkko Poisuo*** puolestaan kiitteli kirkkokansaa.
Jumalanpalveluksessa muistettiin 78-vuotiaana Siperiassa kuollutta ***Aino Ollikasta***. Kolehti kerättiin Suomen Inkeri liiton toiminnan tukemiseen.

Jumalanpalveluksen jälkeen esitettiin tervehdyksiä. Uutisia Inkeristä -uutiskokonaisuutta toimittava ***Wladimir Kokko*** nosti lyhyessä puheessaan esiin sen kuinka Suomen Inkeri liitto on toimivista Inkeri liitoista vanhin.
- Liitto inkeriläisten toimintamuotona on syntynyt Suomessa. Samalla tulee myös muistaa, että Suomessa asuu parhaillaan kaikkein eniten inkerinsuomalaisia. Heitä on Suomessa noin 25 000. Vastuu toiminnasta on siis siirtynyt Suomeen. Se on iso vastuu ja vaikea työ. Toivotan Suomen Inkeri liitolle onnea ja menestystä tässä työssä.

Viron Inkeri-lehdestä paikalle tullut ***Taisto Raudalainen*** vertasi Viron Inkeri liittoa Suomen liiton pikkusiskoksi. Hän sanoi Viron Inkeri liiton toivovan ja kaipaavan yhteistyötä Suomen Inkeri-liiton ja sivistysseuran kanssa.

Keittiössä hääräsivät muun muassa Ella Kukova ja Aliisa Majava. Tilaisuuteen osallistui muutoinkin iso määrä vapaaehtoisia avustajia. Ilman heitä kesäjuhlia olisi mahdotonta järjestää.

Raudalainen muistutti, että tänä vuonna vietetään myös ihan ensimmäisen inkeriläisten seuran perustamisjuhlaa. Viron inkeriläisten seuran perustettiin 90 vuotta sitten vuonna 1924. Siinäkin on hyvä syy juhlaan.

Jumalanpalveluksen ja tervehdysten jälkeen siirryttiin höyryävien ruokapatojen ääreen. Malmin kirkon tilat täytti iloinen puheensorina. Ihmiset näkivät tuttujaan, turinoivat tuoreista ja vanhoista tapahtumista ja pihanperältä kantautui laulua.

Suloista musiikkia olisi varmasti kuulunut myös paikanpäälle saapuneilta Piha Pihlaja -kuorolaisilta, jos nämä olisivat ryhtyneet lauluun. Perjantain juhlassa heitä oli muutama, mutta lauantaina jo pieni kuorollinen.
Kuorolaiset kertoivat, että heilläkin on syytä juhlaan. ***Albert Pettisen*** muistoksi perustettu kuoro täyttää tänä vuonna 20 vuotta. Kuoron perusti aikoinaan ***Onni Lysti***. Nyt sitä johtaa ***Eini Pöykkö***.
- Me harjoittelemme kerran viikossa Inkeri keskuksessa. Ohjaajamme, kahdeksan lapsen äiti, ajaa viikoittain 50 kilometrin matkan suuntaansa vain tullakseen laulattamaan meitä, ***Irja Kurts*** kiittelee.
Naiset miettivät, että olisi hienoa, jos vapaaehtoistyönä kuoroa johtavalle Pöykölle voitaisiin myöntää jonkinlaista tukea.
- Vaikka ei hän sitä pyydä. Käy laulattamassa meitä ihan vapaaehtoisesti.
- Jos ennen kuoroharjoituksia on huono fiilis, hän nostattaa tunteen, Kurts kiittelee.
Muut nyökyttelevät vieressä.
Nykyisin kuoron ohjelmistoon kuuluu lähinnä hengellisiä lauluja, mutta kuorolaiset kertovat kokeilleensa musiikkia ihan laidasta laitaan.
- Laulamme kolmella kielellä; suomeksi, viroksi ja venäjäksi, Irja Kurts kertoo.
- Kun aloitimme olimme +50 –kuoro, mutta nyt olemme +70 –kuoro, ryhmässä alusta asti laulanut ***Rauha Vainonen*** kertoo.
Joku naisista kehaisee, että heidän laulunsa on iästä huolimatta sanottu kuulostavan ihan nuorten naisten laululta. Tokaisu naurattaa kesäjuhlissa viihtyviä naisia.

Juhliin saapuneet Rauha Vainonen, Saima Drobovits, Helvi Laurenteva, Elvira Peigalainen, Irja Kurts ja Maria Pereläinen laulavat Piha Pihlaja –kuorossa.

Alina-Sinikka Salonen (vasemmalla) kiitti kauan inkeriläisten parissa toimineita Ella Ojalaa, Keijo Korkkaa, Anne Tuohimäkeä ja Arvo Korkkista.

Monella paikalle saapuneella oli mielenkiintoisia tarinoita kerrottavanaan. Yksi näistä oli kirjailija *Ella Ojalan* muistelo kautta aikain ensimmäisistä inkeriläisten kesäjuhlista. Niitä vietettiin Järvenpäässä vuonna 1956.

- Siellä oli niin hieno tunnelma. Se oli käsin kosketeltavissa. Kaikki olivat niin onnellisia kun saivat olla yhdessä. Siellä kerrottiin sukulaisista, kodeista ja kaikesta. Se oli ihanaa, Ojala huokaa.

Häntä on helppo uskoa. Kasvot säkenöivät yhä tuon kokemuksen voimasta.

- Ei siellä hienoja hotelleja kaivattu. Maattiin oljilla täytetyillä paperipatjoilla siskonpedissä eikä kukaan kaivannut muuta. Kaikki olivat vain niin onnellisia siitä, että saivat kokoontua yhteen.

Ruokatauon jälkeen jatkunut ohjelma sisälsi muun muassa rovasti *Hannu Nymanin* juhlapuheen (puhe kesäjuhla reportaasin lopussa), *Heikki Poutasen* pianoesityksen, *Julia Hyyrysen* yksinlaulua ja *Toivo Flinkin* ja *Ella Ojalan* runonlausuntaa.

Inkeri-liitto ry:n puheenjohtaja ja Inkeriläisten viestin päätoimittaja Alina-Sinikka Salonen pyysi oman puheensa lopuksi pitkään inkeriläisten asian hyväksi toimineita ihmisiä lavalle. 1940-luvulta asti toimineita löytyi vain yksi – kirjailija *Ella Ojala* joka on kirjoittanut monesti Inkeriläisten viestiinkin. 50-luvulta asti toimineisiin kuului *Keijo Korkka* ja 60-luvulla mukaan toimintaan astuneena lavalle tuli *Anne Tuohimäki. Arvo Korkkinen* puolestaan on toiminut inkeriläisten asialla 1970-luvusta lähtien. Sekin tekee jo nelisenkymmentä vuotta. Suuren suuri ei Salosen lavalla kutsumien ihmisten määrä ollut, mutta heidän työpanoksensa sitä suurempi.

Yksi juhlissa kuultu vähän surullisempi tarina oli uutinen siitä, että vuosikausia Uutisia Inkeristä –kokonaisuutta luotsannut *Wladimir Kokko* kertoi eläköityvänsä tehtävästä.

WLADIMIR KOKKO - inkeriläisten kirjeenvaihtaja lopettaa raportoinnin

Leipätyökseen suomenkielen opettajana toimiva *Wladimir*

Inkeriläisten kirjeenvaihteja Wladimir Kokko

Kokko on raportoinut 20 vuoden ajan inkeriläisten tapahtumista niin Virossa, Venäjällä kuin osin Suomessakin. Helsingin kesäjuhliin saapunut Kokko kertoo taipaleen inkeriläisten uutisankkurina tulleen päätökseensä. Enää Inkeriläisten Viestin ja niin kovin monen muunkin tahon sähköpostiin ei tupsahda kuukausittaisia kolumneja ja reportaaseja Inkeriä tavalla tai toisella sivuavista tapahtumista.
- En vain jaksa enää ja tässä iässä täytyy ruveta ykstiyiselämäänkin, Kokko huokaa.
- Tämä työ vaatii pysyvää jännitettä. Täytyy tietää aina mitä tapahtuu ja missä. Käydä paikan päällä tai lähettää joku asialle. Tämä vaatii paitsi kirjoittamista, myös paljon asioiden järjestelyä, Kokko kertoo.

Kokko sanoo rankan työn antaneen myös paljon.
- Sain nähdä inkeriläistä maailmaa paljon lähemmältä kuin normaalisti. Kohtasin ihania ihmisiä ja osallistuin hienoihin tilaisuuksiin.
Kokko kertoo kiinnittäneensä huomiota siihen, kuinka inkeriläiset ovat keskenään usein varsin erilaisia. Tämä johtuu ennen kaikkea kotimaistamme. Viron inkeriläiselle eri asiat ovat tärkeitä kuin vaikka Ruotsin inkeriläisille. Yksi asia heille kuitenkin on kaikille tärkeä ja se on inkeriläisyys.
- Jos kaikesta kirjoittamani julkaistaisiin yksissä kansissa, siitä koostuisi yhdenlainen historiikki, Kokko hymyilee.
Päätös lopettamisella kypsyi kesäkuussa, jonka mies vietti tyttärensä ja tämän tyttövauvan luona yhdysvalloissa.
- Minulta jäi väliin kaksi isoa Inkeriläisten tapahtumaa. Ajattelin, että tein niin ison synnin asialle, etten enää kelpaa inkeriläisten kirjeenvaihtajaksi, mies huokaa.

Kokko kertoo osallistuneensa kolmasti Suomessa pidettäviin inkeriläisten kesäjuhliin.
- Virossa ja Ruotsissa juhlitaan aina kesäkuussa ja sen jälkeen halutaan aina lomalle. Tänä vuonna olin kuitenkin itse lomalla kesäkuun ja siksi päätin tulla tänne Suomeen, Kokko kertoo.
Haastattelun lopuksi kiitän Kokkoa sydämeni pohjasta. Uutisia Inkeristä on ollut hieno paketti. Sitä tulee kova ikävä.

Perjantaisessa tapahtumassa törmäsin inkeriläismieheen, joka kertoi mielenkiintoisen tarinan siitä kuinka *Juri Gagarin* lensi avaruuteen inkeriläisvoimin.

NIKOLAI JUONOLAINEN – inkeriläismies avaruutta valtaamassa

- Minä autoin *Juri Gagarinin* avaruuteen, kesäjuhlille saapunut *Nikolai Juonolainen* esittäytyy. Ajatus pysähtyy. Autoit kenet ja minne? Nyt on pakko pysähtyä tarkentamaan.
Nykyisin Korsossa asuva Juonolainen hymyilee ja kertoo tarinansa. Sen kuinka hän sotaväessä ollessaan sai käskyn auttaa miestä jonka oli määrä kehitellä kiinteää polttoainetta avaruussukkulaan.
- Hänellä oli akateeminen tutkinto, mutta mies oli sanalla sanoen juoppo, Juonolainen naurahtaa. 50 vuoteen näistä asioista ei saanut kertoa. Sain kyllä maan johtajalta aina joulukortin, nytkin Putinilta, mutta asiasta piti vaieta. Nyt saa kuitenkin jo puhua.

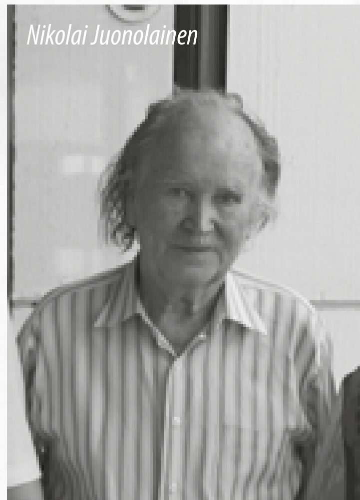
Juonolainen kertoo kuinka hän kehitti raketin kiinteän polttoaineen sellaiseksi, että se oli tarpeeksi vakaata ammuttavaksi avaruuteen eikä vienyt liikaa tilaa. Mies paljastaa yksityiskohtiakin, mutta tulee sitten toisiin ajatuksiin.
- Ei niitä parane laittaa lehteen, Juonolainen sanoo ja pyytää suttaamaan yli paperiin kirjoitetun kaavan.
Hän muistelee, kuinka vuonna 1957 saksalais-amerikkalainen raketti-insinööri Wernher von Braun lähetti suuren nestemäistä polttoainetta käyttävän raketin kuun toiselle puolelle, mutta alus räjähti jo heti alkumatkasta.
- Minun muutokseni tekivät polttoaineesta vakaan.
Juonolainen kertoo kaavan vuo-

taneen sittemmin Yhdysvaltoihin ja toimineen polttoaineena myös ensimmäisellä kuu-lennolla.
- Se on niin hyvä polttoaine, että sitä käytetään yhä tänä päivänäkin eikä sitä sen paremmaksi voi tehdä. Minusta alkoi kosminen aika, mies julistaa.
Sanojensa vakuudeksi hän lupaa näyttää tutkimuksia ja aikalaiskirjoja joista käy ilmi, etteivät puheet ole palturia.

*Juhlassa jaettiin perinteisesti myös säätiön ansiomerkkejä. Saajia olivat **Heinike Heinsoo** (Tartto), **Aune Kämäräinen** (Helsinki), **Arja Niskanen-Rinne** (Levänen) ja **Väinö Rinne** (Levänen).*

*Edeltävien vuosien tapaan inkeriläisten kesäjuhla päättyi **Nouse Inkeri** ja **Maammelauluun**.*

Todisteita mielenkiintoisempaa on tietää miltä Juonolaisesta tuntui nähdä Gagarinin nousevan avaruuteen.
- Olin ylpeä kansastani, mies hymyilee leveästi.
Vuonna 1990 Suomeen muuttanut Juonolainen on työskennellyt tutkimus- ja opetustehtävissä sekä Vantaalla talonmiehenä ja vahtimestarina. Nykyisellään hän ei enää kehittele polttoaineita. Haaveilee kenties avaruudesta kuitenkin. Juonolainen on nimittäin kirjoittanut runsaasti runoja ja aforismeja jotka sivuavat niin Inkeriä, miehen omaa historiaa kuin maailmaa ja sen menoa ylipäätänsäkin. Vai mitä sanoa sellaisesta aforismista kuin: Aika kaiken laittaa paikoilleen.
Siinä taitaa olla elämä aika hyvin ja ytimekkäästi ilmaistuna.

Inkeriläisten kesäjuhlassa myytiin Inkeri liiton 80-vuotisen taipaleen kunniaksi tehtyä rintamerkkiä. Sitä voi ostaa Liiton tilaisuuksista sekä soittamalla numeroon 045 261 2342. Rintamerkki maksaa kolme (3) euroa + toimituskulut.

Kansainvälisessä maailmassa – perinteitä kunnioittaen

Hannu Nyman

Lyhennelty puhe Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlissa 19.7.2014

1. Lyhyt tiivistelmä inkeriläisistä juuristani

Äitini Aino Rokka syntyi toukokuussa 1930 Maria ja Gabriel Rokan perheeseen Ala-Purskovan kylään Skuoritsan seurakunnassa ja kuoli kaksi vuotta sitten Lohjalla. Mummo ja pappa työskentelivät ajan tavan mukaan paikallisessa sovhoosissa. Ennen vallankumousta pappa oli toiminut vossikkakuskina Pietarissa. Heidänkin hautansa on Lohjalla.

Äidilläni oli kaikkiaan kuusi sisarusta, ja he kaikki ovat jo kuolleet. Nuorin syntyi ja kuoli sodan keskellä Inkerissä. Yksi heistä lähti sodan keskellä laivalla kohti Saksaa eikä hänestä ole sen koommin kuultu yhtä Ruotsista lähetettyä postikorttia enempää. Perhe matkusti Suomeen juhannuksen aikoihin vuonna 1943.

Pojista Sulo kuoli sodan jälkeen, kun perhe pakoili täällä Valvontakomissiota. Hauta on kyllä olemassa, mutta seurakunnan kirjoissa ja kansissa häntä ei ole. Yksi äitini veljistä innostui liittymään Heimopataljoonaan, sai sodan jälkeen Turun rautatieasemalla Suopon kintereilleen, ilmaisen kuljetuksen rajalle ja lopun kaiken kiitoksena 10 vuoden pakkotyötuomion Vorkutan hiilikaivoksilla. Kaikkien ihmeeksi Surkka kuitenkin ilmestyi Stalinin kuoleman jälkeen elävien kirjoihin Virossa. Viimeiset vuotensa hän asui Punkaharjulla ja aivan viimeiset kuukaudet Tartossa, jonka Uuden Jaanin hautausmaalle hänet on haudattu.

Äitini, hänen isosiskonsa sekä yksi veljistä sekä mummo ja pappa asettuivat lopulta Lohjalle, jossa paikallisessa tanssiorkesterissa soittanut nuori, salskea Olavi Nyman hänet löysi. Perheeseemme syntyi neljä lasta,

Kirkossa oli harras, mutta innostunut tunnelma.

joista yksi kuoli jo vähän yli vuoden vanhana. Meistä kaksi asuu Lohjalla ja yksi Turussa.

2. Kansainvälisessä maailmassa

Tuon lyhyen esittelyn jälkeen lienee helppoa todeta, että niin se on meidänkin suku elänyt kansainvälisessä maailmassa. Niin kansainvälisessä, että noina toisen maailmansodan vuosina, jolloin Saksan joukot pitivät Inkerinmaata hallussaan maailmassa tuskin löytyi kansainvälisesti kiinnostavampaa paikkaa. On oltu mukana kansainvälisessä maailmassa, mutta ei varmaankaan sillä tavalla, kuin olisi itse toivottu.

Kansainvälisyys, niin suosittua kuin tänään ja etenkin nuoremman sukupolven elämässä on, ei ole aina merkinnyt pelkkää hyvää ja elämän rikkautta. Historian kirjojen sivut ovat täyttyneet lukemattomilla tarinoilla siitä, miten juuri kansojen välisyys on saanut miljoonien ihmisten maailmassa aikaan hätää ja tuskaa. Juuri näiltä sivuilta löytyvät monet kertomukset inkeriläisten vaiheista.

Mutta vastaavasti siellä, missä kansat ovat saaneet rakentaa itse rauhassa ja ajalla omaa elämäänsä, siellä on aina kyetty rakentamaan terveempää, kehittyvämpää ja parempaa maailmaa. Siellä myös kansojen yhteys naapureihin on muodostunut hedelmälliseksi.

Kuten edellä sanoin, kansainvälisyys on etenkin nuoremman sukupolven suosiossa. Eikä syyttä. Sen toimesta syntyvät hedelmät ovat koituneet lukemattomien ihmisten ja monien kansojen parhaaksi. Mekin täällä Suomessa ymmärrämme, että ilman yhteyksiä muuhun maailmaan me emme kykenisi pitämään yllä nykyisenkaltaista elintasoamme. Kansainvälisyys ei ole suinkaan jokin suuri mörkö, kaiken pahan alku ja juuri, vaan se on merkinnyt myös edistystä. Kuitenkin tämä sama kansainvälisyys, joka on omana aikanamme merkinnyt kehitystä, kasvua ja parempaa elämää, voi jonain toisena historian aikana merkitä tuhoa ja kuolemaa.

On kuitenkin syytä nähdä ja ymmärtää, että tämänkään päivän paljon ylistetty kansainvälisyys ei ole kaikin osin ongelmatonta. Jos kansojen välisestä kanssakäymisestä nuo mainitut historiankirjat kertovat lukemattomia tarinoita, joissa isot ahdistavat

Kesäjuhlien ohjelmaan kuului myös muun muassa Riitta Seppälän esitelmä hänen isoisästään Kapri Tynnistä.

pienempiä – ihan samalla tavalla kuin aikanaan meillä poikien pihaleikeissä – niin tämän päivän kansainvälisyyden suurin haaste on siinä, että isot määräävät, mitä meidän tulee tietää, miten meidän tulee elää, mistä pitää olla kiinnostuneita ja vielä siitäkin, mihin saa ja ei saa uskoa.

Kun meille tarjotaan tuutin täydeltä kaikkea sitä, mitä maailmalla löytyy, niin miten säilyttää se hyvä, oikea ja viisas, jonka menneet sukupolvet ovat vuosisatojen aikana rakentaneet. Ja mitä se hyvä ja viisas on? Mitä kaikkea tulee perinteessä kunnioittaa ja mitä ei?

Tänään, tässä juhlassa meidän kysymyksemme on ennen muuta se, mikä meille kaikille rakkaassa inkeriläisyydessä on sitä perinnettä, jota tulee kunnioittaa, sitä, mikä pitää kansainvälisyyden vyöryessä ylitsemme säilyttää? Vanha viisaus opettaa: jos emme tiedä, mistä olemme tulossa, emme tiedä, mihin olemme menossa.

3. Entä mitä sitten on tuo "perinteitä kunnioittaen"?

Otan tässä esille kaksi mielestäni aivan keskeistä inkeriläisyyteen liittyvää asiaa, joita meidän tulee jokaisessa sukupolvessa kunnioittaa.

Ensimmäinen tapa kunnioittaa perinteitä on se, että kuulemme ja kuuntelemme inkeriläisten tarinan aina uudestaan ja uudestaan. Jokainen tarina on ainutlaatuinen.

Näiden kertomusten kuuleminen tämän päivän Suomessa on erityisen tärkeää myös siksi, että verrattuna vaikkapa karjalaisten historiaan inkeriläisten vaiheet ovat hyvin monille lähes tuntemattomia.

Kun tiedämme minkälaista painostusta naapurimme piti sodan jälkeen yllä pakottaakseen tänne muuttaneet inkeriläiset palaamaan takaisin Neuvostoliittoon, ei ole syytä ihmetellä, etteivät suomalaiset tämän heimon vaiheista paljoakaan tiedä. Eikä meillä pidetty vuosikymmeniin edes mahdollisena kertoa rehellisesti sitäkään, millaisiin hirvittävyyksiin tuhannet inkeriläiset joutuivat 30-luvun pyörityksissä.

Muistan hyvin omasta kokemuksesta, miten vähän vanhempani keskustelivat äitini inkeriläisyydestä minun kuulteni. Vasta paljon myöhemmin ymmärsin, ettei 50-luvulla ollut pienen pojan kuulleen hyvä puhua asioista, jotka tämä voisi kailottaa kavereiden kesken pihalla. En tiedä edes sitä, missä vaiheessa äitini sai Suomen passin silloin käytössä olleen muukalaispassin sijaan. Myöhempinäkään vuosina äitini ei ollut kovin avoin kertomaan elämästään Inkerissä.

Perinteiden kunnioittaminen merkitsee asettumista kuulolle, ajan ja tilan antamista niille kertomuksille, jotka muodostavat koko sen kudelman, josta puolestaan muodostuu kuva inkeriläisen heimon matkasta läpi kyynelten, läpi vaikeuksien, mutta myös matkasta, jonka vahvana pohjavirtana on ollut usko ja luottamus elävän Jumalan johdatukseen ja usko aina parempaan huomiseen.

Tämä tarinan kertomisessa on toki omat haasteensa. Kuinka monta kertaa mummo ja pappa ovat tunteneet nuoremman polven hiljaisen torjunnan, kun he ovat kertoneet tarinaansa. Tämä ei ole vain inkeriläisten yksinoikeus. Näin tapahtuu jokaisen sukupolven kohdalla kaikkialla. Juuri silloin, kun vanhempi sukupolvi olisi vielä valmis ja voimissaan kertomaan tarinansa, nuorempi polvi on vielä liian kiinni omassa elämässään ja sen sykkeessä. Kun sitten tulevat ne vuodet, niin kuin itselläni, jolloin istumme sisarusten tai serkusten kesken muistelemassa, miten se mummon ja papan elämä oikein kulkikaan, se on myöhäistä siksi, että heitä ei enää ole sitä kertomassa.

Tästä ei kuitenkaan saa seurata se, että elämänsä kertomusta kertovat sulkevat suunsa. Huolimatta nuoremman polven haluttomuudesta aktiivisesti kuunnella, tarina on kuitenkin kerrottava.

Tähän me löydämme rohkaisevan esimerkin toisaalta, Raamatusta, Israelin kansan vaiheista. Kun Jumala antoi Moosekselle ohjeet pääsiäisen vietosta, Hän painotti kahta asiaa: ”Kun tulette siihen maahan, jonka Herra teille lupauksensa mukaan antaa, a) noudattakaa näitä juhlatapoja. Kun b) lapsenne kysyvät teiltä: 'Mitä nämä tapahtumat teidän juhlatapanne tarkoittavat, niin vastatkaa'” (2. Moos 12: 25-26).

Mooseksen antama neuvo menneiden polvien työn ja elämän kunnioittamisessa oli pitkään perintönä kulkeneiden juhlien ja juhlatapojen noudattaminen sekä kaikesta kertominen lapsille ja lastenlapsille.

Pyrkiessämme kunnioittamaan Inkerin heimon perinteitä meidän tulee ennen muuta pitää huolta siitä, että sen tarina kerrotaan aina ja aina uudestaan. Se on ja tulee aina olemaan osa Suomen kansan vaiheita ja historiaa. Kunnioittakaamme sitä pitämällä tämä kertomus elossa.

Juhlaperinteeseen voin todeta ainoastaan sen, että nyt ensimmäistä kertaa Suomessa inkeriläisten juhlilla mukana olevana meidän nuorempien ja vielä nuorempien tulisi herätä viettämään ainakin tätä vuotuista juhlaa yhdessä.

Toinen tapa kunnioittaa inkeriläisyyden perinteitä on kunnioittaa niitä arvoja joiden varaan tämä heimo elämänsä rakensi ja kunnioittaa sitä uskomattoman arvokasta työtä, jota se teki rakentaessaan näiden arvojen varaan.

Ajattelen tässä monen muun asian ohessa sitä sivistyksellistä panosta, joka oli ominaista inkeriläisille. Kolppanan opettajaseminaari, inkeriläisten koululaitos, seurakuntien järjestämät pyhäkoulut ja rippikoulut sekä nuorison halu oppia ja opiskella kelpaavat esimerkiksi kenelle tahansa.

Se mielikuva, joka itselleni on muodostunut pyrkiessäni jollain tavoin tutustumaan inkeriläisyyden tähän puoleen, se mielikuva painottaa toki opetuksen kautta saatua tietoa, mutta ennen muuta korostuu pyrkimys kansan sivistämiseen. Sivistys on enemmän kuin pelkkä valtaisa määrä tietoa. Sivistys on henkistä kehittyneisyyttä, kypsyyttä ja avarakatseisuutta. Hyvänä esimerkkinä on lyhyt muistelo, jossa kerrotaan silloisen Rääpyvän seurakunnan kirkkoherran, myöhemmin koko Inkerin kirkon johtajan Jalmari Laurikkalan rippikouluopetuksesta. Nimettömäksi jäänyt kirjoittaja toteaa: ”Hän opetti rippikoululaisia niin kuin se jolle on kasvatus ja pelastus sydämellään, ei niin kuin se joka tekee velvollisuutensa ja sitten tulkoon jälkeenpäin mitä tahansa” (S. J. Laurikkala, s. 49).

Se eetos, joka ohjasi inkeriläisyydessä koulun ja koulutuksen merkitystä, tähtäsi käsitykseni mukaan juuri tuohon sivistykseen – ja sitä kautta sen pohjan vahvistamiseen, jonka varassa voidaan elää kansainvälisessä maailmassa jalat tukevasti omalla maaperällä, omal' maal' (kuten Arvo Survo laulaa), mutta mieli avoinna kaikelle sille hyvälle, mitä muu maailma voi tuoda ja tuottaa.

Sivistyksen rinnalla on toki mainittava toinen vahva sana, kulttuuri. Musiikki, laulu, runous ja monet muut muodot saivat palvella inkeriläisen kansan sielunhoitajina silloin, kun siellä

Juhlissa moni tapasi tuttujaan ja sukulaisiaan.

Kirkon takaa löytyi vähän varjoisampi istumapaikka

puhalsivat kylmät ja kuolettavat tuulet.

Inkeriläiset ovat esimerkki jokaiselle sellaiselle yhteisölle, jonka ulkonaiset olosuhteet ovat vaatimattomat – elleivät peräti vaikeat, mutta jonka sisimmässä asuu halu sivistää ja kehittää itseään olosuhteista huolimatta.

Toinen keskeinen arvo inkeriläisyydessä on ollut kristillinen usko. Inkerinmaalla kohtasivat idän ja lännen kristillisyys sopuisassa ja rakentavassa, nykyisin kai sanottaisiin ekumeenisessa hengessä. Toki luterilaisen kirkon asema on ollut hallitseva, mutta joukkoon on mahtunut myös eri herätysliikkeidenkin painotuksia. Ja kyseessä oli nimenomaan usko, ei pelkkä muodollinen uskonnollisuus, koska kirkon toiminta oli aika ajoin lähes kokonaan lamassa. Silloin kantoi se usko, jonka kirkon sanoma oli saanut sisimpään kylvää.

Oma käsitykseni inkeriläisestä kristillisyydestä muodostui suurelta osin mummon ja papan kautta. Mummo oli lempeä, se oikea pullantuoksuinen ja pyöreä, jonka kristillisyydestä huokui lempeyttä ja rakkautta. Pappa taas oli enemmän vahvan kurin kannalla. Jotenkin ymmärsin, että tämä asenne, jolla lapsia kasvatettiin, heijastui myös hänen jumalasuhteeseensa. Elettiin ankaran Jumalan käden alla. Jälkeenpäin olen ymmärtänyt, kuinka luonnollista oli nähdä Jumala tässä valossa. Ankarat koetukset neuvostovallan alla veivät ihmiset rukoilemaan apua ylhäältä. Sitä ei kuitenkaan tullut siinä muodossa kuin moni toivoi. Sen vuoksi oli helppo tulkita koettelemukset myös ankaran isän kurituksena.

Mutta viime kädessä kaikki pantiin yhden kortin varaan. Usko elävään Jumalaan oli sittenkin se voima, jonka varassa jaksettiin. Jumalan sanan kuuleminen oli niin arvokasta, että sitä lähdettiin toisinaan etsimään kymmenienkin kilometrien päästä.

Tänään, tässä kansainvälisessä maailmassa tälläkin alueella puhaltavat monenlaiset tuulet. Tuulee idästä ja tuulee lännestä, yhtä hyvin kuin etelästä. Maailma on avoinna mitä erilaisimmille uskoille. Uudesta innostuminen on toki luonnollista, mutta menneillä sukupolvilla on esittää kokemuksen kautta todistus siitä, minkälaisen uskon varassa jaksetaan silloinkin, kun taivas on kaikkein synkimpien pilvien peitossa. Meitä ei myöskään ainoastaan kutsuta kunnioittamaan tätä inkeriläisyyden perinnettä, vaan elämään se todeksi myös omassa elämässämme, vahvasti kansainvälisyyden sävyttämässä ajassamme. Juuri sillä me kunnioitamme parhaiten tätä inkeriläisyyden vahvaa perintöä.

4. Lopuksi

”Kansainvälisessä maailmassa perinteitä kunnioittaen”.
Kun katson eiliseen, näen omat inkeriläiset juureni.
Siellä ovat äitini ja hänen perheensä ankarat vaiheet, jossa hänen lapsuudessaan elettiin aika ajoin nälän partaalla.
Siellä ovat kuukaudet metsässä, jolloin saksalaiset ja venäläiset

pitivät kotikylää hallussaan. Siellä on matka pakolaisena Suomeen, ensin pakolaisleirille, sitten täysin ummikkona karkuun Ruotsiin ja vihdoin uuden elämän alkuun Suomessa. Siellä on myös valoisat, huumorilla höystetyt tarinat Ala-Purskovan kylän elämästä. Siellä on kaikessa elämässä kaiken läpi ulottuva usko elävän Jumalan apuun. Siellä on myös peräksi antamattomuus, jossa ei suostuttu toisten eläteiksi, vaan aina otettiin vastuu itse omasta elämästä. Ja sitten on huominen. Siellä turvaudun lapsiini, kun en osaa asentaa uutta tietokoneohjelmaa. Siellä turvaudun lapsenlapsiini, jotka opastavat uuden digikameran käytössä tai näyttävät, millaista on pelata tietokonepelejä. Siellä ovat odottamassa monet, monet ratkaisut, joita minun on tehtävä – jonkun ymmärryksen varassa. Siellä on oma vanhuuteni, johon kuuluvat oma tarinani, ja ne muistot, joita olen kuullut sukuni kertovan Inkerinmaalta. Siellä on myös se perintö, jonka olen saanut uskossa elävään Jumalaan. Elän kuin vedenjakajalla. Kaukana menneisyydessä, syvällä siellä ovat inkeriläiset juureni – tämän heimon ja kansan tarina kaikkineen. Tänään ja huomenna elän omaa elämääni keskellä yhä pienemmäksi käyvää maailmankylää, missä kaikki näyttää vaikuttavan kaikkeen. Näiden kahden, niin kuin usein sanotaan, juurien ja siipien välissä kulkee tämän päivän elämäni. Mitä vanhemmaksi tulen, sitä tärkeämmäksi näyttävät juuret tulevan. Vastuu inkeriläisten tarinan säilymisestä jälkipolville on juuri nyt meidän käsissämme. Olen vakuuttunut siitä, että inkeriläisten tarina tulee aina säilymään.

Kadonneen heimoveljen metsästäjä

Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Kesäjuhlille osallistunut ***Albert Kirjanen*** on tuttu näky inkeriläistapahtumissa. Hän on ottanut erityiseksi sydämen asiakseen Suomen armeijan leivissä palvelleiden heimoveljien etsinnän ja auttamisen. Keväällä miehelle myönnettiin Kaatuneiden muistosäätiön veteraanipalkinto tästä hyvästä.

- 24 vuotta olen etsinyt Suomen armeijassa taistelleita inkeriläisiä ja karjalaisia ja koittanut auttaa heitä, Kirjanen kertoo.

Konkreettisesti apu on ollut esimerkiksi Suomeen kuntoutukseen kuskaamista, viisumien hankintaa, oleskelulupien hoitamista, ruokatarvikkeiden tuontia, tarvittavan sairaanhoidon määrittämistä ja tarjontaa sekä Suomen valtion myöntämien heimoveteraaniavustusten hakemista.

- Veteraaneja on myös kuljetettu Suomeen ja Venäjälle, autettu muuttamisessa, asuntojen korjaamisessa ja jopa talojen rakentamisessa.

Tehtävälista on suuri, mutta niin on ollut avuntarvekin.

Heimoveljien etsintä alkoi oikeastaan puolivahingossa.

- Elettiin vapauden aikaa. Gorbatshov oli tullut valtaan ja jotain toimintaa pystyi jo järjestämään. Inkerin liitto ja –kirkko alkoivat pikkuhiljaa elpyä, Kirjanen muistelee.

- Kerran Suomesta tuli Hatsinaan vierailulle veteraaniryhmä, joka kyselivät onko heimoveteraaneista tietoa ja onko heitä ylipäätänsä elossa.

Inkerin liiton toimistossa tiedettiin, että kaksi veteraania oli elossa. Suomen veteraanit kysyivät uskaltaisivatko nämä tulla Suomeen, jos siellä järjestettäisiin kuntoutusta.

Huoneessa nurkassa seisoi vanha nainen, joka kuunteli. Hän tuli kertomaan, että heidän kylästäänkin löytyy yksi Suomen sotilas. Kysyin naiselta tarkempia tietoja ja ehdotin veteraaneille, että suunnataan sinne. Miehillä oli kuitenkin jo kiire seuraavaan määränpäähän, joten hyppäsin autoon yksin ajoin veteraanin luokse.

Tämä kolmanneksi löydetty ei uskaltanut lähteä matkaan, mutta kaksi aikaisempaa päätyivät kuntoutukseen Suomeen.

Albert Kirjaselle myönnettiin keväällä Kaatuneiden muistosäätiön veteraanipalkinto.

Siitä se pikkuhiljaa lähti. Suomen valtio osallistui toimintaan ja Kirjanen tutustui järjestöihin ja veteraaniyhdistyksiin.
- Kiertelin ja kuljeskelin vapaaehtoisporukan kanssa ympäri maita ja etsin heimoveteraaneja. Heitä löytyi mm. Virosta, Venäjältä, Ukrainasta, Karjalasta, Siperiasta, Kirjanen luettelee.

Varsinainen käännekohta heimoveteraanien auttamisessa tapahtui television välityksellä. Toimittaja ***Ritva Kivelän*** dokumentin ”Ne viimeiset 30” jälkeen ohjelmaan haastatellun Albert Kirjasen puhelin alkoi soida.
- Ihmiset soittivat ja kertoivat sukulaisistaan, joille yritin sitten järjestää apua.
Toinen käännekohta oli se kun mukana toiminnassa olevan purseri ***Kalevi Rönngvistin*** ansiosta Finnairin lennoilla pyörähti heimoveteraani-dokumentti. Leviävä tieto ja mahdollisuus osallistua toimintaan avustuksilla toi kaivattua taloudellista tukea.

Työ oli usein vaikeaa. Jo pelkkä miesten löytäminen oli haastavaa, mutta oman vaikeutensa toi myös se, että veteraanit eivät uskaltaneet myöntää toimiaan Suomen armeijassa. Vanha pelko elää sitkeänä ihon alla. Mielessä ovat liian kirkkaina muisto siitä, miten heimoveteraaneja ja heidän perheitään kohdeltiin sodan jälkeen.

- ”Siperian kuntoutukset” ovat vieneet monelta halun puhua, Kirjanen hymähtää.
Hän kertoo jututtaneensa osaa heimoveteraaneista pitkän aikaa ennen kuin nämä suostuivat myöntämään osallisuutensa. Näin siitäkin huolimatta, että Kirjanen yritti vakuutella, ettei tässä olla mitään tietoja urkkimassa ja miestä Siperiaan saattamassa. Tarkoitus on tehdä hyvää ja auttaa. Antaa sotilaille sen minkä he veteraaneina ovat ansainneet. Siperian sijaan siis kiitosta ja apua.
- Yhtäkin miestä kävin tapaamassa kahden vuoden ajan. Aina tämä kysyi kuka oikein olen. Epäili, eikä tahtonut uskoa. Kun sitten vihdoin keksin kertoa, että veljeni ***Arvo Kirjanen*** tapasi kyydittää häntä päivittäin linja-autolla töihin, mies uskalsi luottaa.
- Olin jo lähtemässä pihasta, kun mies tarttui kädestäni ja kuiskasi ”No olin minäkin Suomen armeijassa”, Kirjanen muistelee.

- Kaikista löytämistäni yli sadasta heimoveteraanista vain kolme on kertonut lapsilleen sotineensa Suomen armeijassa, Kirjanen kertoo.
- Ajattele, että edes heidän omat lapsensa eivät tiedä tästä. Sitä ei ulkopuolinen voi oikein ymmärtää.

Ääni värähtää liikutuksesta. Kirjanen kertoo löytäneensä muutaman heimoveteraanin myös lähempää kuin olisi arvannut. Kävi nimittäin ilmi, että hänen enonsa, serkkunsa ja setänsä palvelivat Suomen armeijan riveissä. Asiasta ei vain oltu koskaan puhuttu eikä olisi varmasti puhuttukaan ellei Kirjanen olisi etsinyt niin vimmatusti näitä vaienneita heimoveteraaneja.
- Kun löysin toisia, sitten vasta tuli ilmi oman suvun tarina, mies muistelee.

Nyt löydettävissä olevat veteraanit alkavat olla jo vähissä. Moni on mennyt salaisuuksineen manan majoille. Varsinaisten heimoveteraanien ohella apua on viety myös heidän leskilleen ja muille Suomen armeijan leivissä olleille. Kesäjuhlienkin aikaan Suomessa oli kuntoutuksessa kolme naista, jotka olivat Sodan aikana työskennelleet armeijan postissa ja pesulassa.
- Vaikka on minulla sydämessä tuntu, että jossain saattaisi vielä olla löytymätön heimoveteraani, Kirjanen tuumaa.

Kirjasen puheessa toistuu tiheään muiden veteraanien etsintään osallistuneiden kiittäminen.
- Ilman apua en olisi tässä onnistunut mitenkään, mies sanoo ja kehottaa nostamaan tekstissä esiin auttajien nimiä.
Näitä ovat muun muassa Suomi-seuran toiminnanjohtaja *Martti Häikiö*, Suomen pääkonsuli *Markus Lyyra* ja erityisesti tämän vaimo *Helena Lyyra*, toimittaja *Ritva Kivelä*, purseri *Kalevi Rönngvist* ja edesmenneet lääkärit *Jukka Pihlasvaara* ja *Rauno Heikinheimo*.
- Ja monia, monia muita. Tuhannet kiitokset kaikille veteraanien puolesta, Kirjanen lisää vielä.

Inkeriläissotilaiden muistopenkki paljastettiin Taipalsaarella

Kirjoittaja ei halua nimeään julkaistavan.

Inkeriläiset vapaaehtoiset saivat muistopenkin lahtelaisilta. Idean esittäjällä, Arvo Korkkisella, on kipeitä henkilökohtaisia kokemuksia asiasta.

Korkkinen syttyi penkkiasiasta, kultuaan Inkerin Kulttuuriseuran pj. Helena Miettinen oli nähnyt vastaavanlaisen Tartossa. Nyt paljastettu Muistopenkki on tiettävästi ainoa Suomessa.

Kaatuneiden muistopäivänä Taipalsaaren Karhunpäässä paljastettiin ”Muistopenkki” -niminen muistomerkki. Se on Lahden Seudun Inkeri-Seuran kunnianosoitus inkeriläisille sotilaille, jotka vuosina 1943–1944 ottivat osaa Suomen sotatoimiin Neuvostoliittoa vastaan ErP 6 ja HP 3 -pataljoonissa. Rauhanehtojen mukaisesti nämä inkeriläissotilaat luovutettiin Neuvostoliittoon, jossa heitä odotti sotarikollisille langetettava tuomio.

Muistopenkki-idean takana on inkeriläissyntyinen, lahtelainen Arvo Korkkinen. Arvon ja hänen sisarustensa, Marian ja Matin isä oli yksi inkeriläispataljoonassa taistelleista. 9-vuotias Arvo näki, kun hänen isänsä pidätettiin ja vietiin heinäpellolta Rantasalmella, jossa perhe silloin asui. Päivä oli tarkalleen 28.8.1945. Viimelahjanaan isä oli antanut Arvolle linkkuveitsen. Perheen nuorin lapsi, Matti, oli tuolloin vain viikon ikäinen, mutta häntäkään isän ei enää annettu käydä katsomassa.

Neuvostoliitossa isälle tuli 10-vuoden tuomio Siperiaan. Se oli samalla tuomio tuntemattomaan, josta hän ei koskaan palannut.

Muistopenkki kuvaa inkeriläistä sotilasta. Jalusta on lujaa betonia ja istuinosa jalopuuta. Päätyyn kiinnitetyn laatan teksti kertaa historian julmuutta.

Penkin toteutuksessa ovat olleet mukana Lahden kaupunki, Solmaster Oy ja Jorma Honkala. Penkin on valmistanut lahtelainen Pro Puu.

Muistopenkki sai arvoisensa paikan tunnetun inkeriläisen säveltäjän Mooses Putron historiahuvilan tontilla, Saimaan rantaviivan tuntumassa. Penkin siunasi Tikkurilan seurakunnan kappalainen Päivi Helén.

Muistopenkki-lahjoituksen otti vastaan Inkerin Kulttuuriseuran puolesta sen pj. kirjailija ja VTT Helena Miettinen.

Konsertti kirkossa

Muistopenkin paljastuspäivän juhlallisuudet jatkuivat Taipalsaaren kirkossa pidetyllä Inkerin laulu - konsertilla, jossa kuultiin muun muassa inkeriläissyntyisten säveltäjien Mooses Putron ja Albert Pettisen sävellyksiä. Niitä tulkitsivat Lappeenrannan Karjala-kuoro, Ylämaan kirkkokuoro johtajanaan Maria Kuusiniemi, espoolainen Kanteleyhtye Käenpiiat, johtajanaan Annikki Smolander-Hauvonen, mezzosopraano Aira Kietäväinen säestäjänään pianisti Timo Koskinen. Helena Miettinen juonsi vaikuttavan tilaisuuden.

Päädyn tärkeä teksti.
Kuva: Alina-Sinikka Salonen

Arvo Korkkinen ja Maria Lahti penkin äärellä.
Kuva: Alina-Sinikka Salonen

Arvo Korkkinen ja isän kuva.
Kuva: Alina-Sinikka Salonen

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina, lokakuun 25. päivänä 2014 klo 14.00 Karjalatalolla Inkeri kodissa, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2014 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2014 jäsenmaksunsa.

Hallitus

LYHYESTI

Espoon Suvelan aluekappalaisen Oiva Hujasen kutsu

Tikkurilan seurakunnan ja Espoon Kanerva-piirin eli inkerinsuomalaisten tapaaminen Suvelan kappelissa syksyllä su 19.10.2014 klo 13.00. Suvelan kappelissa, Kirstinpiha 3, Espoo.

Jos osallistujat haluavat syödä ruokaisan keiton tilaisuuden alussa, sen hinta on 6 euroa /henkilö lähetystyön hyväksi. **Tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita!**

Runokilpailu

Karjalainen Nuorisoliitto järjestää Nyt mie runolle rupean –runokilpailun jolla haetaan tämän päivän nuoren elämää heijastavia vapaita, villejä ja rosoisia tekstejä ja laululyriikoita. Kilpailutekstissä on oltava jokin karjalainen elementti. Kilpailun päätuomarina on runoilija **Vilja-Tuulia Huotarinen**. Tekstit tulee lähettää 5.9.2014 mennessä Karjalaiseen Nuorisoliittoon. Lisätietoa: www.karjalainennuorisoliitto.fi

Isän ja pojan tarina

Inkeriläinen **Henrik Ryösä** on kirjoittanut kirjan inkeriläisisästä ja tämän pojasta. Kirjasta on tehty myös filmi. Englanninkielinen teos on tilattavissa osoitteesta http://ryosa.com/ingerbook. Teoksen ensimmäiset 40 sivua saa ilmaiseksi, ikään kuin makupalaksi teoksen lopusta sisällöstä. YouTubesta löytyy myös teosta esittelevä lyhytfilmi hakusanoilla Inger: Father & Son.

Irja Pelkonen in memoriam

Irja Pelkonen Helsingin Inkeri-seminaariin keväällä 2011.

Kevään ollessa kauneimmillaan saimme Hyvinkäältä suruviestin. Hyvinkään Inkeri kerhon puheenjohtaja Irja Pelkonen oli menehtynyt 22.4.2014 pari vuotta sitten todettuun sairauteen.

Hän oli syntynyt Tampereella 1939, asunut miehensä Hannun viran vuoksi usealla paikkakunnalla ja lopulta pisimpään Hyvinkäällä. Vaikka Irja ei ollut inkeriläistä sukujuurta, oli hän sydämellään mukana ajamassa inkeriläisten asiaa ja Hyvinkään kerholaisten "luotsina". Hän kuului Suomen Inkeri-liitto ry:n hallitukseen ja Inkeriläisten sivistyssäätiön hallintoneuvostoon vuosina 2002 – 2013.

Irjalle ojennettiin liiton viiri 12 vuoden hallitusjäsenyydestä vuonna 2013. Säätiön ansiomerkki myönnettiin hänelle vuonna 2006.

Irjan siunaustilaisuus pidettiin Hyvinkään Puolimatkan kappelissa 10.5.2014. Siunauksen suoritti hänen miehensä Hannu avustajinaan poikansa Heikki ja Mikko. Kappeli täyttyi niin runsaasta saattoväestä, että istuimet loppuivat kesken ja useat seurasivat tilaisuutta eteisen puolelta. Muistotilaisuuteen Hyvinkään seurakuntakeskukseen saapui Irjan omaisten ja sukulaisten lisäksi runsaasti ystäviä ja eri järjestöjen edustajia. Pelkosen perhe on erittäin musikaalinen ja lasten ja lastenlasten esitykset toivat lohtua ja loivat uskoa tulevaan myös surun keskellä.

Muistamme Irjan iloisena ja aina ystävällisenä järjestökumppanina ja ystävänä.

TAKAISIN JUURILLE 4 – SARJAN PÄÄTÖS

APUA INKERIIN JÄÄNEILLE

Teksti: Eva Kotiniitty ja Toivo Tupin, Kuvat: Alina-Sinikka Salonen

Paluumuuton rinnalla alkoi Suomessa monimuotoinen Inkerin ja sen asukkaiden avustaminen. Tässä kuvataan siihen liittyvää suomalaista yhdistystoimintaa. Jotkut kokivat Suomeen muuton paluuksi juurilleen, toiset halusivat jäädä juurilleen Inkeriin. Kummassa juuret ovat, riippuu näkökulmasta.

Yhdistys tukemaan Inkeriin jääneiden asuinoloja

Villa Inkeri ry on Suomessa perustettu ja rekisteröity, voittoa tavoittelematon yhdistys. Sen tarkoituksena on toimia ensisijaisesti inkeriläisen väestön sosiaalisen aseman ja hoitomahdollisuuksien parantamiseksi sekä fyysisen ja psyykkisen kunnon ylläpitämiseksi sekä vanhusten ja vammaisten huoltotoiminnan edistämiseksi inkeriläisten asuma-alueilla Venäjällä. Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksuihin, myyntiin ja lahjoituksiin sekä erilaisten tapahtumien ja matkojen tuottoon.

Tärkeimmät toimintasektorit ovat olleet Kikkerin palvelukeskuksen ja rivitalojen ylläpito sekä Paronintalon käyttö majoitus- ja koulutustiloina.

Yhdistyksen historiaa

Ennen kuin yhdistys perustettiin vuonna 1993, oli Kikkerissä alkanut silloisen Kupanitsan seurakunnan kirkkoherran Arvo Survon toimesta ja Volosovan kaupungin sekä Kupanitsan seurakunnan tuella vanhan tsaarinaikaisen metsästysmajan eli Paronintalon korjaaminen vanhusten asunnoiksi ja sairaalaksi. Sitä ennen oli vanhuksia hoidettu kirkon läheisyydessä olevassa parakissa.

Korjaustöissä oli mukana mm. talkoolaisia suomalaisista seurakunnista. Myös paikallisia työntekijöitä käytettiin. Siinä vaiheessa Villa Inkeri tuli mukaan toimintaan.

Pian todettiin, että Paronintalo oli epäkäytännöllinen ja liian pieni vanhustenhoitoon. Tuli tarve rakentaa isompi palveluyksikkö vanhuksille. Työt alkoivat 1995.

Palvelukeskusten rakentaminen Inkerinmaalle oli vaihtoehto paluumuutolle Suomeen, sillä inkeriläisvanhukset eivät halunneet lähteä omalta maaltaan. Heille alettiin rakentaa palveluyksiköitä eri puolille Inkeriä. Tällöin perustettiin Kikkerin palvelutalon lisäksi Kelton ja Taitsan sosiaalis-diakoniset palvelukeskukset sekä Tervolan Maria-koti Skuoritsaan.

Tähän liittyi myös Villa Inkerin ”mökkiprojekti” vuosina 1997 - 1999. Tuolloin korjattiin RAY:n hankkeena yli kaksisataa mökkiä tai kerrostaloasuntoa inkeriläisille. Kun tiedettiin paluumuuttajan ”hinta” Suomessa, tämä oli edullinen ratkaisu. Näin moni inkeriläinen jäi kotiseudulleen Inkeriin.

Kikkerin palvelukeskus

Vuoteen 2014 Kikkerin palvelutalon johtajana on toiminut paikkakuntalainen inkeriläinen Anna Raut. Toinen tärkeä henkilö on ollut sosiaalityöntelijä Silva Kusnetsova, inkeriläinen hänkin. Henkilökuntaa on palvelutalolla tällä hetkellä 19.

Rakennukset on suunnitellut suomalainen arkkitehti Pentti Kärki. Hän oli myös aikanaan talkoolainen ja muutaman vuoden toimi projektissa palvelukeskuksen toiminnanjohtajana.

Paronin talon edustan kukkapenger.

Palvelutalo otettiin käyttöön vuonna 1997. Se on 24-paikkainen ja siinä asuu kahden hengen huoneissa inkerinsuomalaisia ja venäläisiä asukkaita. Huoneissa on suihku ja wc. Omat kokit valmistavat ruoan. Ruokailu tapahtuu ruokasalissa, joka on päiväsalin yhteydessä. Palvelutalossa on myös sauna. Paronin talon pesula hoitaa pyykinpesun ja vaatehuollon.

Päiväsalissa järjestetään toiminnallisia tuokioita ja seurakunnan hartaushetkiä. Kupanitsan kirkkoon on järjestetty sunnuntaisin pikkubussilla kuljetus. Viikko-ohjelmaan on yritetty lisätä aktivoivia toimintatuokioita, liikuntaa sekä muistelutyötä. Suomalaiset ovat kouluttaneet hoitajia hoitotyöhön ja vanhusten viriketoiminnan toteuttamiseen.

Palvelutalon asukkaat

Tällä hetkellä asukkaat ovat suhteellisen omatoimisia vanhuksia, osa tosin vuodepotilaita.

Palvelutalossa hoidetaan asukkaat "loppuun" asti, jollei ole tarvetta viedä heitä sairaalahoitoon.

Inkeriläisvanhukset ovat kokeneet elämässään raskaita vaiheita. Monet ovat kokeneet sodanaikaiset julmuudet ja evakuoinnit Suomeen, Viroon ja eri puolille Venäjää. Heidän elämänasenteensa on kuitenkin hämmästyttävän valoisa. Katkeruutta ja valittamista ei kuule, vaan kiitollisuus ja vahva luottamus Jumalaan nousevat esille. Asukkaat odottavat kovasti suomalaisia ryhmiä ja vieraita. Suomen kielen kuuleminen ja puhuminen on monelle tärkeä asia.

Rivitalot ja Paronintalo

Palvelutalon yhteydessä on kaksi suomalaisten rakentamaa rivitaloa. Ne rakennettiin vuosina 2001- 2003. Asukkaat hoitavat itse oman taloutensa, mutta voivat osallistua palvelutalon asukastoimintaan ja myös ostaa ruokapalvelut sieltä.

Paronintalo toimii majoitustilana ryhmille ja opiskelijoille sekä eri tilaisuuksien ja juhlien pitopaikkana.

Kirpputoritoiminta

Suomalaiset avustavat runsailla tavaramäärillä Kikkerin palvelutaloa käydessään matkoilla Kikkerissä tai osallistuessaan talkootöihin paikan päällä. Kirpputoria pidetään pystyssä näiden avustuksien turvin. Myyntituloilla

saadaan rahoitusta palvelutalon toiminnalle. Kirpputori työllistää yhden henkilön. Myös Volosovon lastenkodin lapsia on autettu vaate- ja ruokapaketeilla.

Opiskelijoiden työssäoppiminen

Palvelutalo soveltuu hyvin lähihoitajien, puhdistuspalvelun ja sosiaalialan opiskelijoiden työssä oppimisen paikaksi. Vanhustyö, kuntouttava hoitotyö ja vanhusten viriketoiminnan kehittäminen palvelutalossa on erittäin tärkeää.

Johtaja Anna Traut ja Suomessa julkisuutta saanut asukas Irina Antonova.

Villa Inkerin nykypäivää 2014

Vuosi 2010 toi muutoksen yhdistyksen toimintaan. Tuolloin Suomen Raha-automaattiyhdistyksen tuki loppui. Sen jälkeen alkoivat neuvottelut Inkerin kirkon kanssa Kikkerin palvelukeskuksen tilanteesta. Kelton, Taitsan ja Marian kodin palvelukeskukset toimivat jo silloin Inkerin kirkon alaisuudessa. Yhdistyksen kevätkokouksessa 2011 tehtiin päätös, että Kikkerin palvelukeskus voi siirtyä Inkerin kirkon alaisuuteen. Neuvottelut kestivät kaksi vuotta kun selvitettiin kaikki juridiset asiat ja paperit kuntoon. Tällä hetkellä Villa Inkeri toimii edelleen Suomessa ja tukee Kikkerin palvelukeskusta mahdollisuuksiensa mukaan. Villa Inkeri on siirtänyt Kikkerin palvelukeskuksen hallinnan Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon edustusto Suomessa ry:lle.

Villa Inkeri on järjestänyt Suomessa hyväntekeväisyyskonsertteja, joissa ovat esiintyneet mm. oopperalaulajat Raita Karpo ja Johanna Rusanen-Kartano ja iskelmälaulaja Katri Helena ja muusikko Petri Laaksonen. Myös monet seurakunnat ovat tukeneet Kikkerin palvelutaloa.

Palvelutalo on saanut avustuksia myös suomalaisilta Martta-liittolaisilta. Mainittakoon heistä muutamia aktiivisimpia toimijoita: Martta Sokka, Anneli Pihanen ja Aili Eskola.

Monia vuosia yhdistyksen sihteerinätoimi Suomen Kuvalehden toimittaja Seija Lamberg.

Tässä tuli mainituksi vain muutama nimi niitten lukuisten suomalaisten joukosta, joiden sydän lämpeni hyväntekeväisyystyölle inkeriläisten vanhusten hyväksi.

Aktiivisia toimijoita

- puheenjohtaja Raija Juvonen 1993- 2006
- Jaakko Salonoja osan aikaa puheenjohtajana (1993-2004)
- Toivo Tupin hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja vuodesta 2007 alkaen
- Eva Kotiniitty puheenjohtaja 2006 vuodesta alkaen

Muita mainittavia henkilöitä yhdistyksen toiminnassa

- pastori Arvo Survo, yhdistyksen perustajajäsen
- Riitta Uosukainen, vihkimässä Kikkerin palvelutaloa
- presidentti Tarja Halonen, yhdistyksen jäsen.

TAPAHTUMAKALENTERI

Liiton ja jäsenseurojen tapahtumakalenteri

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Inkeri-iltapäivät syyskuusta 2014 alkaen

- 13.30 tilaisuus alkaa kahvihetkellä (kahvi on maksullinen)
- 14.00 siirrytään päivän aiheisiin.
- **La 6.9.** ***Tyyne Martikainen*** *kertoo huhtikuussa ilmestyneestä kirjastaan* ***Inkerinsuomalaisten oikeus muistoon*** *”Että ketään ei unohdettaisi”*. Monet muistavat Martikaisen edellisen kirjan ***STALININ VAINOT – Toivo ja Sanna Jääskeläinen – Inkerinsuomalaiset selviytyjät***. Uuteen kirjaan Tyyne Martikainen on haastatellut kymmeniä inkerinsuomalaisia Siperiasta, Karjalasta, Virosta, Suomesta ja Ruotsista. Vainojen uhrit ja heidän jälkeläisensä kertovat, mitä todella tapahtui. – Tyyne Martikaisella on myös omakohtaiset kokemuksensa ja muistonsa elämästä sodan jaloissa kotikylässään Kuoskussa.

Kirjaa voi ostaa tekijältä.

- **Su 5.10. Taisto Raudalainen,** Viron Inkeri-lehden toimittaja, kertoo aiheesta ***Perinne elää henkilökohtaisissa kertomuksissa: Inkerinsuomalaisen elämäkertakerronnan perinnesidonnaisuus.***
- Myöhemmästä ohjelmasta kerrotaan Viestissä no 5. Ainakin ohjelmassa on keväällä ensi-iltansa saaneen elokuvan Viimeinen juna Pietariin esitys. Paikka ja aika selviävät myöhemmin.

Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1. Sinne pääsee

- busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506
- vain arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A
- junalla Käpylän asemalle, josta on noin km kävelymatkaa.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Syksyn kokoontuminen seurakunnan aulakahviossa (hämeenkatu 14) aina kuukauden 1. Sunnuntaina kello 14.

Syksyn kokoontumispäivät ovat 7.9. ja 5.10 ja 2.11. ja 7.12.

Tiedustelut: Outi Mäkelä p. 040 708 1999 outi.makela@kolumbus.fi

Leila Salo p. 040 567 7065 leila.salo@pp2.inet.fi

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565

26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden viimeisenä lauantaina Karjalatalon Inkeri-kodissa, Käpylänkuja 1. alkaen klo 11.00. Jos se sattuu olemaan juhlapäivä, se siirtyy seuraavaan lauantaihin.

- Englannin tunnit jatkuvat torstaisin klo 17.00 Inkeri-kodissa, alkaen syyskuun 2. viikolla.

- Senioriliikunta ma 17.00 – 18.30 Kontulan palvelukeskuksessa, Kontukuja 5. Kontulan metroasemalta joko kävellen tai bussilla 94 A. Asiaa ei ole kesälomien takia vielä voitu varmistaa.

Lisää tietoa seuran puheenjohtajalta Aili Mehiläiseltä, ailimehi@hotmail.com, p. 0503386023.

Terveisiä 80-vuotisjuhlista

Juhlia varten painettiin kuvassa näkyvä lehti. Se on Inkeriläisten Viestin näköinen, mutta ei ole vuosikertaan sisältyvä numero.

Muun muassa jäsentemme haastatteluja ja matkakertomuksia sisältävä lehti on eräänlainen historia liiton 80 vuodesta. Lehti sisältää kertomuksia ja kuvia aikaisemmista juhlista. Moni onkin löytänyt itsensä tai tuttunsa sen valokuvista. Lehden takakantta koristaa kuva aivan ensimmäisistä liiton kesäjuhlista vuodelta 1935.

Lehti sisältää myös Nouse Inkeri ja Omall´ maall´ -laulujen sanat, joita lukijat ovat pyytäneet julkaisemaan.

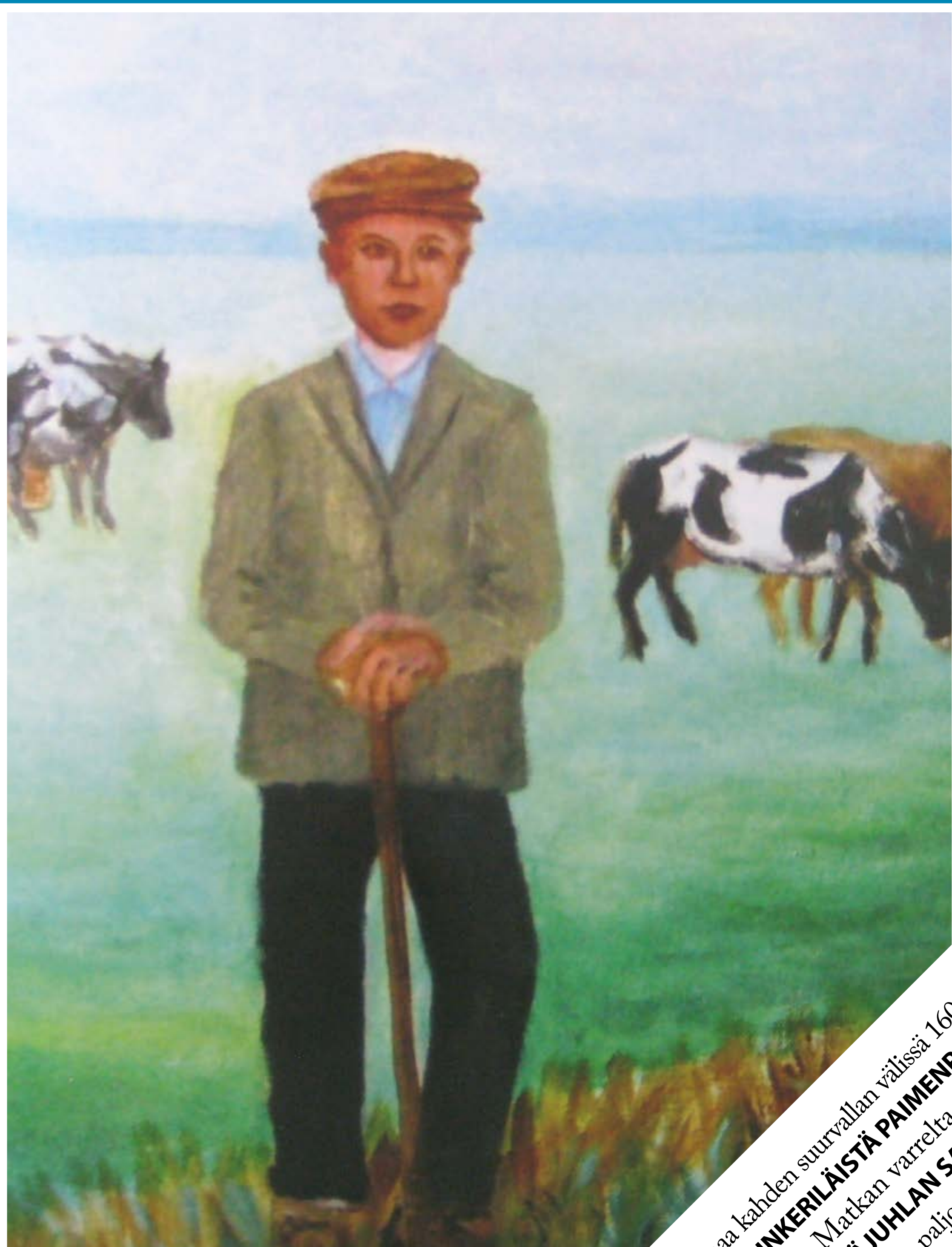
Lehti ei sisälly varsinaiseen Inkeriläisten Viestin vuositilaukseen. Sen voi tilata soittamalla tai jättämällä viestin liiton numeroon 045 261 2342. Hinta on 5 euroa + postimaksu 1 euro. Lehteä myydään myös liiton tilaisuuksissa.

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

5 / 2014

Inkerinmaa kahden suurvallan välissä 1600-luvulla

KAKSI INKERILÄISTÄ PAIMENPOIKAA

Matkan varrelta

KESÄJUHLAN SATOA

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Inkeriläistaiteilija Nikolai Pakin teos Paimenpojan koti-ikävä. (Painetusta kuvasta valokuvannut A-S Salonen N. Pakin luvalla.)

Numero 6/2014 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle POIKKEUKSELLISESTI jo 7.11. mennessä.

Numero 1/2015 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 12.1. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 5 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2014
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa. Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Tervehdys, arvoisat inkeriläiset ja muut ystävämme!

Alina-Sinikka Salonen

Toivon, että koet itsesi inkerinsuomalaisena ja suomalaisena arvokkaaksi. Arvomme ei riipu siitä, milloin olemme tulleet Suomeen tai kuinka inkeriläisiä olemme. Toivon, että alamme luottaa toinen toisiimme. Ilman luottamusta arastelemme tilaisuuksia, joissa on mukana eri aikana Suomeen tulleita sisaria ja veljiä.

Meidän pitää yhdistää voimamme siksikin, että inkerinsuomalaisia asuu tällä hetkellä eniten Suomessa. Naapurimaissakin sanotaan, että vastuu inkeriläisen kulttuurin säilyttämisestä on nyt täällä.

Suomessa on kolme eri aikoina tullutta ryhmää. Ryhmä 1, tuli Suomeen pakolaisina 1917 alkaen. Ryhmä 2 ovat ne Inkerin sota-alueilta 1943 - 1944 siirretyt, jotka jäivät Suomeen.

Kolmas ryhmä syntyi, kun inkerinsuomalaiset saivat mahdollisuuden tulla paluumuuttajina isiensä maahan. Ryhmä 3. on kooltaan suurin, mutta heitä on kovin vähän jäseninä Suomen Inkeri-liitossa ja Inkerin kulttuuriseurassa. Inkerikeskuksessa heitä on eniten, onhan se suuntautunut paluumuuton tukemiseen ja palvelee myös venäjän kielellä.

Olen 1943 Suomeen tulleena ja tänne jääneenä kokenut, millaista sopeutuminen oli: häpeän, pelon ja eriarvoisuuden voittamista. Kaikilla lapsiperheillä perhe ja työ vievät ajan ja voimat. Ymmärrän, että nuoret paluumuuttajat ja muutkaan perheelliset eivät ehdi osallistua Inkeriläisjärjestöjen toimintaan.

Järjestöjen kannalta tilanne on huolestuttava. Katson tarpeelliseksi kertoa, millainen se on juuri nyt.

Suomen Inkeri-liitossa on henkilöjäseniä noin 120, sen jäsenjärjestöissä (Helsingin seudun Inkeri-seura, Hyvinkään Inkeri-kerho, Lahden seudun Inkeri-seura, Turun Inkeri-seura ja Seukko-seura), noin 220 jäsentä. Ikää ei kirjata, mutta iäkäs puheenjohtaja todennäköisesti on lähellä jäsenistön keski-ikää. Nuorennusleikkauksia johdossa on lähes mahdotonta tehdä ehdokaskandidaattien puuttuessa.

Toimintaan tarvitaan rahaa. Suomen Inkeri-liiton tuloina ovat 2014 olleet 20 euron jäsenmaksu Liiton jäseniltä, 2 euron osuus jäsenjärjestöjen jäseniltä ja Inkeriläisten viestin tilausmaksu 35 euroa. Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Maksettuja tilauksia on kuluvana vuonna noin 230. Ulkomaille (Venäjän seutu ja Viro) lähetetään runsaasti vapaakappaleita. Opetusministeriö on tänä vuonna tukenut julkaisua 1000 eurolla. Lehden kulut ovat 1000 euroa suuremmat kuin siitä saadut tulot.

Liitto elää toimeentulon äärirajoilla. Se ei maksa luento- tai kirjoitus-, eikä kokouspalkkioita. Toimijat käyttävät omia puhelimia, tietokoneita ja kopiokoneita. Loppumassa oleva juhlavuosi on ollut poikkeus, kiitos Jenny ja Antti Wihurin säätiön apurahan. Kiitämme myös 223 euron lahjoituksesta lehden kustannusten peittämiseksi!

Suomen Inkeri-liitto vetoaa inkerinsuomalaisiin, omiin jäseniin, sekä ystäviksemme ilmoittautuneihin kantasuomalaisiin.

Juuri sinä voit tukea Suomen Inkeri-liiton toimintaa ja inkeriläisen kulttuurin säilymistä ja tallentamista:

- maksamalla jäsenmaksut säännöllisesti ja hankkimalla uusia jäseniä
- tilaamalla Inkeriläisten viestin ja hankkimalla uu-

sia tilaajia
- ostamalla Liitossa myynnissä olevia tuotteita
- antamalla rahalahjoituksia, mahdollisesti jopa testamentteja
- osallistumalla tilaisuuksiin ja matkoihin, joita Liitto järjestää
- antamalla ideoita ohjelman sisällöiksi
- antamalla vinkkejä tahoista, joille lähettää vastaava vetoomus
- kirjoittamalla muistelmia Inkeriläisten viestiin tai laajempia tuotoksia.

Suomen Inkeri-liitto ry lupaa
- resurssien puitteissa toteuttaa sääntöjensä 2. pykälää, jossa määritellään sen tarkoitus ja toiminnan laatu. (Jos haluat säännöt, niin voit pyytää ne sähköpostilla tai henkilökohtaisesti liiton tilaisuuksissa.)

Yhdessä eteenpäin!

INKERINSUOMALAISTEN OIKEUS MUISTOON – ETTEI KETÄÄN UNOHDETTAISI

INKERINSUOMALAISTEN MARTYRIOLOGIA – UHRITIEDOSTO

Tyyne Martikainen, Inkeri-iltapäivä 6.9.2014

"Kaikki tahtoisin nimeltä muistaa,
mutta mistään en listaa noiden onnettomain saa.
Mykät rukoukset heidän huulillaan,
kiedoin verhona heitä suojelemaan.
Heitä muistelen aina ja kaikkialla,
unohda en hädän uudenkaan koittaessa."
Alma Ahmatova, suomennos Anneli Heliö

Tyyne Martikainen on nostanut esiin tuhansia inkeriläiskohtaloita.

Inkerinsuomalaisten historiaa käsittelevä teokseni on kaksiosainen. Noin kaksi vuotta sitten Siirtolaisuusinstituutin verkossa ilmestyi Inkerinsuomalaisten martyrologian eli uhritiedoston ensimmäinen osa. Se sisältää yli kuuden tuhannen uhrin tiedoston. Se on paitsi vainojen uhrien kunnia- ja muistoluettelo, myös lähdeteos myöhemmän suku- ja muun tutkimuksen käyttöön. Teokseni aiheen toinen osa, kirjana ilmestynyt taustahistoria **Inkerinsuomalaisten oikeus muistoon – Että ketään ei unohdettaisi**, on kuitenkin luettavissa itsenäisenä teoksena. Julkaisija on Siirtolaisuusinstituutti, Turku.

Minä en ole inkerinsuomalainen, niin kuin monet luulevat. Olen syntyisin Itä-Lapista Savukosken Kuoskunkylästä, joka joutui sotien aikana hävityksen kohteeksi kolme kertaa. Talvisodan alkaessa suomalaiset itse polttivat tienvarsikylät perääntyessään voimakkaaksi edenneen Puna-armeijan edessä. Kotiky-

lästäni hävitettiin kaikki tien läheiset rakennukset. Jatkosodan ensimmäisenä syksynä kotikyläni joutui partisaanihyökkäyksen kohteeksi, kylä poltettiin ja pakoon juoksevia ihmisiä ammuttiin. Karja paloi navetoihin. Lapin sodan aikana hävitettiin kylä perin pohjin, kaikki heinäladotkin ja kylän luonnonkauniit harjut poltettiin.
Työskentelin Sosiaali- ja terveysministeriössä, jossa jouduin käsittelemään veteraaniasioita ja ihmisoikeuskysymyksiä. Eläkkeelle jäätyäni parikymmentä vuotta sitten oli lähtökohtana omat kokemukseni partisaanihyökkäysten kohteeksi joutuneista siviiliuhreista. Vedin kampanjaa, jonka tuloksena saimme Suomessa aikaan kaksi lakia: lain partisaanien uhrien kertakorvauksesta ja lain partisaanien uhrien ja karjan evakuointiin sotatoimialueilla osallistuneiden nuorten oikeudesta veteraanikuntoutukseen.
Sitten kirjoitin sotaevakoista ja talvisodan aikana venäläisten perääntyessään rajan taakse viemistä siviilisotavangeista, seuraavaksi Lapin sodan tapahtumista ja nyt inkerinsuomalaisista Stalinin vainojen uhreista.
Ollessani partisaanien uhrien veteraanikuntoutuksessa tapasin Ruotsissa asuvan inkerinsuomalaisen Stalinin vainot kokeneen Toivo Jääskeläisen, joka eräässä vaiheessa taisteli venäläisten joukoissa Suomea vastaan, joutui suomalaisten vangiksi ja taisteli sitten Suomen joukoissa venäläisiä vastaan. Sodan jälkeen hän siirtyi Ruotsiin, mutta hän oli oikeutettu saamaan Suomessa veteraanikuntoutusta. Hänen kohtalonsa alkoi kiinnostaa minua. Hän kertoi minulle elämänsä tarinan ja minä kirjoitin sen kirjaksi.
Samalla kävimme ensimmäisen kerran Inkerinmaalla ja Pietarin lähellä olevalla joukkohautausmaalla Levashovassa sekä Leningradin piirityksessä menehtyneiden, Piskajovin joukkohautausmaalla. Minulle avautui inkerinsuomalaisen kansanryhmän valtavien kärsimysten ja menetysten kärsimyshistoria. Historia on kuljettanut inkerinsuomalaiset kauaksi omilta mailtaan. Yhtenäisestä kansanryhmästä on rippeet jäljellä eri puolilla Venäjää tai ulkomaita. Paluu entisille kotipaikoille on ollut nimellistä.

”Se on viimeinen tikki inkerinsuomalaisuudelle ja omalle kulttuurille. Parhaat, elinvoimaisimmat, opiskelleet nuoret muuttavat pois.

Olen tähän uuteen kirjaani haastatellut kymmeniä inkerinsuomalaisia. Olen tavoittanut haastateltuja Siperiasta, Karjalasta, Virosta, Ruotsista ja Suomesta. Valtioterrorismin tarkoituksena on ylläpitää jatkuvaa pelkoa yhteiskunnassa. Tällöin terrorin ulkopuolelle ei jää kukaan. Kukaan ei koskaan tiedä, milloin tulee oma vuoro. Vainojen uhrit kertovat, mitä todella tapahtui. Vainojen uhreilla on oikeus muistoon ja oikeus odottaa, että heitä kuunnellaan.
Vaikka Inkerinmaa alkoi historian saatossa venäläistyä, kansallisuusrajat säilyivät selvinä. Erilliset kansanryhmät säilyttivät oman kielensä, uskontonsa ja kulttuurisen identiteettinsä. Esimerkiksi saksalaiset olivat protestantteja, asuivat omissa kylissään ja käyttivät omaa kieltään, joten heidän kulttuurinen vaikutuksensa oli vähäinen. Mielestäni voidaan pitää ihmeenä sitä, että inkerinsuomalaisten kulttuuri, kieli ja perinne säilyivät yhtenäisenä 1600-luvulta 1900-luvulle. Vaikka Inkerinmaa siirtyi Venäjän vallan alle, niin Ruotsin vallan ajalta Suomen oloja vastaava hallintojärjestelmä ja luterilainen seurakuntaverkosto säilyivät perustana, jonka pohjalle rakentuneet yhteydet Suomeen ja suomalaisuuteen säilyivät.

Leningradin piiri ja Inkerinmaa kuuluivat ensimmäisiin alueisiin, joissa aloitettiin maatalouden pakkokollektivisointi. Käytännössä se merkitsi talonpoikien omaisuuden takavarikointia ja maatilojen ottamista valtion haltuun. Aluksi tarjottiin vapaaehtoista liittymistä kolhoosiin. Inkerinsuomalaiset eivät halunneet luopua tiloistaan, mutta hanke eteni pakolla. Vauraimmat talonpojat vangittiin tekaistuin syytein ja likvidoitiin vangitsemalla ja lähettämällä pakkotyöhön tai teloittamalla. Perheet karkotettiin aluksi Murmanskiin, myöhemmin Keski-Aasiaan Kazakstaniin ja Siperian eri puolille.
Toinen terroriaalto saavutti Inkerinmaan vuosina 1935 – 1936, jolloin Suomen rajan pinnassa olevia alueita alettiin tyhjentää suomalaisista. Vuonna 1937 tavoitteeksi asetettiin suomalaisen kulttuurin hävittäminen. Sitten seurasi järjestelmällinen

vuosien 1937 – 1938 terroritoiminta. Helena Miettisen tutkimuksessaan esittämien joukkokarkotusten ja pakkosiirtojen vangitsemisten yhteenlasketut määrät käsittivät lähes puolet inkerinsuomalaisesta väestöstä eli 45 – 60 tuhatta inkeriläistä pakotettiin pois kotiseudultaan ennen toista maailmansotaa.

Siirtojen aikana ihmiset kärsivät nälkää ja sairauksia. Vanhuksia ja lapsia kuoli. Työpaikoissa oli syrjimistä. Ilmiantojärjestelmä oli osa Neuvostoliiton todellisuutta. Pelko oli todellista. Vältettiin puhumasta suomen kieltä. Eräissä tapauksissa lapset eivät edes tienneet, että heidän vanhempansa osasivat suomen kieltä.
Toisen maailmansodan aikana keväällä 1942 siirrettiin 30 tuhatta inkerinsuomalaista kevätjäitä pitkin Laatokan yli ja edelleen härkävaunuissa Siperiaan. Ennen siirron tapahtumista piirityksessä olleista inkerinsuomalaisista oli ehtinyt menehtyä puolet. Vainot jatkuivat, tosin vaimeampina, Stalinin kuolemaan saakka vuoteen 1953. Saksalaisten valloittamilta alueilta siirrettiin Suomeen Paldiskin leirin kautta 63 000 inkerinsuomalaista työvoimaksi Suomeen. Saksalaiset halusivat vapautua siviiliväestön huoltamisesta miehittämillään alueilla. Suomessa inkeriläisyyskysymys liitettiin aluksi osaksi Suur-Suomen rakentamista, jolloin inkeriläisistä olisi ollut hyötyä Itä-Karjalan suomalaistamisessa. Inkerinsuomalaisista palautettiin takaisin Neuvostoliittoon noin 58 000. Osa pakeni Ruotsiin ja sieltä osa jopa Amerikkaan ja Kanadaan.

Pekka Nevalainen on tutkimuksessaan arvioinut, että vuonna 1917 Inkerinmaan suomensukuisen väestön määrä olisi ollut 161 000, joka oli alentunut vuoteen 1989 mennessä reilusti alle puoleen, vajaaseen 70 000 henkeen.
Osa inkerinsuomalaisista on jäänyt karkotusalueille, osa on palannut Petroskoin seudulle tai Viroon. Inkerinsuomalaisia ja heidän jälkeläisiään asuu Ruotsissa, Virossa, Siperian eri puolilla, ja Suomeen tapahtuneen paluumuuton jälkeen enenevästi Suomessa. Vain pieni osa on kyennyt palaamaan entisille kotipaikoille Inkerinmaalle tai Pietariin.

”Yhteinen maa, oma kieli ja lippu ovat kansallisuuden tärkeimmät perustat.”

Toinen maailmansota on merkinnyt lopullista hajaantumista. Vuonna 1990 oli Inkerinmaalla laskettu inkerinsuomalaisia olleen korkeintaan noin 25 000, Neuvosto-Karjalassa 18 400, Virossa 16 700 ja muualla Neuvostoliitossa 12 000.
Kaarina Monosen tutkimuksen mukaan Leningradin-Pietarin alueella inkerinsuomalaisten määrä on vähentynyt, eräänä syynä paluumuutto Suomeen. Vuonna 1989 Inkerinmaalla asui noin 25 000 inkerinsuomalaista, nykyisin 15 000 – 20 000. Suomeen on muuttanut noin 35 000 inkerinsuomalaista.

Keskustelin paluumuuttamisesta toksovalaisen Alfred Nurmisen kanssa. Hän sanoi: ”Se on viimeinen tikki inkerinsuomalaisuudelle ja omalle kulttuurille. Parhaat, elinvoimaisimmat, opiskelleet nuoret muuttavat pois. Inkerin kansaa ja kulttuuria ei enää ole. Ei ole väkeä ylläpitämässä sitä.” Vanhan miehen suorasukainen vastaus kuvaa Inkerinmaalla asuvan syvää pettymyksen ja kaipauksen näköalattomia tuntoja perinteisestä yhteisyydestä. Kansa on hajautettu. ”Yhteinen maa, oma kieli ja lippu ovat kansallisuuden tärkeimmät perustat”, totesi haastattelemani akateemikko, taiteilija-runoilija-kirjailija, nyt jo edesmennyt Toivo Rännäli. Vanhimmat ovat säilyttäneet suomen kielensä. Mutta jo toisen polven inkerinsuomalaisista vain harva puhuu suomea. Nuorempi sukupolvi ei sitä terrorin olosuhteissa oppinutkaan. Vaikka Inkerin liitot eri maissa ja Inkerin kirkko Venäjällä tekevät kulttuurityötä perinteen ylläpitämiseksi, suomen kieli ja kulttuuri alkavat vanhoiltakin unohtua. Pienet etniset ryhmät sulautuvat valtakulttuuriin ja valtakieleen.

Kesäjuhlan satoa

Heinäkuisissa Inkeriläisten kesäjuhlissa luovutettiin kaksi viiriä erittäin ansioituneille henkilöille. Ohessa toisen heistä, kirjailija Ella Ojalan, kirjoittama ja juhlassa lausuma runo. Toisen tunnustuksen saaneen, fil. tri. Toivo Flinkin niin ikään juhlassa esittämän runon julkaisemme vuoden viimeisessä Inkeriläisten Viestissä.

Ella Ojala esiintyi Inkeriläisten kesäjuhlassa.
Kuva: R.M-K

Ella Ojalan runo

Iki-ihana Inkerinmaani -
kotiseutuni Inkeri -
Sinut revitty on kuin tilkkutäkki
monet kerrat ja paloiksi.
Niin vahva ja voimakas olit -
olet pohjana Pietarille -
koko Venäjän valtiaille
tsaarien kauniille palatseille.
Ympärillä asui suomalaisia
iät ja ajat -
Kunnes Neuvostoliitto tuli
teki kulakeiksi ja lähetti leireille
Pohjois-Inkerin tyhjensi kokonaan
Sulki kirkot ja hajotti urut
papit tuomitsi iäksi kuolemaan.
Silti yksi heistä pelastui -
onnistui paeta Suomeen
Kirjat siitä hän kirjoitti
valisti Suomen kansaa
avasi ikkunat Venäjälle.
Rautaovet säpissä pysyi
Sota viimein Inkerin kartalta hävitti
kansan kaikkeen maailmaan sirotti.

Me jotka Suomeen pääsimme
olemme äidin kehdossa
kuulemme äitimme kielen
Isämme askeleet kaikuvat
meille tietä tasoittavat!

Ella Ojala

KAKSI INKERILÄISTÄ PAIMENPOIKAA – KAKSI TAITEILIJAA

Kuvat ja teksti Alina-Sinikka Salonen

Melkein seinän kokoinen näkymä Inkeristä Nikolai Pakin näyttelyssä.

Kuuman kesän kuumimmat inkeriläiset taidetapahtumat olivat toisaalta niin erilaiset, toisaalta niin samanlaiset. Elokuussa julkistettiin ***Eero Pitkäsen*** muistelmateos Paimenpoika Inkeristä, syyskuun alussa avattiin ***Nikolai Pakin*** taidenäyttely Turussa Siirtolaisinstituutissa.

Miehiä yhdistää korkea ikä: Eero 90, Nikolai 84. Yhteistä on myös suunnattoman hyvä muisti. Molemmat kuvailevat elämänsä vaiheita yksityiskohtaisesti aina lapsuudesta asti. Yksi yhteinen teema on paimenessa olo. Se on ollut niin voimakas kokemus, että on päätynyt Eerolla kirjan nimeen asti. Nikolai taasen on vuonna 2004 maalannut tämän lehden kannessa olevan tunnelmakuvan paimenpojan koti-ikävästä.

Eero käyttää ilmaisun välineenä kirjoittamista, Nikolai maalaamista. Sekä Eeron kirjan että Nikolain taulujen esittely lyhyesti on vaikeaa. Niissä on molemmissa pienoiskoossa Inkerin historia siitä alkaen, kun kauniista ja idyllisestä kotiseudusta alkaa rapista sen hohto, ja Neuvostovalta alkaa aivopestä kansaa ja ryöstää sen omaisuutta. Kummankin taiteilijan lapsuuden kuvauksissa on nähtävissä Inkerinmaan sekä henkinen että aineellinen murros.

Nikolai asuu Suomessa nyt toista kertaa: ensimmäinen jakso oli toukokuusta 1943 tammikuuhun 1945. Paluumuuttajana hän tuli uudelleen Suomeen 1994. Siinä välissä hän on asunut Keski-Neuvostoliitossa Kalinin alueella, josta pääsi takaisin kotikylään Tärölään. Viiden kuukauden kuluttua Pakit kuitenkin passitettiin alueelta pois.

Perhe päätyi Viroon Kohtlajärvelle. Siellä perustettiin 1988

Itä-Virumaan Inkerinsuomalaisten seura, jossa Nikolai toimi ensin hallituksessa ja myöhemmin puheenjohtajana. Näihin aikoihin hän sai ajatuksen maalata inkerinsuomalaisten historian tapahtumia. Maalaamista hän oli harrastanut jo 1970-luvulta ja järjestänyt useita näyttelyitä ja saanut tunnustuspalkintoja. Muistorikkaita maisemia ja tapahtumia on parhaillaan esillä kymmenittäin näyttelyssä, jonka nimi on Inkerin kylän historia (1600 – 1950) taiteilijan näkökulmasta.

Nikolain veli ***Rudolf Pakki*** on koonnut kirjan Nikolai Pakki - Inkerin kylän lähihistoria taiteessa. Siinä on kaikkiaan 61 maalausta. Jokaiseen on liitetty selostus tapahtumasta tai paikasta, johon se liittyy. Kirjassa on myös molempien veljesten lyhyt historiikki.

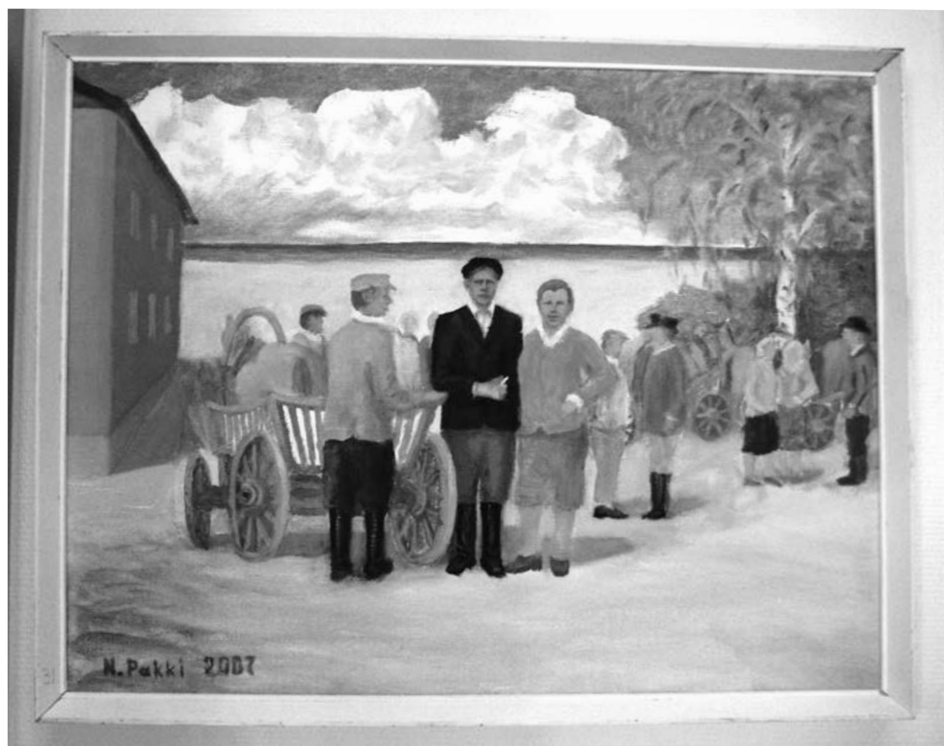
Kirjaa voi Pakin näyttelyn ajan tiedustella seuraavista osoitteista:
Nettikauppa: http://kauppa.siirtolaisuusinstituutti.fi
Tai: satu.lopponen@utu.fi. tai puh. 02 2840 440

Inkerin kylän historia (1600–1950) taiteilijan näkökulmasta -näyttely auki Turun siirtolaisinstituutissa 30.12.2014 asti.

Eero Pitkäsen kirjassa on kaksi osaa: Kadotettu onnenmaa (1920 – 1935) ja Kallis kotimaa (1935 – 2014). Ensimmäisessä osassa kuvataan yksityiskohtaisesti inkeriläisen maalaiskylän arkea ja sitä, kuinka kollektivisointi tapahtuu. Perhe kokee myös karkotuksen, mutta siinä vaiheessa Eero tekee oman rat-

Anja Lahti esittelee Eero-miehensä kalatehdasta Lammin huvilalla 16.8.2014.

Eero Pitkänen ja sisarensa Lilja Pelkonen julkistamistilaisuudessa Inkerikodissa 12.5.2014. Lilja nukkui pois 6.10. tänä syksynä.

Vasemmalla: Pakin työ Paldiski työvoimatorina.

kaisun: hän pakenee Suomeen. Toisessa osassa 15-vuotias nuori mies etsii paikkaansa maassa, jonka tuntee kodikseen. Täällä hän joutuu sotaan ja haavoittuu useamman kerran, mutta oppii elämään vammojensa kanssa ja on tyytyväinen, että sai olla sotimassa oikealla puolella. Sitten kävi niin ihmeellisesti, että kun oli kulunut kahdeksan vuotta nuoren pakolaisen tulosta Suomeen, hän oli itse ottamassa johtajan ominaisuudessa vastaan pakolaisia Hangon leirillä huhtikuun alusta 1943. Tämän jutun kirjoittaja ja Eero Pitkänen ovat silloin tavanneet toisensa ensimmäisen kerran!

Inkerin paimenpojan elämä on niin jännittävää ja tapahtumarikasta, että sitä lukee kuin dekkaria. Myös yksityiselämän koukerot on kuvattu rohkeasti, mutta lempeästi. Koko kirjaa leimaa herkkyys ja rehellisyys. Siitä puuttuu täydellisesti kauna ja katkeruus. Elämä otetaan vastaan sellaisena kuin se tulee. Kirja päättyy kuvajournalisti ***Tuomas Siitosen*** koskettavaan Epilogiin. Tuomas on Eeron uuden vaimon ***Anja Lahden*** lapsenlapsi, joka on usean vuoden ajan kuunnellut ja kirjannut Eeron tarinaa. Ilman Tuomasta kirjaa ei ehkä olisi syntynyt. Kirjasta välittyy näiden eri sukupolvia edustavien miesten syvä yhteisymmärrys. Tuomas kertoo Epilogissaan Eerosta näin: ”Vaikka ikä alkaa jo hieman painaa, on Eero edelleen se sama mies, jonka seurassa viihdyin lapsena. Eero on se lämmin, herttainen isoisä, jonka jokaisella soisi olevan”.

Eero Pitkäsen kirjaa Paimenpoika Inkeristä voi tilata seuraavilla tavoilla:
- sähköpostilla tilaukset@reunalla.fi
- soittamalla puh. 040 578 8049
- verkkokaupan reunalla.fi lomakkeella (ja muista verkkokirjakaupoista)

Alla olevasta osoitteesta voi tilata jopa postikortilla:
REUNA Kustantamo ja kirjakauppa Oy
Rusutjärventie 125, 04370 Rusutjärvi

Kirjakaupoista kirjaa saa varmimmin Prismojen ja Sokosten kirjaosastoilta, ja kaikista kirjakaupoista tilaamalla.

Inkerin kirkkopyhä

Lahden Joutjärven kirkossa 22. – 23.11.2014.

Lauantai 22. marraskuuta

klo 16	*Venäjänkielinen messu, saarnaa pastori Arvo Soittu*
	Kahvitarjoilu ja kuulumisia Inkerin kirkosta.
klo 19	*Nuortenilta*

Sunnuntai 23. marraskuuta

klo 10	*Suomenkielinen messu, saarnaa Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi*

Kuva Kristiina Paananen
Piispa Aarre Kuukauppi

Messun jälkeen lähetyslounas, tietoa ystävyysseurakuntatyöstä sekä vapaata keskustelua.

Mukana tapahtumassa Inkerin kirkon lähetysjohtaja Ivan Laptev ja Kelton kirkkokuoro.

Tulkkaus kaikissa tilaisuuksissa.

TERVETULOA KAIKKI YSTÄVÄT LÄHELTÄ JA KAUKAA!

Järjestäjä Joutjärven seurakunta

Virolaisten ja inkeriläisten kuljettaminen Suomesta

Tapio Koivukari

Toisen maailmansodan harvemmin muisteltuihin loppunäytöksiin kuuluu virolaisten ja inkeriläisten kuljettaminen Suomesta meren yli Ruotsiin. Seuraavassa luodaan tähän yleiskatsaus. Tiedot perustuvat muistelmiin, tietoteoksiin sekä eri henkilöiden suullisiin kertomuksiin.

Pakolaiset olivat osa laajempaa idästä länteen suunnannutta pakolaisaaltoa. Latviasta meritse paenneita oli muutama tuhat, mutta Virosta siirtyi Itämeren yli Ruotsiin yli 30 000 ihmistä. Osa pakeni tai haettiin jo vuonna 1943, suurin osa vasta suvella 1944. Viron ruotsalaisia vietiin laivakuljetuksin järjestelmällisesti, samoin sivistyneistöä ruotsalaiset pyrkivät evakuoimaan saksalaisten suostumuksella.

Päämajan tiedustelupalvelussa jatkosodan aikana toiminut Otto Kumenius kertoo muistelmateoksessaan Vastavakooja, että aselevon tultua voimaan syyskuun alussa vuonna 1944 Viron sivistyneistöä evakuoitiin Tallinnasta yli Suomen puolelle ja heidän keskuuteensa levitettiin kehotusta siirtyä pikimmiten Raumalle, mistä Kumenius ryhtyi järjestämään kyytejä meren yli Ruotsiin. Hänen mukaansa tämä operaatio tehtiin Päämajan tieten, mutta ei käskystä.

Tulijoita oli tuhansia, isompia laivoja ei ollut saatavilla. Osa kuljetuksista hoitui kaljaaseilla ja jahdeilla, joista ainakin jotkut olivat tulleet evakkojen mukana. Paikallisten kalastajien tiedetään kuljettaneen virolaisia omilla veneillään. Erään jälkeläinen on tämän kirjoittajalle maininnut isoisänsä muistelleen, että virolaiset ottivat veneen kovin täyteen ja läksivät ulos pahalla ilmalla ja pelätä sopii, etteivät he koskaan päässeet perille asti. Joidenkin pakolaisveneitten kerrotaan pysähtyneen majakkalaivan suojiin päiväksi, ennen kuin ne uskaltautuivat jatkamaan matkaansa.

Ihmissalakuljetus oli kalastajille houkutteleva lisätulon lähde, muina motiiveina voi arvella olleen yhtä hyvin auttamisen tahdon kuin poikamaisen seikkailunhalunkin.

Laivaus ei tapahtunut tuolloin Rauman satamassa, vaan sataman lähellä, Kolmannen Petäjäksen saaressa, johon pääsi puista siltaa pitkin. Saaren etelärannalla oli pankinjohtaja Ruosteen huvila ja siinä vankka laituri, jota edessä oleva kallionkloppi vielä suojasi. Täällä väki siirtyi veneisiin suoraan laiturilta tai soutupaateilla ankkurissa odottaviin kaljaaseihin. Paikalla käyneet ovat muistelleet, että virolaiset yrittivät muuttaa matkatavaroitaan rahaksi, kauppasivat astioita, pöytähopeita ja jopa kalaverkkoja. Kumenius mainitsee, että hänen virolainen yhdyshenkilönsä keräsi ilmeisesti jonkinlaista kyytimaksua pakolaisilta, mikä selittäisi pyrkimykset muuttaa matkatavaroita Suomen rahaksi.

Pahaksi onneksi juuri noina kahtena viikkona oli huono ilma ja myrsky. Raumalta lähtenyt alun perin koivistolainen kaljaasi Venus joutui merihätään. Laiva oli tupaten täynnä ihmisiä, naiset ja lapset oli tungettu ruumaan, miehet seisoivat kannella kylki kyljessä pärskeiden armoilla. Päällikkö joutui lounaismyrskyssä muuttamaan suuntaa ja Härnösandin lähellä laivaan tuli konevika. Ruotsalainen meripelastusalus sai Venuksen hinaukseen juuri ennen kuin se ajautui matalikolle. Täpötäyden laivan mukana 840 matkustajaa pääsi Ruotsiin, kaksi lasta oli matkalla tukehtunut ruumaan. Tästä tapauksesta on vieläkin muistotaulu Härnösandin kirkon seinässä.

Virolaisten kauttakulku tapahtui pääosin aselevon ja välirauhansopimuksen välisen kahden viikon aikana ja arvellaan noin 5000 ihmisen siirtyneen tuolloin Rauman kautta Ruotsiin. Suomen kautta kulkeneita virolaisia arvioidaan kaikkiaan olleen 7000- 8000.

Tapio Koivukari. Kuvassa myös Sinikka Uuttu ja Juho Puumalainen.

Inkeriläisten kohtaloista

Toisen maailmansodan aikaan saksalaiset etenivät Inkerinmaalle ja ryhtyivät piirittämään Leningradia. Saksalaisten hallitsemalta alueelta inkeriläiset siirtyivät tai heidät siirrettiin ensin Viroon ja monet Saksaan. Suomen ja Saksan välisellä sopimuksella inkeriläiset kutsuttiin Suomeen alkuvuodesta 1943. Tulijat koottiin Viron Paldiskiin, vietiin sieltä Hankoon ja sijoitettiin ensin ympäri Suomea siirtoleireille, mistä heidät jaettiin lähiympäristöön töihin joko tehtaisiin tai maataloihin.

Rauman seudulla tällainen leiri oli Eurajoen kristillisellä opistolla sekä Ensimmäisessä ja Toisessa Petäjäksessä, jossa inkeriläiset sijoitettiin kaupunkilaisten huviloihin. Petäjäksen leirillä tiedetään kärsityn pilkkukuumeesta, johon varsinkin lapset menehtyivät. Huvilat olivat useimmat kesäkäyttöön rakennettuja ja tilaa oli koko ihmismäärää ajatellen aivan liian vähän. Alun eristyksen jälkeen leiri purettiin, inkeriläisille rakennettiin oma Inkerinkyläksi kutsuttu parakkialue nykyisen UPM:n, silloisen Rauma-Raahen alueelle ja monet sijoitettiin alivuokralaisasuntoihin tai läheisiin maalaistaloihin tai saaristoon. Raumalla inkeriläisten tiedetään työskennelleen Rauma-Raahen puutyötehtaalla sekä ammustehtaalla.

Välirauhansopimukseen kuului, että ”Suomessa oleskeleville Neuvostoliiton kansalaisille tuli tarjota mahdollisuus palata kotimaahansa.” Inkeriläisiä oli tullut Suomeen 63 000 henkeä. Heille luvattiin armahdus vieraan valtion palveluksessa olemisesta sekä paluu kotiseudulle, mutta toisin kävi: kotiin Inkerinmaalle ei ollut paluuta kuin vasta Stalinin kuoltua. Kaikki eivät uskaltaneet luottaa lupauksiin, oli myös hyvin vaihtelevaa, kuinka tarmokkaasti paikalliset viranomaiset kehottivat inkeriläisiä palaamaan kotimaahansa. Neuvostoliit-

toon palasi noin 55 000 henkeä, jäljelle jääneistä 8000 ihmisestä noin puolet jäi Suomeen. Neuvostoliittoon palaaminen oli periaatteessa vapaaehtoista, mutta kaksi ihmisryhmää tuli palauttaa vasten tahtoaankin, nimittäin suomalaisiin perheisiin jo sijoitetut inkeriläiset orpolapset sekä sotavangit ja Suomen armeijassa palvelleet vapaaehtoiset. Näitä oli kahta eri lähtöä ja kahden eri joukko-osaston poikia.
Puna-armeijan sotilaina sotavangeiksi jääneistä inkeriläisistä oli rekrytoitu Heimopataljoona III. Saksalaiset taas olivat Inkerinmaalla työjoukkoihin ottamistaan miehistä kouluttaneet vartiopataljoonan, joka siirrettiin kokonaisuudessaan Suomeen ja Suomen armeijan alaisuuteen vuonna 1943. Tästä vartiopataljoonasta muodostettiin Erillinen Pataljoona 6. Tämä kerittiin kotiuttaa, kun taas kolmosta lähdettiin viemään junakuljetuksella Raahesta kohti itärajaa. Junamatka maan poikki kesti kaksi vuorokautta ja useimmat miehistä karkasivat mullivaunuista matkan aikana. Sopimusten sitomina Suomen viranomaiset luovuttivat inkeriläissotilaita Neuvostoliittoon vielä 1950-luvulla.

Kalastaja kertoo muistelmissaan, että omakin henki oli monta kertaa hiuskarvan varassa.

Inkeriläisiä ruvettiin salakuljettamaan Ruotsiin jo syksyllä 1944, heti välirauhansopimuksen jälkeen, eli samaan aikaan kuin viralliset junat läksivät Neuvostoliittoon. Taas kerran tiedetään yksityisten kalastajien vieneen ihmisiä, mutta isommillakin laivoilla on oltu liikkeellä. Lavansaarelainen kaksimastojaala ”Ulappa” lähti Eurajoelta ja ajoi Ruotsin rannikolla karille. Matkustajat pelastuivat Ruotsiin, mutta laivuri sai Suomessa vankeustuomion. Inkeriläisiä vietiin meren yli vielä seuraavinakin vuosina, pääasiassa syksyisin, jolloin meri on vielä lämmin, mutta yöt pimeät ja siten salaiselle lähdölle otolliset.
Eurajoelta kulki ainakin jonkinlainen salakuljetusreitti, kristillisellä opistolla opettajana toiminut inkeriläissyntyinen mies oli järjestänyt kuljetuksia ja joutui siitä kiinnikin. Raumalla useat kalastajat veivät satunnaisia kuormia, mutta eräs pyhärantalainen kalastaja on jälkeensä jättämissään muisteluksissa kirjoittanut, miten Raumalla asunut inkeriläispariskunta otti häneen yhteyttä ja toimitti parin syksyn mittaan yli sata matkustajaa, joita vietiin väliin kahdellakin paatilla.

Aikaa myöden salakuljettajille kehittyi rutiinia kuljetusten järjestämisessä. Sisämaassa asuneet inkeriläiset tulivat sunnuntaina sovitulle kohtaamispaikalle, silloin ei heitä osattu kaivata kuin vasta maanantaiaamuna, jolloin he olivat jo menossa Pohjanlahden yli. Toisinaan jouduttiin odottamaan tuulen laantumista useitakin päiviä. Kalastaja kertoo muistelmissaan, että omakin henki oli monta kertaa hiuskarvan varassa.
Eräs inkeriläinen on kertonut, että he olivat lähteneet Reposaaresta Ruotsiin, mutta kone oli hajonnut keskellä Pohjanlahtea ja kolme matkalaista oli paleltunut veneeseen, ennen kuin heidät oli hinattu Ruotsiin turvaan. Voidaan olettaa, että ainakin jokin venekunta on hukkunut näillä retkillä, mutta siitä ei ainakaan minulla ole tarkkaa tietoa.
Ihmissalakuljetus oli kalastajille houkutteleva lisätulon lähde, muina motiiveina voi arvella olleen yhtä hyvin auttamisen tahdon kuin poikamaisen seikkailunhalunkin. Kyseinen pyhärantalainen joutui sittemmin kuljetuksistaan apureineen kiinni, mutta vain kaksi mukana olleista sai vankeustuomiot, joita voi pitää suhteellisen lievinä, ja hän toteaakin viranomaisten myötätunnon olleen heidän puolellaan, mutta tilanteen tähden joku täytyi edes näön vuoksi ottaa kiinni ja tuomita.

INKERINMAA KAHDEN SUURVALLAN VÄLISSÄ 1600-LUVULLA

Veijo Saloheimo

Inkerin väestönmuutokset vuosina 1500–1655

Jatkuvat sodat vuosina 1556–1618 näkyivät Inkerinmaan asutuksessa. Muutos ilmenee vuosina 1500 ja 1623 laaditusta verokirjoista. Taloluku aleni kaikissa pogostoissa. Lievimpänä muutos näkyy Kannaksella Kuivaisissa, Korpiselässä ja Keltossa, läntisimmässä Petrovskissa sekä Länsi- ja Itä-Harjavallan rantapogostoissa, pienessä Grigorjevassa jopa kohosikin. Muissa luku aleni alle puoleen, etelärajan Orlinossa olemattomiin.
Miesluvuin mitaten kärsi pahiten keskialue. Orlino oli aivan autio, Suidassa miehiä oli vuonna 1623 vuoteen 1500 verraten kahdeksan prosenttia, Kipinassa 12, Esdilitassa 15, Saarella 20 ja Deglinassa 36 prosenttia. Lännempänä Jestrobinassa ja Vrudassa oli miesluku puolet vuoden 1500 lukemista. Taloluku aleni yli 3000:lla, mikä väkiluvussa merkitsi noin 15 000 hengen menetystä.

Pähkinälinnan läänissä taas oli vuonna 1623 miehiä enemmän kuin vuonna 1500. Vain Inkereen miesluku väheni, se kun rajoittuu äsken mainittuun kärsineiden pogostain alueeseen. Kannaksen pogostat olivat saaneet vahvan lisän Viipurin ja Käkisalmen lääneistä. Näyttääkin siltä, että pahin rasitus osui alueen etelärajalle. Laukaanjoki ja sen sivujoki Oredež johtivat Novgorodista päin suorimmin Inkerinmaan ytimeen. Taloluku aleni yli 2000:lla, mikä merkitsi ainakin 10 000 hengen vähennystä.
Vuonna 1623 kirjattiin autiokylätkin. Eniten niitä esiintyi Kannaksella: Kuivaisissa 90 asutun kylän lisäksi 42 autiota, Korpiselässä samoin 80 ja 68, Keltossa 44 ja 34. Muualla Pähkinälinnan läänissä autioita oli vähän tai niitä ei kirjattu, koska niistä ei saatu kymmenyksiäkään.

Vuoden 1623 kymmenysluettelo kertoo paluumuutosta. Inkereeseen palasi Viipurin ja Käkisalmen lääneistä 18, Liivinmaalta kaksi, Tuuteriin Liivinmaalta 23 perhettä. Detilinaan palasi Liivinmaalta 14 perhettä, joista viisi Obhoseritsaan. Vruda sai Liivinmaalta 11 perhettä, joista neljä Letositsaan ja Uhoraan. Petrovskiin palasi seitsemän, Opolliaan kuusi, Jestrobinaan ja Samoskin Begunitsaan neljä perhettä.[1] Pääosa tuli siis Jaaman lääniin. Vuoteen 1643 mennessä ortodoksiväestö vahvistui vahvimpana Nevajoen varren Spasskissa, Korpiselässä ja idässä Lopella.[2]

Palaajia riitti 1630-luvun lopulle. Vuosina 1636–1937 ilmoitettiin Länsi-Harjavaltaan palanneen kuusi perhettä, joista Lukinkonetsin kylään kolme, sekä yhden perheen Toldogan Rättilaan.[3] Inkereen pogostaan tuli yhdeksän perhettä, viimeinen vuonna 1639.[4] Järvisaari sai neljä perhettä, viimeinen vuonna 1643.[5] Kuivaisista kirjattiin kaksi, Korpiselästä ja Spasskista yksi Venäjältä tullut.[6]

Autioihin muutti viipurinkarjalaisia ja savolaisia, joita rasitti Ruotsin suurvalta-ajan verokuorma ja vuotuiset sotaväenotot. Vilkkain tulomuutto osui Pähkinälinnan lääniin, joka oli kärsinyt pahiten ja jota 1620-luvulla hallitsi Jakob De la Gardie. Hän myönsi vapaavuosia auliisti sekä toimitti uusille asukkaille siemenviljaa ja kotieläimiä toivoen tämän sijoituksen lisäävän verotuloja. Tulomuutto alkoi jo ennen 1610-luvun sotaa pääosin Kannakselle, mutta myös Kaprion lääniin. Vuoden 1623 kymmenysluettelot mainitsevat monta läntisnimistä tulokasta, joiden jälkikasvu oli saanut ortodoksiset nimet.

Uutta väkeä tuli ennen vuotta 1643 etenkin Kannakselle: Kuivaisiin 912, joista viisi Raudusta ja yksi Räisälästä ja Taipaleesta, Inkereeseen 588, Tuuteriin 534, Kelttoon 347 mukana yksi perhe Pyhäjärveltä, Korpiselkään 311,

1 Kaprion ym. läänien kymmenysluettelo ss. 83, 103, 105, 109, 110, 112,118, 128, 135-6, 142-3, 147, 157, 160, 166, 170, 176-7, 204-6
2 Pähkinälinnan läänin kymmenysluettelo 1623 passim, läänintilit 9658 passim

3 9645: 78–79, 9647:
4 9658:808v, 810v, 815, 826v
5 9658: 735v
6 9658:764v, 789

Järvisaareen 298, joista kaksi Kurkijoelta, Raudusta ja Jääskestä, sekä Spasskiin 228 henkikirjoitettua asukasta. Pähkinälinnan lääni sai yhteensä 3376 luterilaista, Kaprion lääni 227, joista eniten Deglinaan (74), Jaaman lääni 523 ja Ivangorodin lääni 26 luterilaista. Eräs Inkereestä paennut perhe palaili Raudusta vuonna 1638.[7] Inkerinmaan länsiosa säilyi edelleen ortodoksivaltaisena tai eteläosiltaan lähes autiona.
Inkerinmaan etninen väestörakenne muuttui. Autiotilat houkuttelivat verojen ja sotaväenottojen rasittamia viipurinkarjalaisia ja savolaisia. Enemmistö luterilaisista tuli Karjalan Kannakselta, mutta melkoinen osa myös Savosta tai kauempaa Suomesta.

Valta-amiraali Karl Karlinpoika Gyllenhielm siirsi Carlbergin hovin kyliin väkeä isänsä entisestä herttuakunnasta Södermanlannista, Närkestä ja Värmlannista. Osa heistä oli syntynyt Suomessa, ja mukana oli muitakin metsäsuomalaisia. Iisalmen Pörsänmäestä vuonna 1627 lähteneeksi merkitty Antti Antinpoika Rautaparta tuli Ruotsista Inkereen Leistilään. Kormelitson kylään asettunut, Siilinjärven Hakkaralasta lähtenyt Jaakko Ollinpoika – kaiketi Hakkarainen – ja Peron kylästä hengille pantu Sihvo Heikinpoika Heinonen elivät vuonna 1632 Lindesbergin pitäjän Vintermossanin kylässä. Heinosen isä oli lähtenyt Rantasalmelta.[8]

---

7 9658:733, 735, 735v, 739, 779v, 807v Saloheimo 1991b s. 73,

8 6110:124v, 6537:38v, voudintilit 8626a anekki 1769, 9658:819-819v, Lindesbergin karjaluettelo 1632:205

Miesluvuin mitaten Inkerinmaan asutus vahveni vuosina 1623–1652 liki kolminkertaiseksi. Jyrkintä kasvu oli Gräsinassa, Deglinassa, Suidassa, Esdilitassa, Kipinassa, Tuuterissa, Spasskissa ja Saarella. Ne olivat jääneet pahiten sodan jalkoihin edellisenä kautena, jolloin Orlino jäi aivan autioksi.

Vuoden 1643 henkikirja kertoo Pähkinälinnan läänissä sisäisestä muutosta. Poismuutto ilmeni selvimpänä Tuuterissa ja Inkereessä, joista edellinen menetti 42 ja toinen 35 perhettä. Kolmanneksi eniten eli 28 perhettä menetti Korpiselkä. Eniten tästä liikkeestä hyötyi Järvisaari, 55 perhettä, toiseksi Spasski, jonka sai 25 ja menetti viisi perhettä. Inkere myös hyötyi lähinnä Tuuterin kustannuksella, ja sen muuttotase jäi vain 14 perhettä tappiolle. Loppi sai 15 perhettä. Sisäinen muuttovirta veti siis itään ja lisäksi uuteen liikekeskukseen Spasskiin mukaan luettuna Nevanlinnan satamakaupunki.

Poismuutto Inkerinmaalta ennen sotaa 1656–1958

Poismuutto vilkastui vähitellen. Vuosina 1620–1929 kertyi luetteloon 313 nimeä, joista 133 Pähkinälinnan läänistä. Jestrobinasta lähti 150 ja Länsi-Harjavallasta 140 pakolaista. Kaprion, Jaaman ja Ivangorodin läänien kymmenysluettelot vuodelta 1623 sisältävät Itä-Harjavallasta 24, Länsi-Harjavallasta 30, Gräsinasta 15, Rätsinasta seitsemän ja Toldogasta kahdeksan ”karannutta”. Henkilölukua voi vain arvioida kertoimena neljä.
Pako paisui 1630-luvulla etenkin Kaprion läänissä. Itä-Harjavalta menetti 248, Länsi-Harjavalta 145, Toldoga 106 sekä Jaaman läänin Opollia 147 henkeä. Pako huipentui 1640-luvulla, jolloin Vruda menetti 260, Samoski 228, Jestrobina 188, Opollia 172 ja Detilina 166 miestä, mutta laimeni vuoden 1650 jälkeen.
Pakovuosista ei saane tarkkaa järjestystä, mutta saadut luvut antanevat suuntaa. Ensimmäinen huippu osui vuoteen 1639, jolloin näyttää lähteneen noin 600 henkeä. Korkein luku, noin 1100, kertyy vuoden 1645 pakolaisista ja sitä lähin, noin 850, vuodelta 1650. Vuoden 1639 luvut lienevät johtuneet suurläänien perustamisesta kumpaakin Harjavaltaan, Toldogaan ja Opolliaan talonpoikien väistäessä kartanotalouteen kuulunutta päivätyövelvollisuutta.

Vuoden 1642 ankara kato näyttää tuntuneen myöhään, ellei vuoden 1645 huippu johtunut uusien hovien perustamisesta. Detilinan, Samoskin, Jestrobinan ja etenkin Vrudan korkeat pakoluvut kertovat kartanotalouden levinneen niihinkin pogostoihin. Luterilaisten kirkkopitäjien perustaminen ei näytä lisänneen ainakaan välittömästi poismuuttoa. Vuoden 1650 korkeat luvut heijastuivat kaiketi kenraalikuvernööri Gustaf Evertinpojan reaktioissa vuosina 1654–1955.
Lähtijät olivat pääosin ortodokseja, ja vasta vuonna 1650 mainitaan pari luterilaista ”karanneena”. Poikkeuksena oli Itä-Harjavallan Karpinasta vuonna 1639 lähtenyt Heino Martinpoika, jonka etunimi todistaa

läntisestä alkuperästä.[9]

Poismuutto koski pogostain aluetta eri tavoin. Lännessä lähti Petrovskin koko alueelta väkeä, mutta vain 21 kylästä, kun 31 kylää ei mainita. Sama koski Jaaman läänin pogostoja, tosin poislukien Jestrobinan eteläosa. Opollian kylistä menetti väkeään puolet, Jestrobinan kylistä kymmenen eli viidesosa, Vrudasta 11, ja 13 jäi koskematta.

Toldogan kylistä menetti väkeä 15 eli puolet. Rätsinasta neljä eli kuudennes, Grigorjevasta kolme eli 1/9. Länsi-Harjavallan kylistä 22 eli 2/5 oli mukana poismuutossa, Itä Harjavallasta 21 eli sama osuus. Samoskin kylistä menetti väkeä 13 eli viidesosa. Pohjoisosa Hevaanjoella jäi siitä syrjään. Detilinan kylistä menetti väkeä kymmenen eli neljäsosa. Esdilitan Smolkova gorasta lähti yksi perhe. Kipinasta muutti väkeä kuudesta kylästä eli vajaasta viidesosasta. Eteläinen enklaavi ei ollut mukana. Saaren kylistä menetti väkeä kolme eli yli viidesosa. Pogostan eteläosa ei ollut mukana.

Oseralaisia lähti väkeä vain Budinasta ja Oseretsasta. Eteläosa jäi täälläkin syrjään muutosta. Deglinan kylistä oli mukana viisi eli seitsemäsosa. Hatsinan seutu puuttui tästä. Orlinon pohjoisin kylä Vosra mainitaan ainoana pogostan 23 kylästä. Gräsinan kylistä menetti väkeä kolme eli 1/7. Kirkonkylän luterilaiset asukkaat lähtivät joukolla vuonna 1562. Suidan neljä kylää eli viidesosa oli mukana. Eteläiset rajakylät puuttuvat.

Tuuterin kylistä mainitaan menettäjinä vain länsipään Yhinmäki ja itäosan Karpola, Inkereestä Slavankan Tarkkola ja emäpitäjän keskustan Rahikkala, Spasskista vain Semenkova Nevan yläjuoksulla. Korpiselässä rannikko säilytti väkensä, ja muualta lähti väkeä kuudesta kylästä. Kuivaisissa puuttui poismuutto länsiosasta, ja lähtökyliä mainitaan neljä. Kelton muuttajat lähtivät Toksovasta, Barovasta ja Konetsasta, yksi kustakin kolmesta taajamasta. Loppi ja pohjoinen Järvisaari toimivat yhtenäisenä lähtöalueena lisänä Beresovits Järvisaaren itäosassa. Lopelta lähti väkeä neljästä ja Järvisaaresta viidestä kylästä.

Sodan 1656–1958 aikainen pako ja poisvienti

Ruotsin taistellessa 1650-luvulla voitokkaasti sekä Tanskaa että Puolaa vastaan yritti Venäjä vallata takaisin Käkisalmen läänin ja Inkerin. Vuonna 1656 se miehitti Inkerinmaan ja valloitti Nevanlinnan, piiritti Käkisalmea ja sai ortodoksikarjalaiset siellä kapinaan. Vuonna 1657 Ruotsi sai keskitetyksi tänne voimia sen verran, että Kardisin rauhassa 1658 rajat palautuivat entiselleen. Ortodoksiväen kapinoinnin johdosta sota sai nimen ”ruptuuri”, joka tarkoittaa repeämää – tämä osa alamaisista yritti repeytyä irti Ruotsista.

Donataarien vuonna 1663 laatimat luettelot mainitsevat useimmin ihmisten lähteneen pakolla eli poisvietyinä. Erik Berendt Käner kirjoitti tosin Spasskin Villolan väen lähteneen omaaloitteisesti, samoin amtmanni Henrik Larsinpoika Detilinasta Obskovan hovista,[10] Olof Bengtinpoika Gadd mainitsee Lopen Mutsekinan hovin talonpoikien sekä pakkoviennin että paon, samoin Erik Larsinpoika Qwist Gabriel Oxenstiernan tiluksilta ja Johann Philip von Bleken Petrovskin Sollosta.[11]

Nesnovan hovin amtmanni Axel Stahel mainitsee vientiajaksi vuoden 1657 venäläisten piirittäessä Jaamaa. Johan Henrikinpoika Teetgren kertoo voivodi Zetinin joukon vieneen tammikuussa 1658 Länsi-Harjavallan Golofkinan alustalaisia ollessaan Klementinassa. Otto von Wellingkin talonpojat vietiin vuonna 1657 kenraali Kovanskijn (Hovanskij) piirittäessä Jaamaa.[12] Opollian Kirstovan väki vietiin lokakuussa 1657.[13]

Vaikka tuhansia vietiin pois, niin surmattuja mainitaan luetteloissa vain kolme kertaa. Eräs Andrei tapettiin Liissilän Svjaginassa Inkereen etelärajalla ja Konon Inkereen Martynovassa.[14] Pirkko Nuutintytär menetti henkensä Kuivaisissa Rohman Katumassa. Koska pääosa vietiin Venäjälle vuonna 1657 eli sotaonnen pettäessä, näyttääkin venäläisten tavoi-

9 läänintilit 9647 (sivunumerot puuttuvat)

10 Musc.92: Björkenholm 8.octobris 1662 Musc.92, Obskova d. 7 7:bris A:o 1673

11 Musc. 92: Narkom den 16 Ianuarij Anno 1663

12 Musc.92 Golofkina den 7 Octobris anno 1662, Adam Johann von Tiesenhausen

13 Musc.92 Ludert Barneken Musc.92

14 Musc.92 Lisina den 14 augusti åhr 1673 Johan Boestrenius pastor Lisinensis Musc.92

te olleen entinen, veronmaksajain hankinta silloisille autiotiloille. Yksityisten naisten suuri luku viittaa venäläisten puolisotilaallisten joukkojen suosimaan orjakauppaan, joka oli vielä 1740-luvulla ilomantsilaisen siviiliväen osana.[15]

Poisvietyjen luetteloissa pistää silmään naisväen yksityiskohtainen kirjaaminen. Näitä mainintoja kertyy Pähkinälinnan läänistä 94, Kaprion läänistä 165, Jaaman läänistä 22 ja Ivangorodin läänistä kolme. Länsi-Harjavallasta vietiin sen mukaan 33 itsellistä naista, Tuuterista ja Järvisaaresta 29, Samoskista 24 sekä Toldogasta 21 naista. Näin tehtiin kai työvoiman tarpeesta tai väestöpoliittisista syistä. Venäjältä vietiin myös yleisesti etenkin naisorjia kaupaksi Krimille, jonka markkinoilta heitä ostettiin Persiaan ja muualle Lähi-itään.

Sodan 1656–1958 aiheuttama väestökato koski nytkin vain osaa kylistä. Petrovskista mainittiin Laukaanjoen varren Kalmatka, Keikina ja Kotkui sekä Narvajoelta Pristan. Opollian 11 tuhottua kylää sijaitsivat eteläisen valtatien varella, Jestrobinan kymmenen ryöstettyä kylää pogostan pohjoisosassa. Vrudasta mainitaan saman verran katokyliä. Gräsinassa vietiin väkeä kolmesta kylästä. Orlinosta mainitaan vain Järvikylä.

Toldogan kylistä menetti 12 väkeä. Luoteiskylät Laukaanlahden rannalla säilyivät kaikki. Rätsinan kylistä kärsi vain Kaippala ja Villikota (Velkotta) Kaprion maantien varrella. Grigorjevan kylistä menetti väkeä kuusi Nevanlinnan-Jaaman tien varressa.
Länsi-Harjavallan koko alue joutui sodan jalkoihin. Väkeä vietiin 23 kylästä sekä Kaprion-tien varresta että lännestä Soikkolasta. Itä-Harjavallassa kärsi pahiten Kaprion ympäristö neljässä kylässä, mutta pogostan pohjoisosa jäi rauhaan.
Samoskin kylistä vietiin väkeä 17:stä. Niistä oli Kaprion-tien varrella Novabura, Starabura, Sastrova ja Muhovits. Muut olivat Jaaman-tien varrella Antossasta Begunitsaan ja Laskovitsaan. Detilinassa käytiin Kaprion-tien lisäksi Gostilitsan-Lukinkonetsin seudulla kaikkiaan 12 kylässä. Kipinan keskiosa joutui sodan jalkoihin, mutta pohjoispää ja eteläinen enklaavi säästyivät. Esdilitassa Gorka ja Smolkova gora tyhjenivät kokonaan, mutta muita kyliä ei mainittu.

Saaren kylistä menetti väkeä seitsemän. Eteläinen takamaa säästyi. Oseran kylistä vietiin väkeä vain pohjoisesta Budinasta.
Deglinan yhdeksän kylää joutui kärsimään poisviennistä. Hatsinan seutu säästyi taas. Suidan kylistä mainitaan luoteinen Opsitsa ja Suidan rantakylä Gorka. Gräsinassa vietiin väkeä neljästä kylästä.
Tuuterissa väenryöstöt osuivat itäosan 14:een ja Tyrön kahdeksaan kylään. Länsipää Yhinmäessä ja keskiosa Villinkonnun-Mustilan linjalla näyttävät säilyneen. Inkereen Slavankassa vietiin väkeä kuudesta, emä-Tuuterista samoin, Liissilästä neljästä sekä Tosnajoen varressa kuudesta kylästä, eteläisimpinä Svjägina ja Kukkula. Pohjoisosa Pulkkalan seudulla näyttää säästyneen.
Vaikka sotatoimet keskittyivät Nevajoen varteen Pähkinälinnan ja Nevanlinnan välillä, kaivattiin perin harvassa Spasskin kylässä menetettyä väkeä. Luettelossa mainitaan vain 11 kylää, joista kolme Nevan suulla ja muut hajallaan jokivarressa.
Kannaksen pitäjät näyttävät päässeen ”pelkällä säikähdyksellä” poisviennistä. Korpiselän itäosasta mainitaan neljä kylää, Kuivaisista Vokalla Lempaalanjärven itärannalta, Kuivaisin kirkonkylä sekä Vuole. Kelton Toksovassa vietiin väkeä Himakkalasta ja Miksinasta, itse Keltossa Barkovasta, Gorkasta ja Konetsasta.
Itäisimpiä pogostoja verotettiin raskaasti. Lopelta mainitaan menettäjinä 19 ja Järvisaaresta 21 kylää. Pääosa niistä sijaitsi Nevanlinnan-Laatokan maantien varressa. Vain kaakkoinen suoseutu näyttää säästyneen.

Väestön poisvienti näyttää siis seuranneen sotatoimien kulkuteitä Suomenlahden eteläpuolella. Kannaksella sodankäynti näyttää häirinneen kylien elämää vähemmän.
Pääosa luetelluista oli tietysti ortodokseja, mutta mukana meni luterilaisiakin, osin kai vapaaehtoisesti kuten Gräsinan kirkonkyläläiset vuonna 1652. Järvisaaresta lähti 294 luterilaista, Spasskista 105, Tuuterista 105, Inkereestä 90 ja Lopelta 72. Kaprion läänin 292 luterilaisesta poisviedystä lähti Deglinasta 57, Esdilitasta 35 eli enemmistö, Gräsinasta 13 eli kaikki, Samoskista 38, Oserasta 36 sekä Suidasta 30 eli enemmistö. Mainitut pogostat olivat saaneet eniten, jopa väestön enemmistön luterilaisia.

Artikkeli jatkuu seuraavissa numeroissa.

15 Saloheimo 1980 ss.43-45

Matkan Varrelta – inkerinsuomalaisen muistelmia

JATKOA INKERILÄISTEN VIESTISSÄ 11/2007 ALOITETUILLE MUISTELMILLE.

Veijo Saloheimo

Virossa rykmentistä tuli osa saksalaisen komennon alista 70 divisioonaa. Saksalaiset pyrkivät vähentämään sotilaiden kiintymistä Suomeen siten, että he sijoittivat upseeriston muualle ja vaihtoivat suomalaiset univormut saksalaisiin. Siihen pojat eivät kuitenkaan suostuneet. Yöllä he kaappasivat suomalaiset univormunsa takaisin varastotalosta ja panivat ne päälleen seuraavana aamuna ja pitivätkin sen jälkeen.

Suomessa ollessaan pojat saivat karpalojuomaa tarpeekseen; siihen pisteeseen, että sanat 'ota mehua' tulivat merkitsemään 'painu helvettiin'. He käyttivät tätä ilmaisua vannoessaan pakollista valansa Hitlerille. He sopivat jo etukäteen, että määrätyssä kohdassa he muuttaisivat saksalaiset sanat virolaisilla 'Hitler, vota mehu!', ts. 'Hitler, mene helvettiin'. Sen he sitten tekivätkin yhteen ääneen.

Rykmentti joutui koviin taisteluihin tuhotessaan venäläisen sillanpään. Tässä taistelussa rykmentti ansaitsi 44 Rauta Ristiä. Puna-armeijan vallattua Viron monet eloonjääneet taistelivat pitkään "Metsä Pojat" sissiryhmässä. Viimeinen heistä teki hukuttautumalla itsemurhan tullessaan piiritetyksi suolla vuonna 1970.

Paldiski, yli Suomen Lahden

Muistaakseni olimme Paldiskissa vain muutaman päivän; eväämme riittivät niin ettemme ehtineet nähdä nälkää. Me astuimme suomalaiseen höyrylaivaan s/s Arandaan päämääränä Hanko. Meille tuli monta ensikertaista kokemusta: matkustimme suurenpuoleisessa laivassa, näimme suomalaisia lottia ja merimiehiä, söimme näkkileipää, näimme Suomen sinivalkoisen lipun, kuulimme puhuttavan ainoastaan kirjakielen läheistä suomea. (Osasimmehan mekin kaikki puhua kohtuullista kirjakieltä, mutta keskenään se ei käynyt päinsä; se kuulostaisi teennäiseltä. Jos joku meistä puhui niin, sitä narrattaisiin 'olevansa = suurentelemisesta', ts teeskentelevän olevansa muuta kuin mitä oli.) Pian liikkeelle lähdön jälkeen lotat tarjoilivat meille niukanpuoleisen, mutta hyvin ravitsevan ruuan: lautasen maukasta soppaa voinakkileivän kanssa lautasliinoineen. Ilmapiiri oli huoletonta, melkein juhlallista. Emme tietäneet mitä odottaa, mutta uteliaina olimme varmoina että mitä tahansa, ei se kovin pahaa voisi olla.

"Lähestyvä torpedo huomattiin viime hetkessä ja laiva onnistui väistöliikkeillään välttämään osuman."

Sota-aikana laivamatkat yli Suomen Lahden olivat vaarallisia. Kaikki sotaakäyvät maat olivat laskeneet sinne miinakenttiä: venäläiset, saksalaiset, suomalaiset. Saksalaiset tekivät sen erikoisesti suojellakseen näitä poikkimatkoja. Suomalaisten miinakentät olivat tietysti tunnettuja, mutta vanhemmat venäläiset eivät. Lisäksi, venäläiset levittivät niitä edelleen ilmasta kasin. Oli tarpeellista käyttää koko ajan miinanraivaajia.

Me emme olleet erikoisen huolissaan turvallisuudesta; osaksi tietämättömyydestä, osaksi tottumuksesta (jos se onkaan mahdollista) vaaroihin. Kuitenkin, vaistomaisesti tuli silloin tällöin vilkaistua laivan edestä merenpintaa, vaikkei miinoja sillä tavalla näkisikään. Luin myöhemmin, että kaikki inkeriläisten poikkimatkat olivat turvallisia. Ainoastaan kerran tapahtui, että s/s Suomi oli venäläisen sukellusveneen hyökkäyksen kohteena. Onneksi lähestyvä torpedo huomattiin viime hetkessä ja laiva onnistui väistöliikkeillään välttämään osuman.

Lähestyessämme Suomen rantaa ja Hangon kaupunkia, monen silmät olivat käännettyjä tähän 'luvattuun maahan'. Me katselimme sitä kunnioituksen sekaisen ihmettelevin tuntein.

Tulisimme elämään muiden suomalaisten joukossa, missä kuulisimme ainoastaan suomenkielistä puhetta. Voisimme käyttää äidinkieltämme itsekin missä ja milloin tahansa. Kansallisuutemme ei enää tuottaisi vaikeuksia, vainoa ja epäoikeudenmukaisuutta.
Nyt tulisimme elämään vapaina, ei kommunisti eikä fasisti tyrannissa.
Minkälaista se oikea vapaus olisi? Pian saisimme kokea sen. Harras toivomme oli, että tulevaisuutemme Suomessa olisi valoisampaa kuin tähänastinen kohtalomme.
Tulimme Suomeen varmoina, että Suomi teki sen mahdolliseksi ainoastaan auttaakseen meitä hädässämme. Tuskin silloin kenenkään päähän pälkähti, että Suomen omat työvoimatarpeet mahtoivat olla sen pääsyynä? Olipa syy mikä tahansa, tänne tulo oli meille parasta mitä olosuhteissa oli mahdollista.

Tilastotietoja siirrosta (ref: Inkeriläisten Vaellus, Erkki Tuuli)

Laivamatkat suoritettiin kahdessa erässä. Ensimmäinen, missä me olimme mukana, tapahtui myöhäismaaliskuusta keskilokakuuhun 1943. Silloin vahan yli 22,000 ihmistä siirrettiin Suomeen.
Toinen erä oli tykkänään toisenlaisissa olosuhteissa. Se oli nyt saksalaisten pakottamaa. Toiminnallaan "Fall Blau" he päättivät tyhjentää koko Inkerin siviiliväestöstä. Suomalaisilla oli vaihtoehtona joko mennä jalan venäläisten kanssa Latviaan, tai tulla viedyiksi Suomeen, edelleen ehdottomasti vapaehtoisuuden perusteella.
Tähän ryhmään kuuluivat Inkerin suomalaisten lisäksi venäläistyneet inkerikot ja vatjalaiset. Monet heistä olivat haluttomia jättämään kotinsa. Jotkut katkerina yrittivät jopa piiloutua metsään. Tämä toinen erä kesti lokakuun 18 päivästä '43 kesäkuuhun '44.

Alunperin, ainoastaan käytettiin s/s Aranda laivaa. Pian s/s Suomi otettiin myös käyttöön. Louhi, miinanraivaaja, lisättiin palvelukseen heinäkuun lopusta '43 alkaen.
Yhteensä yli 63,000 inkeriläistä siirrettiin Länsi-Inkeristä 1943/44 Viron kautta Suomeen. Miesluku heidän joukossaan oli vähäinen. Yli 3000 inkerinsuomalaista valitsi jäädä Viroon.
Nämä numerot sisältävät joitakin erikoistapauksia.
Yksi niistä koski vapaehtoisina Saksaan työhön menneitä. Heistä 2042 oli tuotu Suomeen kesästä 1943 kesäkuuhun 1944 asti. Tämä tapahtui ainoastaan pitkien perinpohjaisten neuvottelujen jälkeen silla ehtoolla, että he tekisivät työtä Suomessa olleille saksalaisille. He tulivat huomatuksi Suomen Berliinin suurlähetystölle ainoastaan koska monet heistä valittivat olevansa suomalaisia ja vaativat että heitä pitäisi kohdella suomalaisina, eikä venäläisinä. (Henkensä Saksassa menettäneiden lukumäärästä ei minulla ole tietoa.)
Toiset tapaukset koskivat noin 650 inkerinsuomalaista nuorta miestä, jotka palvelivat Ost-Bataillon 664(Finn) ja muutamaa sataa vironsuomalaista, jotka myös saivat luvan siirtyä Suomeen.

Useimmat, niin kuin mekin, tulivat Paldiski-Hanko reittiä. Myöhemmin kun tilanne kävi enemmän kriitilliseksi, osa väestä vietiin Turkuun ja Raumaan. Merimatka Paldiskista Hankoon on 70 km. Poikkimatkan tekoaika vaihteli 4, 5, 7 tuntia; kaksi tai kolmekin kertaa enemmän myrskyisinä aikoina. Keväästä syksyyn 1943, milloin saksalaiset vielä hallitsivat ilman, nämä laivamatkat tapahtuivat melkein aina päiväsaikaan. Venäläisten lentovoimien lisääntyneestä toiminnasta johtuen sen jälkeen matkat tehtiin öisin. Viimeiset Inkerin pakolaiset saapuivat Hankoon kesäkuussa, 1944.

TAPAHTUMAKALENTERI

Suomen Inkeri-liiton ja kumppanien ohjelmaa loppuvuodesta 2014

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

1. Inkeri-iltapäivät

Su 9.11. klo 16.30 – 18.30, poikkeava aika ja paikka!

Malmitalo, Alamalmintori 1, 00700 Malmi, Malmin keskuksen vieressä, Helsingistä katsottaessa radan oikealla puolella.

Ohjelmassa on filmi

Viimeinen juna Inkeriin
Ohjaus: Margus Raid
Kesto: 53 minuuttia
Tuotantovuosi: 2014
Tuotanto: Helsinki Metropolia UAS yhteistyössä Baltic Film and Media School.

Jatkosodan aikana noin 60 000 inkerinsuomalaista tekivät matkan Inkerinmaalta Virossa sijainneen Paldiskin kokoamisleirin ja Hangon sataman kautta Suomeen. Sodan jälkeen heistä suurin osa palasi silloiseen Neuvostoliittoon toivoen pääsevänsä kotiin ja löytävänsä jälleen kadonneet omaisensa. Pieni osa heistä jäi Suomeen, jotkut pakenivat Ruotsiin tai Yhdysvaltoihin. Neuvostoliittoon palanneista valtaosaa odotti karkotus ja pakkotyö. Näistä jotkut ovat 90-luvun jälkeen tulleet Suomeen niin kutsuttuina Inkerin paluumuuttajina. Elokuva valottaa palan salassa pidettyä ja pitkälti aiemmin tuntematonta historiaa silminnäkijöiden henkilökohtaisten muistikuvien kautta.

Elokuva on Metropolia Ammattikorkeakoulun Elokuva ja television tutkinto-ohjelman tuotanto, yhteistyökumppaneina Tallinnan Yliopiston Baltic Film and Media School, Suomen Inkerin liitto, sekä Suomen Kansallisarkisto ja Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto. Elokuvan ovat toteuttaneet Metropolian ja Baltic Film and Media Schoolin opiskelijat.
Ohjaavina opettajina ovat toimineet Reetta Aalto ja Riho Västrik.

Filmin lopuksi on keskustelua.

Filmi kiinnostaa todennäköisesti myös kantasuomalaisia. Kutsukaa tuttavianne mukaan. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kolehti.

Su 14.12. Inkeri-kodissa

13.30 Aloitetaan kahvihetkellä (kahvista peritään pieni maksu)

14.00 Laulamme yhdessä **joululauluja**. Vieraana on **Anna Räikkönen**, joka kertoo inkeriläisyydestään ja esittää pari **inkeriläisi**ä Mesimarja-laulu**ja**. Toinen vieras on inkeriläinen elokuvaohjaaja **Lauri Randlan**, joka myös kertoo itsestään ja **näyttää tekemänsä elokuvan.**

Inkerikoti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1. Sin-

ne pääsee busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506 sekä arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A sekä kaikkina päivinä junalla Käpylän asemalle, josta on noin 1 km kävelymatka.

2. Muut elokuvaesitykset

Elokuva Viimeinen juna Inkeriin esitetään **Mikaelin kirkossa, Kontulan metroaseman lähellä, maanantaina 17.11. klo 14.**

Hyvinkään Inkeri-kerho

Syksyn kokoontuminen seurakunnan aulakahviossa (hämeenkatu 14) aina kuukauden 1. sunnuntaina kello 14.

Loppuvuoden kokoontumispäivät ovat 2.11. ja 7.12.

Tiedustelut:

Outi Mäkelä p. 040 708 1999 outi.makela@kolumbus.fi

Leila Salo p. 040 567 7065 leila.salo@pp2.inet.fi

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565

26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

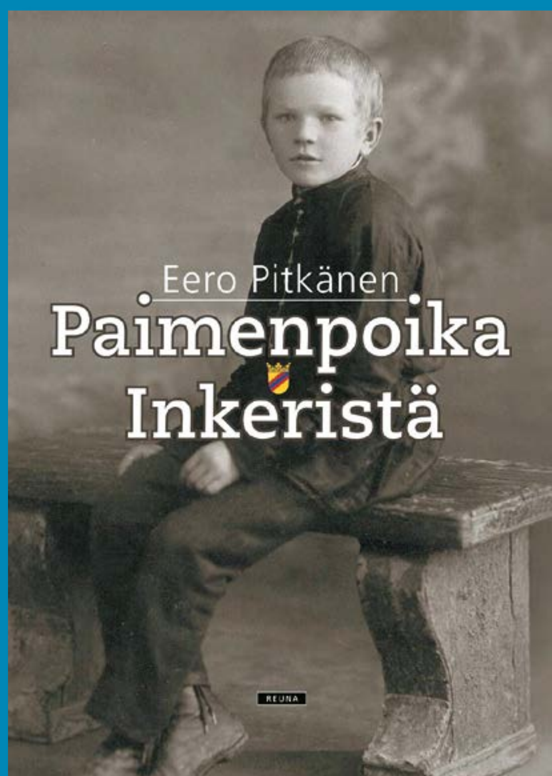
- Tapaamiset ovat joka kuukauden ensimmäisenä lauantaina Karjalatalon Inkerikodissa, Käpylänkuja 1. alkaen klo 11.00. Jos sattuu olemaan juhlapäivä, tapaaminen siirtyy seuraavaan lauantaihin.
- Taidekerho taiteilija Valeri Nuijan johdolla joka tiistai klo 17 Inkerikodissa.
- Englannin tunnit jatkuvat torstaisin klo 17.00 Inkerikodissa.
- Senioriliikunta ma 17.00 – 18.30 Kontulan palvelukeskuksessa, Kontukuja 5. Kontulan metroasemalta joko kävellen tai bussilla 94 A.

Lisää tietoa seuran puheenjohtajalta Aili Mehiläiseltä, ailimehi@hotmail.com, p. 0503386023.

Meidät löytää nyt myös Facebookista:

https://www.facebook.com/groups/SeukkoSeura/

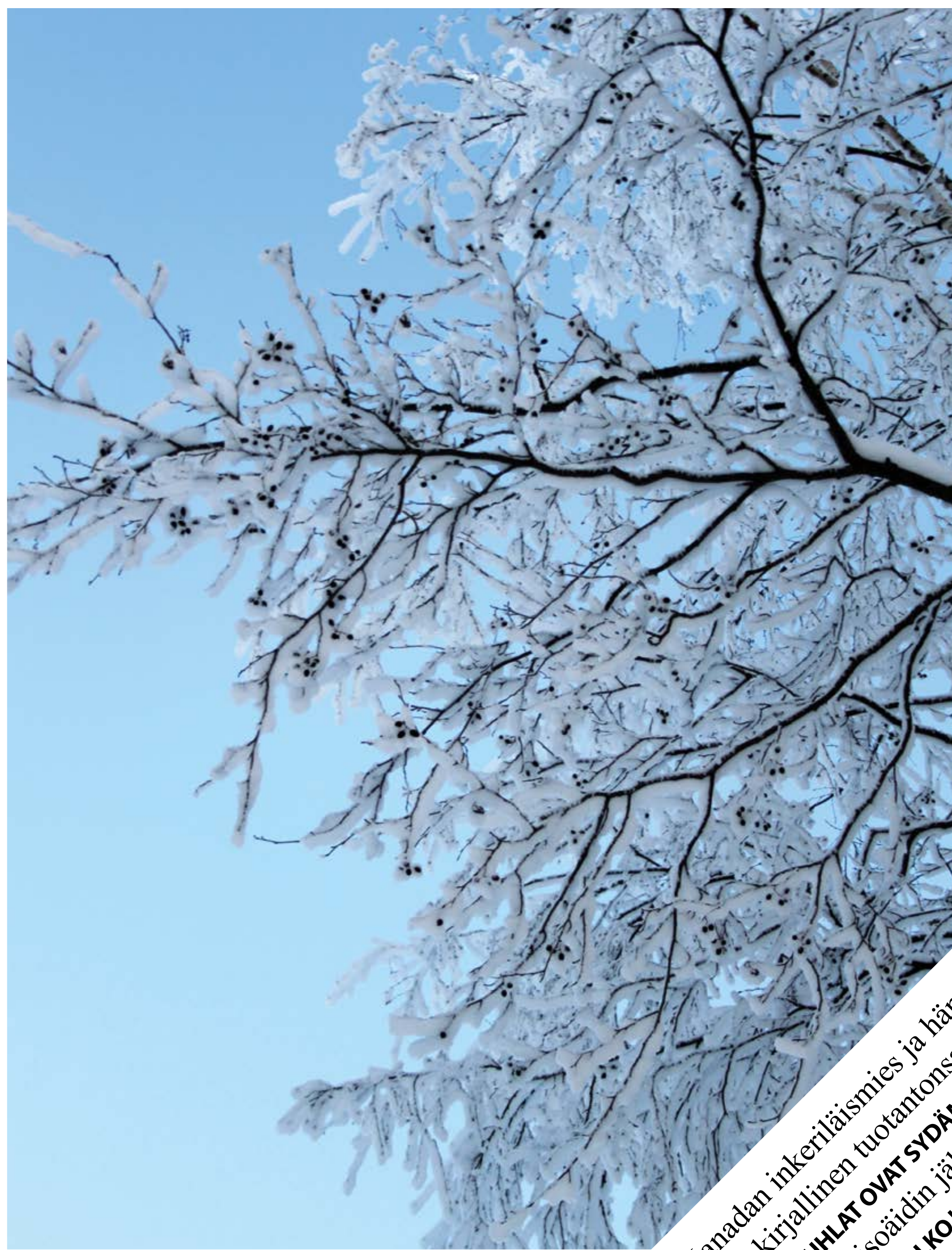
”Olen jo tehtäväni tehnyt ja haluan olla vain rauhassa itseni kanssa ja toivon, että ystäväni antavat tukea, vaikka en osaisikaan sitä pyytää. Rakastakaa toinen toisianne, niin täytämme hyvän lain. Mitä on olevinaan onni? Se on varsin erilaista eri elämäntilanteissa. Minulla se on nyt, kun jo olen ylittänyt 90 vuoden rajapyykin usealla vuodella, sitä että jokaisena elämäni loppupäivänä voisin hakea mielenrauhaa ja läheisteni ystävyyttä. Mielenrauhan syleilyssä koen olevaisen onnen vailla tietämisen tuskaa. Kädestä toisen käteen tunnen lämpöä ikuisen. Lasi viiniä, se sopii minulle. Rakastetun lempeät huulet – ja usko ja tunne, että minulla on ystäviäni, jotka eivät jätä minua.”

Loppulause Eero Pitkäsen kirjasta Paimenpoika Inkeristä

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

6 / 2014

Kanadan inkeriläismies ja hänen kirjallinen tuotantonsa

LAULUJUHLAT OVAT SYDÄMEN ASIA

Isoisoäidin jäljillä

MAA JALKOJEN ALLA

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Lumisen joulun toivossa.
Kuva: Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Numero 1/2015 ilmestyy viikolla 5.
Aineisto toimitukselle 12.1. mennessä.

Numero 2/2015 ilmestyy viikolla 12.
Aineisto toimitukselle 2.3. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 6 / 2014

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2015
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

Pääkirjoitus

Roihut alkavat kipinästä – julkiset palvelut jouluevankeliumista

Alina-Sinikka Salonen

Pohdin sanaa yhteisöllisyys. Sitä usein kaivataan, mutta siitä harvemmin kerrotaan. Tässä lehdessä kuvaan upeata yhteisöllistä tapahtumaa, Viron suuria laulujuhlia. Niistä on oma teksti ”Ajan kosketus. Kosketuksen aika”. Juhlissa yhteisöllisyys ilmeni monella tasolla. Sitä on ollut ohjelmaa harjoittavissa seuroissa sekä itse juhlissa valtakunnallisella tasolla. Tarkastelen yhteisöllisyyttä myös omissa asuinyhteisöissäni sekä virallisella tasolla, julkisissa palveluissa.

Yhteisöllisyys on ihmissuhteista huolehtimista

Yhteisöllisyys ilmenee myönteisesti käytännön tasolla. Suomeen tulomme jälkeen huhtikuussa 1943 ensimmäiset vuoteni Mommilan kartanon Teuron sivutilalla olivat mielestäni äärimmäisen yhteisöllisiä. Kun tulimme säkit selässä kaiken taakse jättäneinä tyhjään pieneen asuntoon, meille järjestyi naapurien avulla kaikki välttämätön, mitä tarvitsimme uuden elämän alkuun. Kaikki naapurit asuivat kartanon rakennuksissa, aikuiset olivat saman isännän palveluksessa – mitä oivallisimmat puitteet yhteisöllisyydelle. Jos meillä olisi ollut kovasti keskinäisiä kahinoita ja luottamuksen puutetta, en voisi sanoa tätä pientä yhteisöä yhteisölliseksi.

Mieleeni on jäänyt vanhempiemme avioliiton siunaustilaisuus. Neuvostoliitossa oli tapahtunut siviilivihkiminen. Nyt vanhemmat halusivat ja saivat Lammin seurakunnan edustajalta kirkollisen siunauksen. Koko kylälle järjestetystä kahvitilaisuudesta muistan erityisesti, miten hyvältä voi-sokerikuorrutuksella maustettu täytekakku maistui. Nyt äitinä ja mummina olen muistellut lastenhoidon helppoutta: aina oli paikalla joku naapuri. Me lapset olimme turvassa omalla pihallammekin, kun vanhemmat olivat töissä.

Olen elämäni aikana muuttanut keskimääräistä useammin, joten minulla on vertailupohjaa. Monista asuinympäristöistäni koen, että kaksi nousee ylitse muiden: Teuron lisäksi nykyinen taloyhtiöni. Uskon, että myös omalla elämäntilanteella ja suhtautumisella naapureihin on merkitystä. Mitä yhteisöllisyyteen tarvitaan vuorovaikutuksen lisäksi?

Hyvässä yhteisössä ihmiset tietävät oikeutensa, mutta myös velvollisuutensa. Johtavana ratkaisujen perustana on oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus. Jäsenet huolehtivat myös lähimmäisistä, jotka eivät pysty täysivaltaisesti olemaan mukana. He tuntevat

vastuuta yhteisten asioiden sujumisesta ja järjestyksen säilymisestä. Tämä edellyttää toimivaa vuorovaikutusta ”tavallisten” jäsenten ja heidän valitsemansa hallituksen kesken.

Yhteisöllisyys näkyy arjessa

Mainitsen muutamia asioita, jotka kertovat yhteisöllisyydestä. Vähintäänkin tervehdimme toisiamme aina, kun kohtaamme. Usein pysähdymme vaihtamaan muutaman sanan. Kesäaikaan pihalla on penkkejä, joilla asukkaat (suuri osa eläkeläisiä) istuskelevat ja ”parantavat maailmaa”. Talon asukkaista ja asioista puhutaan paljonkin, mutta sävy on myönteinen ja rakentava. Jos jotakuta ei ole aikoihin näkynyt,

joku keksii asiaa ja menee katsastamaan tilanteen. Naapurit saattavat viedä ruokaa äkisti sairastuneelle. Autottomat saavat kuljetusapua, autollisten naisten renkaat vaihdetaan. Kun tietokone reistaa, Yrjöä kutsutaan apuun.

Joka syksy on liki 40 vuoden ajan järjestetty syyskesällä pihajuhlat. Niitä isännöivät miehet, joiden idea juhla on alun alkaen ollut. Tarjolla on lammaskaalikeitosta alkaen erilaisia ruokia sekä lihansyöjille että kasvisten ystäville. Taloyhtiö tarjoaa myös ruokajuomat. Mukana on perheitä kissoineen ja koirineen. – Juhlia väijyy pieni huoli: kuinka kauan ne vielä jatkuvat? Puuhamiesten joukko on alkanut harventua. Me uudet osaamme nauttia toisten järjestelyistä, onko meistä vastuun kantajiksi? Aika näyttää.

Yhteiskunta on parhaimmillaan yhteisöllinen verkosto

Olen koko työelämäni ollut opetusalalla, ajasta yli puolet hallintotehtävissä. Olen nähnyt, kuinka tärkeätä on tuntea oman alan sekä lainsäädäntö että virkamieskäytännöt. Olen 1990-luvun alussa ollut perustamassa Espanjaan Aurinkorannikon suomalaista koulua ja hieman myöhemmin Viroon Tallinnan Suomalaista koulua. Olen siis ollut ”tyhjästä” rakentamassa järjestelmiä, joiden varassa koulut sitten ovat lähteneet käyntiin – ja toimivat tälläkin hetkellä. Nämä ovat olleet silmiä avaavia kokemuksia.

Kunnioitan eri alojen monimutkaisia rakenteita ja verkostoja, joissa hoidetaan meidän, tavallisten ihmisten, jokapäiväisiä asioita. Ihastelen jatkuvasti Helsingin julkista liikennettä. Monet aivot – ja tietokoneet - tekevät työtä, jotta siirtyminen paikasta toiseen sujuu kätevästi. Pääosin voimme olla tyytyväisiä muihinkin suomalaisen yhteiskunnan palveluihin. Usein tämän ymmärtää vasta, kun käy maissa, joissa yhteiskunta ei ole yhtä hyvin järjestäytynyt.

Uusi näkökulma joulun tapahtumiin

Kaikki järjestelmät ovat alkaneet jostakin pienestä. Jouluevankeliumissa kerrotaan: ”Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen…. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa. Niin myös Joosef lähti…” (Luukas 2: 1-4)

Kaksi vuosituhatta sitten poliitikot ja virkamiehet olivat oivaltaneet, että joidenkin asioiden rahoitukseen tarvitaan kansan osallisuutta. Olisi kiinnostavaa tietää, millainen prosessi edelsi tätä Augustuksen käskyä. Emme jouluevankeliumin pohjalta saa tietoa siitä, miten verorahoja oli tarkoitus käyttää. Mahtoivatko koitua maksajien hyväksi, vai hyötyivätkö niistä yksinomaan varakkaat ylimykset? Oikeudenmukaisuuden periaate on aina ollut horjuva käsite.

Jouluyönä paimenten liikkeelle lähtö oli tämän pienen yhteisön yhteinen päätös. Joulunajan tapahtumiin liittyy monia muita Jeesuksen perheen ja pienten ryhmien tapaamisia. Myöhemmin, kun vihamieliset yhteisöt suunnittelivat Jeesus-lapsen surmaamista, Jumala johdatti Jeesuksen turvaan.

Lehden ilmestyessä joulu vuoden 2014 levottomassa maailmassa on lähellä. Maailma tarvitsee tänään samaa turvaa kuin Jeesus 2000 vuotta sitten.

Toivon jokaiselle, jonka tämä teksti tavoittaa, mahdollisimman turvallista ja rauhallista joulua!

Laulujuhlat ovat sydämen asia

– Menneen kesän vaikuttava yhteisöllinen tapahtuma

Alina-Sinikka Salonen, Kuvat: Anneli Rajaniemi

Ajan kosketus. Kosketuksen aika
XXVI laulu- ja XIX tanssijuhlat ovat syntyneet ajan kosketuksesta.
Aika tallentaa jokaisen jaetun kosketuksen ja siitä syntyy ajan kertomus.
Kosketus, joka on jaettu sormilla, sydämellä tai sanoilla
antaa eletylle elämällemme ja ajallemme todellisen arvon ja voiman.
On itsestämme kiinni, millainen meidän aikamme kosketuksesta ja kertomuksesta tulee.
On meidän kosketustemme aika.

Laulujuhlien vironkielisestä teemasta suomentaneet Anneli Mylläri ja Olli Hirvonen.

Viron joka viides vuosi järjestettävät laulu- ja tanssijuhlat ovat aina säväyttävä elämys. Juhliin kuuluu kolme ohjelmakokonaisuutta: tanssijuhla ja kaksi eriohjelmaista konserttia. Tarkastelen tässä juhlia lähinnä järjestelyjen kannalta ja yhteisöllisenä tapahtumakokonaisuutena. Ryhmien suuruudet ja kokoonpanot antavat merkittävää tietoa. Ilman niitä tapahtuman suuruus ja ohjelman joustavuus ei tule esille. Taiteelliset elämykset pitää itse kunkin kokea paikan päällä. Mielestäni jokaisen suomalaisen kannattaisi ainakin kerran elämässään kokea nämä juhlat.

Tanssijuhla Kalevi-stadionilla

Kalevi-stadionilla järjestetyssä tanssijuhlassa esitysryhmien kokoonpanot ja koot vaihtuivat tavan takaa. Pienimmässä ryhmässä oli 384 ja suurimmassa 1 216 esiintyjää. Ryhmien ikä ja sukupuoli olivat laidasta laitaan. Nuorimmat esiintyjät olivat 2-3. luokkien ryhmässä, jossa oli sekapareina yhteensä 1 280 tyttöä ja poikaa. Vanhimpia taisivat olla isoäitien ja isoisien ryhmän edustajat. Heitä oli tasapareina 1 024 tanssijaa.

Perusryhmiä yhdisteltiin eri tavoin. On vaatinut matematiikkaa koota perusryhmät niin, että niistä saatiin sopivia isompia ryhmittymiä.

Koreografioiden kuviot muistuttivat kirjontamalleja. Ne olivat nähtävinä ohjelmalehtisessä. Puvustuksella, muun muassa sukkien tehoväreillä ja isoilla hulmuavilla huiveilla yhdistettynä kekseliääseen koreografiaan saatiin aikaan suoranaisia väri-ilotteluja ja silmää hiveleviä elämyksiä. Tanssiesityksiä oli samalla ohjelmalla täydelle stadionille kaikkiaan kolme.

Juhlakulkue ja ensimmäinen konsertti – Ajan kosketus

Toisena juhlapäivänä kaikki esiintyjät marssivat Tallinnan halki kulkueena, joka lähti Vapauden

aukiolta ja päätyi kuuden tunnin kuluttua Laululavalle. Siellä alkoi kello 20 konsertti, jonka teema oli "Ajan kosketus". Siinä kuultiin alkumusiikin jälkeen yksi musiikkikappale soittaen tai laulaen, kaikista 25 laulujuhlasta, joita on järjestetty vuodesta 1869 alkaen.

Lähes jokaisella esityksellä oli oma johtajansa. Vuodet oli ryhmitelty historiallisiksi jaksoiksi. Vaikuttavimmaksi nousi ymmärrettävästi 1990-luku, uuden itsenäisyyden saavuttamisen aika. Tiettyjä kappaleita laulettiin uudelleen ja uudelleen yhdessä yleisön ja kuorojen kanssa. Tunnelma oli harras ja lämmin, isänmaallinen ja yhteisöllinen. Mietin tuolloin, miten Suomen ensimmäiset 25 itsenäisyyden vuotta olivat kuluneet. Aikaa oli hallinnut kansalaissota, sitten koko Eurooppaa koskenut sodan uhka, joka sitten johtikin 2. maailmansotaan. Koko Suomen yhteinen suuri hanke oli vasta sotakorvauksien maksaminen, jolloin oli pakko puhaltaa yhteen hiileen. Silloin työhön osallistuivat sekä lapset että vanhukset ja kaikki siltä väliltä.

Mutta: nyt oli kesä 2014 Tallinnan laululavalla. Konserteissa kuorojen kokoonpanot vaihtuivat vähän väliä, niin kuin oli ollut tanssiesityksissäkin. Vähimmillään lavalla oli 796 laulajaa, jotka oli koottu 18 kuorosta. Mammuttikokoisessa yhteiskuorossa oli kaikkiaan 6 692 laulajaa 202 kuorosta.

Toinen konsertti – Kosketuksen aika

Kolmantena juhlapäivänä oli toinen konsertti. Sen teema oli "Kosketuksen aika". Ohjelma alkoi sinfoniaorkesterien yhteisesityksellä (25 orkesteria, 763 soittajaa) musiikilla elokuvasta Kevät.

Soitinten vaiettua lavalle pelmahti valtava lapsilauma: 7 428 "mukulaa". Tämä Mudilaskoor oli koottu 198 tenavakuorosta. Laulujen aiheet olivat lasten maailmasta: kesä, lampaat, koti, isänmaa. Kaikki kappaleet olivat ensiesityksiä, kuten muutenkin yli puolet kaikista laulukonserttien teoksista. Kullakin kappaleella oli oma johtaja.

Isompien lasten kuorossa oli 5 390 laulajaa (161 kuoroa), aiheet siinäkin lasten arkielämästä. Suurin ryhmittymä oli yhdistetty poika- ja mieskuoro (119 kuoroa, 3 827 laulajaa). Loppupuolella esiintyi yhdistetty orkesteri (2 500 soittajaa 91 orkesterista). Sen jälkeen esiintyneessä sekakuorossa oli 10 551 laulajaa 328 kuorosta. Aivan viimeisenä lavalle oli noussut yhteiskuoro, jossa oli 21 225 laulajaa 659 kuorosta. Tätä ohjelman osaa ryhmämme ei ehtinyt kuunnella loppuun asti. Lähdimme kotimatkalle puolivälissä tätä 7 tunnin konserttia. Meiltä jäivät kuulematta muun muassa laulut Oma saari, Kosketus, Isänmaani on rakkaani sekä Kotimaa (laulujen nimet vapaasti suomennettuina). Edellisellä kerralla viisi vuotta sitten olimme olleet loppuun asti ja saaneet omin silmin nähdä, että esiintymislavalle todella mahtui yli 20 000 laulajaa, ja että ryhmittymiset kautta linjan sujuivat sutjakkaasti.

Ihmettelyä ja ihastelua

Kotimatkalla riitti keskustelua. Puhuimme myös juhlayleisön käyttäytymisestä. Kukaan 30 hengen ryhmästäni ei nähnyt yli 100 000:n yleisössä ainoatakaan humalaista. Yleisön ikärakennetta ihasteltiin. Mukana oli kaiken ikäisiä ihmisiä, vauvasta vaariin. Nuoret perheet olivat nurmikoilla huopineen ja lastenvaunuineen. Mistään päin ei näkynyt eikä kuulunut lasten itkua tai muutakaan häiritsevää ääntä. Kaikilla oli eväitä, niitä tarvittiin seitsemän tunnin ohjelman aikana, mutta roskat jokainen kuljetti itse pois.

Mietin juhlatilaisuuksien väkimääriä (laululavalla samaan aikaan yli 20 000 esiintyjää ja katsomossa yli 100 000 kuulijaa) suhteessa Suomen ja Helsingin asukaslukuihin. Ihailen ja ihmettelen, miten pienestä asukasmäärästä löytyy Virossa sellainen määrä kaiken ikäisiä ihmisiä, jotka harrastavat säännöllisesti laulua ja tanssia. Näitä esityksiä ei ole saatu aikaan viime hetken harjoittelulla.

Minusta näyttää, että Virossa tavoite näyttää aina olevan edessäpäin, pyritään aina kohti parempaa.

Sama suhtautuminen näyttää liittyvän Virossa kaikkeen suunnitteluun, kaikilla elämän alueilla. Minun silmissäni Viro on yhteisöllisyyden mallimaa.

Laulujuhlat ovat sydämen asia

Viron kansan tunnot heidän suuntautuessaan kohti vuoden 2019 suurta juhlaa, ovat tuskin muuttuneet siitä, mitä Presidentti Lennart Meri on vuoden 1999 juhlissa lausunut:

Nyt on muotia sanoa, että laulujuhlat eivät ole enää muodissa.

Kiitos teille kaikille, että te läsnäolollanne olette osoittaneet sellaisen hölmön puheen perättömäksi. Tuhatkertaiset, sydämelliset kiitokset!

Laulujuhlat eivät ole koskaan olleet muodissa, sillä laulujuhlat eivät ole muotiasia. Laulujuhlat ovat sydämen asia. Niin kuin viron kieli ja mieli, niin kuin rakkaus. Muodit tulevat ja menevät, mutta kansa ja valtio pysyy. Laulut ovat olleet meidän aseemme ja laulujuhlat meidän voittomme.

Viron tasavallan presidentin puhe XXIII yleislaulujuhlissa, 3. heinäkuuta 1999.
Anneli Myllärin ja Olli Hirvosen suomennos

Syyskokouksen 25.10.2014 päätöksiä

Liiton puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen toivotti kaikki tervetulleiksi, avasi kokouksen ja informoi kokousväkeä siitä, että Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi 10.4.2014 liiton uudet säännöt, joihin ehdotetut muutokset hyväksyttiin v. 2014 kevätkokouksessa.

Syyskokouksen puheenjohtajaksi valittiin Aili Mehiläinen ja sihteeriksi Anne Tuohimäki.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aliisa Majava ja Tytti Piironen, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina.

Äänioikeutettuja jäsenjärjestöjen edustajia oli 6 ja henkilöjäseniä 6.

Päätökset vuoden 2015 maksuista:
- jäseneksi liittymismaksua ei kanneta
- jäsenyhdistyksen jäsenen maksu 2 € / jäsen
- henkilöjäsenen jäsenmaksu 20 €
- kannattava jäsen 50 €

Inkeriläisten viestin tilausmaksu:
- EU-maat 35 €
- muut maat 40 €

Hallituksen laatima toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin.

Puheenjohtajaksi v. 2015 valittiin yksimielisesti Alina-Sinikka Salonen
Hallituksen jäsenet vv. 2015 – 2017
- erovuorossa ollut varsinainen jäsen Aliisa Majava ei ollut käytettävissä, joten hänen tilalleen valittiin Anni Reuter, Helsinki
- erovuorossa ollut varsinainen jäsen Toivo Puronen valittiin uudelleen
- erovuorossa ollut varsinainen jäsen Toivo Tupin valittiin uudelleen
- erovuorossa olleen hallituksen varajäsenen Lassi Saressalon tilalle valittiin
Anna Räikkönen, Vantaa

Uudistettujen sääntöjen mukaan liitolle tarvitaan yksi (1) toiminnantarkastaja ja yksi (1) varatoiminnantarkastaja:
- Antti Kokkinen, Espoo valittiin varsinaiseksi toiminnantarkastajaksi
- Tarja Nieminen, Vantaa valittiin varatoiminnantarkastajaksi

Päätettiin, että v. 2015 kevät- ja syyskokoukset pidetään Inkeri kodissa hallituksen määräämänä ajankohtana ja kutsu niihin julkaistaan Inkeriläisten viestissä sääntöjen mukaisesti.
Kutsu julkaistaan myös liiton www- sivuilla.

Kesäjuhlat 2015 pidetään Lahdessa 11. tai 12. päivänä heinäkuuta yksipäiväisenä juhlana.
Inkeriläisten viestiin tulee ilmoitus juhlista keväällä.

LYHYESTI

Inkeri-iltapäivässä yleisön taholta kerrottiin kahdesta ajatuksia antaneesta kirjasta. Kertoja oli kantasuomalainen, joissa nämä kirjat herättivät kiinnostuksen tutustua inkeriläisyyteen.

1) Pekkanen Toivo. Inkerin romaani. WSOY. Helsinki 2002. Toivo Pekkanen on kirjoittanut todennäköisesti jo 40-luvulla romaanin inkeriläisten dramaattisista vaiheista Venäjän vallankumouksen aikana, jolloin punaiset ja valkoiset joukot vuorotellen valtasivat maata. Romaanissa kuvataan myös 1920-luvun loppua, maan kollektivisointia ja uskonnollisia vainoja. Käsikirjoitus on todennäköisesti 1940-luvulta. (Pekkanen eli 1902 1957.) Aika ei ole ollut mahdollinen kirjan julkaisemiselle. Se putkahtaa esiin 1965, kun Kirjallisuuden seurassa puhutaan aiheesta Toivo Pekkanen ja toinen maailmasota. Käsikirjoitus kuitenkin oli ja pysyi pankkiholvissa, kunnes se luovutettiin Kirjallisuuden Seuran Kirjallisuusarkistoon 1999. Sieltä Matti Mäkelä löysi sen. 60 vuotta vanha käsikirjoitus taipui lopulta kirjaksi WSOY:n kustantamana 2002.

2) Vettenniemi Erkki. Punaisen terrorin todistajat: Neuvostoliitto suomalaisten leirivankien muistelmissa. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Karisto. Hämeenlinna 2004. Pohjautuu Tampereen yliopistossa 2001 hyväksyttyyn väitöskirjaan. Tekijä esittelee Gulag-järjestelmästä versoavaa suomalaista leirikirjallisuutta. Muistelmia on 38. Markku-Antti Niemisen (netistä) arvion mukaan Neuvostoyhteiskunnan ja sen leirijärjestelmän painajaismainen ilmapiiri on tavoitettu elävästi, kuten myös ihmiskohtaloiden sattumanvaraisuus ja historian välinpitämättömyys.

SUOMALAISUUDEN LIITTO: SUKUKANSAYHTEYTEMME OVAT LIPUTTAMISEN ARVOISIA

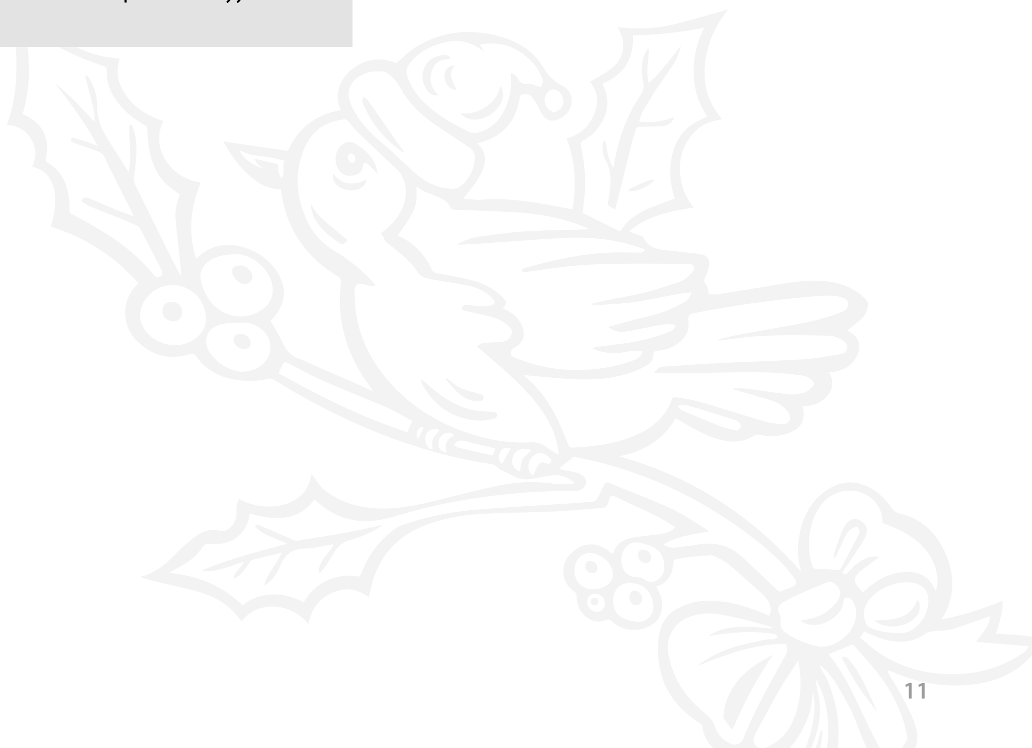
Suomalaisuuden Liitto toivoo lokakuun kolmantena lauantaina vietettävän sukukansapäivän julistamista vakiintuneeksi liputuspäiväksi. Liitto vetoaa sisäasiainministeriöön, jotta se määräisi valtion virastot ja laitokset liputtamaan sukukansapäivänä ja suosittaisi yleistä liputusta myös muille.

Suomalaisuuden Liiton näkemyksen mukaan suomalaisugrilaisuus on tärkeä osa suomalaisuutta, sillä kielemme vaikuttaa niin kulttuuriimme kuin ajatteluumme. Suomen on myös hyvä kunnioittaa sukukansojensa kulttuurien monimuotoisuutta.

Suomalaisuuden Liiton puheenjohtaja Sampo Terho näkee sukukansapäivän liputuksella sekä symbolista että välineellistä arvoa: ”Sukukansapäivän kohonnut yhteiskunnallinen status rohkaisisi ihmisiä pohtimaan syvällisemmin suomalaisen identiteetin eri puolia ja kannustaisi yhteydenpitoon kielisukulaistemme kanssa.”

”Sukukansapäivänä liputtaminen olisi siksikin luontevaa, että Viron parlamentti sääti jo vuonna 2011 lain, jonka mukaan sukukansapäivä on maassa liputuspäivä. Unkarin parlamentti hyväksyi 9. huhtikuuta 2013 lain, jonka mukaan maassa juhlitaan lokakuun kolmatta lauantaita sukukansapäivänä”, muistuttaa Terho.

Sukukansapäivää juhlittiin tänä vuonna 18. lokakuuta.

KUVIA VUODEN VARRELTA

Kuvat: Riikka Mahlamäki-Kaistinen ja Anneli Rajaniemi

Näin joulun lähestyessä on mukava muistella kesäisiä lämpimiä päiviä. Ohessa vasemmalla muutama tuokiokuva Helsingissä pidetyiltä kesäjuhlilta ja oikealla Tallinnan laulujuhlilta.

KANADAN INKERILÄISMIES JA HÄNEN KIRJALLINEN TUOTANTONSA

Teksti ja kuvat: Alina-Sinikka Salonen

Kesällä 2007 järjestin Inkerin kulttuuriseuralle Itä-Inkerin matkan, jonka reitin suunnittelin lähtijöiden toiveiden mukaan. Matkalle ilmoittautui kaksi henkilöä Kanadasta. Lupasin heille mahdollisuuden vierailla Tuutarin Ruskelassa. Toinen heistä oli 79-vuotias mies, toinen hänen tyttärensä. - Hapuileva, toista matkaansa järjestävä matkanjohtaja hieman säikähti: miten näin erikoisesta tilanteesta selvitään? Miten viisumikin järjestyy?

Sitten kävi ilmi, että vaikeudet olivat Kanadan päässä. Liisa-tyttärellä oli viisi kuukautta vanha tytär Ella Maria, jonka äiti jätti muun perheen hoiviin kotiin Kanadaan. Näin tärkeänä lääkäri-tytär piti sitä, että Reino-isä pääsi tälle matkalle.

Miten viisumikin järjestyy?

Viisumin saaminen Kanadasta Venäjälle oli Jaakkimaisen kertoman mukaan todella tuskallinen prosessi. Kaikesta selvittiin, ja Reino Jaakkimainen ja hänen tyttärensä Liisa saivat tehdyksi matkan Tuutarin Kurkelaan, jonka Reino oli nähnyt viimeksi elokuun lopussa 1942.

Reino on kertonut matkasta Inkeriläisten viestissä 7 – 8/2007 otsikolla Kurkelaa etsimässä. Reino oli saanut käsiinsä ennen matkaa kartan. ”Yllätyin, saatuani Keski-Inkerin kylä- ja tiekartan, kuinka syvästi sieltä löytämäni kotikyläni Tuutarin Kurkelan nimi vaikutti minuun. Oli kuin saisin takaisin jotain konkreettista, minkä luulin täysin kadottaneeni.”

Itse matkasta hän kertoo, että kylämaisema näytti vieraalta. Ei näkynyt Partasin risteystä, ei kylien välisen puron ylittävää siltaa. Oltiinko lainkaan oikealla tiellä? Kun jatkoimme polunta-

Reino Kurkelassa.

Reino antaa hyttyselle kyytiä. Vierellä tytär Liisa.

paista tietä, näimme yllättäen etsimämme talon. Ja pihalla odotti yksi serkuista. Hetken päästä olivat kaikki sukulaiset koolla. ”Yhteinen ilomme oli näkemisen arvoinen”, Reino kirjoittaa. – Muille matkalaisille oli todella koskettavaa olla läsnä, kun serkukset tapasivat toisensa 65 vuoden jälkeen.

Matkan jälkeen Reino totesi, että oli vanhentunut Kanadassa viisumin järjestelyissä viisi vuotta, mutta sai ne monin verroin takaisin matkan aikana.

Viestissä 3/2007 Reino Jaakkimainen kirjoittaa Lukijain kynästä –palstalla lapsuuden muistoista. Numerosta 11/2007 alkaen Inkeriläisten viestissä on harvakseltaan julkaistu Reino Jaakkimaisen jatkokertomusta Matkan varrelta – Inkerinsuomalaisen muistelmia. Sarja jatkuu aina, kun lehdessä on

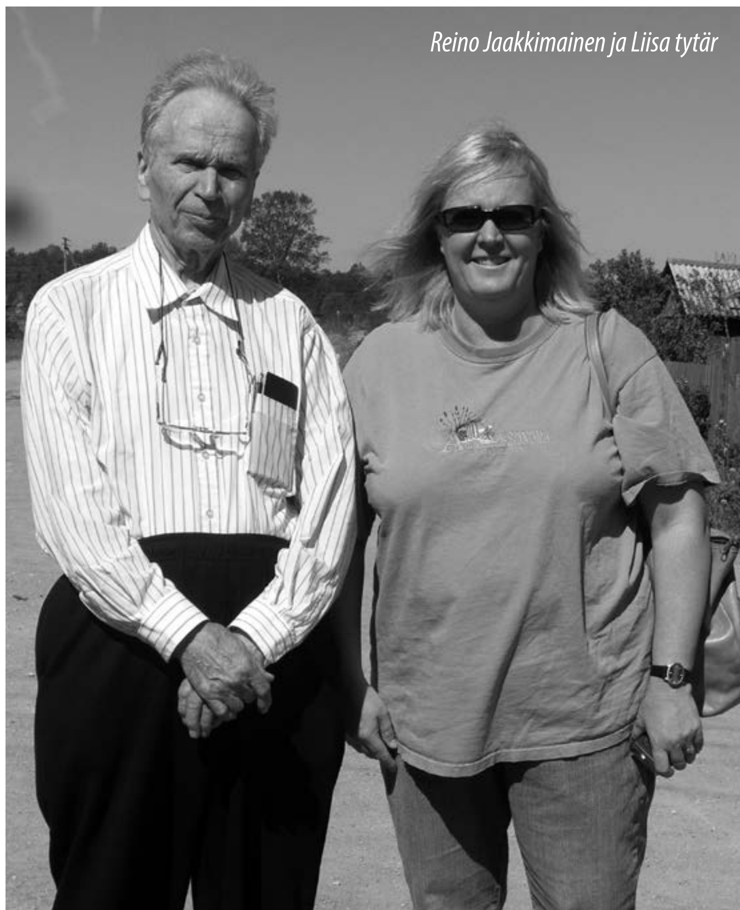
Emme todellakaan tiedä, missä kaikkialla maailman eri kolkissa on ”sulatettuna” inkerinsuomalaista verta.

sille tilaa. Edellisessä Viestissä 5/2014 kerrotaan perheen tulosta Paldiskin kautta Suomeen. (Tekstissä on kuitenkin valitettavasti Reino Jaakkimaisen nimi vaihtunut toiseksi.) Pitkät tauot valitettavasti vaikeuttavat muistelmien seuraamista, mutta sille ei tässä tilanteessa mahda mitään.

Kirjoitukseni tarkoituksena on tuoda julki, että Reinon kirjallinen tuotanto on paljon laveampaa kuin tämä Viestin jatkokertomus. Kanadassa insinööriksi valmistunut Reino Jaakkimainen on kirjoittanut ja julkaissut omakustanteina kaksi noin 300-sivuista kirjaa, joissa kerrotaan jälkipolville erittäin tarkasti perheen vaiheista Reino-isän kokemana.

Ensimmäisen kirjan nimi on Along the Way – Memoirs of an Ingrian Finn (2011) (Matkan varrelta), sisällöltään kutakuinkin sama kuin mitä Viestissä julkaistaan.

Toinen kirja, In Canada`s Melting Pot – The Memoirs of Reino Jaakkimainen (Kanadan sulatusuunissa – Reino Jaakki-

Reino Jaakkimainen ja Liisa tytär

maisen muistelmat), ilmestyi kesällä 2013. Se on kuvineen vaikuttava 300 sivun perhekronikka, joka alkaa vuodesta 1951 ja kertoo nimensä mukaan ajasta Kanadassa.

Kirjasta selviää kiinnostavia yksityiskohtia, muun muassa se, että kaikki perheenjäsenet ovat joskus käyneet Suomessa. Inkerinmaalla ja kotikylässä Ruskelassa ovat kuitenkin käyneet vain Reino ja Liisa-tytär. Tämä matka ja siellä tavatut henkilöt on kirjassa kuvattu hyvin tarkasti. Tekstin kirjoittajakin on matkanjohtajana päässyt tähän ”sulatusuuni-kirjan” kuvitukseen!

Reino on ollut aktiivinen urheilija, joka on harrastanut monia lajeja, muun muassa juoksua, hiihtoa, pyöräilyä ja rullasuksihiihtoa. Hän on osallistunut lukuisiin vaativiin urheilutapahtumiin eri puolilla maailmaa, yhtenä esimerkkinä laadusta ja tasosta on Finlandia-hiihto Suomessa 1993.

Olen Inkerin suomalainen. Sen olen perinyt esivanhemmiltani ja sitä ei voi kukaan minulta riistää.

Reino on muutenkin ollut näkyvä henkilö ja on elämällään tuonut ”kultaa ja kunniaa” inkerinsuomalaisena Kanadassa. Emme todellakaan tiedä, missä kaikkialla maailman eri kolkissa on ”sulatettuna” inkerinsuomalaista verta. (Minun sukuni kauimmaiset veripisarat ovat Japanissa.) Harvat kuitenkaan ovat tallentaneet elämäänsä jälkipolville yhtä hyvin kuin Reino.

”Palattuani juurilleni voin nyt rauhallisemmin mielin kääntää Kurkela-sivun elämäni kirjassa, tanakampana, ilman hyödytöntä vihaa (katkeruutta on vaikeampi välttää), ylpeämpänä siitä, kuka olen: Olen Inkerin suomalainen. Sen olen perinyt esivanhemmiltani ja sitä ei voi kukaan minulta riistää. Olemme kaikki maksaneet suomalaisuudestamme kalliin hinnan. Näkemämme Kurkela, niin kuin koko Inkerinmaakin, on osana sitä samaa hintaa.” (Inkeriläisten viesti 7 – 8/2007)

Kiitos sinulle, Reino Jaakkimainen, että olet koko elämäsi ajan antanut inkerinsuomalaisuudelle sen arvon, joka sille kuuluu. Erityisen suuret kiitokset siitä, että olet halunnut jakaa näitä kokemuksia myös Inkeriläisten viestin lukijoiden kanssa. Olemme lämpimin ja siunaavin ajatuksin kanssasi, kun luemme tässäkin numerossa Matkan varrelta – kertomustasi.

MATKAN VARRELTA

– INKERINSUOMALAISEN MUISTELMIA

Reino Jaakkimainen

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetuille muistelmille.

Osa 4 *SUOMESSA, ESI-ISIEMME MAASSA*

Karanteenileiri Karjalohjalla

Meidät sijoitettiin Karjalohjan Makkarjoki kansakoulun rakennukseen, mikä toimi Lohjan karanteeni pääleirin alaleirinä. Sen sijainti oli idyllinen. Rakennus oli havu- ja sekametsän ympäröimä, joka oli tyypillistä Suomessa (totesin tämän myöhemmin) – oli vahan tai ei yhtään alakasvua, lähellä Karjalohjan kylää. Siellä ei ollut mitään aitoja eikä vartijoita. Koko virallisuus sisältyi ainoastaan koulun naisopettajaan, leirin johtajaan, ja vanhanpuoleiseen lottaan, joka huolehti ruuasta; sen valmistamisesta ja tarjoilusta. Mikä ero tällä olikaan Kloogan karanteeni leiriin! Tämä ei selvästi tulisi olemaan mikään keskitysleiri, eikä vankila, vaan enemmänkin lepo- ja toipumispaikka. Meitä oli yhteensä vain noin 40 ihmistä. Ottaen huomioon pyhäkouluikäisten lasten lukumäärän keskuudessamme oletan perheet tulleet valituksi tänne sen perusteella.

Olimme saapuneet Hankoon toukokuun loppupuolella 1943 osittaispilvisenä iltapäivänä pienenpuolisen ryhmän vastaanotossa. Pari asiaa iski silmääni: teini-ikäinen poika puukko vyöllä ja graniittikalliot joka puolella. Poika näytti minusta hyvin sankarilliselta. (Talvisodan jälkeen kaikki suomalaiset olivat mielestäni sankareita. Olinhan nähnyt jotain siitä suuresta määrästä puna-armeijan miehistöä ja kalustoa saadakseni jonkinlaisen käsityksen mitä voimaa vastaan suomalaiset olivat taistelleet.)

Tämä ei selvästi tulisi olemaan mikään keskitysleiri, eikä vankila, vaan enemmänkin lepo- ja toipumispaikka.

Siihen aikaan puukon kantaminen oli aika yleistä, varsinkin maaseudulla, opin sen jälkeenpäin. Pianhan se oli minullakin.

Minulla ei ole varmaa mielikuvaa, mutta luulen että meidät vietiin junassa Lohjalle, missä nukuimme ensimmäisen yömme Suomessa. Nukuimme kerrossängyissä olkitäytteisillä kraft paperipatjoilla. Ne rapisivat hiukan, muuta olivat muuten hyvin mukavia, verrattomasti parempia kuin mihin olimme tottuneet. Leirin pihalla kaunis nuori tyttö iski minulle silmää. ”Hei, pidän Suomesta”, ajattelin. (Tytöt yleensä eivät huomanneet Mattia ja minua; ainoastaan Jussilla näytti olevan heihin vetovoimaa.) Olimme Lohjalla vain yön yli ja sitten meidät vietiin sieltä Karjalohjalle.

Ajankuluksi tarjottiin aikuisille tilaisuus tehdä vapaehtoista palkallista työtä lähisuolla suoturpeita kaivamassa. Isa kävi siinä työssä. Me, 11 ’keskenkasvuista’: 8 poikaa ja 3 tyttöä, saimme käydä pyhäkoulua. Koulua antoi Karjalohjan pastori Eino Raunio ja Makkarajoen naisopettaja. Viisitoistavuotiaana taisin olla nuorimpia luokalla. Luulen opettajamme olleen yllättyneitä siitä kuinka hyvin selvisimme sekä suullisessa että kirjallisessa suomenkirjakielen käytössä. He eivät luultavasti tienneet, että me olimme kaikki käyneet ainakin kaksi vuotta (mitä minä tein) koulua suomenkielellä kotona Inkerissä.

Oppitunnit pidettiin usein ulkona, oppilaat istuen ruohon päällä, auringonvalon pilkistäen ympärillä olevien puunlehtien läpi. Lausuimme ääneen Isä Meidän, Uskontunnustuksen ja lauloimme virsiä uusista virsikirjoista, mitkä olimme juuri saaneet. Lisaksi, pastori piti meille kaikille sunnuntaisin jumalanpalveluksen. Sitä arvostimme kaikki, mutta erikoisesti vanhempamme, jotka olivat aikaisemmin saannollisesti käyneet sunnuntaisin kirkossa, eivät 1937-vuodesta lähtien enää niin voineet tehdä Neuvostovallan pantua kaikki kirkolliset toiminnat pannaan.

Ensikertainen Herran Pyhä Ehtoollinen pidettiin meille kesäkuun 29. päivänä 1943 Karjalohjan kauniissa suuressa kirkossa, missä meitä tutkittiin alttarin edessä mitä olimme oppineet. Kirkossa oli paljon väkeä, kenties enemmän kuin tavallista. Monet tulivat varmaan katsomaan uteliaisuudesta miltä nämä inkeriläiset oikein näyttivät ja miltä kuulostivat. Minun vuoronani oli lausua kolmas osa Uskontunnustuksesta. Kukaan meistä ei tehnyt virheitä ja meidät kaikki hyväksyttiin ottamaan ensimmäisen Ehtoollisemme ja saamaan siitä todistuksen.

Vain yksi asia pilasi elämäämme tässä idyllisessä paikassa. Ruoka-annokset eivät olleet läheskään riittävät. Olimme koko ajan nälissään, melkein yhtä pahasti kuin Kloogalla Virossa. Lottapoloinen sai syytteet siitä. Tätä hiljaista tunnontarkkaa, ahkeraa, epäitsekästä naista monet epäilivät, ettei hän antanut meille täysiä annoksia. Tämä seikka tuli kipeästi selville jäähyväistilaisuudessa. Leirin johtaja piti puheen jossa hän kiitti meitä hyvästä käytöksestä ja toivoi meille menestystä aloittaessamme uutta elämää Suomessa. Sen jälkeen useat leiriläiset, Isä mukaan luettuna, pitivät puheita kiittäen leirin johtajaa ja pastoria, mutta ilmeisen tarkoituksellisesti jättivät mainitsemasta lottaa. Naispolonen oli kyyneleissä. Hän sanoi, että hän oli antanut kaiken

Näytimmeköhän me hänestä mustalaisilta, laahaten erilaisia laukkuja ja puhuen kummallista murretta?

meille mitä sai ja pahoitteli ettei se ollut tarpeeksi. Tunsin oloni niin pahaksi, että tuskin pidätyin nousemasta ylös ja tukemasta häntä, vaikkei se olisikaan ollut minulle pojannulikalle sopivaa. Halusin sanoa lotalle, että puolestani hän teki hyvää työtä ja ansaitsi meidän sydämelliset kiitokset. (Kaduin jälkeenpäin etten sitä tehnyt sittenkin.)

Karanteeniaikaamme oli lopussa ja meidät kyöstittiin takaisin pääleirille Lohjaan. Aika oli tullut sijoittaa meidät apua tarvitseville maatiloille.

Espoo
"Nämä ihmiset eivät halua tehdä työtä"

Meidät, kaikki työkykyisinä, oli helppo sijoittaa. Saimme paikan Espoon kauppalan Vainion maatilalla, lähellä Helsinkiä. Herra Vainio oli Eduskunnan jäsen ja käytti paljon ajastaan virallisissa tehtävissä Helsingissä.

Saimme junaliput ja ohjeet, että meidät noudettaisiin rautatieasemalta talon puolesta. Sinne saavuttuamme odotimme pitkään, muttei ketään saapunut. Asemanhoitajakin poistui ja sulki aseman ennen kun ehdimme kysyä hänen neuvoaan. Ei siinä muuta auttanut kun lahtea hakemaan maatilaa. Rupesimme kävelemään taloryhmää kohden tietä pitkin raahaten tavaroitamme. Olimmehan siihen jo Inkerissä tottuneet. Ketään ei ollut näkyvissä. Sitten jostain ilmestyi minun ikäiseni vaalea tyttö takaamme. Kun hän lähestyi meitä, tiedustelin häneltä Vainion kartanoa. Hän ei ollut huomaavinaan minua, niin kuin minua ei olisi ollut olemassakaan, vaikka olin ihan hänen edessään. Tyttö jatkoi vaan matkaansa. Olin ällikällä ja me kaikki ihmeissämme. Sain kunnon nolauksen. Näytimmeköhän me hänestä mustalaisilta, laahaten erilaisia laukkuja ja puhuen kummallista murretta? Jatkoimme matkaa ja ennen pitkää eräs toinen, vanhempi nainen saavutti meidät. Hän antoi hyvät neuvot ja helposti löysimme Vainion kartanon.

Rouva Vainio pahoitteli kovasti tapahtunutta. Hän oli antanut ohjeet kahdelle heillä olleelle sotavangille, ja oli yllättynyt ja pahoitteli, ettei ohjeita oltu noudatettu.

Hän meni laittamaan ruokaa ja me silla aikaa keskustelimme

Inkeriläismiehiä pelaamassa poppaa.

yhden sotavangin, inkeriläisen, kanssa. Toinen heistä, venäläinen oli jossain muualla. Meidän päähuoli oli ruuasta. ”Oliko sitä riittävästi?”, kysyi Isa. Mies käyttäytyi vahan kummallisesti. Hiukan vältellen hän sanoi: ”Joskus olemme nälissään”. ”Työpäiväkin on ajoittain aika pitkä”, hän lisäsi. Näytti kuin hän olisi huolissaan puhuvansa liian paljon.

Pöytä oli kauniisti katettu, sivistyneen tapaan, ruoka maukasta; alkupala, pääruoka, jälkiruoka ja korvikekahvia. Koska aamiainen Lohjalla oli ollut nuukaa kuten tavallista, olimme syötyämme vieläkin nälissämme, mutta häpeilimme pyytää lisää, vaikka emäntä sitä tarjosikin. Nousimme pöydästä nälissämme. Sotavanki viittaili varovasti, että annokset tosiaan olivat vahanpuoleisia.

Nyt olimme tosihuolissaan. Epäilimme inkeriläistä. Hänellä oli luultavasti oma syynsä toivoa, että menisimme pois. Sotavangit varmaan pelkäsivät, että meidän tultua heidät lähetettäisiin takaisin vankileirille kamaliin olosuhteisiin. Meidät oli varmaan tahallaan jätetty hakematta rautatieasemalta. Kävi aika ilmeiseksi, että jääminen taloon tulisi aiheuttamaan kitkaa. Myös sotavankien huolelle voisi olla perää. Jäämällä tänne voisimme aiheuttaa pahaa sotavangeille. Isä päätti, että meidän oli parasta palata takasin Lohjan leiriin. Rouva Vainio oli järkyttynyt, mutta ei voinut estää meitä. Tällä kertaa saimme kyydin asemalle ja menimme junalla takaisin Lohjan leirille.

Karanteeni leirillä ihmiset sijoitettiin eri puolille hyvin nopeasti, mutta kukaan ei näyttänyt kiinnostuneen ottamaan meitä. Heinäkuun toisella viikolla eräs maanviljelijä halusi tavata meidät. Hän sanoi ihmettelevänsä miksi emme halunneet tehdä työtä. Isä kysyi häneltä ihmeissään miksi hän sellaista kysyi. ”Se on teidän papereissaan” sanoi farmari. ”Siinä sanotaan, että olitte kieltäytyneet tekemästä työtä.” ”Emme ole ilmaisella eläjiä. Olemme tehneet työtä koko ikämme, ei työ pelota meitä. Me haluamme ainoastaan tietää, että saammeko tarpeeksi ruokaa, ettei olla nälissään”, sanoi Isä. Farmari Niilo nauroi: ”Sen minä voin vakuuttaa, meillä on paljon ruokaa.” hän allekirjoitti paperit ja otti meidät kärryilleen. Hän ajoi kotiinsa Uusikylään, Pusulassa. Hänen kartanon nimi oli Ylitalo.

ISOISOÄIDIN JÄLJILLÄ

Emelie Anttonen-Bø:n tekstistä suomentanut Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Inkeriläisten jälkeläinen pyytää lukijoiden apua!

Nimeni on Emelie Anttonen-Bø. Olen ruotsalainen sosiaalityöntekijä ja asun Norjassa. Isoisäni nimi on Niilo Anttonen ja hän on sankarini.

Isoisäni syntyi Suuri Suojalassa 1922. Tuolloin hänen nimensä tosin oli Nikolaj Timofeyevich Antonov. Hän kasvoi pienessä kylässä äitinsä Pelageya Pavlovna Antonovan kanssa, jota kutsuttiin Paulaksi. Isoisäni isä, Timofej Antonov, kuoli jo ennen pojan syntymää. Paula oli venäläinen toisin kuin valtaosa alueen asukkaista. Isoisäni ei tiedä tarkalleen missä tämä oli kasvanut, eikä oikeastaan tiedä juuri mitään muutakaan tämän perheestä. Paula saattoi olla syntyjään pietarilainen, sillä hän kulki tottuneesti kaupungissa käydessään siellä poikansa kanssa myymässä tuotteita.

Isoisälläni oli hyvin läheiset suhteen kahteen naapuriperheeseen. Pullisen perheeseen kuului lapset Ville, joka oli Niilon ikätoveri sekä Anni, Liisa, Mari ja Heikki. Rantalaisilla taas oli lapset Matti, Mikko, Jussi, Anna ja Liisa. Mikko tuomittiin kymmeneksi vuodeksi vankilaan puukotettuaan miestä juhlissa ja Jussi kuoli sodassa vuonna 1942.Nämä molemmat perheet, isoisäni ja tämän äiti mukaan lukien, karkotettiin vuonna 1935 ja he päätyivät Volgan alueella Babaevon ulkopuolella pieneen kylään nimeltä Slatinskaya. Perheet hajaantuivat ympäri Volgan aluetta ja yhteydet katkesivat. Isoisäni näki naapureistaan myöhemmin ainoastaan Rantalaisen Annan. Tämänkin vain kerran, miltei ohimennen Korkassa vuonna 1942. Isoisäni asui kolhoosissa muutaman vuoden ja työskenteli Suda-järvellä. Sitten hänet kutsuttiin sotaväkeen vuonna 1940. Hän hyvästeli äitinsä liittyessään puna-armeijaan Olonetzissä, eikä nähnyt tätä enää koskaan uudestaan. Siitä kaikesta mitä isoisälle tapahtui vuosien 1940 ja 1944 välillä en voi tässä kirjoittaa, koska tarina on liian pitkä ja monipolvinen. Elokuussa 1941 isoisäni kuitenkin hylkäsi puna-armeijan ja antautui suomalaisille sotilaille, jotka olivat saartaneet heidät matkalla Valamon saarella. Koska isoisäni puhui suomea ja venäjää, hän sai työskennellä Suomen armeijan tulkkina kuulusteltaessa puna-armeijan sotilaita. Myöhemmin hänen annettiin liittyä Suomen armeijaan ja kuten niin monelle muullekin inkeriläiselle, hänelle luvattiin sodan jälkeen maan kansalaisuus.

Minusta on valtavan surullista, että isoisäni ei tiedä mitä hänen äidilleen tapahtui.

Ensi vuonna aion matkustaa Venäjälle ja kulkea isoisäni jalanjälkiä.

Vuosien 1941 ja 1944 välissä tapahtui paljon. Isoisääni muun muassa ammuttiin ja hän vietti lähes puolivuotta Hämeenlinnan sairaalassa. Isoisälleni tehtiin tällöin selväksi, ettei hän saisikaan jäädä Suomeen vaan hänet palautettaisiin itärajan taa. Isoisäni pakeni kuljetuksesta kun häntä oltiin viemässä vankileirille. Pitkän pakomatkan päätteeksi hän päätyi Ruotsiin, jossa hän elää yhä tänäänkin ja kertoo tarinoitaan kahdeksalle lapselleen, 23 lapsenlapselleen ja 22 lapsenlapsenlapselleen.

Luin huhtikuussa pienen kirjasen, jonka isoisäni oli kirjoittanut vuonna 1993 meille sukulaisilleen, jotta hänen tarinansa ei vaipuisi unohduksiin. Minusta on valtavan surullista, että isoisäni ei tiedä mitä hänen äidilleen tapahtui. Ja samanaikaisesti tuntuu kovin epäreilulta, ettei äitikään tiedä mitä hänen pojalleen kävi. Aloin tehdä tutkimusta asian tiimoilta. Työskenneltyäni huhtikuusta asti tämän tehtävän parissa ja saatuani paljon apua muun muassa venäläisiltä sanomalehdiltä olen saanut paljon selville. Olen löytänyt joitain vihjeitä siitä mitä isoisäni äidille tapahtui ja minne hänet on haudattu. Ensi vuonna aion matkustaa Venäjälle ja kulkea isoisäni jalanjälkiä ja etsiä lisää vastauksia.

Olen jäljittänyt isoisäni karkotuslistalta. Hän esiintyy listalla nimellä Nikolaj Anttonen. Näin siitäkin huolimatta, että häntä kutsuttiin tuolloin jo Niilo Anttoseksi, joksi hän muutti nimensä turvallisuus syistä. Listassa hänet oli virheellisesti merkitty syntyneeksi vuonna 1921 ja hänen toinen nimensäkin oli kirjoitettu väärin. Törmäsin myös mielenkiintoiseen seikkaan. Nimittäin siihen, että hänen lähisukulaisekseen ei ollut merkitty hänen äitiään vaan Liisa ja Anna Rantalainen, joiden väitettiin olevan hänen serkkujaan. Tämäkään ei kuitenkaan pitänyt paikkaansa. Jäin miettimään miksi näin oli käynyt.

Haluan löytää Annan tai Liisan sukulaisia.

Löysin vuoden 1997 Inkeriläisten Viestin maaliskuun numerosta jotain mielenkiintoista. Sivulla 15 joku etsii Suuri Suojalasta kotoisin olevaa Liisa Rantalaista, joka on syntynyt Vuoleen seurakunnassa 1.8.1924. Hänen siskonsa Anna Rantalaisen kerrotaan syntyneen 1918 ja vanhempien Katri Rantalaisen 1883 ja Paavo Rantalaisen 1873. Heidän kerrotaan olleen Venäjälle sodan aikana. Mietin, että tässä on varmasti kyse isoisäni naapureista. Olen yrittänyt jäljittää heitä tai pikemminkin heidän elossa olevia sukulaisiaan. Yhden inkeriläisen Anna Rantalaisen lapsen löysinkin, mutta hän osoittautui vääräksi.

Karkotuslistan mukaan Anna ja hänen siskonsa Liisa asuivat jonkin aikaa Suomessa sodan aikana. Anna asui mahdollisesti Siltakylässä, Kotkassa ja Sinisalossa. Näistä ainakin Kotka pitää paikkansa, sillä siellä isoisäni törmäsi häneen. Isoisäni muistelee, että Anna olisi asunut tuolloin Eino Sinisalon ja Helga Määtäsen kanssa. Liisa puolestaan asui Lyyli Perttulan kanssa, mutta missä kaupungissa. Sitä en tiedä. Rekisterissä ei mainita Rantalaisen veljeksi, joten heistä ei tiedä tämänkään vertaa.

Tarvitsen nyt apuanne. Haluan löytää Annan tai Liisan sukulaisia. Löytyisikö Inkeriläisten viestin lukijoista ketään, jolla olisi vastauksia kysymyksiini. Ehkä joku tietää jotain isoisäni äidistä, Paulaksi kutsutusta Pelageya Pavlovna Antonovasta tai isästä Timofej Antonovista, josta en tiedä mitään muuta kuin nimen ja hautapaikan.

Isoisäni on jo vanha, joten minulla ei ole niin paljon aikaa kuin tarvitsisin tämän hankalan palapelin kokoamiseen. Näin ollen käännyt puoleenne. Jos jollain on vaikka vain pienikin tieto asiasta, pyydän, että kääntyisitte puoleeni.

Emelie Anttonen-Bøe
emelie_anttonen@yahoo.se
004741256469

(yhteydenotot englanniksi tai ruotsiksi. Suomeksi voi ottaa yhteyttä Inkeriläisten viestin kautta osoitteella riikka.mahlamaki@kolumbus.fi)

Liisa Rantalainen, synt. Vuoleen Suur-Suojalassa 1.8.1924. Isä Paavo Rantalainen (1873) ja äiti Katri Rantalainen (1883) olivat sodan aikana Venäjällä. Sisar Anna Rantalainen (1918).

Vasemmalla:
Ilmoitus Inkeriläisten viestissä nro 3/1997.

TAPAHTUMAKALENTERI

Suomen Inkeri-liiton ja jäsenjärjestöjen ohjelmatietoja 2015

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Inkerikodin Inkeri-iltapäivät kevätkaudella 2015

Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1.

Karjalatalolle pääsee

- busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506
- arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A
- junalla Käpylän asemalle, josta alle km kävelymatka.

Inkeri-iltapäivien ohjelmarunko on seuraava:

- 13.30 kahvittelua pientä korvausta vastaan
- 14.00 ohjelmassa mainittu aihe

La 10.1.2015

VANTAAN VUOSIKIRJA 2015. Paikalla on Vantaan inkerinsuomalaisia, osa ennestään tuttuja, osa ensimmäistä kertaa esillä. Mitä ja kenestä vuosikirjassa kerrotaan – kirjan toimittaja Andreas Koivisto esittelee työtään.

La 28.2.2015

VÄRIKKÄÄT VUODET PIETARISSA. Inkerin kirkon eläkkeelle jäänyt sihteeri Tuulikki Vilhunen kertoo Pietarin vuosistaan.

Seuraavien tilaisuuksien ajankohdat ilmoitetaan myöhemmin:

INKERINSUOMALAISTEN MATKAT KYYNELVAUNUISSA. – KUTSU ERITYISESTI PALUUMUUTTAJILLE: Tule kuulemaan ja kertomaan! Sinikka Paavilainen haastattelee kirjansa henkilöitä ja muita paikalla olevia paluumuuttajia.

KESKUSTELUILTAPÄIVÄ: MITÄ JÄÄ INKERISTÄ JA INKERIIN MEIDÄN JÄLKEEN. Viktor Hyyrönen johdattelee.

INKERILÄISTEN KERTOMUKSIA, JOITA EI LÖYDY KIRJOISTA.

Aleksei Krjukov kertoo. Hänelle voi myös esittää kysymyksiä.

AJATUS INKERIN ITSENÄISYYDESTÄ – OMAT POSTIMERKIT. - Filatelisti Heikki Kähäri kertoo harrastuksestaan ja sen liittymisestä Inkerin historiaan.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Kevään 2015 kerhopäivät:

- 4. tammikuuta
- 1. helmikuuta
- 1. maaliskuuta
- 29. maaliskuuta *(Huom! Poikkeava aika huhtikuun kokoukselle)*
- 3. toukokuuta

Kokoontumiset seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 14) kello 14.

Tiedustelut:
Outi Mäkelä p. 040 708 1999
outi.makela@kolumbus.fi

Leila Salo p. 040 567 7065
leila.salo@hotmail.com

Kerhoon voi ottaa yhteyttä myös seuraavan sähköpostiosoitteen kautta: hyvinkaan.inkerikerho@hotmail.com

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
Palvelupiste, Uudenmaankatu 1.
Puh. 233 2565

26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seura

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden ensimmäisenä lauantaina Karjalatalon Inkerikodissa, Käpylänkuja 1. alkaen klo 11.00. Jos sattuu olemaan juhlapäivä, tapaaminen siirtyy seuraavaan lauantaihin.
- Taidekerho taiteilija Valeri Nuijan johdolla joka tiistai klo 17 Inkerikodissa.
- Englannin tunnit jatkuvat torstaisin klo 17.00 Inkerikodissa.
- Senioriliikunta ma 17.00 – 18.30 Kontulan palvelukeskuksessa, Kontukuja 5. Kontulan metroasemalta joko kävellen tai bussilla 94 A.

Lisää tietoa seuran puheenjohtajalta Aili Mehiläiseltä, ailimehi@hotmail.com,
p. 0503386023.

Meidät löytää nyt myös Facebookista:
www.facebook.com/groups/SeukkoSeura/

MAA JALKOJEN ALLA

On öinen taivas yllä Inkerin
taas kutsumassa kauas, korkealle.
Se tähtensä kuin onnen palasin
on antamassa joka hakijalle.

Voi onnen palasien hakijaa –
on sillä usein arvaamaton tuuri,
ja suuren tavoittelun takia
sen murhekin on suunnattoman suuri.

Ja ilonsa on taivaan mittainen,
kun kouraansa se onnensirun poimii,
ja mielen täyttää toive salainen
ja usko uusiin, loputtomiin voimin.

Ne voimat – kuka niitä mittaamaan
käy ennen kuin jo loppuun ajettuna
jää yksin taivaankantta tutkimaan
ja poskipäihin nousee harmin puna.

Ei sitä kukaan huomaan kuitenkaan,
ei ketään toista vaivaa häpeäsi,
se että Inkeriä tukemaan
on jäänyt harvan puolustajan käsi.

Muut eivät koskaan tule takaisin.
Ne ovat tänään yhtä lavealla
kuin öinen taivas yllä Inkerin
ja esi-isiemme maa sen alla.

Toivo Flink

